

19

REVIDIRANO
LETNO
POROČILO

VZAJEMNA
zdravstvena zavarovalnica

IZJAVA POSLOVODSTVA

Uprava Vzajemne zagotavlja, da je Letno poročilo Vzajemne za leto 2019 pripravljeno v skladu s 60.a členom Zakona o gospodarskih družbah, z dopolnitvami in spremembami.

Uprava Vzajemne potrjuje poslovni del in računovodski del letnega poročila zavarovalnice Vzajemna za leto 2019, njene računovodske izkaze za leto 2019, prilogo k tem računovodskim izkazom in uporabljene računovodske usmeritve.

Uprava Vzajemne potrjuje, da so vse postavke računovodskih izkazov izkazane skladno z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, veljavnimi v EU. Potrjuje, da so bile dosledno uporabljene ustrezne računovodske politike, da so bile računovodske ocene izdelane smiselno ter po načelu previdnosti. Računovodski izkazi so izdelani na osnovi predpostavke o nadaljnjem poslovanju zavarovalnice.

Uprava potrjuje svojo odgovornost za pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov skladno z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, uveljavljenimi v EU.

Uprava je odgovorna za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje sredstev podjetja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar ter drugih nepravilnosti.

Ljubljana, 17. april 2020

Aleš Mikeln, MBA
predsednik uprave

mag. Neven Cvitanović
član uprave

mag. Katja Jelerčič
članica uprave

KAZALO

IZJAVA POSLOVODSTVA	3
KAZALO	4
I UVOD K LETNEMU POROČILU.....	8
1 NAGOVOR PREDSEDNIKA UPRAVE	9
2 POROČILO NADZORNEGA SVETA	12
3 PREDSTAVITEV VZAJEMNE	15
3.1 OSNOVNI PODATKI O DRUŽBI	15
3.2 ČLANI VZAJEMNE	15
3.3 UPRAVLJANJE ZAVAROVALNICE	16
3.4 ORGANIZIRANOST VZAJEMNE	18
3.5 POSLOVNA MREŽA	19
3.6 ZAVAROVANJA VZAJEMNE	20
4 POMEMBNEJŠI PODATKI ZA LETO 2019	21
5 POMEMBNEJŠI DOGODKI IN DOSEŽKI V LETU 2019	22
6 POMEMBNEJŠI DOGODKI IN DOSEŽKI PO LETU 2019	26
7 IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE NA PODLAGI 70. ČLENA ZAKONA O GOSPODARSKIH DRUŽBAH (ZGD-1)	27
7.1 SPLOŠNE INFORMACIJE O SISTEMU UPRAVLJANJA	27
7.2 IZJAVA O SKLADNOSTI S KODEKSOM UPRAVLJANJA ZA NEJAVNE DRUŽBE	27
7.3 ORGANI UPRAVLJANJA VZAJEMNE	28
7.4 ZUNANJA IN NOTRANJA REVIZIJA	35
7.5 GLAVNE ZNAČILNOSTI SISTEMA NOTRANJNH KONTROL IN UPRAVLJANJA TVEGANJ V VZAJEMNI	35
8 STRATEŠKE USMERITVE	37
8.1 STRATEGIJA	37
8.2 DOSEŽKI V LETU 2019	38
8.3 NAČRTI V LETU 2020	38
II POSLOVNO POROČILO	40
9 SPLOŠNO GOSPODARSKO OKOLJE V SLOVENIJI	41
9.1 VPLIV GOSPODARSKEGA OKOLJA NA POSLOVANJE VZAJEMNE V LETU 2019	41
9.2 ZAVAROVALSTVO V SLOVENIJI IN TRŽNI POLOŽAJ VZAJEMNE V LETU 2019	42
10 DENARNI TOK	42
11 PREGLED POSLOVANJA PO ZAVAROVALNIH VRSTAH	43
11.1 ZDRAVSTVENA ZAVAROVANJA	43
11.2 NEZGODNA ZAVAROVANJA	47
12 FINANČNI REZULTAT	48
12.1 IZID POSLOVANJA IN KAZALNIKI FINANČNEGA REZULTATA	48
12.2 PRIHODKI OD PREMIJ	48
12.3 ODHODKI ZA ŠKODE	49
12.4 OBRATOVALNI STROŠKI	50
12.5 PRIHODKI IN ODHODKI NALOŽB	50
12.6 DRUGI PRIHODKI IN ODHODKI	50
13 FINANČNI POLOŽAJ	51
14 NALOŽBENA POLITIKA IN STRUKTURA FINANČNIH NALOŽB	52
15 UPRAVLJANJE TVEGANJ	53
15.1 SISTEM UPRAVLJANJA TVEGANJ	53
15.2 PROCES UPRAVLJANJA TVEGANJ	55
15.3 PROFIL TVEGANJ	55
15.4 PROCES LASTNE OCENE TVEGANJA IN SOLVENTNOSTI (ORSA)	55
15.5 SISTEM NEPREKINJENEGA POSLOVANJA	56

15.6	POROČILO O SOLVENTNOSTI IN FINANČNEM POLOŽAJU VZAJEMNE	56
15.7	NADALJNI RAZVOJ SISTEMA UPRAVLJANJA TVEGANJ	56
15.8	VARSTVO OSEBNIH PODATKOV	57
15.9	NOTRANJE REVIDIRANJE	57
16	TRŽENJSKE IN RAZVOJNE AKTIVNOSTI.....	58
16.1	TRŽENJSKE IN PRODAJNE AKTIVNOSTI	58
16.2	RAZVOJNE AKTIVNOSTI NA PODROČJU ZAVAROVANJ IN STORITEV	59
16.3	INVESTICIJE V OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA, NEOPREDMETENA SREDSTVA IN NALOŽBENE NEPREMIČNINE	60
16.4	INFORMACIJSKA PODPORA	60
17	TRAJNOSTNI RAZVOJ.....	62
17.1	ODNOSI Z JAVNOSTMI	62
17.2	ODNOSI DO DRUŽBENEGA IN NARAVNEGA OKOLJA	63
17.3	KADRI	66
III	RAČUNOVODSKO POROČILO.....	70
18	IZKAZI.....	71
18.1	BILANCA STANJA	71
18.2	IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	72
18.3	IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA	72
18.4	IZKAZ DENARNIH TOKOV	73
18.5	IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA	74
19	SPLOŠNI PODATKI.....	75
20	POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM.....	75
20.1	IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	75
20.2	UVEDBA NOVIH IN PRENOVLJENIH STANDARDOV IN POJASNIL	75
20.3	PODROČNI IN OBMOČNI ODSEKI	77
20.4	PREVEDBA IZ TUJIH VALUT	77
20.5	PREVEDBA POSLOVNIH DOGODKOV IN POSTAVK	77
20.6	NEOPREDMETENA SREDSTVA	78
20.7	OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	78
20.8	NALOŽBENE NEPREMIČNINE	79
20.9	NAJEMI	80
20.10	FINANČNA SREDSTVA	81
20.11	DRUGA SREDSTVA	85
20.12	DENAR IN DENARNI USTREZNIKI	85
20.13	KAPITAL	85
20.14	ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE	86
20.15	DAVEK OD DOHODKA	87
20.16	DRUGE REZERVACIJE	88
20.17	REZERVACIJE ZA JUBILEJNE NAGRADE IN ODPRAVNINE	88
20.18	OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	88
20.19	OSTALE OBVEZNOSTI	88
20.20	PRIHODKI IN ODHODKI	89
20.21	ČISTI PRIHODKI OD ZAVAROVALNIH PREMIJ	89
20.22	PRIHODKI OD NALOŽB	89
20.23	DRUGI ZAVAROVALNI PRIHODKI	89
20.24	DRUGI PRIHODKI	89
20.25	ČISTI ODHODKI ZA ŠKODE	89
20.26	SPREMEMBA DRUGIH ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ TER ODHODKI ZA BONUSSE IN POPUSTE	89
20.27	OBRATOVALNI STROŠKI	89
20.28	ODHODKI NALOŽB	90

20.29	DRUGI ZAVAROVALNI ODHODKI	90
20.30	DRUGI ODHODKI	90
21	NOVI RAČUNOVODSKI STANDARD: NAJEMI.....	91
22	RAČUNOVODSKE OCENE IN PRESOJE.....	92
22.1	OSNOVNA SREDSTVA IN NALOŽBENE NEPREMIČNINE	92
22.2	IZGUBE IZ SLABITVE TERJATEV IZ ZAVAROVALNIH POSLOV	92
22.3	ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE	93
23	UPRAVLJANJE TVEGANJ.....	93
23.1	ZAVAROVALNA TVEGANJA	94
23.2	FINANČNA TVEGANJA	100
23.3	OPERATIVNA TVEGANJA	105
23.4	STRATEŠKA TVEGANJA	106
23.5	TVEGANJE KAPITALSKE USTREZNOSTI	107
24	BILANCA STANJA.....	108
24.1	NEOPREDMETENA SREDSTVA	108
24.2	OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	110
24.3	NAJEMI	111
24.4	ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK	113
24.5	NALOŽBENE NEPREMIČNINE	115
24.6	FINANČNE NALOŽBE	116
24.7	ZNESEK ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ PRENESEN POZAVAROVATELJEM	120
24.8	TERJATVE IZ NEPOSREDNIH ZAVAROVALNIH POSLOV	120
24.9	TERJATVE IZ POZAVAROVANJA IN SOZAVAROVANJA	121
24.10	DRUGE TERJATVE	121
24.11	DRUGA SREDSTVA	122
24.12	DENAR IN DENARNI USTREZNIKI	123
24.13	KAPITAL	123
24.14	ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE	125
24.15	DRUGE REZERVACIJE	131
24.16	ODLOŽENE OBVEZNOSTI ZA DAVEK	133
24.17	OBVEZNOSTI IZ NEPOSREDNIH ZAVAROVALNIH POSLOV	133
24.18	OBVEZNOSTI IZ POZAVAROVANJA IN SOZAVAROVANJA	134
24.19	OSTALE OBVEZNOSTI	134
24.20	ZUNAJBILANČNE POSTAVKE	134
25	IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA.....	135
25.1	ČISTI PRIHODKI OD ZAVAROVALNIH PREMIJ	135
25.2	PRIHODKI OD NALOŽB	136
25.3	DRUGI ZAVAROVALNI PRIHODKI	137
25.4	DRUGI PRIHODKI	137
25.5	ČISTI ODHODKI ZA ŠKODE	137
25.6	OBRATOVALNI STROŠKI	138
25.7	ODHODKI NALOŽB	140
25.8	DRUGI ZAVAROVALNI ODHODKI	140
25.9	DRUGI ODHODKI	140
25.10	SPREMEMBA DRUGIH ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ	141
25.11	DAVEK OD DOHODKA	141
26	POVEZANE OSEBE.....	142
27	IZKAZ DENARNIH TOKOV.....	143
28	DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA.....	143
IV	PRILOGE.....	146
29	IZKAZI V SKLADU S SKLEPOM AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR.....	147

30	KAZALNIKI	150
V	MNENJE NEODVISNEGA REVIZORJA	153
31	MNENJE NEODVISNEGA REVIZORJA	154

I UVOD K LETNEMU POROČILU

1 NAGOVOR PREDSEDNIKA UPRAVE

Vzajemna zdravstvena zavarovalnica je v letu 2019 praznovala svojo 20. obletnico obstoja. Vse od začetka delovanja smo največja specializirana zavarovalnica za prostovoljna zdravstvena zavarovanja ter edina družba za vzajemno zavarovanje v Sloveniji.

V tem času je Vzajemna postala pomemben člen finančne vzdržnosti in stabilnosti slovenskega zdravstva in obenem pomemben partner pri oblikovanju slovenskega zdravstvenega sistema.

Leto 2019 je upravljanje Vzajemne zdravstvene zavarovalnice potekalo v luči treh pomembnih izzivov. Prvi je bila visoka rast odhodkov za škode, ki je terjala uskladitev premij dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja s to rastjo. Drugi je bil predlog zakonskih sprememb ene od političnih strank, ki je želela izvesti spremembe v financiranju zdravstva z ukinitvijo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. In tretji razvojni vidik, saj smo v letu 2019 pričeli uresničevati Strateški razvojni program za obdobje od leta 2019 do leta 2023.

Središče našega delovanja ostaja zdravje kot vir učinkovitega in kakovostnega življenja slehernega posameznika. V Strateškem razvojnem programu 2019 – 2023 smo opredelili poslanstvo Vzajemne: »Predani zdravju. Predani vam.«, ki ga bomo uresničevali na temelju naših vrednot – zaupanje, zdravje, znanje. Delovali bomo v skladu z vizijo, da je Vzajemna Varuh zdravja, ki celovito poskrbi za preventivo in zdravje vseh generacij.

Prihodnost družbe gradimo na močni blagovni znamki in osredotočenosti na zdravje. Razvijamo ekosistem zavarovanj za fizične in pravne osebe v povezavi z zagotavljanjem lastnih kapacitet za opravljanje zdravstvenih storitev, s čimer želimo izkoristiti tudi priložnosti na področju rešitev za celostno zdravstveno obravnavo v povezavi z razvojem tehnologij in novih poslovnih modelov.

Poslovanje

Vzajemni je ob koncu leta 2019 zaupalo skoraj 855 tisoč članov. Glavnino predstavljajo člani iz naslova dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, povečuje se število članov iz naslova ostalih zavarovanj in število članov, ki imajo sklenjeno več kot eno zavarovanje.

Pri dopolnilnih zdravstvenih zavarovanjih smo v letu 2019 obračunali 313 milijonov evrov kosmatih zavarovalnih premij. Uspešno povečujemo število drugih zavarovanj, kjer v letu 2019 dosegamo skoraj 18 milijonov kosmate bruto obračunane premije ter beležimo 14,9-odstotno rast, na kar smo še posebej ponosni.

V letu 2019 je Vzajemna skladno s pozitivnimi trendi na zavarovalnem trgu izboljšala svoj položaj in je tretja največja zavarovalnica na slovenskem trgu, predstavlja 13,1 odstotka celotnega zavarovalnega trga in 18,8 odstotka trga premoženjskih zavarovanj v Sloveniji.

Kosmate obračunane škode, ki se v 99-odstotnem deležu nanašajo na dopolnilno zdravstveno zavarovanje, so v letu 2019 rasle nad pričakovanim obsegom in terjale uskladitev premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja.

Vzajemna je v letu 2019 realizirala čisti dobiček v višini 9,7 milijona evrov, od tega se 4,6 milijona evrov nanaša na ostala zavarovanja, izven dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Pomemben del k doseženemu poslovnemu rezultatu v letu 2019 je prispeval presežek prihodkov od naložb nad odhodki od naložb v višini dveh milijonov evrov.

Kapitalska ustreznost zavarovalnice se je v letu 2019 zvišala za 13,5 odstotnih točk na 155,1 odstotka in je nad ciljno vrednostjo 150 odstotkov.

Kljub nihanjem na področju dopolnilnega zavarovanja, kjer se glede obveznosti dopolnilnega zavarovanja dogovarjajo na ravni ministrstva za zdravje in ZZZS, lahko ugotovimo, da Vzajemna uspešno uravnava svoje poslovanje in je tako finančno trdna in stabilna zavarovalnica, ki skrbi za kapitalsko ustreznost, tekoče poravnava svoje obveznosti, skrbi za obvladovanje stroškov in deluje v interesu svojih članov.

Ponudba

Večji del poslovanja Vzajemne predstavljajo dopolnilna zavarovanja, ob čemer pa zadnjih nekaj let aktivno razvijamo, tržimo in krepimo tudi druge segmente ponudbe. Naše vodilo je, da svojo ponudbo zavarovanj nenehno prilagajamo potrebam posameznikov, omogočamo poenostavljeno sklepanje in nova, atraktivnejša kritja, ki zavarovancem zagotavljajo ustrezno mero finančne varnosti.

Vse pomembnejši segment naše dodatne ponudbe predstavlja zavarovanje Zdravstvena polica, ki omogoča dostop do zdravstvenih storitev brez čakalnih dob, pri najboljših specialistih doma in v tujini, zavarovanje pa krije preko 850 operativnih posegov. Oblikovali smo samostojna kritja, ki jih zavarovavec lahko prosto izbira in se odloči za eno kritje ali pa jih kombinira v poljuben paket. V letu 2018 smo zaradi velikega zanimanja oblikovali tudi prilagojen produkt za ciljno skupino starejših zavarovancev in jim na ta način omogočamo vključitev v zavarovanje v okviru produkta Specialisti senior. V letu 2019 smo ponudili prenovljeno kolektivno zdravstveno polico, ki je namenjena zaposlenim v podjetjih, z možnostjo izbire različnih kritij plačila stroškov zdravstvenih storitev.

Vzajemna je uveljavljeni ponudnik zavarovanja za tujino, ki je namenjeno posameznikom, družinam ali skupinam, ki poslovno ali turistično potujejo v tujino. Zavarovanci imajo možnost sklenitve kratkoročnega zavarovanja za različna območja sveta, z različnimi zavarovalnimi vsotami in za različna obdobja ali pa letno zavarovanje Multitrip, ki omogoča zdravstveno varnost skozi vse leto na vseh poteh brez dodatnih administrativnih postopkov.

Zavarovanje za težje bolezni je v obdobju trženja doživelo nekaj osvežitov in je pri zavarovancih lepo sprejet produkt, saj smo v stiski z izplačili zavarovalnih vsot pomagali že mnogim zavarovancem. Omogoča izplačilo zavarovalnine, če zavarovavec zbolí za katero izmed najpogostejših težjih bolezni.

Delujemo tudi na področju zobozdravstvenih zavarovanj, kjer strankam ponujamo osnovni paket Dental, ki zajema preventivo in zavarovanje za primer raka ustne votline, ter širše različice paketov zavarovanj Dental plus, ki ponujajo celovito varnost v primeru potreb po zdravljenju zob ali najmodernejši protetiki. Poleg tega pa ima naš pogodbeni partner Ars Salutaris tudi hčerinsko zobozdravstveno kliniko v prostorih naše poslovne enote v Ljubljani.

Pri nezgodnih zavarovanjih smo se osredotočili na trženje zavarovanj za različne starostne skupine in z aktualno ponudbo omogočili sklenitev nezgodnega zavarovanja za vso družino.

Vključujemo se tudi v družbeno odgovorne akcije, s katerimi spodbujamo zdrav način življenja in krepitev medgeneracijskega sodelovanja, ki je za nas ključnega pomena. Svojim članom omogočamo članstvo v programu Varuh zdravja, v okviru katerega ponujamo ugodnosti in spodbujamo zdrav življenjski slog. Poleg raznih zdravstvenih meritev jim omogočamo nižje prijavnine na različne športne dogodke ter brezplačne tečaje teka na smučeh in smučarske tečaje. Del naše ponudbe je tudi slovenska spletna telovadnica Varuh zdravja, kjer so različne spletne vadbe na voljo povsem brezplačno, omogočamo tudi posebne vadbe za starejše in invalide.

Načrti

Glavno vodilo delovanja Vzajemne v letu 2020 bo Strateški razvojni program za obdobje 2019 - 2023. Cilje zastavljene v strateškem razvojnem programu letno preverjamo glede na spremembe, ki se dogajajo v okolju.

Delovali bomo v skladu z načeli vzajemnosti. S ponudbo zdravstvenih zavarovanj in z izvajanjem aktivnosti za zdrav način življenja bomo zavarovalnica, ki zavaruje najdragocenejše – zdrave članov Vzajemne.

S svojim delovanjem bomo ohranili finančno stabilnost ob primerni višini kapitala ter izpolnili obveznosti do vseh deležnikov Vzajemne.

Aktivno bomo obvladali stroške lastnega delovanja in izvajali aktivnosti, ki predstavljajo dodano vrednost za naše zavarovance.

Pomembno področje delovanja bo usmerjeno k obvladovanju odhodkov škod, razvoju sistema upravljanja tveganj in celovitega sistema notranjih kontrol. Razvijali bomo lasten sistem upravljanja.

Z raziskovanjem in razumevanjem potreb trga in zavarovancev bomo zagotovili celovito ponudbo osebnih zavarovanj. Nadaljevali bomo z razvojem zavarovalnih produktov in storitev na področju zdravstvene dejavnosti. Pričakovanja in želje zavarovancev bomo uresničili z dopolnitvijo obstoječih in z razvojem novih zavarovanj in storitev.

Aktivni bomo pri upravljanju zavzetosti in inovativnosti zaposlenih saj so zavzeti zaposleni povezani s podjetjem in so izvor razvoja podjetja.

Pomembno področje delovanja v letu 2020 bo aktivno sodelovanje na področju zakonodaje. Prizadevali si bomo za zdravstveni sistem, ki našim članom zagotavlja dolgoročno stabilno zdravstveno varnost.

Aleš Mikelc, MBA
Predsednik uprave

2 POROČILO NADZORNEGA SVETA

Nadzorni svet Vzajemne je v letu 2019 nadziral vodenje in poslovanje zavarovalnice v skladu s pristojnostmi, določenimi v zakonu, ki ureja delovanje gospodarskih družb, zakonom, ki ureja zavarovalništvo, ter statutom Vzajemne.

Nadzorni svet Vzajemne je v letu 2019, do 24. 4. 2019, sestavljalo sedem članov, in sicer mag. Aleksandra Podgornik kot predsednica, člani Nežka Ivanetič, Ciril Smrkolj, Melita Ferlež in Brigita Aćimović, vsi kot predstavniki članov družbe, ter Darja Korpar in Primož Igerc, predstavnika zaposlenih. Od 24. 4. 2019 do 30. 8. 2019 je bil nadzorni svet zaradi odstopa članice Brigita Aćimović šestčlanski. Od 30. 8. 2019 dalje je nadzorni svet sestavljalo šest članov, in sicer mag. Aleksandra Podgornik, ki je bila 4. 9. 2019 ponovno izvoljena za predsednico, člani Oskar Salecl, Daniel Lačen in Alen Brkić, vsi predstavniki članov družbe, ter Darja Korpar in Primož Igerc, predstavnika zaposlenih. Nadzorni svet se je v letu 2019 sestel na dvanajstih sejah, od tega na devetih rednih in treh korespondenčnih sejah.

Revizijska komisija nadzornega sveta, ki jo je do 24. 4. 2019 vodila Brigita Aćimović, od 26. 4. 2019 do 30. 8. 2019 Melita Ferlež, od 30. 8. 2019 dalje pa Daniel Lačen, se je v letu 2019 sestala na šestih sejah. Komisija nadzornega sveta za imenovanje in prejeme, ki jo vodi predsednica mag. Aleksandra Podgornik, se je v letu 2019 sestala na dveh sejah.

Nadzorni svet je v letu 2019 obravnaval vsa vprašanja, ključna za poslovanje Vzajemne.

Delovanje nadzornega sveta

Nadzorni svet je po seznanitvi z nerevidiranim letnim poročilom Vzajemne za leto 2018 preveril in potrdil ter s tem sprejel revidirano letno poročilo Vzajemne za leto 2018, podal pozitivno mnenje k revizorjevemu poročilu za leto 2018 ter se seznanil s pismom poslovodstvu. Sprejel je Poročilo nadzornega sveta o sprejemu revidiranega letnega poročila Vzajemne za leto 2018. Seznanil se je s Poročilom nosilca aktuarske funkcije Vzajemne o ugotovitvah za poslovno leto 2018. Preveril in potrdil je predlog uprave za uporabo bilančnega dobička leta 2018 in predlagal skupščini sprejem predloga za uporabo bilančnega dobička leta 2018. Skupščini je predlagal imenovanje revizorja letnega poročila za obdobje treh poslovnih let.

Nadzorni svet je obravnaval Letno poročilo o notranjem revidiranju v Vzajemni za leto 2018 ter skupščini Vzajemne predlagal, da se seznanil z Letnim poročilom o notranjem revidiranju v letu 2018 in mnenjem nadzornega sveta o Letnem poročilu o notranjem revidiranju. Potrdil je sklic skupščine in predlog dnevnega reda 29. skupščine Vzajemne. Skupščini je predlagal imenovanje članov nadzornega sveta, ki so predstavniki članov družbe.

Nadzorni svet je prav tako sprejel Poročilo o notranjem revidiranju v Vzajemni v drugem polletju 2018 in Poročilo o notranjem revidiranju v Vzajemni v prvem polletju 2019 ter podal soglasje k letnemu načrtu dela službe za notranje revidiranje za leto 2019. Odločil je o nagrajevanju uspešnosti dela uprave za leto 2018 ter določil kriterije za spremljanje in ocenjevanje delovne uspešnosti uprave za leto 2019.

Nadzorni svet, ki je začel z mandatom 30. 8. 2019, je izvolil predsednika in namestnika predsednika nadzornega sveta ter imenoval revizijsko komisijo in komisijo za imenovanje in prejeme. Imenoval je tudi člana volilne komisije izmed članov nadzornega sveta. Sprejel je Poslovnik o delu nadzornega sveta.

Nadzorni svet je podal soglasje k revidiranemu Poročilu o solventnosti in finančnem položaju za leto 2018, k Listini o delovanju notranjega revidiranja v Vzajemni in k Pravilniku o notranjem revidiranju v Vzajemni, ter k Politiki nadzora nad produkti, upravljanja distribucije in nasprotij interesov. Podal je tudi

soglasje k Poslovnemu in finančnemu planu Vzajemne za leto 2020. Obravnaval in podal je soglasje k spremembi premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, in sicer od 1. 3. 2019 dalje, zaradi nadaljevanja neugodnih škodnih gibanj pa tudi k spremembi premije od 1. 9. 2019 dalje.

Nadzorni svet je podal tudi soglasje upravi k poslovnim oziroma pogodbenim sodelovanjem s posameznimi poslovnimi partnerji, katerih obseg v posameznem letu presega s statutom opredeljeni znesek.

Nadzorni svet se je seznanil s poročili o poslovanju Vzajemne, s poročili o naložbah, o tveganjih ter izvedenih aktivnostih sektorja za trženje (oddelek marketing), za leto 2018 in za posamezna obdobja 2019 ter s poročilom o lastni oceni tveganj in solventnosti Vzajemne za leto 2019, prav tako tudi z analizo rezultatov samoocene nadzornega sveta v letu 2018. Nadalje se je nadzorni svet seznanil s potrditvijo organizacijske neodvisnosti službe za notranje revidiranje, s poročilom o aktualnih aktivnostih kadrovske službe na področju skrbi za človeške vire. Redno se je seznanjal tudi z volitvami s sistemom kooptacije s skupščino zastopnikov članov Vzajemne, ki so potekale po dveh letih volilnega obdobja, ter se redno seznanjal z zakonodajnimi postopki glede predlogov spreminjanja zakona, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, in ki pomembno vpliva na dopolnilno zdravstveno zavarovanje.

Nadzorni svet je v skladu z odstopom članice nadzornega sveta, ki ji je s prenehanjem članstva v nadzornem svetu prenehalo tudi članstvo v revizijski komisiji, imenoval novo predsednico revizijske komisije.

Ugotovitve nadzornega sveta Vzajemne glede poslovanja v letu 2019

Zaradi dolgotrajnega in konstantnega trenda naraščajočih stroškov za zdravstvene storitve je Vzajemna v letu 2019 morala kar dvakrat spremeniti premijo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, s ciljem zagotovitve varnega in stabilnega poslovanja in zmožnosti pokrivanja škod zavarovancem. Ob tem je Vzajemna še vedno ohranila največji tržni delež pri dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju.

V letu 2019 je Vzajemna pomemben del marketinških in prodajnih aktivnosti usmerjala v povečevanje portfelja ostalih zavarovanj, še zlasti pri zavarovanju za težje bolezni, Zdravstvene police ter zavarovanje Specialisti senior za starejšo ciljno skupino. Veliko aktivnosti je bilo usmerjenih tudi v urejanje kolektivnih zavarovanj za pravne osebe, ki za svoje zaposlene povprašujejo po fleksibilnih ponudbah nezgodnih in zdravstvenih zavarovanj, ter v večjo prepoznavnost brezplačnega programa Varuh zdravja. Vzajemna je uvedla brezpapirno sklepanje, ki postaja temeljni sodobni način sklepanja zavarovanj.

Skupščina je v letu 2019 usklajeno in uspešno zagotavljala obravnavanje in odločanje na dveh sejah, in sicer je sprejela spremembe k statutu družbe in pravilniku o volitvah v skupščino zastopnikov članov družbe, s katerima je navedena akta uspešno posodobila, prav tako je odločila o uporabi bilančnega dobička za leto 2018, podelila razrešnico upravi in nadzornemu svetu za leto 2018 ter izvolila štiri člane nadzornega sveta, predstavnike članov družbe.

Letno poročilo za leto 2019

Letno poročilo Vzajemne za leto 2019 je pregledala pooblaščen revizorska hiša KPMG Slovenija, d.o.o., ki je opravila revizijo v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi in podala pozitivno revizijsko mnenje.

Uprava Vzajemne je v zakonitem roku predložila nadzornemu svetu revidirano letno poročilo skupaj z revizijskim poročilom, obenem pa je predložila tudi letno poročilo službe notranjega revidiranja. Nadzorni svet ugotavlja, da so njegovi člani pridobili vse želene informacije, vezane na poslovanje Vzajemne.

Nadzorni svet je na seji, dne 23. 4. 2020, zaključil obravnavo revidiranega letnega poročila Vzajemne za leto 2019 in poročilo pooblaščenega revizorja KPMG Slovenija, d.o.o., na katerega ni imel pripomb.

V skladu z 282. členom Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) in na podlagi tekočega spremljanja poslovanja družbe, periodičnih poročil službe za notranje revidiranje ter pozitivnega revizorskega mnenja revizorske hiše KPMG Slovenija, d.o.o., s poročilom katere nadzorni svet soglaša, nadzorni svet potrjuje Letno poročilo Vzajemne za leto 2019.

V Ljubljani, 23. aprila 2020

mag. Aleksandra Podgornik
predsednica nadzornega sveta

3 PREDSTAVITEV VZAJEMNE

3.1 OSNOVNI PODATKI O DRUŽBI

Ime	Vzajemna zdravstvena zavarovalnica, d.v.z.
Skrajšano ime	Vzajemna, d.v.z.
Sedež	Vošnjakova ulica 2, 1000 Ljubljana
Telefon	+386 (0)1 4718 700; 080 20 60
Osnovni kapital	3.138.040,39 EUR
Pravno formalna oblika	družba za vzajemna zavarovanja (d.v.z.)
Dejavnosti	dejavnost zavarovanja, razen življenjskega;
Začetek poslovanja	1.11.1999
Spletna stran	www.vzajemna.si
E-pošta	info@vzajemna.si
Uprava	Aleš Mikelc, MBA, predsednik uprave
	mag. Neven Cvitanović, član uprave
	mag. Katja Jelerčič, članica uprave
Predsednica nadzornega sveta	mag. Aleksandra Podgornik
Podatek o registru	»Družba je vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani, št. reg. vložka 1/32396/00.«
Matična številka	1430521
Davčna številka	87984385

Vzajemna v letu 2019 obeležuje 20 – letnico delovanja. Od začetka delovanja do danes smo v Sloveniji največja specializirana zavarovalnica za prostovoljna zdravstvena zavarovanja ter edina družba za vzajemno zavarovanje v Sloveniji.

Našo osnovno dejavnost predstavljajo dopolnilna zdravstvena zavarovanja, ki predstavljajo dopolnitev k obveznemu zdravstvenemu zavarovanju v Sloveniji, poleg dopolnilnih pa nudimo širok nabor drugih zdravstvenih zavarovanj, z raznovrstnimi kritji po meri posameznika.

Družba Vzajemna zdravstvena zavarovalnica, d.v.z. (v nadaljevanju Vzajemna), je organizirana kot družba za vzajemno zavarovanje, torej kot pravna oseba, ki opravlja zavarovalne posle po načelu vzajemnosti.

3.2 ČLANI VZAJEMNE

Smó edina družba v Sloveniji, ki deluje kot družba za vzajemno zavarovanje in je v lasti članov družbe. Članstvo v Vzajemni opredeljuje statut družbe. Oseba postane član družbe s sklenitvijo dalj časa trajajoče zavarovalne pogodbe z Vzajemno (pogodba, ki je sklenjena za čas trajanja enega leta ali več). Izjema so dalj časa trajajoče zavarovalne pogodbe dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Pri slednjih zavarovalec, ki ni hkrati zavarovanec, ne pridobi položaja člana družbe, marveč postane član družbe zavarovanec. Če pa gre za tovrstno pogodbo, po kateri je zavarovanih več zavarovancev, postanejo člani družbe vsi zavarovanci.

Člani ne odgovarjajo za obveznosti družbe. Njihove pravice in obveznosti se nanašajo na

uveljavljanje pravic in obveznosti iz sklenjenih zavarovanj skladno z zavarovalnimi pogoji, imajo pa tudi druge pravice in obveznosti, določene s statutom družbe. Na dan 31. 12. 2019 je imela Vzajemna 854.842 članov, pri čemer je bilo 815.944 članov iz naslova dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja.

3.3 UPRAVLJANJE ZAVAROVALNICE

Organi upravljanja Vzajemne so skupščina, nadzorni svet in uprava. Vsi delujejo v skladu z zakoni in drugimi predpisi, statutom Vzajemne, poslovnikom in dobrimi poslovnimi praksami. Poglavitne usmeritve upravljanja družbe so opisane v poglavju 7, ki med drugim določa, da se Vzajemna in vodstvo zavezuje poslovati ne le v skladu s pozitivno zakonodajo, temveč tudi v duhu poštenosti, pravičnosti in etičnosti.

V Vzajemni nadzor nad poslovanjem opravlja tudi vrsta komisij. Komisije v okviru nadzornega sveta podrobneje opisuje poglavje 7, v nadaljevanju pa so navedene vse delujoče komisije v letu 2019 ter opisane njihove ključne aktivnosti.

3.3.1 KOMISIJE VZAJEMNE

Revizijska komisija nadzornega sveta

Revizijska komisija je delovno telo nadzornega sveta Vzajemne. Ključne aktivnosti, ki jih je revizijska komisija v letu 2019 izvedla na sedmih sejah, so bile:

- obravnava letnega plana dela službe za notranje revidiranje za leto 2019,
- proučitev oziroma obravnava četrletnih, polletnih in letnega poročila o notranjem revidiranju v Vzajemni,
- pregled nerevidiranega letnega poročila za leto 2018, seznanitev z revidiranim letnim poročilom in revizorjevim letnim poročilom za leto 2018 ter z dodatnim poročilom skladno z Uredbo EU in mnenjem nosilca aktuarske funkcije o ustreznosti oblikovanja zavarovalno-tehničnih rezervacij po MSRP,
- seznanitev z revidiranim poročilom o solventnosti in finančnem položaju,
- seznanitev s četrletnimi, polletnim in letnim poročilom o poslovanju Vzajemne,
- seznanitev z osnutkom Pogodbe o pregledu Poročila o solventnosti in

finančnem položaju za poslovno leto 2019,

- seznanitev s potrditvijo organizacijske neodvisnosti službe za notranje revidiranje,
- seznanitev z novostmi pri postopkih pred sodišči in nadzornimi organi,
- odobritev imenovanja za opravljanje funkcije vodenja službe za notranje revidiranje.

Celoten postopek izbora zunanega revizorja nadzoruje revizijska komisija. Revizijo letnega poročila za leto 2019 je izvedla KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o. Navedena revizijska hiša je bila v letu 2019 imenovana za revizijo letnega poročila za leta 2019, 2020 in 2021.

Revizijska komisija nadzornega sveta Vzajemne je v skladu z uveljavljeno metodologijo in Priporočili za revizijske komisije v letu 2019 izvedla samooceno, se seznanila z njenimi rezultati in analizo ter sprejela predloge nekaterih ukrepov, z namenom še večje učinkovitost delovanja revizijske komisije.

Komisija za imenovanje in prejeme

Komisija se je v letu 2019 sestala na dveh sejah, na kateri je pripravila predlog nadzornemu svetu za nagrajevanje uspešnosti dela uprave za leto 2018 ter izvedla ocenjevanje sposobnosti in primernosti članov nadzornega sveta in članov uprave Vzajemne za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta oziroma uprave Vzajemne.

Pritožbena komisija

Pritožbena komisija je odgovorna za reševanje pritožb zavarovalcev in zavarovancev na drugi stopnji. Za reševanje konkretne pritožbe določi predsednik komisije iz liste članov komisije tričlanski senat, pri čemer se upošteva področje dela, ki ga pokrivajo posamezni člani ter vsebina pritožbe.

Komisija za sponzorstva in donacije

Komisija za sponzorstva in donacije deluje na podlagi Pravilnika o dodelitvi sponzorskih in donatorskih sredstev, in sicer z namenom transparentnosti reševanja vlog in prošenj za sponzorstva in donacije. Na sestankih izvaja

pregled in izbor sponzorskih in donacijskih vlog oziroma prošenj ter pripravi predlog za upravo, ki odloča o posamezni donaciji oziroma sponzorstvu.

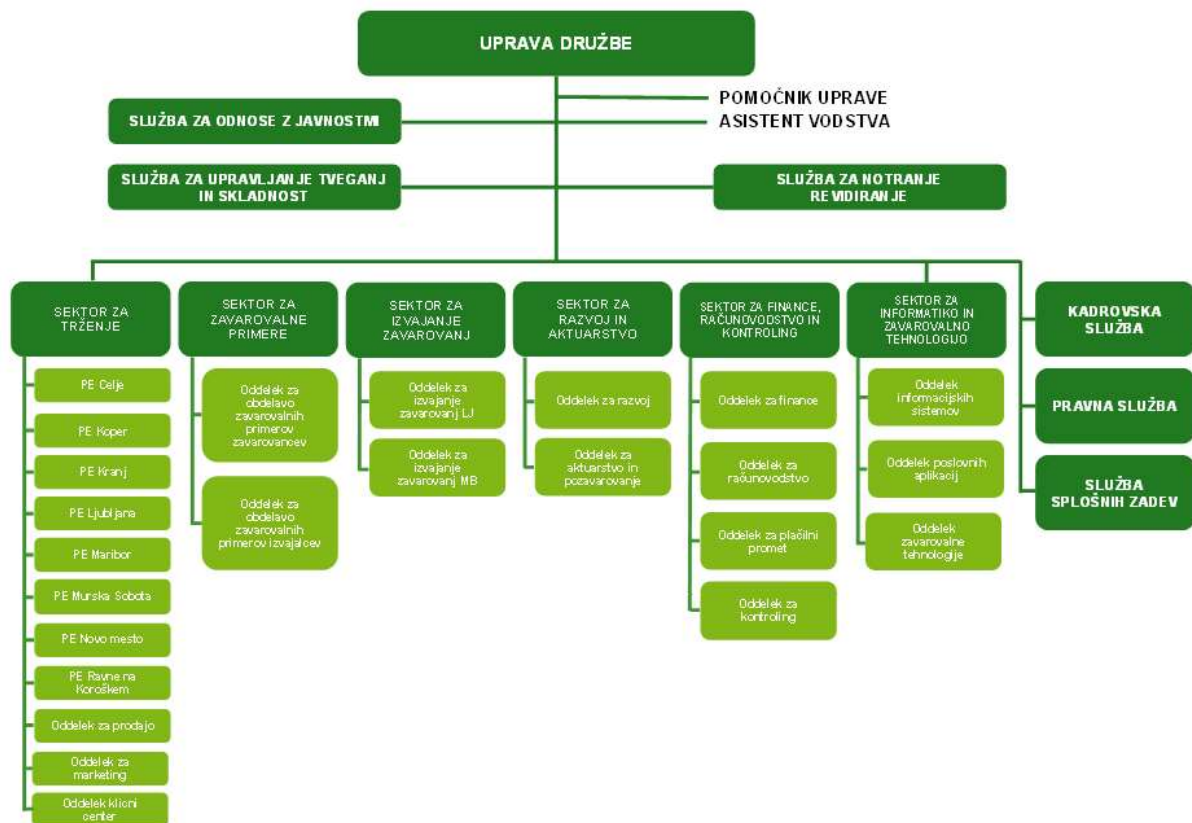
Volilna komisija

Volilna komisija zagotavlja zakonito izvedbo volitev v skupščino Vzajemne. Sedemčlanska volilna komisija (pet članov je izvoljenih s strani skupščine Vzajemne, in sicer Mirjan Troha (predsednik volilne komisije), Polona Lindič, Matjaž Ukmar, Jože Benec in Ana Bilbija, enega člana iz svojih vrst imenuje uprava, in sicer Neven Cvitanović; enega pa iz svojih vrst imenuje nadzorni svet, in sicer Aleksandra Podgornik). Volilna komisija ima mandat od 27. 1. 2018. V letu 2019 se je volilna komisija sestala na dveh sejah.

3.4 ORGANIZIRANOST VZAJEMNE

V Vzajemni imamo funkcionalno organizacijsko strukturo.

Slika 1: Organigram Vzajemne

3.5 POSLOVNA MREŽA

Osnovne tržne enote Vzajemne predstavlja osem poslovnih enot s 46 zastopstvi ali poslovalnicami.

Slika 2: Poslovna mreža Vzajemne

<p>PE CELJE Ljubljanska 18/d · T: 03 425 01 50</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laško, Trg svobode 2 • Mozirje, Šmihelska cesta 2 • Šentjur, Drogenikova ulica 15 • Žalec, Ulica talcev 1 • Rogaška Slatina, Celjska cesta 7 	<p>PE KRANJ Koroška cesta 1 · T: 04 201 03 00</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kranj, Zlato polje 2 • Jesenice, Lekarna Plavž, Cesta maršala Tita 77 • Radovljica, Kranjska cesta 1 • Škofja Loka, Kapucinski trg 8 • Trzin, Loka 120 	<p>PE MARIBOR Gosposka 8–10 · T: 02 238 04 00</p> <ul style="list-style-type: none"> • CITY Maribor, Ulica Vita Kraigherja 5 • Lenart, Kraigherjeva ulica 19b • Ormož, Ptujška cesta 25 • Ptuj, Minoritski trg 4 • Slovenska Bistrica, Partizanska ulica 21 	<p>PE NOVO MESTO Novi trg 7 · T: 07 393 53 60</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brežice, Černelčeva cesta 3a • Črnomelj, Kolodvorska cesta 17 • Krško, Bohoričeva ulica 9 • Sevnica, Trg svobode 12 • Trebnje, Ulica Gubčeva cesta 6
<p>PE KOPER Pristaniška 14 · T: 05 663 06 30</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajdovščina, Tovarniška cesta 2b • Cerknica, Cesta 4. maja 50b • Idrja, Lapajnetova ulica 2 • Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 25a • Nova Gorica, Delpinova ulica 7a • Lucija (TPC), Obala 114 • Postojna, Ulica 1. maja 2 • Sežana, Partizanska cesta 66d • Šempeter pri Gorici, Trg Ivana Roba 7 • Tolmin, Trg maršala Tita 10 	<p>PE LJUBLJANA Mala ulica 3 · T: 01 471 87 00</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ljubljana, Vošnjakova ulica 2 • BTC City Ljubljana – pritičje hala A, Šmartinska cesta 152 • Šiška, Rakuševa ulica 16 • Domžale, Ljubljanska cesta 72 • Grosuplje, Taborska cesta 4 • Kamnik, Ljubljanska cesta 4a • Kočevje, Trg zbora odposlancev 68 • Litija, Ponoviška cesta 3 • Trbovlje, Mestni trg 5a • Vrhnika, Ljubljanska cesta 16 	<p>PE MURSKASOBOTA Slovenska ulica 48 · T: 02 512 45 50</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gornja Radgona, Partizanska cesta 20 • Lendava, Kranjčeva ulica 4 • Ljutomer, Slavka Osterca ulica 14 	<p>PE RAVNE NA KOROŠKEM Gačnikova pot 2 · T: 02/ 875 05 00</p> <ul style="list-style-type: none"> • Radlje ob Dravi, Mariborska cesta 37 • Slovenj Gradec, Partizanska pot 16 • Velenje, Trg mladosti 6

3.6 ZAVAROVANJA VZAJEMNE

Vzajemna trži zavarovanja iz dveh zavarovalnih vrst, in sicer zdravstvena in nezgodna zavarovanja. Kot vodilni na področju zdravstvenih zavarovanj smo v letu 2019 ponujali tri tipe prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj: dopolnilno, dodatno in vzporedno zdravstveno zavarovanje.

Zaradi stalnega prilagajanja zavarovanj potrebam posameznikov, poenostavitve sklepanja in novih, atraktivnejših kritij, ki zagotavljajo ustrezno mero finančne varnosti, je

Vzajemna za zavarovance v letu 2019 pripravila več novosti - prenovljeno obliko zavarovanja Kolektivna Zdravstvena polica z novim kritjem operativnih posegov, dodatnih kritij za fizioterapijo, možnost več paketov, višjo pristopno starostjo v zavarovanje vključenih oseb, dodatna vključitev otroka od 18. leta dalje ter poseben paket za mlajše od 18. let. V drugi polovici 2019 smo pričeli tudi s prenavo individualne Zdravstvene police.

Novosti so podrobneje predstavljene v poglavju 16.2 RAZVOJNE AKTIVNOSTI NA PODROČJU ZAVAROVANJ IN STORITEV.

Slika 3: Shema premoženjskih zavarovanj Vzajemne

V portfelju Vzajemne so v letu 2019 poleg prikazanih zavarovanj na Sliki 3 obstajala še Zavarovanje za nadomestila, Nadstandard A in B ter Zavarovanje specialističnih storitev, ki pa jih od leta 2015 ne tržimo več.

Na Sliki 3 je pod dodatnimi zdravstvenimi zavarovanji prikazano Zavarovanje Dental, kjer gre za kombinacijo kritij iz naslova dodatnih in

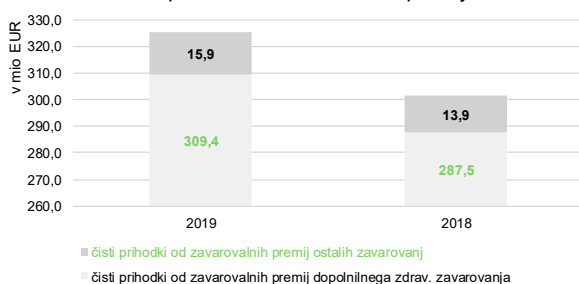
vzporednih zavarovanj. Večina kritij se nanaša na dodatna zavarovanja, zato je na shemi prikazano med slednjimi. Enako velja za Zdravstveno polico, kjer prav tako obstaja kombinacija kritij - poleg vzporednega tudi dodatno zdravstveno zavarovanje. Ker gre v večini za vzporedno zdravstveno zavarovanje je Zdravstvena polica v shemi prikazana med slednjimi.

4 POMEMBNEJŠI PODATKI ZA LETO 2019

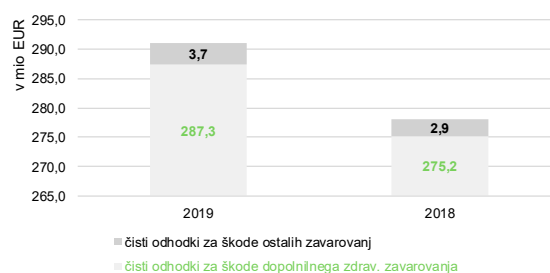
v EUR

	2019	2018	Indeks 2019/2018
Čisti poslovni izid	9.762.883	677.624	1.441
<i>Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje</i>	5.152.834	-4.582.531	/
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	325.298.594	301.389.052	108
<i>Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje</i>	309.352.973	287.512.042	108
Čisti odhodki za škode	291.041.006	278.126.769	105
<i>Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje</i>	287.340.354	275.207.077	104
Število zaposlenih na 31.12.	359	356	101
Kosmata zavarovalna premija na povprečno število zaposlenih	918.518	863.289	106
Število članov	854.842	875.353	98
<i>Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje</i>	815.944	843.178	97
Tržni delež na trgu premoženjskih zavarovanj	18,8%	18,4%	102

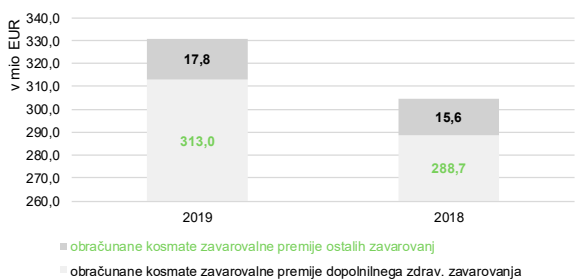
Čisti prihodki od zavarovalnih premij

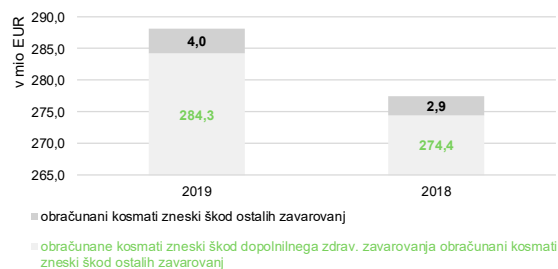
Čisti odhodki za škode

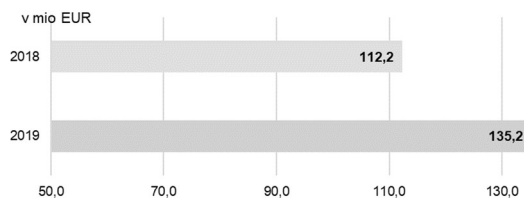
Obračunane kosmate zavarovalne premije

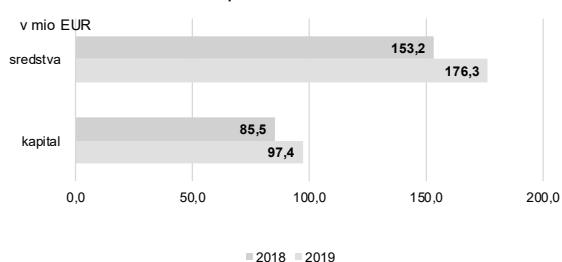
Kosmati zneski škod

Naložbe

Kapital in sredstva

5 POMEMBNEJŠI DOGODKI IN DOSEŽKI V LETU 2019

JANUAR

Strateška konferenca

Na Vzajemni se je že tradicionalno odvijala interna strateška konferenca. Namen tovrstnega druženja je zaposlene obvestiti o rezultatih in doseženih ciljih podjetja v preteklem letu in seznanitev s pričakovanji in obeti v letu, ki sledi. Osrednja tema tokratne strateške konference je bila strategija družbe za prihodnje obdobje, Strateški razvojni program Vzajemne 2019 – 2023.

Smučarski in tekaški tečaji

V zimskem obdobju smo že tradicionalno za člane našega programa Varuh zdravja organizirali smučarske tečaje za otroke in tečaje teka na smučeh v Kranjski Gori, Planici, na Rogli, Krvavcu in Pohorju.

FEBRUAR

Dan odprtih vrat poslovalnice v Kranju

Poslovna enota Kranj je na kulturni praznik organizirala dan odprtih vrat, v poslovalnici smo izvajali tudi brezplačne zdravstvene meritve in Vzajemno predstavili na Prešernovem sejmu.

MAREC

Uskladitev premij z rastjo stroškov za zdravstvene storitve

Vzajemna je premijo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja uskladila z rastjo stroškov za zdravstvene storitve zaradi visoke rasti stroškov zdravstvenih storitev tako zaradi povečanega obsega zdravstvenih storitev kot tudi višjih cen zdravstvenih storitev ter programov za skrajševanje čakalnih dob, ki jih sofinancira dopolnilno zavarovanje.

Posvet Zdravstvena polemika

Vzajemna je pripravila strokovni posvet Zdravstvena polemika: Za zdravo zdravstvo, ki je ponovno privabil številne goste, ki so spregovorili o razvojnih trendih v zdravstvu. Slovenijo je ob tej priložnosti obiskal Rain Laane, direktor estonskega zavoda za zdravstveno zavarovanje, ki je predstavil njihov primer ureditve sistema e-zdravja. Estonija ima namreč izjemno razvito e-upravo, v okviru katere deluje tudi e-zdravje, zato ima pri njih 97 odstotkov pacientov digitalni zdravstveni karton, v katerem so vsi e-podatki o pacientu, laboratorijski izvidi, slike ..., poleg tega imajo v celoti urejeno tudi elektronsko plačevanje računov izvajalcem v zdravstvu.

Promocija zavarovanja Dental

Potekala je marketinška akcija za promocijo zobozdravstvenega zavarovanja Dental. Ob koncu leta 2018 smo namreč prenovili zavarovanje, v Ljubljani pa odprli tudi zobozdravstveni center Poliklinika za stomatologijo in estetiko obraza Ars Salutaris Adriatic, v katerem se izvajajo storitve iz naslova zavarovanja Dental.

Akcija Mladi – pomlad

V marcu je potekala akcija Mladi, ki je bila nadaljevanje jesenske akcije »Dobrodošli v odraslost«. Ob sklenitvi zavarovanja in včlanitvi v program Varuh zdravja smo mladim ponudili različne ugodnosti. Promocija je potekala tudi v obliki video vsebin na družbenem omrežju Youtube, in sicer je video vsebine pripravil komik Gašper Bergant.

Varuh zdravja

S promocijo spletne telovadnice www.varuhzdravja.si smo nadaljevali ozaveščanje o pomembnosti zdravega življenjskega sloga. Omenjeno spletno stran smo med drugim nadgradili z uporabnimi nasveti za zdravo in aktivno življenje ter jo promovirali na družbenih omrežjih s pomočjo Tereze Poljanič z zdravimi kuharskimi nasveti ter članoma skupine F&B Acrobatics, ki sta v sklopu projekta Izziv 365 predstavljala vadbe ter na svojih kanalih promovirala program Varuh zdravja.

Prenovljena Kolektivna Zdravstvena polica

Predstavili smo prenovljeno kolektivno zdravstveno polico, ki je namenjena zaposlenim v podjetjih, z možnostjo izbire različnih kritij plačila stroškov zdravstvenih storitev.

MAJ

Zaveza k spoštovanju človekovih pravic pri poslovanju

Na Slovenskem forumu o odgovornem poslovnem ravnanju in človekovih pravicah v gospodarstvu je članica uprave, Katja Jelerčič, v imenu Vzajemne podpisala Zavezo k spoštovanju človekovih pravic pri poslovanju.

Promocija zavarovanja Zdravstvena polica

Kako do hitre obravnave pri zdravniku specialistu, kakovostnih specialističnih zdravstvenih storitev, operativnih posegov ali drugega mnenja, smo odgovorili z marketinško kampanjo za promocijo zavarovanja Zdravstvena polica. Glavno sporočilo kampanje je bilo, da z zavarovanjem Zdravstvena polica v Vzajemnini mreži izvajalcev ni čakalnih dob, kot jih sicer poznamo v zdravstvu.

10 krogov za 10 nasmehov

Vzajemna že tradicionalno sodeluje pri humanitarni akciji 10 krogov za 10 nasmehov, ki poteka v desetih različnih krajih po Sloveniji pod okriljem športno-humanitarnega društva Never Give Up. V okviru akcije zbiramo finančna sredstva za socialno ogrožene družine ali posameznike.

Aktualov dan sreče

Vzajemna je v sodelovanju z ekipo radia Aktual razveseljevala vse tiste, ki čez leto skrbijo za nas in jim pozornost vse premalokrat vračamo, ter najmlajše, ki srečo tako zelo radi delijo naprej. Obiskali smo Varstveno delovni center Tončke Hočevar v Šiški ter dom starejših občanov za Bežigradom, nato pa še najmlajše v vrtcu Pedenjped v Vevčah. Akcija je bila tudi tokrat izdatno medijsko podprta.

JUNIJ

Promocija zavarovanja Tujina

V juniju smo začeli promocijo zavarovanja Tujina, ki je potekala vse do konca avgusta. Na podlagi raziskave smo se odločili za nov slogan »Ugodno zavarovanje za vse poti v tujino«. Obstoječ slogan »Sproščeno kamorkoli« pa smo pretvorili v pozicijski slogan in ga še naprej ohranjamo kot del logotipa Tujina. Promocija je

potekala tako v medijih kot na družbenih omrežjih, na jumbo plakatih ter LCD zaslonih, poleg tega smo voznikom v kolonah na poti na morje razdeljevali vodo, na katerih je bila promocijska etiketa za zavarovanje Tujina.

JULIJ

Z Vzajemno na košarkarskem taboru Petra Vilfana

Že 26. leto zapored je športno društvo, ki ga vodi nekdanji profesionalni košarkar Peter Vilfan, organiziralo poletni košarkarski tabor v Strunjanu. Z donacijo smo otrokom omogočili čudovite športno razgibane košarkarske počitnice na slovenski obali.

SEPTEMBER

Uskladitev premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja

Vzajemna je zaradi visoke rasti stroškov za zdravstvene storitve in s tem višjih odhodkov v zdravstvu s septembrom uskladila premijo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Ob tem smo na novinarski konferenci javnosti izpostavili nujne ukrepe za zajezitev rasti odhodkov v zdravstvu.

Spremembe za prejemnike CSD odločb

V Vzajemni smo skladno z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije vzpostavili sistem izmenjave podatkov o izdanih odločbah Centrov za socialno delo. Podatke o pridobljeni pravici do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev sedaj pridobivamo avtomatsko, kar pomeni, da zavarovancem odločbe Centra za socialno delo v primeru priznane pravice ni več potrebno pošiljati. Zavarovancem, ki jim na osnovi pridobljenih podatkov uredimo mirovanje ali reaktivacijo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, so o tem pisno obveščeni.

Projekt Vsak šteje

Jeseni se je končal interni pilotni projekt Vsak šteje, v katerem je sodelovala večina zaposlenih v Vzajemni. Med cilji projekta so bili promocija zdravja med zaposlenimi ter obenem preverjanje, kako bi lahko podatke iz tovrstnih platform v prihodnje lahko na podlagi izkušenj iz pilotnega projekta uporabili za nadgradnjo lojalnostnega programa za posameznike in podjetja ter razvoj nove generacije zdravstvenih produktov.

Dan zavoda 13

Vzajemna je drugo leto zapored pomagala pri organizaciji dogodka Dan Zavoda 13, ki je namenjen druženju in izobraževanju posebnih otrok in njihovih staršev. Dogodek organizira Slovenka leta Petra Greiner, mati deklice z genetsko napako (trisomija 13) in ustanoviteljica Zavoda 13. Zavod je nastal z namenom pomagati staršem posebnih otrok pri sprejemanju dejstva, da se je rodil nekoliko drugačen otrok, kot so ga pričakovali. Otroke sta z obiskom razveselila tudi mariborski nogometaš Marcos Tavares in motociklist Simon Marčič.

Delam s srcem – Svetovni dan srca v Zdravilišču Radenci

Ob svetovnem dnevu srca smo v sodelovanju s partnerji pripravili različne aktivnosti v Zdravilišču Radenci. Obiskovalci so se naučili pripraviti napitek in sladico zdravo srcu, si izmerili krvni tlak in dobili napotke za pravilno dihanje.

Povezani s srcem za Gorenjsko

Ob svetovnem dnevu srca so se na Gorenjskem združili srčni ljudje, ki so se podali na 43 kilometrov dolgo preizkušnjo med Jesenicami in Kranjem in s to gesto promovirali zdrav življenjski slog. Peti promocijski tek treh

gorenjskih bolnišnic pod geslom Povezani s srcem za Gorenjsko je poleg zaposlenih v bolnišnicah, znanih športnikov in drugih srčnih ljudi podprla tudi Vzajemna.

OKTOBER

Volkswagen 24. Ljubljanski maraton

Ekipa Vzajemninih tekačev je bila tudi na 24. Ljubljanskem maratonu najštevilčnejša.

NOVEMBER

Certifikat Srcu prijazno podjetje

Na Vzajemni sta varnost in zdravje zaposlenih kot tudi zavarovancev na prvem mestu, zato smo pristopili k projektu Srcu prijazno podjetje, v sklopu katerega smo zaposlenim omogočili udeležbo na seminarju o temeljnih postopkih oživljanja. Postali smo partnerji iHELP-a in pridobili certifikat Srcu prijazno podjetje.

Naš Kodeks – srce in duša Vzajemne

Kodeks je smerokaz pri etičnem odločanju in gorivo na poti uresničevanja strategije in naslavlja vse naše ključne procese ter izhaja iz vseh ključnih vidikov odnosov – odnos do sebe in sodelavcev, odnos do strank in poslovnih partnerjev ter odnos do družbe in okolja. Zato smo na podlagi naših treh vrednot (Zdravje, Znanje, Zaupanje) oblikovali nov kodeks Vzajemne, ki opredeljuje deset temeljnih načel zelenega ravnanja.

6 POMEMBNEJŠI DOGODKI IN DOSEŽKI PO LETU 2019

JANUAR

Državni zbor glasoval o noveli zakona ZZVZZ

Državni zbor je na redni januarski seji z 32 glasovi za in 51 proti zavrnil novelo zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, katere namen je bil ukinitve dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Pred tem so na nesprejemljivost novele zakona v pisni izjavi opozorili minister za finance Andrej Bertonec in vsi štirje državni sekretarji njegovega ministrstva. Med drugim so zapisali, da vlada lahko podpre samo jasno opredeljen javnofinančno vzdržen predlog. Sledil je odstop finančnega ministra in nato še predsednika vlade Marjana Šarča.

Varuh zdravja in nagrajevanje zvestobe

V Vzajemni že od leta 2015 naše zavarovance ozaveščamo o zdravem načinu življenja s pomočjo celovitega programa aktivnega varovanja zdravja - programa Varuh zdravja. Kasneje smo začeli tudi z nagrajevanjem zvestobe, v okviru katere naši zavarovanci prejmejo posebne ugodnosti in nagrade. Tokrat smo programe za nagrajevanje zvestobe nekoliko prevetrili in poenostavili. Odslej se zavarovanec, na podlagi višine letne premije brez davka, uvrsti v enega od naslednjih programov: Osnovni, Aktivni, Varni, Mladi, Premium, Premium Plus.

FEBRUAR

Novost pri sklenitvah dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja

S februarjem smo spremenili program ugodnosti za zavarovance ob sklenitvi dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, in sicer smo prenehali izdajati darilne kartice in vrednostne bone. Še vedno pa se zavarovanci lahko vključijo v brezplačen program Varuh zdravja, ki nudi številne ugodnosti s področja zdravja, športa in dobrega počutja. Poleg tega prejmejo paket dobrodošlice, ki vključuje popuste pri drugih zavarovanjih Vzajemne.

MAREC

Epidemija koronavirusa

Z 11. 3. 2020 je Svetovna zdravstvena organizacija opredelila izbruh koronavirusa kot pandemijo. V Sloveniji je bila epidemija korona virusa razglašena 12. 3. 2020. Večina svetovnih držav, med njimi tudi Slovenija, je v prvi fazi odziva na zdravstveno krizo sprejela omejevalne ukrepe za zajezitev širjenja virusa. Med najbolj pogoste omejevalne ukrepe sodijo: omejitev socialnih stikov in gibanja prebivalstva, prilagoditve in reorganizacije v zdravstvu ter omejitve glede zagotavljanja ne nujnih zdravstvenih storitev, zapiranje vzgojno-izobraževalnih ustanov, prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom, prilagoditve v delovnih okoljih in delovanju podjetij in omejitve v delovanju državnih organov in pravosodja.

Posledice uvedbe navedenih ukrepov se odražajo v gospodarski aktivnosti v posameznih državah, tudi v Sloveniji in so podrobneje predstavljeni v poglavju 28 DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA.

7 IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE NA PODLAGI 70. ČLENA ZAKONA O GOSPODARSKIH DRUŽBAH (ZGD-1)

7.1 SPLOŠNE INFORMACIJE O SISTEMU UPRAVLJANJA

Sistem in politika upravljanja Vzajemne, ki sta ju sprejela uprava in nadzorni svet, določata poglobitve usmeritve upravljanja zavarovalnice, pri čemer upoštevata zastavljene dolgoročne cilje in vrednote. Predstavljata temelj za vzpostavitev ter uresničevanje trdnega in zanesljivega sistema upravljanja zavarovalnice, ki je podprt z učinkovitim upravljanjem tveganj ter omogoča uresničevanje poslovne strategije zavarovalnice. Politika upravljanja Vzajemne je objavljena na javno dostopni spletni strani zavarovalnice.

7.2 IZJAVA O SKLADNOSTI S KODEKSOM UPRAVLJANJA ZA NEJAVNE DRUŽBE

Vzajemna pri poslovanju sledi Kodeksu upravljanja za nejavne družbe, ki so ga 13. 5. 2016 sprejeli Gospodarska zbornica Slovenije, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in Združenje nadzornikov Slovenije. Kodeks je javno dostopen na spletni strani Gospodarske zbornice Slovenije.

Ne glede na dejstvo, da je Vzajemna edina družba za vzajemno zavarovanje v Sloveniji, kjer institucionalno okolje nima razvite tradicije spodbujanja razvoja dobrih praks upravljanja vzajemnih družb, si Vzajemna prizadeva za stalen razvoj lastnega sistema upravljanja in upoštevanje tudi relevantnih dobrih praks upravljanja evropskih zadružnih in vzajemnih zavarovalnic. Poleg tega Vzajemna pri upravljanju in poslovanju v celoti spoštuje tudi Zavarovalni kodeks, ki so ga sprejele zavarovalnice v okviru Slovenskega zavarovalnega združenja.

Vzajemna si prizadeva vsebinsko slediti vsem določbam Kodeksa upravljanja za nejavne družbe, upošteva prilagoditve glede posebnosti korporativnega ustroja vzajemnih družb, s posameznimi odstopanji, ki so razkrita in pojasnjena v nadaljevanju.

Okvir korporativnega upravljanja

Priporočilo 2.5.3: Člani uprave in člani nadzornega sveta so hkrati člani Vzajemne, niso pa zastopniki članov Vzajemne v skupščini Vzajemne.

Razmerja med družbo in družbeniki

Priporočilo 3.4: Načelo enakopravne obravnave družbenikov (članov) je dopolnjeno z zakonsko določbo, v skladu s katero je članstvo v Vzajemni vezano na obstoj zavarovalne pogodbe, sklenjene za čas trajanja enega leta ali več.

Priporočilo 3.6: Vzajemna ima sprejeto politiko prejemkov organa vodenja, h kateri je dal soglasje nadzorni svet.

Sestava organa nadzora

Priporočilo 4.6: V nadzornem svetu sta dva člana predstavnika delavcev zaposlena na Vzajemni in sta v tem smislu ekonomsko odvisna od Vzajemne.

Delovanje in prejemki organa nadzora

Priporočilo 5.7.3: Vzajemna v poslovniku o delu nadzornega sveta nima natančneje določene vsebine in rokov, ki jih pri rednem obveščanju upošteva uprava, temveč se v skladu z utečeno prakso celovito in pravočasno obveščanje zagotavlja preko skrbnega načrtovanja sej nadzornega sveta.

Priporočilo 5.7.5: Vzajemna v skladu z utečeno prakso, ne uporablja informacijske tehnologije za razpošiljanje gradiva, sklice in izvedbo sej, je pa vzpostavljen e-arhiv pomembnejših gradiv sej nadzornega sveta, ki je dostopen članom nadzornega sveta.

Priporočilo 5.13: Vzajemna nima sklenjene pogodbe za zavarovanje odškodninske odgovornosti članov nadzornega sveta.

Delovanje organa vodenja

Priporočilo 7.3: Vzajemna nima sklenjene pogodbe za zavarovanje odškodninske odgovornosti članov uprave.

Prejemki članov organa vodenja

Priporočilo 8.3 in 8.4: Vzajemna ima sprejeto politiko prejemkov organa vodenja, h kateri je dal soglasje nadzorni svet.

Izjava o skladnosti z navedenim kodeksom za obdobje od 1. 1. 2019 do dneva objave v letu 2020 je v okviru izjave o upravljanju dostopna tudi v elektronski obliki na javno dostopni spletni strani Vzajemne, d.v.z.

Pri svojem poslovanju in ravnanju je Vzajemna zavezana tudi načelom Zavarovalnega kodeksa, ki je dostopen na spletni strani Slovenskega zavarovalnega združenja.

Vzajemna ima prav tako prenovljen lasten etični kodeks. Objavljen je na javno dostopni spletni strani zavarovalnice. Kodeks določa temeljna moralna in etična načela, obveznosti in pričakovana ravnanja tako zaposlenih pri svojem delu kakor tudi oseb, ki so v poslovnem razmerju z Vzajemno.

7.3 ORGANI UPRAVLJANJA VZAJEMNE

7.3.1 SISTEM UPRAVLJANJA VZAJEMNE

Vzajemna ima dvotirni sistem upravljanja zavarovalnice. Organi upravljanja so skupščina zastopnikov članov, nadzorni svet in uprava. Vzajemno vodi uprava, delo uprave pa nadzira nadzorni svet. Organi delujejo v skladu z veljavno zakonodajo, drugimi predpisi, statutom ter svojimi poslovniki. Statut Vzajemne, Pravilnik o volitvah v skupščino zastopnikov članov ter poslovniki skupščine, nadzornega sveta in uprave so objavljeni na javno dostopni spletni strani zavarovalnice.

V skladu s standardi Solventnosti II je vzpostavljen trden in zanesljiv sistem upravljanja zavarovalnice, ki zagotavlja pregledno organizacijsko strukturo, natančno opredeljena notranja razmerja glede odgovornosti, učinkovit prenos informacij ter v organizacijsko strukturo in procese odločanja integrirane ključne funkcije upravljanja (funkcija upravljanja tveganj, funkcija spremljanja skladnosti poslovanja, aktuarska funkcija in funkcija notranje revizije).

Sistem upravljanja Vzajemne temelji na učinkovitem sistemu upravljanja tveganj z jasno strategijo upravljanja tveganj, pisnimi pravili, procesi in ukrepi za zagotovitev rednega poslovanja, ki so skladni z njenimi sistemi ter viri in postopki med katere sodi tudi ustrezen krizni načrt.

Družba v času priprave letnega poročila še nima sprejete politike raznolikosti, v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družbe, jo pa namerava sprejeti v prihodnje. Ne glede na navedeno, si pristojni organi družbe prizadevajo pri odločanju o sestavi organov vodenja in nadzora upoštevati tudi vidike, kot so na primer spol, starost ali izobrazba.

Organi upravljanja Vzajemne:

7.3.2 SKUPŠČINA ZASTOPNIKOV ČLANOV VZAJEMNE, D.V.Z.

Skupščina Vzajemne je v skladu z določbami Zakona o zavarovalništvu ter statuta Vzajemne organizirana kot skupščina zastopnikov članov. Skupščina odraža starostno strukturo članov Vzajemne. Skupščino sestavlja petinštirideset (45) zastopnikov, ki so razporejeni v pet enako velikih starostnih razredov. Vsak zastopnik ima dva nadomestna zastopnika.

Splošne volitve zastopnikov potekajo vsakih šest let, po preteku dveh oziroma štirih letih volilnega obdobja se izvedejo volitve s sistemom kooptacije.

Podrobnejša pravila in postopke volitve v skupščino zastopnikov članov Vzajemne ureja Pravilnik o volitvah v skupščino zastopnikov članov Vzajemne, h kateremu poda soglasje Agencija za zavarovalni nadzor. Volitve v skupščino zastopnikov vodi sedemčlanska volilna komisija, ki jo sestavlja pet na skupščini izvoljenih članov, iz vsakega starostnega razreda po eden, ter član uprave in član nadzornega sveta.

Pristojnosti in delovanje skupščine opredeljujejo Zakon o zavarovalništvu, Zakon o gospodarskih

družbah, Statut Vzajemne, d.v.z. in Poslovnik o delu skupščine zastopnikov članov Vzajemne, d.v.z.

Volitve v skupščino

V letu 2019 so bile po preteku dveh let volilnega obdobja, to je po letu 2017, izvedene volitve s sistemom kooptacije v skupščino zastopnikov članov Vzajemne. Celotni volilni postopek je trajal dobra dva meseca. Razpis kooptacijskih volitev je bil objavljen 29. 3. 2019. Z izločitvenim žrebom dne 1. 4. 2019 je bila iz vsakega starostnega razreda določena tretjina zastopnikov, izvoljenih na splošnih volitvah 2017, ki jim bo po poteku dveh let volilnega obdobja prenehal mandat. Izločitveni žreb ter ostale postopke v okviru kooptacijskih volitev je vodila sedemčlanska volilna komisija.

Za potrebe volilnih postopkov kooptacijskih volitev so bili vsi člani Vzajemne glede na starost razporejeni v pet enako številčnih starostnih razredov.

Pravico voliti na kooptacijskih volitvah so imeli zastopniki, ki jim na podlagi izvedenega izločitvenega žreba mandat zastopnika po preteku dveh let volilnega obdobja ne bo prenehal. Pravico biti izvoljene v skupščino so imele vse poslovno sposobne fizične osebe, ki so bile na dan 28. 2. 2019 članice Vzajemne že najmanj eno leto in zavarovanci po zavarovalnih pogodbah, pri katerih je član Vzajemne pravna oseba, ki je bila zavarovana po teh pogodbah že najmanj eno leto. Pasivno volilno pravico so imeli tudi zastopniki, ki jim bo na podlagi izvedenega izločitvenega žreba mandat prenehal, ter nadomestni zastopniki, izvoljeni na splošnih volitvah. Zaposleni v Vzajemni, člani organov vodenja in nadzora v Vzajemni, člani organov vodenja in nadzora ter zaposleni v zavarovalnici, ki opravlja zavarovalne posle v isti zavarovalni vrsti kot Vzajemna, na kooptacijskih volitvah niso mogli biti izvoljeni.

Aktivna in pasivna volilna pravica kakor tudi podajanje podpore k volilnemu predlogu se je lahko uresničevala s strani nosilca pravice samo znotraj svojega starostnega razreda.

Kandidacijski postopek se je zaključil 13. 4. 2019. Drugi del volilnih postopkov je predstavljalo glasovanje, ki je bilo izvedeno na

volilni seji zastopnikov dne 28. 5. 2019, kjer je bilo izvoljenih novih 15 zastopnikov. Novoizvoljeni zastopniki članov so mandat v skupščini Vzajemne nastopili z dnem 21. 6. 2019, s tem datumom je izločenim zastopnikom prenehal mandat.

Skupščina zastopnikov članov Vzajemne v letu 2019

Skupščina zastopnikov članov Vzajemne je bila v letu 2019 sklicana dvakrat.

Na 28. skupščini Vzajemne - 10. skupščini zastopnikov članov, ki je bila dne 16. 1. 2019, je skupščina sprejela spremembe Statuta Vzajemne, d.v.z., ter spremembe Pravilnika o volitvah v skupščino zastopnikov članov Vzajemne, d.v.z.

Na 29. skupščini Vzajemne - 11. skupščini zastopnikov članov, ki je bila dne 28. 5. 2019, je skupščina odločila, da se bilančni dobiček Vzajemne, ki je na dan 31. 12. 2018 znašal 5.721.342,87 evra, razporedi tako, da se bilančni dobiček drugih premoženjskih zavarovanj (razen dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja) leta 2018 v višini 5.721.342,87 evra razporedi v druge rezerve iz dobička drugih premoženjskih zavarovanj (razen dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja).

Skupščina je podelila razrešnico članom organov upravljanja in nadzora za poslovno leto 2018, za obdobje treh let je imenovala revizorja letnega poročila, seznanila se je z letnim poročilom o notranjem revidiranju za leto 2018 z mnenjem nadzornega sveta, ter imenovala štiri člane nadzornega sveta Vzajemne, d.v.z., predstavnike članov družbe.

7.3.3 NADZORNI SVET

Vzajemna ima šest-članski nadzorni svet, ki ga sestavljajo štiri člani, predstavniki članov družbe, ki jih izvoli skupščina, ter dva člana, predstavnika delavcev, ki jih izvoli Svet delavcev in o tem seznanijo skupščino in nadzorni svet. Nadzorni svet izmed članov izvoli predsednika in njegovega namestnika. Mandat članov nadzornega sveta traja štiri leta, člani so lahko ponovno izvoljeni. Vsak član nadzornega sveta lahko s pisno izjavo, naslovljeno na skupščino in upravo, odstopi s funkcije člana

nadzornega sveta ter pri tem določi rok prenehanja mandata. Skupščina lahko v skladu s Statutom Vzajemne in zakonodajo odpokliče člana nadzornega sveta pred potekom mandata.

Za člane nadzornega sveta kot posameznike in za nadzorni svet kot kolektivni organ veljajo kriteriji sposobnosti in primernosti, kot so določeni v Politiki ocenjevanja sposobnosti in primernosti Vzajemne, d.v.z. Ocenjevanje se izvaja praviloma pred imenovanjem, obdobje, izredno ali po imenovanju posameznega člana nadzornega sveta.

7.3.3.1 Pristojnosti Nadzornega sveta

Nadzorni svet nadzoruje vodenje poslov Vzajemne. Pristojnosti in delovanje nadzornega sveta opredeljujejo Statut Vzajemne, d.v.z., Poslovnik o delu nadzornega sveta Vzajemne, d.v.z., ter Zakon o gospodarskih družbah in Zakon o zavarovalništvu. Nadzorni svet je pristojen tudi za soglasja k posameznim odločitvam oziroma poslom uprave, ki jih določa Statut Vzajemne, d.v.z. Nadzorni svet imenuje ter lahko tudi odpokliče člane uprave in predsednika uprave Vzajemne. Pri tem si prizadeva kontinuiteto njihovega dela zagotoviti s skrbno in pravočasno izbiro predsednika in članov uprave.

Poleg pristojnosti, ki jih ima nadzorni svet v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, ima nadzorni svet Vzajemne tudi naslednje pristojnosti:

- daje soglasje upravi k poslovni strategiji zavarovalnice;
- daje soglasje upravi k finančnemu načrtu zavarovalnice;
- daje soglasje upravi k pisnim pravilom sistema upravljanja zavarovalnice;
- daje soglasje upravi k letnemu načrtu dela notranje revizije;
- odloča o drugih zadevah, določenih z Zakonom o zavarovalništvu.

Nadzorni svet je, v skladu z zakonodajo in poslovnikom, sklican najmanj enkrat v četrtletju, dejansko pa pogosteje. Nadzorni svet sprejema odločitve z večino oddanih glasov, razen če zakon, statut ali poslovnik ne določajo drugače. V primeru enakega števila glasov je odločilen glas predsednika nadzornega sveta.

Nadzorni svet, v skladu s Statutom Vzajemne, d.v.z., Zakonom o gospodarskih družbah, Kodeksom upravljanja za nejavne družbe in dobro prakso, imenuje eno ali več komisij, ki obravnavajo v naprej določena področja, pripravljajo predloge sklepov nadzornega sveta, skrbijo za njihovo uresničitev in opravljajo druge strokovne naloge. Komisije ne morejo odločati o vprašanih, ki so v pristojnosti nadzornega sveta, temveč prispevajo k učinkovitosti in strokovnosti delovanja nadzornega sveta.

Nadzorni svet Vzajemne je v skladu z veljavno zakonodajo imenoval Revizijsko komisijo. Poleg te je imenoval tudi Komisijo za imenovanje in prejemke. Pristojnosti in naloge ter pooblastila Revizijske komisije so določene v Zakonu o gospodarskih družbah. Poleg tega so pristojnosti in naloge obeh komisij določene v njunih poslovnikih in sklepih nadzornega sveta.

7.3.3.2 Nadzorni svet v letu 2019

V letu 2019 je skupščina na svoji 29. seji imenovala štiri člane nadzornega sveta Vzajemne, d.v.z., predstavnike članov družbe, in sicer za obdobje štirih let, z začetkom mandata z dnem 30. 8. 2019. Prav tako je Svet delavcev Vzajemne dne 13. 11. 2019 izvolil dva predstavnika zaposlenih v nadzornem svetu Vzajemne, d.v.z., za 4 letni mandat, z začetkom mandata 2. 12. 2019.

Nadzorni svet Vzajemne in komisije nadzornega sveta so v letu 2019 delovale v naslednji sestavi:

Ime in priimek	Izobrazba	Zaposlitev	Članstvo v NS drugih družb	Mandat v 2019	Neodvisnost
predstavniki članov					
mag. Aleksandra Podgornik predsednica	Magistrica ekonomskih in poslovnih ved	Štajerska gospodarska zbornica direktorica	/	celo leto	DA
Nežka Ivanetič namestnica predsednice	Diplomirana sociologinja	upokojenka	/	do 30. 8. 2019	DA
Brigita Ačimović članica	Univerzitetna diplomirana psihologinja	Talum, d.d. svetovalka predsednika uprave	/	do 24. 4. 2019	DA
Melita Ferlež članica	Univerzitetna diplomirana inžen. kemijske tehnologije	upokojenka	/	do 30. 8. 2019	DA
Ciril Smrkolj član	Strojni tehnik	upokojenec	/	do 30. 8. 2019	DA
Oskar Salecl namestnik predsednice	Univerzitetni diplomirani politolog	upokojenec	/	od 30. 8. 2019	DA
Daniel Lačen član	Univerzitetni diplomirani ekonomist	Talum, d.d. član uprave	/	od 30. 8. 2019	DA
Alen Brkič član	Diplomirani ekonomist (UN)	Študentska organizacija Slovenije generalni sekretar	/	od 30. 8. 2019	DA
predstavnika zaposlenih					
Primož Igerc član	Univerzitetni diplomirani ekonomist	Vzajemna, d.v.z. vodja prodaje	/	celo leto	DA
Darja Korpar članica	Magistrica prava	Vzajemna, d.v.z. vodja prodaje	/	celo leto	DA
zunanjí neodvisni strokovnjak					
mag. Ignac Dolenšek zunanjí neodvisni strokovnjak	Magister ekonomskih znanosti	upokojenec	Zunanjí član RK NS: Pozavarovalnica Sava, d.d. Elektro Celje, d.d.	do 30. 8. 2019	DA
Katarina Sitar Šuštar zunanjá neodvisna strokovnjakinja	Magistrica ekonomskih ved	Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani asistentka	/	od 4. 9. 2019	DA

Podatki o prejemkih članov nadzornega sveta in komisij nadzornega sveta so podrobneje razkriti v poglavju 26 POVEZANE OSEBE.

7.3.3.3 Sestava komisij Nadzornega sveta in delovanje v letu 2019

Nadzorni svet v skladu s Statutom Vzajemne, z Zakonom o gospodarskih družbah, Kodeksom upravljanja za nejavne družbe in dobro prakso, imenuje eno ali več komisij, ki obravnavajo v naprej določena področja, pripravljajo predloge sklepov nadzornega sveta, skrbijo za njihovo uresničitev in opravljajo druge strokovne naloge. Komisije ne morejo odločati o vprašanih, ki so v pristojnosti nadzornega sveta, temveč prispevajo k učinkovitosti in strokovnosti delovanja nadzornega sveta.

Revizijska komisija nadzornega sveta

Pristojnosti in naloge ter pooblastila Revizijske komisije so določene v Zakonu o gospodarskih družbah, Poslovniku o delu revizijske komisije

in sklepih nadzornega sveta. Nekatere najpomembnejše naloge so:

- spremljanje postopka računovodskega poročanja ter pripravljanje priporočil in predlogov za zagotovitev njegove celovitosti;
- spremljanje učinkovitosti in uspešnosti notranjih kontrol, notranje revizije in sistemov za obvladovanje tveganja;
- spremljanje obvezne revizije letnih računovodskih izkazov ter upoštevanje ugotovitev in zaključkov pristojnega organa;
- pregledovanje in spremljanje neodvisnosti revizorja letnega poročila družbe;
- odgovornost za postopek izbire revizorja in predlaganje nadzornemu svetu imenovanje kandidata za revizorja letnega poročila družbe ter sodelovanje pri pripravi pogodbe med revizorjem in družbo;

- nadzorovanje neoporečnosti finančnih informacij, ki jih daje družba ter ocenjevanje sestavljanja letnega poročila, vključno z oblikovanjem predloga za nadzorni svet;
- sodelovanje pri določitvi pomembnejših področij revidiranja;
- sodelovanje pri pripravi pogodbe med revizorjem in družbo;
- poročanje nadzornemu svetu o rezultatu obvezne revizije, vključno s pojasnili in vlogo revizijske komisije v postopku;
- obravnava odločitev o imenovanju, razrešitvi in nagrajevanju direktorja službe za notranje revidiranje;
- sodelovanje z revizorjem pri opravljanju revizije letnega poročila družbe;
- sodelovanje s službo za notranje revidiranje, obravnava njenih aktov in pravil delovanja ter spremljanje njenih poročil.

Revizijsko komisijo so v letu 2019 sestavljali: od 1. 1. 2019 do 24. 4. 2019: Brigita Aćimović, predsednica, ter člana Darja Korpar in Ignac Dolenšek, zunanji neodvisni strokovnjak, od 26. 4. 2019 do 30. 8. 2019: Melita Ferlež, predsednica, ter člana Darja Korpar in Ignac Dolenšek, zunanji neodvisni strokovnjak, od 4. 9. 2019 do 31. 12. 2019: Daniel Lačen, predsednik, ter člana Oskar Salecl in Katarina Sitar Šuštar, zunanja neodvisna strokovnjakinja.

Komisija za imenovanje in prejemke

Pristojnosti in naloge komisije so določene v Poslovniku o delu komisije za imenovanja in prejemke ter sklepih nadzornega sveta. Njene najpomembnejše naloge so:

- vodenje postopka izbora kandidatov za predsednika in enega ali več članov uprave;
- oblikovanje predlogov sklepov za imenovanja predsednika in članov uprave;
- oblikovanje predlogov sklepov glede določitve prejemkov članov uprave;
- izvajanje ocenjevanja sposobnosti in primernosti članov uprave in nadzornega sveta;
- opravljanje drugih nalog v okviru pristojnosti, po nalogu nadzornega sveta.

Komisijo za imenovanje in prejemke so v letu 2019 sestavljali:

od 1. 1. 2019 do 30. 8. 2019: Aleksandra Podgornik, predsednica, ter člana Ciril Smrkolj in Primož Igerc,

od 4. 9. 2019 do 31. 12. 2019: Aleksandra Podgornik, predsednica, ter člana Alen Brkić in Darja Korpar.

7.3.4 UPRAVA VZAJEMNE

7.3.4.1 Splošno o upravi

Za predsednika oziroma člana uprave Vzajemne je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje pogoje, določene z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o zavarovalništvu ter Statutom Vzajemne in drugimi akti družbe. Za člane uprave kot posameznike in za upravo kot kolektivni organ veljajo kriteriji sposobnosti in primernosti, kot so določeni v Politiki ocenjevanja sposobnosti in primernosti Vzajemne. Ocenjevanje se izvaja praviloma pred imenovanjem, obdobjno, izredno ali po imenovanju posameznega člana uprave.

Vzajemno vodi uprava v dobro družbe, samostojno in na lastno odgovornost. Uprava zastopa in predstavlja Vzajemno brez omejitev, razen izjem, za katere mora v skladu s Statutom Vzajemne pridobiti soglasje nadzornega sveta. Uprava deluje v skladu s strateškimi cilji Vzajemne za doseganje največje koristi za njene člane, upoštevajoč načela trajnostnega razvoja in ostalih deležnikov. Vodenja poslov ni mogoče prenesti z uprave na katerikoli drug organ družbe. Uprava odločitve sprejema soglasno oziroma z večino vseh glasov članov uprave. Pri neodločenem izidu glasovanja odloča glas predsednika.

7.3.4.2 Sestava in imenovanje uprave

V skladu s Statutom Vzajemne ima uprava Vzajemne predsednika uprave in do tri člane uprave. Upravo imenuje nadzorni svet. Mandat članov uprave traja do pet let in so lahko ponovno imenovani brez omejitev, pri čemer pa se ponovno imenovanje ne sme opraviti prej kot leto dni pred iztekom mandata. Predsednik in člani uprave so v Vzajemni v delovnem razmerju za polni delovni čas. Nadzorni svet lahko odpokliče posameznega člana uprave, v skladu z razlogi, ki jih določa Zakon o

gospodarskih družbah. Področja, ki so v pristojnosti posameznega člana uprave, se določijo v Poslovniku o delu uprave, ki ga sprejme uprava v soglasju z nadzornim svetom.

7.3.4.3 Predstavitev uprave, njenega delovanja in pristojnosti članov uprave

V letu 2019 je Vzajemno vodila tričlanska uprava, ki je predstavljena v nadaljevanju.

Aleš Mikeln, MBA, predsednik uprave

Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir strojništva, MBA

Predstavitev: na Vzajemni, d.v.z. je nastopil funkcijo predsednika uprave leta 2013. Pred tem je v svoji bogati delovni karieri opravljal različne vodilne funkcije. Do 2013 je bil direktor družbe SwatyComet, d.o.o., pred tem je vodil družbi Comet, d.o.o., in Swaty, d.o.o., ter uspešno izpeljal njuno združitve in reorganizacijo. Do leta 2005 je bil zaposlen na vodilnih funkcijah, v Palomi, d.d. in Kovinotehni Les, d.o.o..

Mandat: 5. 10. 2013; podaljšanje mandata s 5. 10. 2018, za 5 let

Delovno področje v okviru uprave: predsednik uprave je odgovoren za vodenje Vzajemne in zastopanje, koordinacijo dela uprave, poslovno strategijo, notranje revidiranje, odnose z javnostmi, pravne zadeve, kadrovske zadeve in splošno službo.

mag. Neven Cvitanovič, član uprave

Izobrazba: magister ekonomskih znanosti

Predstavitev: na Vzajemni, d.v.z. je nastopil funkcijo člana uprave leta 2013. Pred tem je v dolgoletni zavarovalniški karieri, do leta 2010 opravljal funkcijo izvršnega direktorja za področje življenjskih zavarovanj v zavarovalnici Adriatic Slovenia, d.d., pred tem funkcijo direktorja njene PE Nova Gorica. Od leta 2000 je bil zaposlen v Zavarovalnici Triglav, d.d., v vmesnem obdobju do 2004 tudi v podjetju Adria-marine, d.o.o..

Mandat: 4. 4. 2013, podaljšanje mandata s 4. 4. 2018, za 5 let

Delovno področje v okviru uprave: član uprave je odgovoren za zastopanje Vzajemne, poslovno strategijo, razvoj produktov in aktuarstvo, trženje in izvajanje zavarovanj.

mag. Katja Jelerčič, članica uprave

Izobrazba: magistrica ekonomskih znanosti

Predstavitev: na Vzajemni, d.v.z. je nastopila funkcijo članice uprave leta 2011. Pred tem je v dolgoletni zavarovalniški karieri, med 2003 in 2011 opravljala funkcijo direktorice sektorja financ in računovodstva v zavarovalnici NLB Vita, d.d.. Od 1999 do 2003 je bila zaposlena v revizijski družbi KPMG Slovenija, d.o.o..

Mandat: 1. 5. 2012; podaljšanje mandata s 1. 5. 2017, za 5 let

Delovno področje v okviru uprave: članica uprave je odgovorna za zastopanje Vzajemne, poslovno strategijo, skladnost poslovanja in upravljanje tveganj, finance, računovodstvo in kontroling, informacijske in zavarovalne tehnologije, ter obdelavo zavarovalnih primerov.

Podatki o prejemkih članov uprave so podrobneje razkriti v poglavju 26 POVEZANE OSEBE.

Vzajemna ima sprejeto politiko prejemkov, vključno s prejemki organa vodenja, h kateri je dal soglasje nadzorni svet.

Člani uprave Vzajemne na dan 31. 12. 2019 niso bili člani nadzornih svetov oziroma upravnih odborov drugih družb.

7.4 ZUNANJA IN NOTRANJA REVIZIJA

Skupščina Vzajemne, d.v.z. je 28. 5. 2019 za zunanjega revizorja imenovala revizijsko družbo KPMG Slovenija, d.o.o. za obdobje treh poslovnih let (2019 - 2021).

O delovanju notranje revizije poročamo v poglavju 15.9 NOTRANJE REVIDIRANJE.

7.5 GLAVNE ZNAČILNOSTI SISTEMA NOTRANJIH KONTROL IN UPRAVLJANJA TVEGANJ V VZAJEMNI

Sistem notranjih kontrol in sistem upravljanja tveganj na Vzajemni sledita zahtevam Solventnost II, in sicer tako s kvalitativnega kot tudi kvantitativnega in poročevalskega vidika. Sistema sta usklajena z zakonskimi zahtevami Zakona o gospodarskih družbah in Zakona o zavarovalništvu, podzakonskimi predpisi Agencije za zavarovalni nadzor s tega področja in internimi politikami Vzajemne.

Vzajemna si prizadeva za učinkovit, v procese odločanja integriran sistem notranjih kontrol in upravljanja tveganj, ki ga prilagaja razvoju in organizacijskim spremembam. Vzajemna ima sprejeto Politiko sistema notranjih kontrol. V vseh organizacijskih enotah oziroma ključnih procesih ter na vseh ravneh si Vzajemna prizadeva vzpostaviti in dosledno izvajati:

- jasno organizacijsko strukturo z natančno opredeljenim in preglednim sistemom pristojnosti in pooblastil;
- učinkovite postopke sprotnega nadzora, preprečevanja in odkrivanja napak ter identifikacije, ocenjevanja, vrednotenja

ter upravljanja in poročanja o tveganjih, ki jim je izpostavljena pri poslovanju;

- ustrezen sistem notranjega nadzora, ki vključuje ustrezne administrativne in računovodske postopke, kot so različna poročanja, delovni postopki, fizične in druge kontrole, limiti za omejevanje izpostavljenosti ključnim tveganjem ipd.;
- sistem spremljanja skladnosti poslovanja z zakonskimi zahtevami, internimi predpisi in etičnimi načeli.

Vzajemna si prizadeva vzpostavljati in vzdrževati dokumentiran in celovit sistem notranjih kontrol. Opis in izvajanje notranjih kontrol ter postopki nadzora nad njihovim izvajanjem so formalno opredeljeni v internih aktih (pravilniki, dokumenti). Pomembnejši poslovni procesi so shematsko prikazani in dokumentirani v obliki navodil ter priročnikov za delo. Dokumentiranje poslovnih procesov na nižjih ravneh (operativni nivo) se zagotavlja sproti, z namenom enotnega izvajanja aktivnosti ter zagotavljanja ustreznega nadomeščanja zaposlenih. Dokumenti se dopolnjujejo glede na spremembe v procesih in poslovne potrebe ter na podlagi priporočil notranje revizije.

Vzajemna ima vzpostavljen Etični kodeks ravnanj za zaposlene ter predvidene ukrepe v primeru nespoštovanja predpisov in internih aktov, pisnih in ustnih usmeritev vodstva ter kršitev Etičnega kodeksa. Prav tako ima Vzajemna vzpostavljen zaupni kanal oziroma anonimno pošto, ki omogoča vsem zaposlenim sporočanje morebitnih sumov prevar in drugih neželenih dejanj.

Vzajemna ima sprejeto Politiko obvladovanja nasprotij interesov, h kateri so zavezani člani uprave in nadzornega sveta, nosilci ključnih funkcij, višje in srednje poslovodstvo oziroma funkcijski vodje ter vsi zaposleni v okviru svojih pristojnosti, nalog in odgovornosti. Poleg tega lahko zavezuje tudi tretje osebe (zlasti npr. povezane osebe, pogodbene partnerje, ipd.), če je to nujno ali primerno z vidika učinkovitega obvladovanja nasprotij interesov.

Glede na navedeno so vzpostavljeni tudi mehanizmi za spremljanje in poročanje v okviru

sistema notranjega nadzora upravi in nadzornemu svetu ter drugim deležnikom, z namenom zagotavljanja ustreznih informacij v postopkih odločanja.

Služba za notranje revidiranje je neodvisna in organizirana v skladu z zakonom. Redno opravlja preglede učinkovitosti sistema notranjih kontrol in upravljanja s tveganji ter predlaga izboljšave. O svojem delu poroča neposredno upravi, revizijski komisiji oziroma nadzornemu svetu.

Glavne značilnosti in delovanje sistema upravljanja tveganj so podrobneje opisane v poglavju 15 UPRAVLJANJE TVEGANJ.

8 STRATEŠKE USMERITVE

Vzajemna je v letu 2018 sprejela Strateški razvojni načrt za obdobje 2019 – 2023, ki je temeljni korporativni dokument, v katerem je skozi poslanstvo, vizijo, vrednote ter posamezne cilje opredeljena poslovna prihodnost Vzajemne za petletno obdobje.

V strategiji nadgrajujemo vse razvojne aktivnosti in projekte iz predhodnega obdobja ter opredeljujemo mehanizme, poti in načine, ki bodo Vzajemni zagotovili uspešno prihodnost.

Poslanstvo Vzajemne se glasi: **Predani zdravju. Predani vam.**

Vizija odraža položaj organizacije v prihodnosti: **Vzajemna je Varuh zdravja, ki celovito poskrbi za preventivo in zdravje vseh generacij.**

Vrednote so osnova za krepitev, rast in razvoj slehernega zaposlenega, pogodbenih partnerjev, načrtovanih aktivnosti in Vzajemne kot družbe. So kot smerokaz za vedenje, ki nas vodi k etičnim in moralnim ciljem. Uresničitev teh ciljev pa povzroča zadovoljstvo in dobro počutje zaposlenih. Vrednote Vzajemne so podrobneje opisane v poglavju 17.3 KADRI.

V Vzajemni smo v letu 2019 pripravili Kodeks Vzajemne, ki predstavlja nabor zelenih in etičnih ravnanj, ki jih mora poznati in živeti vsak zaposleni. Deluje kot smerokaz pri etičnem odločanju na poti uresničevanja strategije, saj danes ni pomembno samo doseganje ciljev, pač pa kako jih dosežemo. Kodeks naslavlja vse naše ključne procese ter izhaja iz vseh ključnih vidikov odnosov – odnos do sebe in sodelavcev, odnos do strank in poslovnih partnerjev ter odnos do družbe in okolja. Temelji na naših treh vrednotah (Zdravje, Znanje in Zaupanje) in gradi deset ščitov - deset temeljnih načel zelenega ravnanja.

8.1 STRATEGIJA

V letu 2018 je široka ekipa zaposlenih z vseh ravni Vzajemne sodelovala pri pripravi nove strategije, ki nas bo vodila čez naslednje petletno obdobje. Z oblikovanjem novih strateških ciljev in strategij za njihovo doseganje nadgrajujemo vse razvojne aktivnosti in projekte, ki jih je Vzajemna izvedla v preteklem strateškem obdobju 2014 – 2018.

Naše ključne strateške usmeritve – strateška področja – do leta 2023 so:

- upravljanje zavzetosti zaposlenih in razvoj kulture inovativnosti,
- informatizacija in optimizacija poslovnih procesov v povezavi s skrbjo za strukturirano upravljanje s podatki,
- razvoj ekosistema zavarovanj za fizične in pravne osebe v povezavi z

- zagotavljanjem lastnih kapacitet za opravljanje zdravstvenih storitev,
- učinkovito upravljanje tveganj in zagotavljanje skladnosti poslovanja.

Našo prihodnost bomo gradili na močni blagovni znamki, na osredotočenosti na zdravje ter učinkoviti prodajni mreži.

Razvili bomo ekosistem zavarovanj za fizične osebe in pravne osebe v povezavi z zagotavljanjem lastnih kapacitet za opravljanje zdravstvenih storitev in s tem izkoriščali priložnosti na področju rešitev za celovito zdravstveno obravnavo v povezavi z razvojem tehnologij in novih poslovnih modelov. Pri tem bomo izkoriščali rast zavedanja svojih članov o pomenu zdravega načina življenja. Razvoj ekosistemov zavarovanj za fizične in pravne osebe v povezavi s ponudbo zdravstvenih storitev je pomemben za zagotovitev rasti prihodkov, tako iz naslova storitev kot tudi drugih zavarovanj, in za ohranitev vodilne vloge na področju dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja.

Verjamemo, da bomo zavzeti in inovativni zaposleni ključ za razvoj sodobnih zavarovalnih produktov in zdravstvenih storitev, s katerimi bomo zagotavljali učinkovito ponudbo po meri posameznih segmentov strank, tako pravnih kot fizičnih oseb.

Na učinkovito upravljanje s tveganji bomo vplivali preko aktivne udeležbe pri razvoju sprememb s področja zakonodaje, prav tako pa tudi z informatiziranimi in učinkovitimi procesi, ki imajo tudi odločujočo vlogo pri učinkovitem upravljanju s stroški.

Končni učinek vseh strateških rezultatov se bo izkazoval v donosnem in stabilnem poslovanju v naslednjih letih, s katerim se bo krepila finančna in kapitalna moč Vzajemne.

8.2 DOSEŽKI V LETU 2019

Ob upoštevanju načela vzajemnosti smo v letu 2019 poslovali stabilno. Vsa prizadevanja smo usmerili v zagotavljanje dosegljive in dolgoročne zdravstvene varnosti naših članov.

Rast prihodkov

V letu 2019 smo v primerjavi z letom 2018 dosegli 7,9-odstotno rast čistih prihodkov od zavarovalnih premij, pri dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju 7,6-odstotno in pri ostalih zavarovanjih 14,9-odstotno.

Rast prihodkov iz naslova ostalih zavarovanj

Prenovili smo ponudbo zdravstvenih zavarovanj ter ohranili 3. mesto največje zavarovalnice na trgu premoženjskih zavarovanj in na celotnem zavarovalniškem trgu.

Ohranitev vodilne vloge ponudnika DZZ

Ohranili smo največji tržni delež na trgu dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja.

Donosno in stabilno poslovanje

V letu 2019 smo povečali bilančno vsoto za 15,1 odstotka.

Uspešno smo se vključevali v strokovne polemike ter izvedli številne dobrodelne projekte.

Učinkovito upravljanje tveganj in stroškov

Kapitalska ustreznost zavarovalnice je ob koncu leta znašala 155,1 odstotka in je nad ciljno vrednostjo 150 odstotkov. V letu 2019 se je zaradi povečanja lastnih sredstev zvišala za 13,5 odstotne točke.

8.3 NAČRTI V LETU 2020

Glavno vodilo delovanja Vzajemne v letu 2020 bo Strateški razvojni program za obdobje 2019 - 2023. Cilje zastavljene v strateškem razvojnem programu letno preverjamo glede na spremembe, ki se dogajajo v okolju.

Delovali bomo v skladu z načeli vzajemnosti. S ponudbo zdravstvenih zavarovanj in z izvajanjem aktivnosti za zdrav način življenja bomo zavarovalnica, ki zavaruje najdragocenejše – zdravje članov Vzajemne. S svojim delovanjem bomo ohranili finančno stabilnost ob primerni višini kapitala ter izpolnili obveznosti do vseh deležnikov Vzajemne.

Aktivno bomo obvladali stroške lastnega delovanja in izvajali aktivnosti, ki predstavljajo dodano vrednost za naše zavarovance.

Pomembno področje delovanja bo usmerjeno k obvladovanju odhodkov škod in sistematičnim nadzorom obračunov izvajalcev zdravstvenih storitev. Nadaljevali bomo z aktivnostmi za razvoj sistema upravljanja tveganj. Vzpostavili in vzdrževali bomo dokumentiran in celovit sistem notranjih kontrol. Razvijali bomo lasten sistem upravljanja.

Z raziskovanjem in razumevanjem potreb trga in zavarovancev bomo zagotovili celovito ponudbo osebnih zavarovanj. Nadaljevali bomo z razvojem zavarovalnih produktov in storitev na področju zdravstvene dejavnosti.

Pričakovanja in želje zavarovancev bomo uresničili z dopolnitvijo obstoječih in z razvojem novih zavarovanj in storitev.

Aktivni bomo pri upravljanju zavzetosti in inovativnosti zaposlenih saj so zavzeti zaposleni povezani s podjetjem in so izvor razvoja podjetja.

Pomembno področje delovanja v letu 2020 bo še nadalje aktivno sodelovanje na področju zakonodaje.

II POSLOVNO POROČILO

9 SPLOŠNO GOSPODARSKO OKOLJE V SLOVENIJI

9.1 VPLIV GOSPODARSKEGA OKOLJA NA POSLOVANJE VZAJEMNE V LETU 2019

V slovenskem gospodarstvu so se razmere proti koncu leta 2019 še naprej izboljševale, a bolj umirjeno kot leta 2018. Predvsem se je upočasnila rast izvoza ob nižji rasti aktivnosti v naših glavnih trgovinskih partnericah, kar je povezano tudi z zastojem rasti proizvodnje v avtomobilski industriji, zlasti v Nemčiji. V povezavi z izvozom je bila nižja kot leto prej tudi rast v večini predelovalnih dejavnosti.

Upočasnila se je tudi rast uvoza proizvodov za vmesno porabo, kar je povezano z umiritvijo rasti predelovalnih dejavnosti.

Na trgu dela razmere ostajajo ugodne in so vplivale na povečevanje razpoložljivega dohodka gospodinjstev.

V letu 2019 se je nadaljevalo zmanjšanje števila brezposelnih in naraščanje števila delovno aktivnih, vendar ob počasnejši rasti kot leta 2018. Pomanjkanje delovne sile se je kazalo v nadaljnjem povečevanju zaposlovanja tujcev. Njihov prispevek k skupni rasti delovno aktivnih je visok, nad 70 odstotki. Konec decembra je bilo registriranih 75.292 brezposelnih oseb, kar je 4,1 odstotka manj kot decembra 2019 (registriranih 78.534 brezposelnih oseb). Pričakovati gre, da bo zmanjševanje razpoložljive delovne sile ter dvig minimalne plače, rast produktivnosti in naraščajoča inflacija pospešeno vplivalo na rast plač.

Medletna rast plač je bila v prvih enajstih mesecih leta 2019 za 4,3 odstotke višja kot v enakem obdobju predhodnega leta, kar velja predvsem za sektor država na račun dvigov plač in napredovanj, v manjšem obsegu pa tudi na račun dviga minimalne plače. Nekoliko se je rast plač povišala tudi v zasebnem sektorju, najbolj v drugih raznovrstnih dejavnostih (varovanje in poizvedovalne dejavnosti), gostinstvu in turizmu.

V zadnjem četrtletju se je nadalje krepila zasebna potrošnja, povečal se je tudi promet s

stanovanjskimi nepremičninami Gospodinjstva so kot posledica višjega razpoložljivega dohodka krepila potrošnjo, predvsem nekaterih netrajnih neživilskih proizvodov ter storitev, povezanih s preživljanjem prostega časa. V drugi polovici leta so se okrepili predvsem nakupi osebnih avtomobilov, zmanjšali pa nakupi gospodinjstev naprav in pohištva.

Medletna rast cen je bila decembra za 0,4 odstotne točke višja kot leto pred tem. Povečal se je prispevek cen blaga kot posledica višjih cen hrane, predvsem sadja in mesa ob koncu leta. Rast cen energentov se je leta 2019 upočasnila in z 1,2 odstotka dosegla le tretjino rasti iz leta 2018.

Tabela 1: Pomembnejši makroekonomski kazalniki v Sloveniji

	2019	2018
Bruto domači proizvod (realna stopnja rasti, v%)	2,8	4,4
Stopnja registrirane brezposelnosti	7,7	8,2
Inflacija, povprečje leta	1,8	1,7
Inflacija, konec leta	2,3	1,4

Vir: UMAR, Ekonomsko ogledalo, št. 1/2020, SURS

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki pokriva stroške delovanja javnih zavodov na področju zdravstva in izvajanja zdravstvenih storitev, pomembno vpliva na poslovanje Vzajemne, predvsem na obseg odhodkov za škode dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Prihodki, ki se v največji meri zberejo s socialnimi prispevki za zdravstveno zavarovanje in transferji iz pokojninske blagajne, v zadnjih letih pa se povečujejo tudi sredstva iz državnega proračuna, so se v letu 2019 povečali za 7,4 odstotkov v primerjavi z letom 2018 in so znašali 3.103.458.567 evrov. Odhodki pa so se povečali za 6,8 odstotkov in so znašali 3.052.906.864 evrov. Glavni razlog za rast odhodkov so zdravstvene storitve zaradi boljšega vrednotenja in povečanega obsega programov.

9.2 ZAVAROVALSTVO V SLOVENIJI IN TRŽNI POLOŽAJ VZAJEMNE V LETU 2019

Članice Slovenskega zavarovalnega združenja so v Sloveniji v letu 2019 zbrale 2.517.402.615 evrov kosmate obračunane premije, kar je za 7,5 odstotka več kot v letu 2018. Premoženska zavarovanja predstavljajo 70,0-odstotni delež kosmate obračunane premije v višini 1.763.436.213 evrov (8,6 odstotka več kot v letu 2018), življenjska zavarovanja pa predstavljajo 30,0-odstotni delež kosmate obračunane premije v višini 753.966.402 evrov (5,2 odstotka več kot v letu 2018).

V letu 2019 je Vzajemna skladno s pozitivnimi trendi na zavarovalnem trgu izboljšala svoj

položaj in je s 13,1-odstotnim tržnim deležem tretja največja zavarovalnica na slovenskem trgu.

Na trgu premoženjskih zavarovanj ima Vzajemna v letu 2019 18,8-odstotni tržni delež in po pobrani obračunani zavarovalni premiji je tretja največja zavarovalnica na trgu premoženjskih zavarovanj v Sloveniji.

Vzajemna tržna pozicija

Zavarovalni trg	3. mesto
Trg premoženjskih zavarovanj:	3. mesto
- trg nezgodnih zavarovanj	4. mesto
- trg zdravstvenih zavarovanj	1. mesto

10 DENARNI TOK

V letu 2019 je Vzajemna iz poslovanja ustvarila pozitiven denarni tok predvsem zaradi višjih plačanih premij. Pri naložbenju so bili prilivi nižji od odlivov, saj je zavarovalnica investirala več

sredstev kot jih je zapadlo oziroma jih je bilo prodanih.

Tabela 2: Prilivi in odlivi v letu 2018 in 2019

v EUR

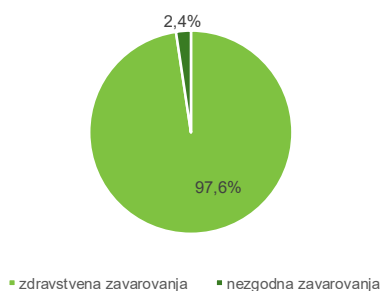
	2019	2018	Indeks 2019/2018
POSLOVANJE			
Prilivi iz poslovanja	344.857.440	317.645.394	109
Odlivi iz poslovanja	325.380.252	313.588.208	104
Likvidnosti presežek / primanjkljaj iz poslovanja	19.477.188	4.057.186	480
NALOŽBENA DEJAVNOST			
Prilivi iz naložbene dejavnosti	326.797.164	277.660.917	118
Odlivi iz naložbene dejavnosti	346.127.696	281.672.994	123
Likvidnostni presežek / primanjkljaj iz naložbene dejavnosti	-19.330.532	-4.012.077	482

11 PREGLED POSLOVANJA PO ZAVAROVALNIH VRSTAH

Vzajemna trži zavarovanja dveh zavarovalnih vrst v skupini premoženjskih zavarovanj:

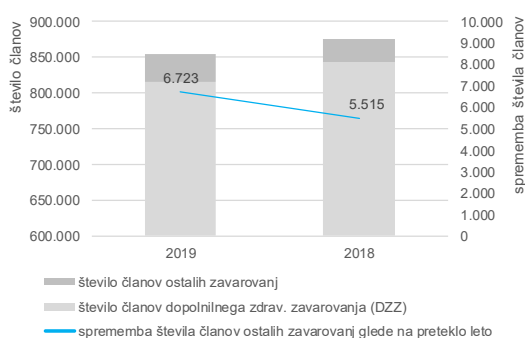
- zdravstvena zavarovanja in
- nezgodna zavarovanja.

Slika 4: Deleži zavarovalnih vrst v skupini premoženjskih zavarovanj v letu 2019

Na dan 31. 12. 2019 je imela Vzajemna 854.842 članov, od tega 815.944 iz naslova dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Ob koncu leta 2019 je v primerjavi s koncem leta 2018 število članov iz naslova dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja nižje za 3,2 odstotka, članstvo v skupnem številu pa je nižje za 2,3 odstotka glede na preteklo leto. Delni razlog za upad je posledica neuspelega predloga spremembe zakonodaje o ukinitvi dopolnilnega zavarovanja ter močna konkurenca na trgu dopolnilnega zavarovanja.

Slika 5: Gibanje števila članov Vzajemne v letu 2018 in 2019

11.1 ZDRAVSTVENA ZAVAROVANJA

Zdravstvena zavarovanja predstavljajo glavnino vseh zavarovanj Vzajemne. Mednje sodi tudi dopolnilno zdravstveno zavarovanje, ki je

opredeljeno kot javni interes ter je zaradi pomembnosti in zakonskih zahtev obravnavano ločeno od drugih zdravstvenih zavarovanj.

11.1.1 DOPOLNILNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

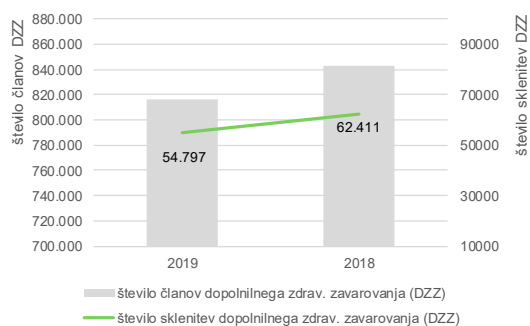
Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju zavezuje vse osebe s stalnim prebivališčem na območju Republike Slovenije ali osebe, ki na njenem ozemlju opravljajo kakršnokoli pridobitno dejavnost, da se pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije obvezno zavarujejo za tveganja, ki jih prinašajo bolezni in poškodbe. To zavarovanje pa ne zagotavlja kritja vseh finančnih stroškov, ki nastajajo ob zdravljenju. Celotno kritje stroškov je zagotovljeno le otrokom in šolajoči se mladini do 26. leta starosti ter pri nekaterih boleznih in stanjih. Pri ostalih storitvah zagotavlja obvezno zavarovanje le določen odstotni delež cene zdravstvene storitve, ki je določen v skladu z določili Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

V skladu z določili omenjenega zakona je država prevzela obveznosti doplačil za prejemnike socialne pomoči. Tudi v letu 2019 so vsem zavarovancem Vzajemne, upravičenim do plačila razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev iz proračunskih sredstev Republike Slovenije, pogodbe za dopolnilno zdravstveno zavarovanje mirovale za obdobje veljavnosti odločbe Centra za socialno delo. Ob koncu leta 2019 je bilo v mirovanju 24.689 zavarovanj, kar je 36,9 odstotka več kot preteklo leto. Od tega je bilo 86,3 odstotka mirovanj vzpostavljenih na podlagi odločb Centra za socialno delo, kar je 6 odstotnih točk več kot v letu 2018.

Portfelj dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj se je v letu 2019 nekoliko znižal zaradi negativne razlike med sklenitvami in prenehanji zavarovanj. Največ prenehanj zavarovanj je bilo zaradi sklenitve zavarovanja pri konkurenčnih zavarovalnicah in zaradi smrti zavarovancev, nato zaradi neplačevanja premije ter spremembe statusa v obveznem zdravstvenem zavarovanju, s čimer oseba ni bila več zavezana za plačevanje doplačil.

11.1.1.1 Portfelj dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja

Slika 6: Gibanje števila članov in sklenitev za dopolnilno zdravstveno zavarovanje ob koncu posameznega leta v letu 2018 in 2019

11.1.1.2 Čisti prihodki od premij in čisti odhodki za škode dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja

V letu 2019 se 95,1-odstotni delež vseh čistih prihodkov od premij nanaša na zavarovalne premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ki so v letu 2019 znašale 309.352.973 evrov in so za 7,6 odstotka višje kot v letu 2018. 98,7-odstotni delež vseh odhodkov za škode se nanaša na škode dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ki so v letu 2019 v višini 287.340.354 evrov za 4,4 odstotka višji kot v letu 2018.

Slika 7: Primerjava čistih odhodkov za škode in čistih prihodkov od premij dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja v letu 2018 in 2019

Dopolnilno zdravstveno zavarovanje je opredeljeno kot javni interes, kar skladno s tretjo evropsko direktivo za neživiljenjska zavarovanja omogoča, da država za njihovo izvajanje določi posebne pogoje. Zavarovalnice, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje v Republiki Sloveniji, so vključene v sistem izravnalne sheme. Bistvo sistema izravnalnih shem je, da nevtralizira razlike v škodah zaradi neenake strukture zavarovalnega portfelja. Sistem je za delovanje Vzajemne bistven, ker ima v povprečju starejše zavarovance od konkurenčnih zavarovalnic. Prihodki iz naslova izravnalne sheme so v letu 2019 znašali 9.821.451,38 evrov, kar je 22,8 odstotka več kot v letu 2018.

11.1.2 DRUGA ZDRAVSTVENA ZAVAROVANJA

V sklopu drugih zdravstvenih zavarovanj Vzajemna trži:

11.1.2.1 Dodatno zavarovanje Zavarovanje za tujino

Zavarovanje za tujino je namenjeno posameznikom, družinam ali skupinam, ki poslovno ali turistično potujejo v tujino. Zavarovanci imajo možnost sklenitve

kratkoročnega zavarovanja za različna območja sveta, z različnimi zavarovalnimi vsotami in za različna obdobja ali pa letno zavarovanje Multitrip.

V okviru Zavarovanja za tujino je možno skleniti tudi zavarovanje Tujina Live, ki je namenjena slovenskim državljanom na začasnem bivanju v tujini (npr. zaradi dela ali študija) ter zavarovanje Tujina Welcome, ki je namenjena tujcem, ki prihajajo v Slovenijo in si za ta čas želijo urediti zdravstveno zavarovanje.

11.1.2.2 Dodatna zdravstvena zavarovanja Zavarovanje za težje bolezni, Zavarovanje za primer raka in Zavarovanje za primer bolezni srca in ožilja

Zavarovanje za težje bolezni (individualno, kolektivno) je v obdobju trženja doživelo nekaj osvežitov in je pri zavarovancih lepo sprejet produkt, saj smo v stiski, z izplačili zavarovalnih vsot, pomagali že mnogim zavarovancem. Omogoča izplačilo zavarovalnine, če zavarovanec zboli za katero izmed seznama najpogostejših težjih bolezni.

Poleg Zavarovanja za težje bolezni tržimo še Zavarovanje za primer raka, ki omogoča izplačilo izbrane zavarovalne vsote v primeru raka, in Zavarovanje za primer bolezni srca in ožilja, ki omogoča izplačilo zavarovalnine v primeru srčnega infarkta ali možganske kapi.

Vsem zavarovanjem je skupno, da lahko zavarovanec z izplačano zavarovalnino krije stroške za dodatna zdravljenja (npr. okrevanje v zdravilišču, alternativno zdravljenje ipd.), nego na domu, nadomesti izpad dohodka zaradi odsotnosti z dela ali izboljša kakovost življenja, ki jo je bolezen poslabšala. Namenjena so

aktivni populaciji, zavarovanci pa lahko izbirajo med različnimi zavarovalnimi vsotami.

11.1.2.3 Dodatno zavarovanje Pomoč na domu

Zdravstveno zavarovanje Pomoč na domu je asistenčno zavarovanje za kratkotrajno pomoč na domu, namenjeno predvsem aktivni populaciji. V primeru bolezni ali nezgode posameznika, mu pomagamo olajšati njegov vsakdanjik ter mu omogočimo hitrejše in brezskrbno okrevanje (npr. pomoč pri gospodinjskih opravilih, pomoč pri opravljanju osnovnih življenjskih potreb ipd.). Asistenčna mreža, ki deluje po vsej Sloveniji, je v letih trženja tega produkta pridobila mnoge izkušnje in predstavlja zanesljivo pomoč našim strankam, ko jo potrebujejo.

11.1.2.4 Dodatno zavarovanje Drugo mnenje

V letu 2018 smo razvili Drugo mnenje kot samostojno zavarovanje, pred tem pa ga je bilo možno skleniti le v okviru Zdravstvene police. Namen zavarovanja je, da lahko zavarovanec

na podlagi drugega zdravniškega mnenja preveri ustreznost načrtovanega operativnega posega zaradi težje bolezni ali nezgode oziroma odpravi dvome v primeru diagnoze ali zdravljenja malignega raka, možganske kapi ali srčnega infarkta. Pomaga razumeti nadaljnje možnosti zdravljenja.

Drugo mnenje tako obsega komentar postavljene diagnoze, postopka zdravljenja in morebitna priporočila, posvetovalni obisk pri našem pogodbenem zdravniku (pred ali po pridobljenem drugem zdravniškem mnenju) in brezplačno asistenco za lažje uveljavljanje zavarovanja.

11.1.2.5 Vzoredno zavarovanje Zavarovanje Dental

V letu 2018 smo strankam ponudili prenovljen osnovni paket zobozdravstvenih zavarovanj Dental (zajema preventivo in zavarovanje za primer raka ustne votline) ter širše različice paketov zavarovanj Dental plus, ki ponujajo celovito varnost v primeru potreb po zdravljenju zob ali najmodernejši protetiki. Skupaj z lansiranjem celovite prenovljene ponudbe zobozdravstvenih zavarovanj na tržišče, je pogodbeni partner Ars Salutaris odprl tudi hčerinsko zobozdravstveno kliniko v prostorih naše poslovne enote v Ljubljani.

11.1.2.6 Vzoredno zavarovanje Zdravstvena polica

Zdravstvena polica je sodoben zavarovalniški produkt, za katerega povpraševanje v zadnjih letih strmo raste. Namenjen je organizaciji in kritju stroškov specialističnih zdravstvenih storitev, operativnih posegov, pridobitve drugega mnenja in drugih povezanih storitev. Zavarovanec samostojna kritja lahko prosto izbira in se odloči za eno kritje ali pa jih kombinira v poljuben paket. Prilagojen produkt zavarovancem zagotavlja večjo fleksibilnost ter dostopnost. Za lažji in hitrejši dostop do storitev vsa kritja vključujejo brezplačno asistenco zavarovalnice, ki zagotavlja pomoč pri izbiri pogodbenega izvajalca zdravstvenih storitev v Sloveniji in v tujini ter celovito pomoč zavarovancem na njihovi poti do zdravja. Široka in razvejana mreža pogodbenih izvajalcev doma in v tujini zagotavlja visoke standarde kakovosti in strokovno izvedbo storitev.

V letu 2018 smo razvili prvo kolektivno zdravstveno polico za zaposlene v podjetjih. Glede na prve odzive in potrebe s trga, smo jo v letu 2019 nadgradili z novimi paketi kritij.

V letu 2019 smo skladno s tržnim povpraševanjem oblikovali še posebno različico zdravstvene police, ki je namenjena trženju izključno na dogodkih v okviru lastne prodajne mreže in ponuja omejeno kritje do specialistične zdravstvene storitve.

11.1.2.7 Vzporedno zavarovanje Specialisti senior

V letu 2018 smo razvili novo samostojno zdravstveno zavarovanje Specialisti senior, ki tudi osebam starejšim od 65 let omogoča, da hitreje stopijo na pot okrevanja.

Zavarovanje omogoča hitrejšo zdravstveno oskrbo in dostop do specialističnih storitev. Namenjeno je kritju stroškov specialističnih zdravstvenih storitev, skladno z izbranim paketom. Zavarovanec lahko tako izbira med 3 različnimi paketi kritij, ki vključujejo tudi brezplačno asistenco zavarovalnice za lažji dostop do zdravstvenih storitev.

11.2 NEZGODNA ZAVAROVANJA

Zavarovalnica v okviru nezgodnih zavarovanj ponuja naslednje produkte:

11.2.1 NEZGODNO ZAVAROVANJE

Inovativna ponudba različnih kritij v okviru individualnih nezgodnih zavarovanj omogoča izbiro pravih kritij za vsako stranko. Zavarovanja lahko vključujejo klasična zavarovalna kritja kot so za primer nezgodne smrti in trajne invalidnosti ter celo paleto drugih nezgodnih kritij (stroški za medicinske pripomočke, stroški za preureditev bivalnih prostorov, enkratno nadomestilo za bolnišnično zdravljenje, zlom kosti itd.). Poleg individualne oblike omogočamo tudi sklenitev družinske oblike nezgodnega zavarovanja.

Poleg individualnega nezgodnega zavarovanja tržimo tudi različne oblike kolektivnih nezgodnih zavarovanj. Kolektivno nezgodno zavarovanje je namenjeno predvsem skupinam (podjetjem, organizacijam itd.) in je, zaradi vključitve večjega števila oseb, praviloma cenovno ugodnejše od individualnega nezgodnega zavarovanja.

11.2.2 NEZGODNO ZAVAROVANJE STAREJŠIH

Nezgodno zavarovanje starejših je zavarovanje za primer nezgode, prilagojeno starejšim zavarovancem. Oblikovano je kot vseživljenjsko zavarovanje, kar pomeni, da datum prenehanja zavarovanja ni vnaprej določen, zavarovancem pa omogoča ustrezno finančno varnost za ves čas trajanja zavarovanja. Zavarovanje je oblikovano v treh paketih z različnim obsegom kritij.

11.2.3 NEZGODNO ZAVAROVANJE OTROK IN MLADINE

Nezgodno zavarovanje otrok in mladine je namenjeno najmlajšim zavarovancem ter mladostnikom, ki zavarovancem oziroma njihovim staršem zagotavlja izplačilo zavarovalne vsote v primeru trajne invalidnosti ali smrti zaradi nezgode (velja za mladostnike, starejše od 14 let), poleg tega pa vključuje tudi nekatera druga aktualna kritja.

12 FINANČNI REZULTAT

12.1 IZID POSLOVANJA IN KAZALNIKI FINANČNEGA REZULTATA

Vzajemna je v letu 2019 realizirala čisti dobiček v višini 9.762.883 evrov, 5.152.834 evrov

čistega dobička se nanaša na dopolnilno zdravstveno zavarovanje in 4.610.049 evrov čistega dobička se nanaša na ostala zavarovanja. Pomemben del k doseženemu poslovnemu rezultatu v letu 2019 prispeva ustvarjen presežek prihodkov od naložb nad odhodki od naložb v višini 1.933.172 evrov.

Tabela 3: Kazalniki finančnega rezultata

	2019	2018	2017
Rast kosmate obračunane premije	108,7%	106,9%	103,2%
Škodni rezultat	87,1%	91,2%	91,8%
Stroškovni količnik	10,1%	10,6%	11,2%
Kosmati dobiček/izguba v % od čiste obračunane premije	3,7%	0,2%	-0,3%

12.2 PRIHODKI OD PREMIJ

Vzajemna je v letu 2019 obračunala 330.819.506 evrov kosmatih zavarovalnih premij, kar je za 8,7 odstotka več kot v letu 2018.

Obračunane kosmate premije za dopolnilno zdravstveno zavarovanje v letu 2019 predstavljajo 94,6-odstoten delež kosmatih zavarovalnih premij in so v višini 312.988.706

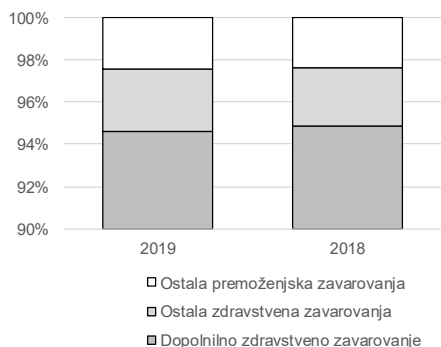
evrov za 8,4 odstotka višje od realiziranih v letu 2018.

Obračunane kosmate premije ostalih zavarovanj v letu 2019 predstavljajo 5,4-odstoten delež in so v višini 17.830.801 evrov za 14,3 odstotka višje od realiziranih v letu 2018.

Tabela 4: Gibanje obračunanih kosmatih zavarovalnih premij v letih 2017, 2018 in 2019

v EUR

	2019	2018	Indeks 2019/2018	2017	Indeks 2019/2017
Dopolnilno zdravstveno zavarovanje	312.988.706	288.711.455	108	271.244.929	115
Ostala zdravstvena zavarovanja	9.700.466	8.426.412	115	7.302.322	133
Ostala premoženjska zavarovanja	8.130.335	7.171.626	113	5.998.300	136
Obračunane kosmate zavarovalne premije	330.819.506	304.309.493	109	284.545.551	116

Slika 8: Struktura obračunane kosmate zavarovalne premije v letih 2018 in 2019

Obseg kosmate zavarovalne premije v letu 2019 se v primerjavi s preteklimi obdobji povečuje:

- pri dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju zaradi doseženega obsega sklenitev in dviga premije z marcem in septembrom 2019,
- pri ostalih zdravstvenih zavarovanjih zaradi razvoja in širitve ponudbe tržno privlačnih zavarovanj, prenove obstoječih zavarovanj in povečanega obsega prodaje ter rasti portfelja,
- pri nezgodnih zavarovanjih zaradi prenove obstoječih zavarovanj in

povečanega obsega prodaje ter rasti portfelja.

12.3 ODHODKI ZA ŠKODE

Obračunane kosmate škode zavarovalnice so bile glede na preteklo leto višje za 3,9 odstotka in so v letu 2019 znašale 288.246.532 evrov.

Obračunane kosmate škode za dopolnilno zdravstveno zavarovanje v letu 2019 predstavljajo 98,6-odstoten delež obračunanih kosmatih škod in so v višini 284.263.596 evrov za 3,6 odstotka višje od realiziranih v letu 2018.

Obračunane kosmate škode ostalih zavarovanj v letu 2019 predstavljajo 1,4-odstoten delež in so v višini 3.982.935 evrov za 35,7 odstotka višje od realiziranih v letu 2018.

Tabela 5: Gibanje obračunanih kosmatih škod v letih 2017, 2018 in 2019

v EUR

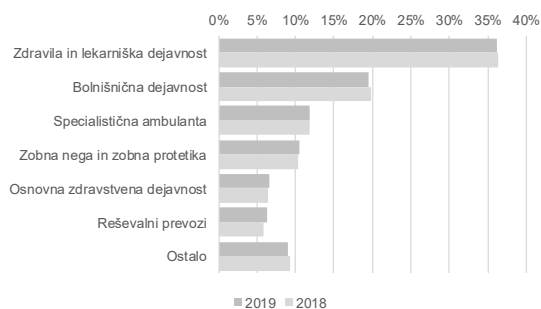
	2019	2018	Indeks 2019/2018	2017	Indeks 2019/2017
Dopolnilno zdravstveno zavarovanje	284.263.596	274.445.184	104	259.069.153	110
Ostala zdravstvena zavarovanja	2.205.458	1.685.800	131	1.246.936	177
Ostala premoženjska zavarovanja	1.777.477	1.248.946	142	967.209	184
Obračunane kosmate škode	288.246.532	277.379.930	104	261.283.298	104

V letu 2019 največ prispevajo k skupnim odhodkom škod dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja doplačila za zdravila in lekarniško dejavnost (35,8 odstotka) in doplačila iz naslova bolnišnične dejavnosti (19,4 odstotka).

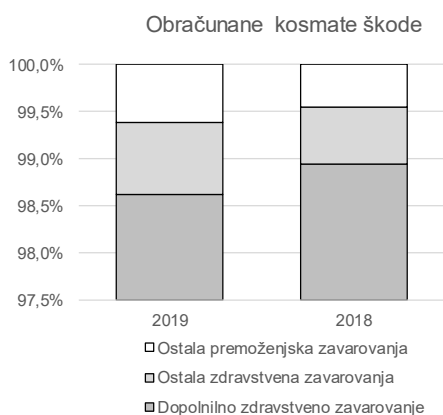
Obračunani odhodki za zdravila in lekarniško dejavnost so se v letu 2019 povečali glede na leto 2018 (2,9-odstotna rast). V letu 2019 se je v primerjavi z letom 2018 povečal delež zdravil iz vmesne liste, ki jih krijemo v 90 odstotnem deležu, in za 9,8 odstotka se je povečala povprečna cena v lekarniški dejavnosti.

Obračunani odhodki za bolnišnično dejavnost so za 2,3 odstotka višji glede na leto 2018 zaradi višje povprečne cene primerov (11,8 odstotka).

Slika 9: Struktura škod dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja po dejavnostih v letih 2018 in 2019

Slika 10: Struktura obračunanih kosmatih škod v letu 2018 in 2019

Obseg obračunanih kosmatih škod v letu 2019 se v primerjavi s preteklimi obdobji povečuje:

- pri dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju zaradi spremenjenih izhodišč za izračun cen in spremenjenih splošnih dogovorov za izračun cen (vključno z aneksi), novih pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja in spremenjene strukture opravljenih storitev,
- pri ostalih zdravstvenih zavarovanjih in pri nezgodnih zdravstvenih zavarovanjih predvsem zaradi večjega portfelja zavarovanj ter faze zrelosti zavarovanj.

12.4 OBRATOVALNI STROŠKI

Delež obratovalnih stroškov v čistih prihodkih od premij v letu 2019 je 10,1-odstoten. V primerjavi z letom 2018 se je delež stroškov v čistih prihodkih od premij znižal za 0,5 odstotne točke. Obratovalni stroški so v letu 2019 v višini 32.732.374 evrov za 2,1 odstotka višji kot v letu 2018.

12.5 PRIHODKI IN ODHODKI NALOŽB

V letu 2019 se prihodki od naložb (2.000.091 evrov) nanašajo predvsem na prihodke od obresti (1.296.116 evrov) od obveznic, komercialnih zapisov, depozitov in nepravočasno plačanih premij. Obresti so bile v letu 2019 nižje kot v letu 2018 predvsem zaradi znižanja tržnih obrestnih mer.

Prihodki od dividend so znašali 30.627 evrov. Razlika med realiziranimi dobički (652.509 evrov) in izgubami (52.023 evrov) pri prodaji naložb razpoložljivih za prodajo in gibanja naložb v skupini pripoznani skozi poslovni izid (v posesti za trgovanje) je v letu 2019 znašala 600.487 evrov.

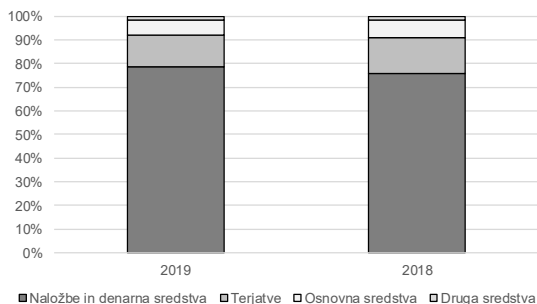
12.6 DRUGI PRIHODKI IN ODHODKI

Neto učinek drugih zavarovalnih in drugih prihodkov ter drugih zavarovalnih in drugih odhodkov je v letu 2019 znašal 9.446.902 evrov, kar je za 19,2 odstotka več kot v letu 2018. Iz naslova izravnalnih shem, ki služijo kot mehanizem za izravnavo tveganj med zavarovalnicami zaradi različne starostne strukture zavarovancev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, je Vzajemna v letu 2019 prejela 9.821.451 evrov, kar je 22,8 odstotka več kot v letu 2018.

13 FINANČNI POLOŽAJ

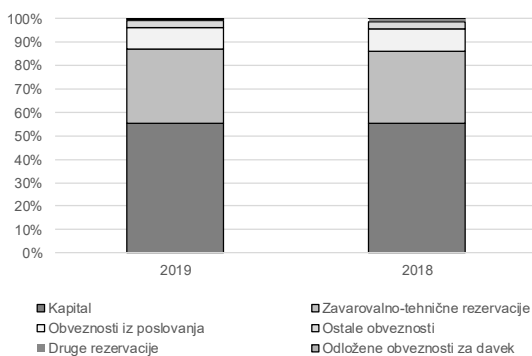
Na dan 31. 12. 2019 je bilančna vsota Vzajemne znašala 176.297.482 evrov in je bila višja od bilančne vsote z dne 31. 12. 2018 za 23.073.396 evrov oziroma 15,1 odstotka.

Slika 11: Struktura sredstev na dan 31. 12. 2018 in 31. 12. 2019

Stanje finančnih naložb, ki predstavljajo 76,7-odstoten delež sredstev, se je v primerjavi z letom 2018 povišalo za 20,4 odstotka in znaša 135.181.826 evrov.

Slika 12: Struktura obveznosti do virov sredstev na dan 31. 12. 2018 in 31. 12. 2019

Na dan 31. 12. 2019 znaša kapital zavarovalnice 97.405.482 evrov. V primerjavi z 31. 12. 2018 se je kapital povečal za 11.925.767 evrov oziroma za 14,0 odstotka zaradi višjih presežkov iz prevrednotenja finančnih naložb in realiziranega dobička v letu 2019.

Obveznosti, ki so na dan 31. 12. 2019 znašale 78.892.000 evrov, so se v primerjavi z 31. 12. 2018 povečale za 11.147.629 evrov oziroma 16,5 odstotka.

Tabela 6: Kazalniki finančnega položaja

	31.12.2019	31.12.2018
Delež kapitala v skupni pasivi	55,3%	55,8%
Delež zavarovalno-tehničnih rezervacij v skupni pasivi	31,4%	30,7%
Razmerje med finančnimi naložbami in zavarovalno tehničnimi rezervacijami	244,3%	238,9%
Delež finančnih naložb v sredstvih	76,7%	73,3%

14 NALOŽBENA POLITIKA IN STRUKTURA FINANČNIH NALOŽB

Vzajemna vodi finančno in s tem tudi naložbeno politiko tako, da je sposobna tekoče poravnati vse obveznosti. Prosta sredstva nalaga v skladu z določili Zakona o zavarovalništvu, Politiko upravljanja finančnih naložb in Limitnim sistemom, ki temelji na sposobnosti prevzemanja tveganj zavarovalnice. Vzajemna

skrbi za to, da je zagotovljena varnost naložb, kar pomeni tudi varnost vseh zavarovancev. Pri nalaganju sredstev je na prvem mestu izbor varnih naložb in skrb za razpršenost, pri čemer zavarovalnica skuša doseči najboljšo donosnost.

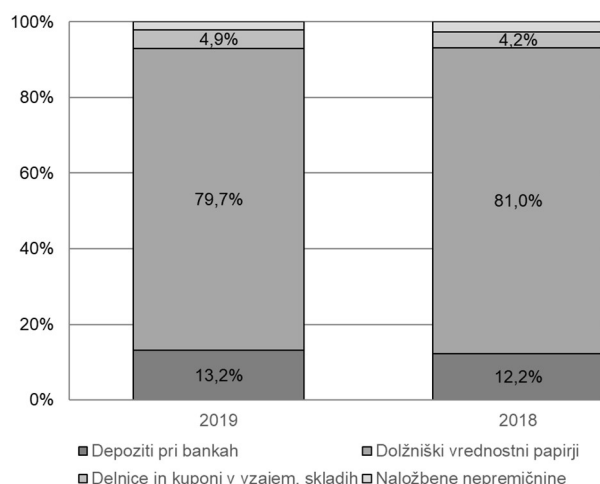
Tabela 7: Naložbe na dan 31. 12. 2018 in 31. 12. 2019

v EUR

Vrsta naložbe	31.12.2019	31.12.2018	Indeks 2019/2018
Finančne naložbe			
- depoziti pri bankah	18.261.933	14.016.093	130
- dolžniški vrednostni papirji	110.159.321	93.373.737	118
- delnice in deleži kupljeni za prodajo ter kuponi v vzaj. skladih	6.760.572	4.855.184	139
Skupaj finančne naložbe	135.181.826	112.245.015	120
Naložbene nepremičnine	2.995.957	3.024.065	99
Skupaj vse naložbe	138.177.783	115.269.080	120

Naložbeni portfelj se je v letu 2019 v primerjavi z letom 2018 zvišal za 22.908.703 evrov. Vrednost celotnega portfelja naložb se je v letu 2019 zvišala predvsem zaradi višjih prilivov iz premij, višjih vrednotenj naložb in višjega stanja zavarovalno tehničnih rezervacij na dan 31. 12. 2019.

Slika 13: Struktura naložb na dan 31. 12. 2018 in 31. 12. 2019

Razmerja strukturnih deležev so v letu 2019 v primerjavi z letom 2018 ostala na podobnih ravneh. Vzajemna je pri investiranju v dolžniške vrednostne papirje posebno pozornost posvečala obvladovanju obrestnega tveganja, kreditnega tveganja, likvidnostnega tveganja in tveganja koncentracije. Z razpršitvijo naložb med različne izdajatelje iz več držav, ohranjanjem povprečne zapadlosti obveznic in izboljšanjem povprečne bonitetne ocene portfelja v letu 2019 je Vzajemna kljub večjemu portfelju naložb tržna tveganja, ki izhajajo iz portfelja dolžniških vrednostnih papirjev, ohranila na nivojih iz leta 2018. Strukturni delež obveznic se je znižal predvsem na račun višjega strukturnega deleža denarja in depozitov. Delež depozitov se je zvišal, saj je Vzajemna reinvestirala dolgoročne depozite in ob koncu leta 2019 beležila višje stanje pri avista depozitih.

Delež delniških naložb se je v letu 2019 glede na leto 2018 nekoliko zvišal, saj je Vzajemna v letu 2019 zvišala izpostavljenost z novimi nakupi in predvsem zaradi rasti cen delniških naložb.

15 UPRAVLJANJE TVEGANJ

15.1 SISTEM UPRAVLJANJA TVEGANJ

Sistem upravljanja tveganj je sestavni del sistema internega upravljanja Vzajemne. Njegovi ključni elementi so zapisani v Strategiji in Politiki upravljanja tveganj Vzajemne. Strategija upravljanja tveganj, ki je bila osvežena v letu 2019 (zlasti zaradi uveljavitve novega Strateškega razvojnega programa 2019 – 2023), obsega vizijo, poslanstvo in strateške cilje upravljanja tveganj in opredeljuje razvoj sistema upravljanja tveganj po pomembnejših skupinah tveganj, ki so identificirane v Registru tveganj. V Strategiji je opredeljen apetit do tveganja, ki predstavlja najvišji nivo tveganja, ki ga je Vzajemna pripravljena sprejeti pri doseganju zastavljenih poslovnih ciljev, in je izhodiščna točka za ključne strateške, naložbene in vse druge pomembne odločitve Vzajemne. Apetit do tveganja se praviloma spreminja le v primeru pomembnih sprememb v finančnem položaju zavarovalnice, v razmerah na trgu ali v primeru spremembe strategije. Apetit do tveganja se ustrezno uporabi za oblikovanje limitnega sistema, ki ovrednoti nivoje dopustnega tveganja po posameznih skupinah tveganj, določa mere za posamezna izbrana tveganja in njihove še dopustne meje vrednosti oziroma limite.

Politika upravljanja tveganj določa načela in okvire glede zahtev, načina delovanja ter odgovornosti posameznikov in vseh zaposlenih pri ocenjevanju tveganj ter izvajanju ukrepov, da tveganja ne presežejo dopustnih oziroma sprejemljivih ravni. Hkrati predstavlja temelj podrobnejšim področnim politikam upravljanja tveganj na pomembnejših področjih poslovanja. Okvir za celovito in učinkovito upravljanje tveganj sledi načelom in smernicam mednarodnega standarda ISO 31000.

Pravilnik o upravljanju tveganj je operativne narave in podrobneje opredeljuje proces upravljanja tveganj in druge interne postopke, ključne nosilce in njihove naloge ter druga pomembna vprašanja v zvezi z upravljanjem tveganj.

Ključni cilji sistema upravljanja tveganj so zlasti:

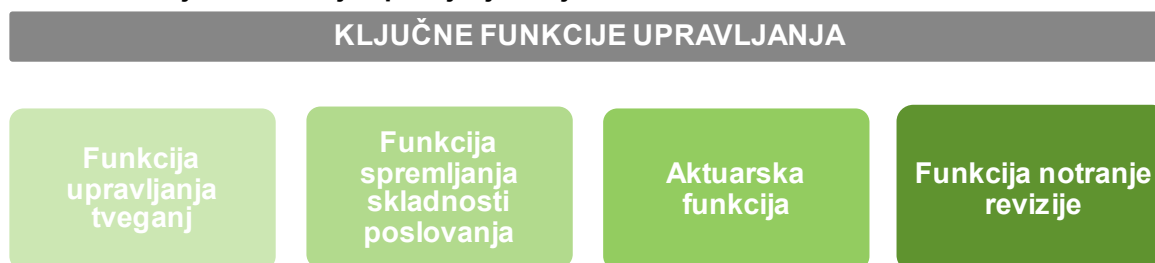
- ohraniti finančno stabilnost Vzajemne ob primerni višini kapitala in zagotoviti izpolnjevanje obveznosti njenim zavarovancem in poslovnim partnerjem;
- ščititi ugled Vzajemne;
- razvijati sistem upravljanja tveganj in izboljševati zavedanje zaposlenih o upravljanju tveganj;
- umestiti lastno oceno tveganj in solventnosti kot sestavni del strateškega planiranja in sistema upravljanja tveganj.

Sistem upravljanja tveganj na Vzajemni se izvaja na treh ravneh (t.i. model treh obrambnih linij):

- **prvo raven** tvorijo posamezna poslovna področja in njihovi vodje, ki so odgovorni za skladno poslovanje, aktivno upravljanje tveganj ter učinkovito delovanje notranjih kontrol;
- **drugo raven** tvorijo nosilec funkcije upravljanja tveganj, nosilec funkcije spremljanja skladnosti poslovanja (vključno s pooblaščenecem za varstvo osebnih podatkov in nosilec funkcije po IDD), nosilec aktuarske funkcije in pooblaščenec za informacijsko varnost, ter Odbor za upravljanje tveganj, ki s svojo raznoliko sestavo zagotavlja celovit pogled na področje upravljanja tveganj;
- **tretjo raven** predstavlja funkcija notranje revizije, ki poleg rednih zakonskih pristojnosti preverja tudi učinkovitost notranjega kontrolnega okolja in obdobjeno ocenjuje kakovost sistema upravljanja tveganj.

Slika 14: Model treh obrambnih linij

Vse štiri ključne funkcije upravljanja, t.j. funkcija upravljanja tveganj, funkcija spremljanja skladnosti, funkcija notranje revizije in aktuarska funkcija, so integrirane v organizacijsko strukturo in procese odločanja zavarovalnice ter imajo zagotovljeno ustrezno neodvisnost. Nosilci vseh štirih ključnih funkcij so bili imenovani konec leta 2015. Njihovo delovanje, vloge in odgovornosti so opredeljeni v ustreznih politikah, poleg tega so vzpostavljeni postopki rednega internega poročanja vseh ključnih funkcij.

Slika 15: Štiri ključne funkcije upravljanja Vzajemne

Funkcija upravljanja tveganj je odgovorna za razvoj okvira sistema upravljanja tveganj, za koordinacijo aktivnosti in zagotavljanje pravilne implementacije in izvajanja politike ter strategije upravljanja tveganj. Poleg tega nadzoruje sistem upravljanja in splošni profil tveganj zavarovalnice, z namenom identifikacije kakršnekoli pomembnejše napake sistema, ki povzroča njegovo neučinkovitost. Redno pripravlja oceno oblike in učinkovitosti sistema upravljanja tveganj ter predlaga primerne rešitve odprtih problemov. Razvija metodologije upravljanja tveganj po posvetu z Odborom za upravljanje tveganj, z nadzorom pa zagotavlja skupen pregled profila tveganj. Funkcija upravljanja tveganj poroča upravi o izpostavljenosti tveganjem in ji svetuje na področju upravljanja z njimi.

Funkcija spremljanja skladnosti je umeščena v sistem notranjih kontrol (t.i. notranji nadzor) in sledi pomembnejšim predpisom, standardom, priporočilom in dobrim praksam na tem področju. Funkcija spremljanja skladnosti se izvaja ob upoštevanju načela sorazmernosti in

pristopa na podlagi ocene tveganj, kar pomeni da se pri tem ustrezno upošteva tudi narava, obseg in zahtevnost poslov Vzajemne in ocena tveganj njenega poslovanja. V okviru funkcije spremljanja skladnosti je umeščen tudi pooblaščenec za varstvo osebnih podatkov (DPO) in funkcija zagotavljanja pravilnega izvajanja politik in postopkov za distribucijo zavarovalnih produktov (funkcija po IDD).

Aktuarska funkcija zlasti koordinira in nadzira izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij, pri čemer zagotavlja ustreznost uporabljenih metod, modelov in predpostavk pri izračunu ter ustreznost, zadostnost in kakovost uporabljenih podatkov. Poleg tega preverja ustreznost politike prevzemanja zavarovalnih tveganj in ustreznost višine zavarovalne premije za posamezne produkte ter ustreznost pozavarovanja.

Funkcija notranje revizije izvaja stalen in celovit nadzor nad poslovanjem zavarovalnice na osnovi ocene tveganj. Njena naloga je preverjanje in ocenjevanje procesov v povezavi

z upravljanjem zavarovalnice, upravljanjem tveganj in kontrolnih postopkov.

15.2 PROCES UPRAVLJANJA TVEGANJ

Ocenjevanje tveganj sestavljajo identifikacija, analiza in ovrednotenje tveganj. Rezultat ocenjevanja tveganj je Register tveganj, ki zajema najpomembnejša tveganja in ukrepe za njihovo upravljanje in obvladovanje. Register tveganj se osvežuje praviloma najmanj enkrat letno. Ukrepe in kontrole, ki izhajajo iz procesa upravljanja tveganj, potrdi uprava, pri čemer morajo biti stroškovno upravičljivi in smiselni. Za pomembnejša tveganja iz Registra tveganj so v limitnem sistemu opredeljene metode in mere tveganj za identifikacijo in ovrednotenje ravni tveganj. Ključne informacije o pomembnejših tveganjih iz Registra tveganj se posredujejo

upravi v okviru četrletnega poročila o tveganjih. Če se zazna nepredvideno tveganje ali nepredvideni neželeni dogodek, ki pomembneje vpliva na doseganje letnih in strateških ciljev Vzajemne, je potrebno nemudoma obvestiti upravo.

Sistem upravljanja tveganj vključuje stalno in usklajeno sodelovanje med ključnimi in drugimi pomembnimi funkcijami v Vzajemni ter usklajeno in celovito poročanje o upravljanju tveganj upravi in nadzornemu svetu. Lastniki tveganj so odgovorni za stalno identifikacijo in spremljavo ključnih tveganj na svojem področju ter za vzpostavitev učinkovitih in delujočih notranjih kontrol. Vsi zaposleni morajo razumeti naravo tveganj in prevzeti odgovornost za izvajanje upravljanja tveganj na svojem področju dela.

15.3 PROFIL TVEGANJ

Slika 16: Glavne vrste tveganj Vzajemne

Vzajemna je pri svojem poslovanju izpostavljena zavarovalnim, finančnim, operativnim in strateškim tveganjem. Podrobnosti o posameznih tveganjih so navedene v računovodskem delu poročila v poglavju 23 UPRAVLJANJE TVEGANJ.

15.4 PROCES LASTNE OCENE TVEGANJA IN SOLVENTNOSTI (ORSA)

Proces lastne ocene tveganj in solventnosti (v nadaljevanju: ORSA) zajema niz aktivnosti, ki predstavljajo orodje za sprejemanje odločitev in strateške analize. Namen procesa ORSA je oceniti, kako je profil tveganj zavarovalnice povezan s kapitalom. Proces ORSA je sestavni del strateškega in poslovnega planiranja in je redni krožni proces, ki obsega aktivnosti povezane z upravljanjem tveganj in upravljanjem kapitala. Proces in izvedba ORSA sta opredeljena v Politiki ORSA, ki določa posamezne aktivnosti, način izvedbe, postopke

in odgovornosti v procesu ORSA, pa tudi okvirni terminski načrt. Učinkovit proces ORSA vključuje ustrezno strukturo, redno izvajanje, dokumentiranje ter učinkovito upravljanje in poročanje deležnikom. Rezultati so predstavljeni v Poročilu ORSA in so osnova za nadaljnje strateške in poslovne odločitve.

V procesu ORSA mora Vzajemna oceniti skupne solventnostne potrebe, ki izražajo lasten pogled zavarovalnice na vrsto tveganj, ki jim je izpostavljena, ter kapital in druga sredstva, potrebna za obvladovanje teh tveganj. Zavarovalnica se sama odloči, kako bo izvedla to oceno glede na naravo, obseg in zahtevnost tveganj, povezanih z njeno dejavnostjo.

Pri izračunu skupnih solventnostnih potreb je treba upoštevati vsa pomembna tveganja in jih vrednostno opredeliti. Pri oceni celotnih solventnostnih potreb se upošteva tudi srednjeročni načrt upravljanja kapitala. Skupne solventnostne potrebe Vzajemne sestavljajo:

zahtevani solventnostni kapital (SCR), popravek zaradi neprimernosti standardne formule, ocena sredstev za pokrivanje tveganj, ki niso vključena v standardni formuli in ocena sredstev za pokrivanje scenarijev in stresnih testov.

Vzajemna izvede lastno oceno tveganj in solventnosti vsaj enkrat letno, oziroma ob vsaki pomembni spremembi profila tveganj ali apetita po tveganju. Predvideno je, da se rezultati in ugotovitve iz Poročila ORSA vključijo v poslovni plan za naslednje leto in upoštevajo pri oblikovanju strategije in srednjeročnega plana Vzajemne. Uprava in širše poslovodstvo izvajata nadzor nad izvedbo procesa ORSA. Uprava potrdi rezultate ORSA glede na poslovno strategijo in apetit po tveganjih ter končno poročilo ORSA.

Poročilo ORSA za leto 2019 je bilo sprejeto na upravi dne 11. 9. 2019 in posredovano na Agencijo za zavarovalni nadzor. Ob navedenih predpostavkah ima Vzajemna srednjeročno dovolj kapitala tako za pokrivanje vsakoletnih zakonskih kapitalskih zahtev kakor tudi za pokrivanje tveganj, ki niso zajeta v standardni formuli in jih je Vzajemna prepoznala v Registru tveganj pa tudi za morebitne uresničitve neugodnih scenarijev, ki jih je testirala v okviru tega procesa.

15.5 SISTEM NEPREKINJENEGA POSLOVANJA

Vzajemna ima vzpostavljen sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja. Osnovna izhodišča za zagotavljanje neprekinjenosti poslovanja v Vzajemni so opredeljena v Strategiji izvajanja neprekinjenosti poslovanja. Strategija obsega zagotavljanje neprekinjenega delovanja informacijskega sistema Vzajemne in komunikacijskih kanalov, zagotavljanje storitev zunanjih izvajalcev, vključuje pa tudi načrte v primeru motenj (prekinitev) delovnih procesov ali neuporabnosti posameznih prostorov (lokacij).

Obvladovanje zagotavljanja neprekinjenosti poslovanja je stalen proces, ki je del celovitega obvladovanja vseh vrst tveganj pri poslovanju zavarovalnice in katerega je zavarovalnica dolžna izvajati skladno z zakonodajo. Proces

zagotavljanja neprekinjenosti poslovanja pomeni pripravljenost zavarovalnice na morebitno uresničitvev raznih vrst groženj in tveganj s pomočjo vnaprej pripravljenih in preizkušenih ustreznih preventivnih in kurativnih ukrepov ter aktivnosti za primere napak in katastrof.

Proces zagotavljanja sistema neprekinjenega poslovanja, predvsem pa analizo tveganj in analizo vplivov na poslovanje zavarovalnice, se praviloma enkrat letno osvežuje in usklajuje v skladu s spremembami v poslovnih zahtevah zavarovalnice, grožnjah in tveganjih za sistem ter organizacijskih spremembah v zavarovalnici.

Vzajemna je v letu 2019 izvedla načrtovano testiranje načrtov za neprekinjeno poslovanje, pripravila načrt testiranj za leto 2020 in izvedla notranji revizijski pregled upravljanja neprekinjenega poslovanja na področju IT.

15.6 POROČILO O SOLVENTNOSTI IN FINANČNEM POLOŽAJU VZAJEMNE

Vzajemna je v letu 2019 ponovno pripravila Poročilo o solventnosti in finančnem položaju Vzajemne, ki zajema informacije glede poslovanja in uspešnosti, sistema upravljanja, profila tveganj, vrednotenja za namene solventnosti in upravljanja kapitala v obdobju poročanja. Poročilo ima predpisano strukturo in je dopolnjeno z obrazci za poročanje kvantitativnih podatkov. Poročilo je predmet pregleda zunanjega revizorja. Poročilo o solventnosti in finančnem položaju Vzajemne je javno dostopno na spletnih straneh Vzajemne.

15.7 NADALJNI RAZVOJ SISTEMA UPRAVLJANJA TVEGANJ

Ključen poudarek v letu 2019 je bil na pravočasnem zagotavljanju vseh zahtevanih poročanj (četrtletni in letni kvantitativni obrazci, Poročilo o solventnosti in finančnem položaju) nadzorniku, pri čemer je bil ključen izziv skrajševanje rokov. Enak izziv ostaja prisoten tudi v letu 2020. Poleg tega se bodo okrepile priprave na implementacijo revizije Solventnosti II.

Vzajemna bo tudi v letu 2020 nadaljevala z razvojem sistema upravljanja tveganj in povezavo lastne ocene tveganj in solventnosti z novo strategijo Vzajemne za obdobje 2019 – 2023.

Nadalje se bo krepilo interno poročanje o tveganjih na vseh ravneh, s poudarkom na razumevanju vsebinske povezave med poslovno strategijo, profilom tveganja zavarovalnice ter kapitalskimi zahtevami, kot se le-te odražajo v rezultatih vsakokratne lastne ocene tveganj in solventnosti. V okviru procesa ORSA bo v letu 2020 izvedena nadgradnja scenarijskih testov ključnih tveganj. Posebno skrb se bo tudi v letu 2020 posvečalo ustreznim ukrepom za zagotavljanje ciljnega količnika kapitalske ustreznosti.

15.8 VARSTVO OSEBNIH PODATKOV

Vzajemna se zaveda pomena zasebnosti in ima vzpostavljen trden sistem upravljanja s področjem varstva osebnih podatkov.

Za zagotovitev dosledne in visoke ravni varstva osebnih podatkov ima Vzajemna oblikovana ustrezna pravila, politike in postopke, urejene pogodbene odnose z obdelovalci ter vzpostavljene tehnične in organizacijske ukrepe za zaščito osebnih podatkov. Pri obdelavah osebnih podatkov se upošteva vsa temeljna načela, podatke se obdeluje zakonito in pošteno ter se trudi za ustrezno informiranost in upoštevanje vidika posameznika. Poseben poudarek se namenja varstvu posebnih vrst osebnih podatkov.

Z namenom spremljanja notranje skladnosti s predpisi o varstvu podatkov ter izvajanja izobraževalnih in svetovalnih nalog je vzpostavljena stalna neodvisna funkcija pooblaščenih oseb za varstvo osebnih podatkov, katere prednosti se kažejo zlasti v dvigu pomena in večji osredotočenosti na varstvo osebnih podatkov, v stalnosti nadzora in preventivi. Pooblaščen osebja za varstvo osebnih podatkov načrtuje in spremlja aktivnosti v okviru letnega načrta dela ter o napredku in tveganjih poroča neposredno upravi.

15.9 NOTRANJE REVIDIRANJE

Služba za notranje revidiranje ima pomembno vlogo pri prepoznavanju in obvladovanju tveganj v Vzajemni. Organizirana je kot štabna služba. Notranje revidiranje je pri izvajanju poslov dajanja zagotovil in storitev svetovanja usmerjeno v podporo naslednjih splošnih ciljev zavarovalnice:

- urejeno, gospodarno, učinkovito in uspešno poslovanje, skladno s strateško zastavljenimi cilji in poslovnimi politikami,
- varovanje ugleda in trajnostnega razvoja zavarovalnice,
- varovanje sredstev pred izgubo zaradi malomarnosti, zlorab, slabega gospodarjenja, napak, poneverb in drugih nepravilnosti,
- poslovanje skladno z zakonskimi in drugimi predpisi, usmeritvami, notranjimi pravili organizacije in navodili posloводства ter pogodbami,
- zagotavljanje zanesljivih ter neoporečnih računovodskih in drugih podatkov ter informacij in resnično ter pošteno prikazovanje le-teh.

Največ časa je notranja revizija v letu 2019 namenila izvajanju revizijskih pregledov s področij, ki so bila na podlagi ocene tveganj prepoznana kot najbolj tvegana, ali pa so bile zaznane potrebe z vidika optimizacije poslovnih procesov in doseganja poslovne učinkovitosti in uspešnosti.

Notranja revizija je v letu 2019 izvedla enajst rednih revizijskih pregledov s področij sklepanja zavarovanj, upravljanja s sklepalno dokumentacijo, oblikovanja in spremljanja višine zavarovalne premije, sodelovanja z zunanji izvajalci službe splošnih zadev ter sodelovanja z bolnišnicami, upravljanja zahtevkov, ki se nanašajo na področje informacijske tehnologije, lojalnostnega programa Varuh zdravja, upravljanja baz podatkov, upravljanja terjatev do zavarovancev/zavarovalcev, priprave finančnih projekcij ter upravljanja neprekinjenega poslovanja na področju informacijske tehnologije. Na podlagi revizijskih pregledov so bila podana priporočila za izboljšanje delovanja

notranjih kontrol z namenom doseganja poslovnih ciljev zavarovalnice.

Poleg revidiranja je notranja revizija v letu 2019 izvajala tudi posle svetovanja. Kot neodvisen član se je vključevala v projektne skupine, svetovala na področju priprave in prenove internih aktov ter svetovala na drugih področjih. Ob koncu leta 2019 je sodelovala pri popisu in oceni tveganj v Vzajemni ter identificirana

področja z najvišje ocenjenimi tveganji vključila v načrt dela za leto 2020.

Tudi v letu 2019 je služba skrbela za neprestano izpopolnjevanje strokovnega znanja z udeležbo na različnih strokovnih konferencah in delavnicah, ki so bile organizirane s strani Slovenskega inštituta za revizijo ter s strani drugih zunanjih strokovnih organizacij.

16 TRŽENJSKE IN RAZVOJNE AKTIVNOSTI

16.1 TRŽENJSKE IN PRODAJNE AKTIVNOSTI

Dopolnilno zdravstveno zavarovanje je bilo tudi v letu 2019 aktualno področje trženja in sklepanja zavarovanj. Poleg tega smo nadaljevali trend širjenja prepoznavnosti zavarovalnice kot ponudnice širokega nabora zdravstvenih ter nezgodnih zavarovanj.

V okviru zavarovanja za tujino smo nagovarjali dve ciljni skupini: prvo k obnovi letnega zavarovanja Multitrip, drugo oziroma vse ostale zavarovalce pa k sklenitvi kratkotrajnega ali letnega zdravstvenega zavarovanja za tujino.

V okviru zdravstvenih zavarovanj smo veliko trženjskih aktivnosti usmerili v zavarovanje Zdravstvena polica, ki je namenjeno kritju stroškov nekaterih samoplačniških zdravstvenih storitev. Pri starejši ciljni skupini smo tržili prilagojen produkt in jim na ta način omogočili vključitev v zavarovanje v okviru zavarovanja Specialisti senior.

Nadaljevali smo s trženjem zavarovanj za težje bolezni, ki zavarovancem prinaša večjo varnost v primeru nastopa težje bolezni in še posebej izpostavili ugodnost preventivne analize Nutrichek – preventivna analiza, ki posamezniku razkrije katera hranila so zanj glede na genetski zapis najbolj primerna.

V letu 2019 smo v okviru zavarovanj Dental izpostavljali pomembno prednost odprtja nove klinike v Ljubljani, saj lahko zavarovanci storitve koristijo v Sloveniji.

Pri nezgodnih zavarovanjih smo se osredotočali na trženje zavarovanj za različne starostne

skupine, saj z aktualno ponudbo omogočamo sklenitev nezgodnega zavarovanja za vso družino.

Zavarovanja smo tržili tudi v obliki paketne prodaje, kjer smo strankam ponudili več zavarovanj hkrati in na takšen način predstavili ustrezen obseg kritij glede na potrebe in zmožnosti posameznika. Pri trženju kompleksnih zdravstvenih zavarovanj je namreč ključna informacija za stranko, da so ta zavarovanja namenjena relativno zdravi populaciji in zgodnji vstop v zavarovanje omogoča celovito varnost in je cenovno ugodnejši.

Na segmentu pravnih oseb smo aktivno tržili kolektivna zavarovanja, ki podjetjem omogočajo sklenitev nezgodnih in zdravstvenih kritij za svoje zaposlene in njihove družinske člane, vključno s kritjem izplačila zavarovalnine v primeru težjih bolezni. Poleg kolektivnih zavarovanj v podjetjih aktivno tržimo tudi zavarovanja za tujino (kratkoročna in Multitrip), s katerimi podjetja svojim zaposlenim omogočajo varne poslovne poti v tujino.

Trženje zavarovanj je potekalo preko različnih prodajnih poti: lastne prodajne mreže, zunanjih zastopnikov/posrednikov, turističnih agencij, interneta in direktne pošte; krepili smo tudi trženje zavarovanj preko Klicnega centra. Za uresničevanje zastavljenih prodajnih ciljev so bile pomembne vse našete prodajne poti. Ključni del aktivnosti je bil namenjen razvoju lastne prodajne mreže ter krepitvi sodelovanja z mrežo zunanjih agencij; preko teh dveh prodajnih poti dostopamo do obstoječih in potencialno novih zavarovancev. Naša prisotnost na terenu in prodajna komunikacija je

bila s krepitvijo mreže bistveno večja in tudi to je pomembno vplivalo na dosežene rezultate.

Aktivni smo bili pri komunikaciji programa Varuh zdravja, kjer smo tudi v letu 2019 izpostavljali možnost uporabe spletne telovadnice, hkrati pa smo nadaljevali razvoj tega programa za fizične osebe, ki zavarovancem prinaša številne brezplačne ugodnosti. V letu 2019 smo pričeli tudi s komunikacijo Varuha zdravja za podjetja in na ta način podjetja vključevali v skrb za zdravje in zdrav način življenja njihovih zaposlenih. Poleg možnosti uporabe spletne telovadnice s strani podjetij in zaposlenih, izpostavljamo projekt »iHELP« oziroma Srcu prijazno podjetje in to poslanstvo širimo tudi pri sodelovanju s podjetji. Vzajemna je v prvem koraku tudi sama pridobila certifikat Srcu prijazno podjetje.

Nadaljevali smo z nagrajevanjem zvestobe Varuh zdravja in dodali nagrajevanje zvestobe po štirih letih. Zavarovancem poleg koriščenja različnih ugodnosti omogočamo koriščenje dobroimetij ob sklenitvi novih zavarovanj oziroma drugih ugodnosti glede na število sklenjenih zavarovanj.

Člane Varuha zdravja skozi vse leto spodbujamo z različnimi aktivnostmi k skrbi za njihovo zdravje in dobro počutje. Na številnih družabnih dogodkih in sejmi jim omogočamo brezplačne meritve krvnega tlaka, holesterola in krvnega sladkorja. Poleg tega članom nudimo nižje prijavnine na različne športne dogodke ter brezplačne tečaje teka na smučeh in smučarske tečaje za njihove otroke.

Večje tržno-komunikacijske akcije so bile Tujina, Zdravstvena polica, akcija Mladi in Dental. Pri akciji Mladi smo nadaljevali z uspešnimi trženjskimi pristopi in z akcijo za mlade dosegli dobre prodajne rezultate. Odlične rezultate beležimo tudi pri akciji Tujina, kjer smo nadaljevali z uspešnimi praksami promocijskih konceptov iz preteklih let. Na korporativnem nivoju smo oglaševali program Varuh zdravja in spletno telovadnico Varuh zdravja, z več nivoji oglaševanja in promocijami. Leto smo zaključili s predvajanjem korporativnega TV spota s katerim smo obeležili 20. obletnico Vzajemne.

V času, ko se zavarovanja in pripadajoče storitve med zavarovalnicami bistveno ne razlikujejo, so zato pričakovanja strank po odličnem servisu vse večja. Zadovoljen uporabnik je tako pomemben dejavnik, ki vpliva na uspešnost podjetja. Klicni center omogoča zavarovalnici izboljšati konkurenčno moč v odnosu s strankami.

Glavni cilj strateškega preoblikovanja klicnega centra je bil uspešno izveden. Klicni center je sedaj ločen na podporni in prodajni center, z ločenima ekipama sodelavcev, drugačnim pristopom upravljanja, motiviranja in izobraževanja.

Na področju pomoči zavarovancev so se okrepile aktivnosti iz naslova asistenčnih storitev, prav tako pa je opazen tudi porast elektronske komunikacije s strankami. V skrbi za čim boljše uporabniško izkušnjo se redno izvajajo tudi merjenja zadovoljstva s storitvami Vzajemne.

Na prodajnem področju so se izvajale nadgradnje obstoječih prodajnih procesov in testirali različni modeli nagrajevanja.

16.2 RAZVOJNE AKTIVNOSTI NA PODROČJU ZAVAROVANJ IN STORITEV

V letu 2019 smo lansirali prenovljeno **kolektivno zdravstveno polico**, ki dopolnjuje našo ponudbo zavarovanj za podjetja in jo tržimo od januarja 2018. Bistvene novosti, ki jih je prineslo prenovljeno zavarovanje so:

- novo kritje operativnih posegov samo zaradi posledic nezgode,
- možnost sklenitve kritja »Fizioterapija« v sklopu specialističnih zdravstvenih storitev,
- variabilna letna zavarovalna vsota za specialistične zdravstvene storitve,
- možnost izbire 4 paketov kritij, ki se med seboj razlikujejo glede na področja medicine in
- višja pristopna starost v zavarovanje vključenih oseb.

V okviru kolektivne zdravstvene police je dodana še možnost, da se v zavarovanje vključi otrok od 18. leta dalje, in sicer v enakem obsegu

kritij kot veljajo za vključenega starša. Za otroke mlajše od 18. leta pa se lahko izbere poseben paket za otroke, ki vključuje operativne posege in drugo mnenje.

Navedene novosti so tako prinesle večjo fleksibilnost pri izbiri ustreznega kritja in prilagoditvi višine zavarovalne vsote, glede na izhodiščno premijo.

V letu 2019 smo začeli s prenovo individualne **zdravstvene police**, ker je povpraševanje trga pokazalo, da je potrebno prilagoditi še bolj fleksibilna kritja in zavarovalne vsote. Produktu bomo priključili še novo storitev, na podlagi katere se bo produkt bistveno razlikoval od podobnih produktov na trgu. Ta storitev se bo imenovala Dr. Posvet in bo omogočala klepet z

zdravnikom prek sodobnih klepetalnikov, kot so npr. Viber, WhatsApp, Messenger ipd. Storitev bo na voljo neprekinjeno 24 ur na dan in vseh 365 dni v letu.

16.3 INVESTICIJE V OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA, NEOPREDMETENA SREDSTVA IN NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Vlaganja v letu 2019 se nanašajo predvsem na nakup programske in računalniške opreme, vlaganja v poslovne prostore zaradi prenove ali selitve prostorov ter ostale opreme.

Tabela 8: Investicije v opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena sredstva in naložbene nepremičnine v letu 2018 in 2019

v EUR

	2019	2018	Indeks 2019/2018
Opredmetena osnovna sredstva	500.455	898.086	56
- nepremičnine	61.636	240.856	26
- oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	438.819	657.230	67
Neopredmetena sredstva	637.756	164.202	388
Naložbene nepremičnine	33.107	4.112	805
Skupaj	1.171.319	1.066.400	110

16.4 INFORMACIJSKA PODPORA

Stalna vlaganja v informacijsko tehnologijo so nujnost za stabilno in učinkovito izvajanje poslovnih procesov, še posebej pa za zagotavljanje ustrezne stopnje varnosti podatkov zavarovancev Vzajemne. V letu 2019 je Vzajemna za nadaljnje zagotavljanje učinkovite, zanesljive in varne informacijske podpore izvedla vrsto zahtevnih aktivnosti.

Ker smo iz dneva v dan bolj izpostavljeni kibernetičnim grožnjam smo veliko pozornost posvečali zagotavljanju kibernetične varnosti tako z uvedbo novih tehnoloških rešitev kakor tudi s spremembami internih poslovnih

procesov. Zagotavljanje kibernetične varnosti tako ostaja eden izmed ključnih izzivov, zato bomo tudi v prihodnje nadaljevali z vlaganjem v ustrezno strojno, programsko opremo ter z izobraževanjem tako tehničnega kadra kot tudi končnih uporabnikov.

Z vlaganjem v nove informacijske tehnologije smo podpirali stabilno in učinkovito izvajanje poslovnih procesov z namenom izboljšanja podpore internega poslovanja. V zalednih operacijah smo podprli načrtovane spremembe v procesih sklepanja in izvajanja zavarovanj ter optimizaciji škodnih procesov.

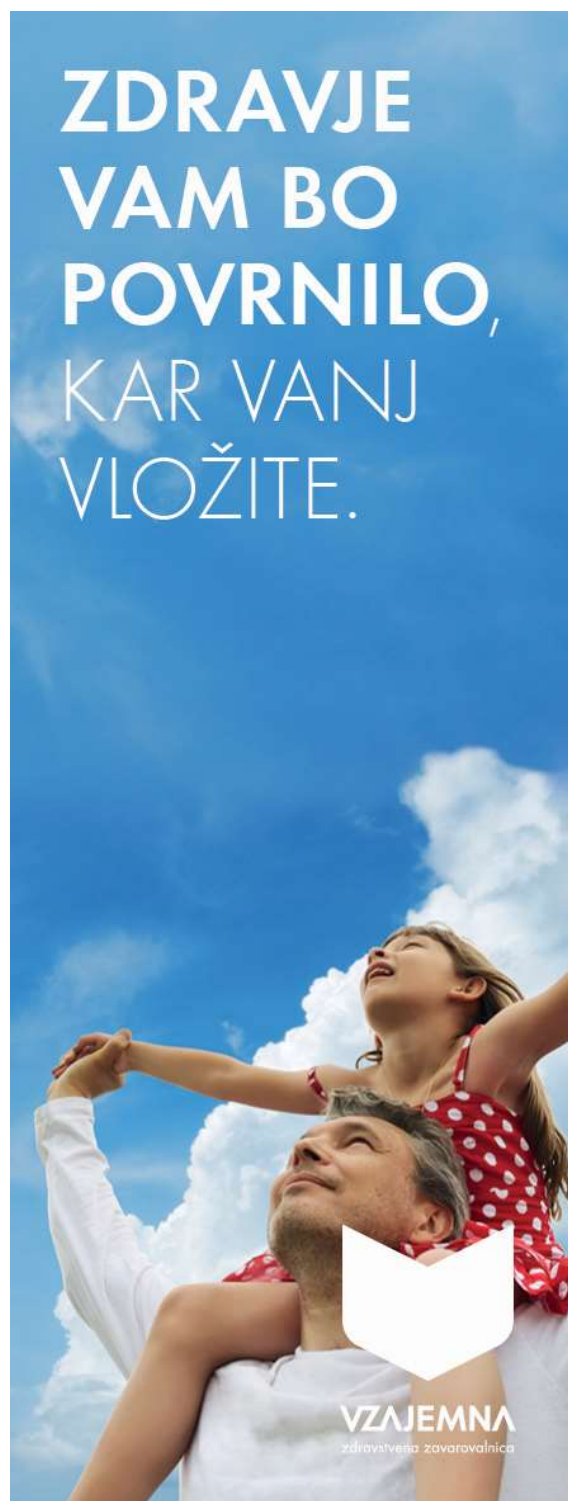
Zelo pomembno področje našega delovanja je bilo povezano z razvojem produktnega portfelja. V obstoječe poslovne procese smo implementirali nove in prenovljene zavarovalne

produkte ter zagotovili podporo tržnim akcijam. Prav tako smo nadaljevali z izgradnjo nove spletne poslovalnice za on-line sklepanje zavarovanj.

Na področju regulatornih sprememb smo sodelovali pri številnih aktivnostih za podporo novih računovodskih standardov IFRS 17.

Vzporedno z razvojem novih informacijskih rešitev smo v skladu z dogovorom o ravni storitev (SLA) ves čas tudi zagotavljali ustrezno delovanje in razpoložljivost informacijske infrastrukture in obeh podatkovnih centrov.

17 TRAJNOSTNI RAZVOJ

17.1 ODNOSI Z JAVNOSTMI

Vzajemna je v letu 2019 strategijo komuniciranja prilagodila značilnostim in interesom posameznih ciljnih javnosti. Dejavnosti odnosov z javnostmi so bile usmerjene predvsem v podpiranje strateških ciljev zavarovalnice in celovitemu informiranju javnosti in njihovih predstavnikov, zavarovancev in zaposlenih o delovanju, aktivnostih in ponudbi Vzajemne. Javnost je z uporabo različnih komunikacijskih orodij obveščala o pomembnih vidikih poslovanja zavarovalnice Vzajemne in si s transparentnim, doslednim in dvosmernim komuniciranjem prizadevala za utrjevanje zaupanja in ugleda zavarovalnice. Poleg tega tudi z različnimi spletnimi orodji vzdržuje odnose in vzpostavlja dialog s svojimi zavarovanci in člani.

17.1.1 KOMUNICIRANJE Z MEDIJI

Komuniciranje Vzajemne z mediji temelji na odprti in dvosmerni komunikaciji, ki poteka redno, korektno in dosledno. Z vidika hitrega in učinkovitega informiranja velikega števila članov kakor tudi zavarovancev Vzajemne predstavljajo mediji pomembnega partnerja. Ob pomembnejših dogodkih ter poslovnih odločitvah in spremembah družba organizira dogodke, objavlja sporočila za javnost, ki so dostopna na spletni strani in družbenih omrežjih Vzajemne, in posreduje ažurne odgovore novinarjem.

17.1.2 KOMUNICIRANJE Z ZAVAROVANCI

Vzajemna obvešča zavarovance in člane o svojem aktualnem poslovanju, pomembnih dogodkih in novostih v svoji ponudbi z objavami na spletni strani, v medijih, v družbenih omrežjih preko e-obvestil in po pošti. Svojim zavarovancem odgovarja tudi na njihova osebna vprašanja. Svoje odnose z zavarovanci razvija in nadgrajuje tudi preko družabnih omrežij Facebook, Twitter, Instagram in LinkedIn, kjer je v ospredju izrazito dvosmerno komuniciranje v smislu podajanja takojšnjih povratnih informacij na njihova zastavljena vprašanja, njihovem

osveščanju o aktualnem dogajanju in podajanje koristnih informacij o zdravem življenjskem slogu.

17.1.3 KOMUNICIRANJE S POSLOVNIMI PARTNERJI

Vzajemna se pri uresničevanju zastavljenih ciljev in strategije povezuje z zunanjimi poslovnimi partnerji. Sodeluje s podjetji, preko katerih zavarovanci plačujejo premije, z izvajalci zdravstvenih storitev, pri katerih zavarovanci uresničujejo pravice iz svojih zdravstvenih zavarovanj in Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki je glavni akter in oblikovalec pravic obveznega zdravstvenega zavarovanja, kar neposredno vpliva tudi na pravice iz dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Svoje sodelovanje vedno ponudi pri projektih, katerih rezultat vpliva na zdravstveno varnost in zadovoljstvo zavarovancev, organizira pa tudi strokovna in družabna srečanja.

17.1.4 KOMUNICIRANJE Z ZAPOSLENIMI

Na področju komuniciranja z zaposlenimi Vzajemna skrbi za celovito informiranje zaposlenih o poslovanju zavarovalnice. Pomemben komunikacijski kanal komuniciranja z zaposlenimi predstavlja intranet, s katerim dnevno obvešča in osvešča svoje zaposlene o aktualnih poslovnih dogodkih s področja zakonodaje in lastnega poslovanja ter načrtovanja. Z elektronskim obveščanjem (e-novice) prejmejo zaposleni tedensko obvestilo o aktualnem dogajanju in novostih. Četrtno izdaja tudi interni tiskani časopis Novice Vzajemne, pri katerem sodelujejo zaposleni s svojimi članki in tako podrobneje predstavijo dejavnosti zavarovalnice, tržne in promocijske akcije ter aktualno dogajanje v notranjem in zunanjem okolju. Zavarovalnica organizira za zaposlene družabne in športne dogodke, s katerimi skrbi za utrjevanje dobrih odnosov, spodbuja njihovo druženje in povečuje njihovo pripadnost zavarovalnici. Z namenom osveščanja o načrtih Vzajemne in višanja motivacije zaposlenih Vzajemna organizira interne strateške

konference, prodajne konference in delavnice ter druga srečanja.

17.1.5 ODNOSI Z JAVNOSTMI V PRIHODNJE

Vzajemna si bo tudi v letu 2020 prizadevala za dobre odnose z vsemi javnostmi. Sodelovala bo z mediji in jim zagotavljala podporo za informiranje zavarovancev in članov družbe. Zavarovance bo proaktivno informirala o ponudbi, delovanju in aktivnostih Vzajemne in razvijala nove načine za dvosmerno komunikacijo in vključevanje zavarovancev v svoje poslovanje. Skrbela bo za zadovoljstvo zaposlenih in uvajala nove sodobne načine informiranja.

17.2 ODNOSI DO DRUŽBENEGA IN NARAVNEGA OKOLJA

Vzajemna v skladu s svojo organizacijsko obliko deluje po načelih vzajemnosti, solidarnosti in neprofitnosti, pri čemer je usmerjena k uresničevanju interesov članov. S sponzorstvi in donacijami aktivno ustvarja priložnosti za razvoj v širšem družbenem okolju, si prizadeva za zdrav in kakovosten način življenja svojih zavarovancev in se trudi za zdravo okolje. Zavarovalnica tradicionalno podpira projekte, ki so usmerjeni v zdravje, preventivne dejavnosti, šport in kulturo. V ta namen ima oblikovano Komisijo za sponzorstva in donacije, ki skrbi, da so sredstva namenjena čim širšemu krogu zavarovancev v skladu s poslanstvom in dejavnostjo Vzajemne.

17.2.1 ODNOSI Z LOKALNO SKUPNOSTJO

Vzajemna se je tudi v letu 2019 vključevala v lokalno okolje z različnimi sponzorstvi in donacijami in podprla izvajalce zdravstvenih storitev, društva za pomoč bolnikom ter različna humanitarna in športna društva.

17.2.2 SKRB ZA ZAVAROVANCE

17.2.2.1 Družbeno odgovorne akcije

Družbena odgovornost je eden izmed ključnih dejavnikov uspešnosti in ugleda moderne

organizacije hkrati pa se razume kot predanost podjetja, da se bo vedlo etično, prispevalo k gospodarskemu razvoju in kakovosti življenja zaposlenih, lokalne skupnosti in širše družbe. Vzajemna je nadaljevala trende in se tudi v letu 2019 vključevala v družbeno odgovorne akcije, ki so namenjene spodbujanju zdravega načina življenja in krepitvi medgeneracijskega sodelovanja.

Vzajemna je v letu 2019 nadaljevala s podporo vseslovenskemu družbeno odgovornemu programu NE-ODVISEN.SI, ki mlade in odrasle ozavešča o različnih pasteh zasvojenosti (od drog, alkohola, cigaret, prekomerne uporabe interneta, iger na srečo ...) in gradi na pozitivni samopodobi, mlade povezuje in jih usmerja v športne in druge zdrave aktivnosti. Program poteka po vsej državi v obliki poučnih interaktivnih dogodkov, ki so prirejeni za različna starostna obdobja otrok, njihovim staršem pa so namenjene okrogle mize, na katerih sodelujejo priznani strokovnjaki.

Vzajemna v okviru svojih družbeno odgovornih akcij pomaga tudi slovenskemu zdravstvu in bolnikom, ki jim želi zagotoviti čim bolj kakovostno zdravstveno oskrbo. Z donacijo je pri

svojih aktivnostih podprla Zvezo društev za boj proti raku, ki ozavešča prebivalstvo o raku, prvih znakih te bolezni in o zdravem načinu življenja, s čimer je mogoče zmanjšati obolevnost in posredno tudi umrljivost za rakom. Pridružila se je humanitarni akciji 10 krogov za 10 nasmehov, v okviru katere so zbirali finančna sredstva za socialno ogrožene družine. Ob svetovnem dnevu srca je sodelovala na četrtem promocijskem teku treh gorenjskih bolnišnic pod geslom Povezani s srcem za Gorenjsko. Poleg tega je podprla dogodek Tek in hoja za upanje, ki ga v mesecu boja proti raku na dojki organizira slovensko združenje Europa Donna. V času počitnic pa je otrokom iz socialno šibkih družin omogočila brezplačno letovanje, ki je pod okriljem Zveze prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje potekalo v Kranjski Gori.

17.2.2.2 Skrb za zdravje zavarovancev

Vzajemna se zaveda pomena prave informacije za svoje zavarovance, zato je veliko dela namenila nadgradnji asistenčnega centra, kjer zavarovancem nudi vse potrebne informacije kako čimprej do ustrezne zdravstvene oskrbe. Na področju ozaveščanja zavarovancev, smo veliko naredili na področju dviga zavedanja in preprečevanja zavarovalnih prevar in goljufij.

Izvedli smo številna izobraževanja, kjer smo udeležence opozarjali tako na prisotnost zavarovalnih prevar kot goljufij kot tudi kako le-te uspešno prepoznati. Pripravili smo kar nekaj ukrepov za celotno zavarovalnico, prav tako redno delimo svoje znanje, dobre primere iz našega poslovanja in naše predloge za spremembe na različnih strokovnih posvetih in konferencah. Sodelujemo tudi v mnogi zunanjih strokovnih skupinah.

Vzajemna svojim članom omogoča brezplačno članstvo v programu Varuh zdravja, v okviru katerega ponuja ugodnosti za svoje zavarovance in skozi vse leto z različnimi aktivnostmi skrbi za njihovo zdravje in dobro počutje. Spodbuja jih k zdravemu načinu življenja, zato jim na številnih družabnih dogodkih in sejmih omogoča brezplačne meritve krvnega tlaka, holesterola in krvnega sladkorja. Poleg tega svojim članom nudi nižje prijavnine na različne športne dogodke ter brezplačne tečaje teka na smučeh in smučarske tečaje za njihove otroke. Na 24. Ljubljanskem maratonu je Vzajemna združila preko 500 tekačev. V letu 2019 je Vzajemna svoja prizadevanja za zdravo in aktivno življenje nadaljevala z največjo slovensko spletno telovadnico Varuh zdravja, kjer so različne spletne vadbe na voljo vsem povsem brezplačno.

17.2.2.3 Poprodajne aktivnosti

Zagotavljanje visoko kakovostnih storitev in zadovoljstvo zavarovancev je odvisno od ravnanja zaposlenih, zato je zelo pomembna njihova strokovnost, usposobljenost, motivacija in pravi odnos. Da bi najbolje spoznala potrebe in želje svojih zavarovancev, izvaja Vzajemna »klic dobrodošlice« in »klic zahvale«, s katerima preveri zadovoljstvo novih zavarovancev s storitvami ali pa odgovori na morebitna vprašanja. Klicni center nudi splošno pomoč in informacije ter skrbi za hitre in natančne odgovore na vprašanja zavarovancev, ki se nanašajo predvsem na kritja posameznih vrst zavarovanj, na pravice iz obveznega in dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja ter način uveljavljanja teh pravic. Na področju asistenčnih storitev klicni center zavarovancem

nudi tudi pomoč pri organizaciji obiskov pri Vzajemninih asistenčnih izvajalcih iz mreže VNet kakor tudi v javni mreži. Klicni center se vse bolj uveljavlja tudi kot ena izmed prodajnih poti.

17.2.3 ODNOS DO NARAVNEGA OKOLJA

V zavarovalnici si prizadevamo za odgovorno ravnanje z naravnimi viri, učinkovito rabo energije in drugih virov energije.

Ukrepi za učinkovito rabo energije

Učinkovito rabo energije in varovanje naravnega okolja uresničujemo na področju hladilne tehnike, klimatizacije in ogrevanja z izbiro tehnične opreme z visokimi energijskimi izkoristki ter z obratovanjem tehničnih naprav in strojev v varčnih delovnih režimih. Pri vsaki prenovi prostorov preverimo možnost energetske sanacije, ki vključuje zmanjšanje porabe energije pri ogrevanju, hlajenju ter porabi električne energije. Vse prenovljene prostore in nove prostore opremljamo izključno z LED razsvetljavo ter ustreznimi rekuperatorskimi napravami vgrajenimi v prezračevalne sisteme.

Obvladovanje emisij in porabe energentov

Z ukrepi, ki povečujejo energetske učinkovitost stavb in z rednimi pregledi pooblaščenih preglednikov kurilnih naprav obvladujemo tudi emisije. Okoljske emisije in porabo energentov kot posledico izpustov vozil zmanjšujemo z uporabo alternativnih prevoznih sredstev kot so kolesa in električni skuterji. V večjih urbanih središčih zaposleni za potrebe službenih opravil uporabljajo deset službenih koles, za bolj oddaljene destinacije pa električna skuterja.

Politika odlaganja odpadkov

V zavarovalnici imamo že vrsto let organizirano in urejeno ločevanje odpadkov na izvoru, tako komunalnih kot nekomunalnih. Komunalne odpadke oddajamo lokalnim komunalnim podjetjem, medtem ko nekomunalne odpadke (papir, karton, plastika, embalaža) še posebej tonerje in elektronsko odpadno opremo oddajamo pooblaščenim službam v reciklažo. S striktnim ločevanjem komunalnih odpadkov se zmanjšuje količina mešanih komunalnih

odpadkov, ki jih je potrebno odlagati na deponijah odpadkov, s čimer zmanjšujemo onesnaževanje in znižujemo stroške odvoza odpadkov.

Brezpapirno poslovanje

Z uvedbo elektronskega poslovanja se v zadnjih letih zmanjšuje obseg tiskanja in poraba papirja. Omenjeno je še posebej izrazito ob prehodu na e-sklepanje, saj se delež elektronskih dokumentov v primerjavi s papirnatimi povečuje iz leta v leto. Število izpisov na zaposlenega se po letih zmanjšuje, v zadnjih treh letih za 7 odstotkov.

Varnost in zdravje pri delu

Skladno z zakonodajo v zavarovalnici izvajamo vsa zakonsko predpisana izobraževanja zaposlenih kot tudi preglede poslovnih prostorov. Posebno pozornost posvečamo tudi požarni varnosti, kjer imamo prav za ta namen ustanovljeno skupino za požarno varnost. Njena glavna naloga je nenehna izboljšava požarne varnosti, dvigovanja zavesti pri zaposlenih, skrajševanje evakuacijskih časov in identifikacija morebitnih napak pri sistemih aktivne požarne zaščite.

17.2.4 ODNOS DO DRUŽBENEGA IN NARAVNEGA OKOLJA V PRIHODNJE

Vzajemna se bo tudi v prihodnjem letu vključevala v okolje z donacijami in sponzorstvi, s katerimi bo skrbela za kakovost zdravja svojih zavarovancev. Poleg tega bo še naprej podpirala aktivnosti za čisto okolje in ekološko ravnanje z vsemi vrstami odpadkov.

17.3 KADRI

17.3.1 ŠTEVILO ZAPOSLENIH IN IZOBRAZBENA STRUKTURA

Vzajemna smo ljudje, ki smo ustvarili močno organizacijsko kulturo in imamo velik odstotek visoko izobraženega kadra. Da smo privlačen delodajalec in skrbimo za zadovoljstvo naših sodelavcev je rezultat tudi v stabilnosti kadrovske strukture, saj je povprečna delovna doba zaposlenega na Vzajemni več kot 10 let.

Število zaposlenih na dan 31.12.2019: 359

Delež zaposlenih žensk: 74 odstotkov

Povprečna starost zaposlenih: 41,5 let

VARUH ZDRAVJA

PROGRAM AKTIVNEGA
VAROVANJA ZDRAVJA

Pri Vzajemni odslej ne boste več samo zavarovani. Vaše zdravje zdaj tudi varujemo.

Izobrazbena struktura je prikazana v tabeli v nadaljevanju.

Tabela 9: Izobrazbena struktura zaposlenih na Vzajemni v letu 2019 in letu 2018

	31.12.2019		31.12.2018		Indeks 2019/2018
	število	struktura	število	struktura	
osebe z izobrazbo ISCED 3 (končana srednja šola: poklicna, strokovna ali splošna)	1	0,3	1	0,3	100
osebe z izobrazbo ISCED 4 (končan maturitetni tečaj, poklicni tečaj ali opravljen mojstrski izpit)	121	33,7	120	33,7	101
osebe z izobrazbo ISCED 5 (končana višja šola, visoka šola, fakulteta ali akademija, bolonjski diplomant, specializacija, strokovni magisterij)	223	62,1	220	60,7	101
osebe z izobrazbo ISCED 6 (končan znanstveni študij in opravljen naziv magister znanosti ali umetnosti, doktor znanosti)	14	3,9	15	5,3	93
Skupaj	359	100,0	356	100,0	101

V strategiji Vzajemne za obdobje 2019 - 2023 smo identificirali nove vrednote podjetja (Zdravje, Znanje in Zaupanje).

Prav s projektom Vrednot Vzajemne, ki so jih prepoznali in predlagali naši zaposleni, krepimo in ohranjamo močno organizacijsko kulturo podjetja, ki se v praksi kaže tudi pri uresničevanju kadrovske strategije in strategije Vzajemne na splošno.

17.3.2 SMO ZDRAVA ORGANIZACIJA

Varujemo ZDRAVJE:

- smo zdrava organizacija,
- spodbujamo zdrav življenjski slog,
- ustvarjamo zdrave odnose,
- razmišljamo pozitivno,
- zdrav razum je naše vodilo.

Zdravje je ena temeljnih vrednot Vzajemne preko katere skrbimo tudi za uravnoteženost poklicnega in zasebnega življenja. V ta namen imamo že od leta 2011 **Certifikat Družini prijazno podjetje**, katerega ukrepe tudi redno izvajamo in preverjamo njihovo uporabnost in učinkovitost med zaposlenimi.

Promocija zdravja na delovnem mestu je za Vzajemno kot zdravstveno zavarovalnico izjemnega pomena, saj nam že naša vrednota Zdravje, nalaga, da le to res živimo v našem

internem okolju, kar se vsekakor odraža tudi v odnosu do naših partnerjev in strank.

Skupina sodelavcev, ki je sestavljena iz različnih organizacijskih enot Vzajemne, stalno izvaja naslednje aktivnosti:

- ozaveščanje zaposlenih o pomenu gibanja in zdrave prehrane (natečaj za najboljšo sliko v okviru akcije Aktivni, predavanja, delavnice, članki v internih Novicah Vzajemne),
- dan za sadje – vsak mesec en dan zaposlene obdarimo s sadjem,
- organiziranje pohodov na Vzajemnin dan zdravja, ki je 31.3.,
- omogočanje preventivnih pregledov za naše zaposlene v okviru naših izvajalcev zdravstvenih storitev (dermatolog, optik, ortoped...),
- omogočanje cepljenj proti gripi,
- zdrav zajtrk na dan Slovenskega tradicionalnega zajtrka v novembru.

Od leta 2019 ima Vzajemna tudi **Certifikat Srcu prijazno podjetje**, katerega glavni namen je povezati zaposlene, podjetja in zavarovance, ter jih spodbuditi k medsebojni pomoči ob nezgodah ali nenadnem zastoju srca. Da bomo zagotovili še večjo varnost zaposlenih in zavarovancev smo za vse zaposlene organizirali seminar temeljnih postopkov oživiljanja in uporabe defibrilatorja.

17.3.3 DELAMO S SRCEM

Gradimo ZAUPANJE:

- nudimo varnost,
- pomagamo v stiski,
- držimo se dogovorov,
- spoštujemo, sprejemamo, slišimo sebe in druge,
- delamo s srcem.

Zaupanje, kot druga naša temeljna vrednota, je ključ za ohranjanje visoko zavzetih in motiviranih sodelavcev.

Pri merjenju zavzetosti zaposlenih, ki smo ga izvedli tudi v letu 2019, nas rezultati že vsa leta uvrščajo med izjemno uspešna podjetja. Na podlagi rezultatov meritev so zaposleni v Vzajemni v primerjavi z drugimi zaposlenimi v Sloveniji pripravljeni vložiti več osebnega truda v svoje delo in uspešnost organizacije. Povprečna ocena zavzetosti na petstopenjski lestvici je bila 4,23. Na merjenje se je odzvalo 85,2 odstotka sodelavcev.

- 94 odstotkov zaposlenih na Vzajemni ocenjuje, da je v zadnjih sedmih dneh bil opažen in pohvaljen za dobro opravljeno delo,
- 94 odstotkov zaposlenih na Vzajemni ima občutek, da se upošteva njegovo mnenje,
- 96 odstotkov zaposlenih na Vzajemni ima občutek, da je njegovo delo pomembno,
- 98 odstotkov zaposlenih na Vzajemni ocenjuje, da je v zadnjem letu imel priložnost za izpopolnjevanje in razvoj,
- 95 odstotkov zaposlenih na Vzajemni ve, kaj se od njih pričakuje.

Zavzetost zaposlenih krepimo zlasti preko:

- rednega izvajanja kvartalnih pogovorov s sodelavci in vodji,
- letnih neformalnih obiskov predsednika uprave in kadrovske službe na vseh organizacijskih enotah po Sloveniji,
- odkrite in neposredne komunikacije (sodelovanje kadrovske službe s službo za odnose z javnostmi),
- projektne dela, kjer se sodelavci lahko prostovoljno vključijo v aktivnosti, ki niso nujno povezane z njihovo naravo dela,
- vsakoletnega srečanja vseh zaposlenih na Strateški konferenci Vzajemne,
- neformalnih druženj na piknikih, novoletni zabavi, proslavljanju uspehov.

17.3.4 RASTEMO IN SE RAZVIJAMO

Delimo ZNANJE:

- rastemo in se razvijamo
- delimo informacije in dolgoletne izkušnje,
- prevzemamo odgovornost za svoje besede in dejanja,
- razmišljamo kreativno,
- svetujemo, predlagamo, usmerjamo, rešujemo.

Znanje in nenehno učenje je temelj našega nadaljnega razvoja in konkurenčnosti. V Vzajemni sistematično skrbimo za razvoj naših zaposlenih, in sicer s:

- programom uvajanja novozaposlenih in mentorstvom,
- e-izobraževanjem,
- udeležbo na internih in eksternih izobraževanjih,
- spodbujanjem zaposlenih za vključevanje v razvojne projekte Vzajemne,
- ciljnim vodenjem – skozi Vzajemni Dialog vodja in zaposleni kvartalno določata in preverjata cilje ter spremljata razvoj kompetenc, ki jih zaposleni potrebuje pri uspešnem opravljanju svojega dela.

Z vključenostjo tako velikega števila udeležencev pri pripravi strategije in ostalih projektih Vzajemne:

- zaposlenim omogočamo soustvarjanje prihodnosti Vzajemne,
- krepimo organizacijsko kulturo in sodelovanje med posameznimi organizacijskimi enotami,
- skrbimo za stabilnost in dolgotrajno obstojnost Vzajemne,
- skrbimo za razvoj zaposlenih, njihovih kompetenc ter prepoznavanje in uresničevanje njihovih potencialov,
- zmanjšujemo tveganje odhoda ključnih zaposlenih.

Izvajamo tudi projekt **CENTER ODLIČNOSTI** - Izobraževalni center, ki pokriva različna področja (strokovna izobraževanja s področja zavarovalništva in zdravstvenega sistema, urejenega delovnega okolja, zdravega načina

življenja in drugih vsebin) za osebni in strokovni razvoj zaposlenih.

17.3.5 INOVATIVNOST NA KADROVSKEM PODROČJU – MOČ SODELOVANJA

Novi kodeks in kompetenčni model predstavljata učinkoviti orodji za krepitev organizacijske kulture. Opredeljujeta želena vedenja in potrebne veščine ter skupaj z vrednotami oblikujeta zmagovalno (agilno in etično) kulturo podjetja, ki bo sposobna zasledovati zastavljene cilje in poslanstvo ter uresničiti zastavljeno strategijo.

Znanje, inovativnost, ciljna usmerjenost in sodelovanje, pospremljeni z etiko, samozavedanjem, sprejemanjem različnosti in delovanjem za širše družbeno dobro, so tiste veščine in vedenja, ki jih podjetja potrebujejo za ohranitev konkurenčnosti na vedno bolj zahtevnih trgih.

Etični kodeks gradi deset ščitov - deset temeljnih načel želenega ravnanja zaposlenih pri vsakodnevem delu. Je smerokaz pri etičnem odločanju, naslavlja vse ključne procese v podjetju in izhaja iz vseh ključnih vidikov odnosov - odnos do sebe in sodelavcev, odnos do strank in poslovnih partnerjev ter odnos do družbe in okolja. Pri vsakem načelu kodeks na enostaven in praktičen način naniza primere ravnanj, ki jih pričakujemo in spodbujamo, ter nekaj takšnih, ki so v našem podjetju nesprejemljiva. V kodeks so stkana tudi vsa področja učinkovitega programa skladnosti, kot so na primer preprečevanje prevar in korupcije, spoštovanje internih aktov, varovanje poslovne skrivnosti in osebnih podatkov, varstvo potrošnikov, varstvo konkurence ipd.

Vzporedno s kodeksom smo v Vzajemni prenovili tudi obstoječi kompetenčni model. V njem smo na novo identificirali sedem kompetenc – tj. veščin, sposobnosti ter zmožnosti zaposlenih, ki so pogoj za uspešno opravljanje del in nalog ter doseganje želenih rezultatov. Kompetenčni model smo izločili iz sistema nagrajevanja in ga oblikovali kot orodje, namenjeno predvsem razvoju posameznika. Zaposleni, ki so motivirani k stalnemu samorazvoju, nenehnemu iskanju napredka in sposobni hitrega odziva, tvorijo agilno

organizacijsko kulturo, ta pa je v času velikih transformacij in hitrih sprememb predpogoj za ohranjanje konkurenčnosti podjetja. Tudi pri postavljanju novih kompetenc smo zasledovali cilj etičnega vedenja (in vodenja), kot protiuteži le v rezultate usmerjenemu ciljnemu vodenju.

Novi kodeks in kompetenčni model sta rezultat prizadevnega dela širše delovne skupine, ki so jo sestavljali predstavniki vseh organizacijskih enot podjetja (razvoj, prodaja, izvajanje zavarovanj, podporne službe) vseh nivojev (vodstvo, strokovnjaki). Na ta način smo pri prenovi organizacijske kulture dosegli cilj upoštevanja vseh vidikov poslovanja, kot tudi možnost vključenosti vseh zaposlenih pri doseganju transformacijskega cilja podjetja. Zlasti slednje je ključno za učinkovitost obeh orodij v praksi, saj morajo zlasti zaposleni verjeti v njuno »misijo«.

Celotno aktivnost sta smiselno povezovali kadrovska služba (odgovorna za kompetenčni model) in služba za skladnost poslovanja (odgovorna za etični kodeks), s čimer smo vzpostavili nov, edinstven pristop pri oblikovanju dveh različnih orodij, ki sicer vsebinsko sodita v okvir dveh ločenih poslovnih področij. Končni model, ki ga sestavljajo vrednote ter na njih temelječa kodeks in kompetenčni model, tvori vsebinsko in oblikovno povezano celoto, ki se medsebojno dopolnjuje in napaja. S krepitvijo posameznih veščin zaposlenih se krepijo temeljna načela in obratno.

III RAČUNOVODSKO POROČILO

18 IZKAZI

18.1 BILANCA STANJA

v EUR

	POJASNILA	31. 12. 2019	31. 12. 2018	
S R E D S T V A		176.297.482	153.224.087	
A.	NEOPREDMETENA SREDSTVA	24.1	1.398.681	1.041.044
B.	OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	24.2, 24.3	10.341.793	10.086.501
C.	ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK	24.4	1.201.414	1.571.617
D.	NALOŽBENE NEPREMIČNINE	24.5	2.995.957	3.024.065
E. a	FINANČNE NALOŽBE:	24.6	135.181.826	112.245.015
	- v posojila in depozite		18.261.933	14.016.093
	- v posesti do zapadlosti		3.415.237	3.515.805
	- razpoložljive za prodajo		113.062.422	94.331.503
	- vrednotene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid		442.233	381.614
F.	ZNESEK ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ PRENESEN NA POZAVAROVALNICE IN SOZAVAROVANJE	24.7	1.041.140	944.947
G.	TERJATVE		21.112.938	21.410.500
	1. Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	24.8	20.917.869	21.250.850
	2. Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	24.9	122.070	58.693
	3. Terjatve za odmerjeni davek		0	0
	4. Druge terjatve	24.10	72.999	100.957
H.	DRUGA SREDSTVA	24.11	2.678.099	2.439.006
I.	DENAR IN DENARNI USTREZNIKI	24.12	345.634	461.392
K A P I T A L I N O B V E Z N O S T I		176.297.482	153.224.087	
A.	KAPITAL	24.13	97.405.482	85.479.715
	1. Osnovni kapital		3.138.040	3.138.040
	2. Kapitalske rezerve		518.498	518.498
	3. Rezerve iz dobička		86.606.108	76.003.324
	4. Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po pošteni vrednosti		2.261.394	98.510
	5. Zadržani čisti poslovni izid		0	800.000
	6. Čisti poslovni izid poslovnega leta		4.881.441	4.921.343
B.	ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE	24.14	55.329.534	46.980.120
	1. Prenosne premije		34.828.789	30.932.898
	2. Zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja		3.531.002	2.750.442
	3. Škodne rezervacije		16.969.743	13.296.780
	4. Druge zavarovalno-tehnične rezervacije		0	0
C.	DRUGE REZERVACIJE	24.15	1.260.802	1.100.626
D.	ODLOŽENE OBVEZNOSTI ZA DAVEK	24.16	655.412	92.374
E.	DRUGE FINANČNE OBVEZNOSTI		4	4
F.	OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA		16.033.118	15.084.457
	1. Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	24.17	13.754.236	14.814.661
	2. Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	24.18	313.008	269.796
	3. Obveznosti za odmerjeni davek	25.11	1.965.874	0
G.	OSTALE OBVEZNOSTI	24.19	5.613.130	4.486.790

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

18.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

v EUR

	POJASNILA	leto 2019	leto 2018
I. ČISTI PRIHODKI OD ZAVAROVALNIH PREMIJ	25.1	325.298.594	301.389.052
- obračunane kosmate zavarovalne premije		330.819.506	304.309.493
- obračunana premija oddana v pozavarovanje in sozavarovanje		-1.654.420	-1.403.783
- sprememba prenosnih premij		-3.866.493	-1.516.658
II. PRIHODKI OD NALOŽB	25.2	2.000.091	2.052.804
- prihodki od obresti, izračunani z uporabo metode efektivnih obrestnih mer		972.265	1.047.153
- dobički pri odtujitvah naložb		588.297	532.229
III. DRUGI ZAVAROVALNI PRIHODKI, od tega	25.3	11.178.227	9.115.871
- prihodki od provizij		201.426	178.277
IV. DRUGI PRIHODKI	25.4	264.050	367.386
V. ČISTI ODHODKI ZA ŠKODE	25.5	291.041.006	278.126.769
- obračunani kosmati zneski škod		288.246.532	277.379.930
- obračunani deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev		-811.694	-626.364
- sprememba škodnih rezervacij		3.606.169	1.373.204
VI. SPREMEMBA DRUGIH ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ	25.10	770.462	590.110
VII. ODHODKI ZA BONUSSE IN POPUSTE	25.10	10.098	62.390
VIII. OBRATOVALNI STROŠKI, od tega	25.6	32.732.374	32.047.229
- stroški pridobivanja zavarovanj		6.301.629	6.881.466
IX. ODHODKI NALOŽB, od tega	25.7	66.919	33.241
- oslabitve finančnih sredstev		0	0
- izgube pri odtujitvah naložb		48.430	0
X. DRUGI ZAVAROVALNI ODHODKI	25.8	1.902.343	1.501.103
XI. DRUGI ODHODKI	25.9	93.033	54.218
- odhodki financiranja	24.3	12.111	0
XII. POSLOVNI IZID PRED OBDAVČITVIJO		12.124.727	510.054
XIII. DAVEK OD DOHODKA	25.11	2.361.845	-167.570
XIV. ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA		9.762.883	677.624

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

18.3 IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

v EUR

	POJASNILA	leto 2019	leto 2018
I. ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA PO OBDAVČITVI		9.762.883	677.624
II. DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS PO OBDAVČITVI (a+b)	24.13, 25.11	2.162.884	-1.717.897
a) Postavke, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid (1+2)		-127.586	13.773
1 Aktuarski čisti dobički/izgube v zvezi s pokojninskimi načrti z določenimi zaslužki		-127.586	13.773
2 Davek od postavk, ki ne bodo prerazvrščene v poslovni izid		0	0
b) Postavke, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid (1+2)		2.290.470	-1.731.670
1. a. Čisti dobički/izgube iz ponovne izmere finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo		2.827.741	-2.137.864
1.1 Dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja		3.367.608	-1.605.636
1.2 Prenos dobičkov/izgub iz presežkov iz prevrednotenja v poslovni izid		-539.867	-532.229
2 Davek od postavk, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid		-537.271	406.194
III. VSEOBSEGAJOČI DONOS POSLOVNEGA LETA PO OBDAVČITVI (I+II)		11.925.767	-1.040.274

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

18.4 IZKAZ DENARNIH TOKOV

v EUR

	POJASNILA	leto 2019	leto 2018
A. DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU	27.		
a) Postavke izkaza poslovnega izida		20.834.332	4.793.251
Čisti poslovni izid		9.762.883	677.624
Prilagoditve poslovnega izida za:			
Sprememba prenosnih premij		3.866.493	1.516.658
Finančni prihodki in odhodki od naložb		-1.603.379	-1.559.447
Sprememba škodnih rezervacij		3.606.169	1.373.204
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij		780.560	652.500
Sprememba drugih rezervacij		57.203	45.328
Amortizacija		1.542.065	1.184.019
Odhodki prevrednotenja		460.494	470.194
Davek iz dobička in odloženi davek		2.361.845	433.173
b) Spremembe čistih obratovalnih sredstev (terjatve za zavarovanja, druge terjatve, druga sredstva ter odložene terjatve in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja		-1.357.143	-736.065
1. Začetne manj končne terjatve iz neposrednih zavarovanj		-155.412	-1.088.802
2. Začetne manj končne terjatve iz pozavarovanj		-63.377	222.087
3. Začetne manj končne druge terjatve iz (po) zavarovalnih poslov		2.688	-3.728
4. Začetne manj končne druge terjatve in sredstva		-212.779	432.364
5. Končni manj začetni dolgovi iz neposrednih zavarovanj		-1.060.425	218.968
6. Končni manj začetni dolgovi iz pozavarovanj		43.211	-182.605
7. Končni manj začetni drugi poslovni dolgovi		-119.207	141.626
8. Končne manj ostale obveznosti (razen prenosnih premij)		208.157	-475.976
9. Izdatki za plačilo davka		0	0
c) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a+b)		19.477.188	4.057.186
B. DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
a) Prejemki pri naložbenju		326.797.164	277.660.917
1. Prejemki od obresti, ki se nanašajo na naložbenje		1.893.566	2.001.531
2. Prejemki od dividend in deležev iz dobička drugih		30.627	36.035
3. Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev		31.070	170.163
4. Prejemki od odtujitve finančnih naložb		324.841.901	275.453.188
4.1. Prejemki od odtujitve odvisnih družb ali drugih družb		0	0
4.2. Drugi prejemki od odtujitve finančnih naložb		324.841.901	275.453.188
b) Izdatki pri naložbenju		-346.127.696	-281.672.994
1. Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev		-358.593	-165.868
2. Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev		-537.122	-912.772
3. Izdatki za pridobitev finančnih naložb		-345.231.981	-280.594.354
3.1. Izdatki za pridobitev odvisnih ali drugih družb		0	0
3.2. Drugi izdatki za pridobitev finančnih naložb		-345.231.981	-280.594.354
c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a+b)		-19.330.532	-4.012.077
C. DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
a) Prejemki pri financiranju		0	0
b) Izdatki pri financiranju		-262.414	0
1. Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	24.3	-262.414	0
c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a+b)		-262.414	0
Č. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	24.12	345.634	461.392
x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)		-115.757	45.108
+			
y) Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		461.392	416.283

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

18.5 IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA

IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA ZA OBDOBJE OD 1.1.2018 DO 31.12.2018

POJASNILA	v EUR								
	I. Osnovni kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička			IV. Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti	V. Zadržani čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid	SKUPAJ KAPITAL
	1.	2.	Varnostne rezerve	Zakonske in statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička	6.	7.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta	(od 1 do 8)
1. STANJE KONEC PREJŠNJEGA POSLOVNEGA LETA	3.138.040	518.498	72.912.614	585.819	2.482.631	1.816.408	800.000	4.265.979	86.519.989
2. ZAČETNO STANJE V POSLOVNEM OBDOBJU	3.138.040	518.498	72.912.614	585.819	2.482.631	1.816.408	800.000	4.265.979	86.519.989
3. Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	0	0	0	0	0	-1.717.897	0	677.624	-1.040.274
a) čisti poslovni izid	0	0	0	0	0	0	0	677.624	677.624
b) drugi vseobsegajoči donos	0	0	0	0	0	-1.717.897	0	0	-1.717.897
4. Razporeditev čistega dobička v rezerve iz dobička	0	0	0	0	4.604.791	0	0	-4.604.791	0
5. Razporeditev čistega dobička v zadržani čisti poslovni izid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Drugo	0	0	-4.582.531	0	0	0	0	4.582.531	0
7. KONČNO STANJE V POSLOVNEM OBDOBJU (2+3+4+5+6)	3.138.040	518.498	68.330.082	585.819	7.087.422	98.510	800.000	4.921.343	85.479.715

IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA ZA OBDOBJE OD 1.1.2019 DO 31.12.2019

POJASNILA	v EUR								
	I. Osnovni kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička			IV. Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti	V. Zadržani čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid	SKUPAJ KAPITAL
	1.	2.	Varnostne rezerve	Zakonske in statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička	6.	7.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta	(od 1 do 8)
1. STANJE KONEC PREJŠNJEGA POSLOVNEGA LETA	3.138.040	518.498	68.330.082	585.819	7.087.422	98.510	800.000	4.921.343	85.479.715
2. ZAČETNO STANJE V POSLOVNEM OBDOBJU	3.138.040	518.498	68.330.082	585.819	7.087.422	98.510	800.000	4.921.343	85.479.715
3. Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	24.13	0	0	0	0	2.162.884	0	9.762.883	11.925.767
a) čisti poslovni izid	0	0	0	0	0	0	0	9.762.883	9.762.883
b) drugi vseobsegajoči donos	0	0	0	0	0	2.162.884	0	0	2.162.884
4. Razporeditev čistega dobička v rezerve iz dobička	24.13	0	0	0	10.602.784	0	-800.000	-9.802.784	0
5. Razporeditev čistega dobička v zadržani čisti poslovni izid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Drugo	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. KONČNO STANJE V POSLOVNEM OBDOBJU (2+3+4+5+6)	3.138.040	518.498	68.330.082	585.819	17.690.206	2.261.394	0	4.881.441	97.405.482

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

19 SPLOŠNI PODATKI

Vzajemna zdravstvena zavarovalnica, d.v.z. (v nadaljevanju Vzajemna) je družba za vzajemno zavarovanje, ustanovljena na podlagi Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Ur. l. RS, št. 29/98). Zavarovalnica ima sedež v Ljubljani, Vošnjakova ulica 2, Slovenija. Vpisana je v register družb v sodnem

registru Okrožnega sodišča v Ljubljani št. vložka 1/32396/00.

Vzajemna opravlja zavarovalne posle in sklepa zavarovanja iz zavarovalne skupine premoženjskih zavarovanj, v okviru te pa:

- zdravstvena zavarovanja: dopolnilna zdravstvena zavarovanja in dodatna zdravstvena zavarovanja ter
- nezgodna zavarovanja.

20 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

20.1 IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodski izkazi Vzajemne za leto 2019 so sestavljeni skladno z določili mednarodnih standardov računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU (MSRP). Računovodski izkazi so narejeni na predpostavki delujočega podjetja. V letu 2019 so se sicer oblikovali različni politični predlogi za ukinitvev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. V parlamentarni postopek je bil vložen predlog novele ZZVZZ-O ter številni amandmaji. Novela je odpravljala sistem dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in ga nadomeščala s prenosom v obvezno zdravstveno zavarovanje. V mesecu januarju 2020 je Državni zbor novelo zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju zavrnil, s čimer se je tveganje za poslovanje Vzajemne bistveno zmanjšalo.

S 1. 1. 2019 je pričel veljati nov računovodski standard MSRP 16 Najemi, katerih določila je Vzajemna upoštevala kot spremembo računovodske usmeritve v letu 2019 predstavljeno v poglavju 21 NOVI RAČUNOVODSKI STANDARD: NAJEMI na strani 91. Ostale računovodske usmeritve, uporabljene pri pripravi računovodskih izkazov za leto 2019, so enake kot pri pripravi računovodskih izkazov za primerjalno obdobje. Pomembnejše računovodske usmeritve, uporabljene pri izdelavi računovodskih izkazov, so predstavljene v nadaljevanju.

Priprava računovodskih izkazov po MSRP zahteva uporabo nekaterih predpostavk in ocen. Področja poslovanja, kjer so upoštewane

določene predpostavke in ocene, ki so pomembne za razumevanje računovodskih izkazov, so predstavljene v poglavju 22 RAČUNOVODSKE OCENE IN PRESOJE na strani 92. Čeprav so uporabljene ocene zasnovane na najboljšem poznavanju tekočih dogodkov in aktivnosti, se lahko dejanski rezultati razlikujejo od ocen.

20.2 UVEDBA NOVIH IN PRENOVLJENIH STANDARDOV IN POJASNIL

20.2.1 NOVO SPREJETI STANDARDI IN POJASNILA

V tekočem poslovnem letu je zavarovalnica upoštevala nove in revidirane standarde in pojasnilo, ki jih je izdal mednarodni računovodski organ (International Accounting Standard Board – IASB) in njegov pristojni komite (International Financial Reporting Interpretations Committee IFRIC of the IASB), ki veljajo za obdobja, ki se začnejo s 1. 1. 2019, in ki jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju EU). Razen MSRP 16 Najemi ostali niso imeli vpliva na računovodske izkaze Vzajemne.

Vzajemna je v skladu s spremembo mednarodnega računovodskega standarda MSRP 4 Uporaba MSRP 9 Finančni instrumenti z MSRP 4 Zavarovalne pogodbe uporabila začasno oprostitev uporabe MSRP 9 za letna obdobja, ki se začnejo pred 1. 1. 2021, ker je bila na 31. 12. 2015 njena dejavnost pretežno povezana z zavarovanjem. Zato Vzajemna s 1. 1. 2019 tudi ni uvedla spremembe standarda

MSRP 9: Elementi predčasnega plačila z negativnim nadomestilom, ki velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2019 ali kasneje. Vzajemna bo pričela uporabljati MSRP 9 hkrati z uvedbo novega MSRP 17 Zavarovalne pogodbe.

20.2.2NOVI STANDARDI IN POJASNILA, KI ŠE NISO VELJAVNA

Novi in spremenjeni standardi in pojasnila, navedeni v nadaljevanju, katerih uporaba še ni obvezna za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje, niso bili uporabljeni pri pripravi računovodskih izkazov na dan 31. 12. 2019. Vzajemna namerava določila privzeti, ko bodo veljavna in jih bo sprejela EU.

Standardi, pojasnila in spremembe objavljenih standardov, ki še niso veljavni in jih je EU sprejela:

- **Spremembe MRS 1 Predstavitev računovodskih izkazov in MRS 8 Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake** (Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2020 ali pozneje.): Spremembe pojasnjujejo in usklajujejo opredelitev koncepta «pomembnosti» in zagotavljajo smernice za izboljšanje doslednosti pri uporabi tega koncepta, kadar koli se uporablja v okviru MSRP.

Vzajemna bo vpliv sprememb standardov ocenila in upoštevala v prihodnjem obdobju.

- **Spremembe MRS 1 Predstavitev računovodskih izkazov, MRS 8 Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake, MRS 34 Medletno računovodsko poročanje, MRS 37 Rezervacije, pogojen obveznosti in pogojna sredstva in MRS 38 Neopredmetena sredstva, MSRP 2 Plačilo na podlagi delnic, MSRP 3 Poslovne združitev in MSRP 6 Raziskovanje in vrednotenje rudnih bogastev, Pojasnila 12 Dogovori o koncesiji storitev, Pojasnila 19 Poravnava finančnih obveznosti s**

kapitalskimi instrumenti, Pojasnilo 20 Stroški odstranjevanja v proizvodni fazi dnevnega kopa, Pojasnilo 22 Transakcije v tuji valuti in vnaprejšnja nadomestila ter Pojasnilo 32 Neopredmetena sredstva – stroški spletne strani (Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2020 ali kasneje): Te spremembe se nanašajo na posodobitev obstoječih sklicevanj na prejšnje okvire s sklicevanji na revidiran temeljni okvir v mednarodnih standardih računovodskega poročanja.

Navedene spremembe ne bodo vplivale na računovodske izkaze Vzajemne.

- **Spremembe MSRP 9, MRS 39 in MSRP 7: Reforma referenčnih obrestnih mer** (Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2020 ali pozneje.): Medbančne ponujene obrestne mere (IBOR) so referenčne obrestne mere, kot so LIBOR, EURIBOR in TIBOR, ki predstavljajo stroške pridobitve nezavarovanega financiranja, v določeni kombinaciji valute in zapadlosti ter na določenem medbančnem trgu posojil. Nedavni razvoj trga je postavil pod vprašaj dolgoročno sposobnost teh mer. Odbor za finančno stabilnost je v letu 2014 objavil določena priporočila za izboljšanje obstoječih referenčnih vrednosti in drugih morebitnih referenčnih obrestnih mer, ki temeljijo na medbančnih trgih, ter za razvoj alternativnih referenčnih obrestnih mer.

Spremembe obravnavajo vprašanja, ki vplivajo na računovodsko poročanje v obdobju pred nadomeščanjem obstoječe referenčne obrestne mere z alternativno obrestno mero in obravnavajo posledice za posebne zahteve varovanja pred tveganji v MSRP 9 Finančni instrumenti in MRS 39 Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje. Hkrati se spreminjajo tudi določila MSRP 7 Finančni instrumenti: razkritja glede dodatnih razkritij

negotovosti, ki izhajajo iz reforme referenčne obrestne mere.

Vzajemna predvideva, da spremembe na datum prve uporabe ne bodo imele vpliva na njene računovodske izkaze, saj ne obračunava varovanja pred tveganjem.

Standardi, pojasnila in spremembe objavljenih standardov, ki še niso veljavni in jih EU še ni sprejela

- MSRP 17 Zavarovalne pogodbe** (Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje; uporablja se za naprej. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.): MSRP 17 nadomešča MSRP 4, ki je bil leta 2004 sprejet kot vmesni standard. MSRP 4 je podjetjem izjemoma omogočil, da zavarovalne pogodbe še naprej obračunavajo v skladu z nacionalnimi računovodskimi standardi, kar je imelo za posledico številne različne pristope.

MSRP 17 rešuje problem primerljivosti, ki ga je povzročil MSRP 4, saj zahteva, da se vse zavarovalne pogodbe obračunavajo na dosleden način, od česar imajo korist tako vlagatelji kot zavarovalnice. Zavarovalne obveznosti se obračunavajo z uporabo trenutne namesto izvirne vrednosti.

V letu 2019 je IASB izdal osnutek sprememb standarda MSRP 17. Po prejetih pripombah IASB ponovno preučuje predlagane spremembe, ki se nanašajo predvsem na izvzetje uporabe standarda za kreditne kartice, pričakovano pokrivanje denarnih tokov za pridobivanje zavarovanj, sproščanje pogodbeno storitvene marže pripisane storitvam investiranja, predlagan datum začetka uporabe standarda MSRP 17 in predlagano podaljšanje začasne oprostitve uporabe MSRP 9, stopnjo združevanja ter notranje finančno poročanje. Predvideno je, da bo Odbor oblikoval končne spremembe standarda do sredine leta 2020.

Vzajemna ocenjuje, da bodo spremembe na dan prve uporabe pomembno vplivale na njene računovodske izkaze, vendar pa bo kvantitativni vpliv sprejetja sprememb ocenila v prihodnjem obdobju.

- Spremembe MSRP 3 Poslovne združitve** (Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2020 ali pozneje.): Spremembe so zožile in pojasnile definicijo podjetja. Dovoljujejo tudi poenostavljeno oceno, ali se pridobljeni sklop dejavnosti in sredstev obravnava kot skupina sredstev in ne kot podjetje.

Vzajemna predvideva, da spremembe na dan prve uporabe ne bodo vplivale na njene računovodske izkaze.

Vzajemna ni predčasno uporabila nobenega standarda ali pojasnila, ki še ni veljaven in bo pričel veljati v prihodnosti.

20.3 PODROČNI IN OBMOČNI ODSEKI

Vzajemna ni zavezana k uporabi MSRP 8, ki določa poročanje po odsekih in se tudi ni prostovoljno odločila za to obvezo.

20.4 PREVEDBA IZ TUJIH VALUT

20.4.1 FUNKCIJSKA IN POROČEVALSKA VALUTA

Računovodski izkazi so predstavljeni v evrih, ki je funkcijska in poročevalska valuta zavarovalnice.

20.5 PREVEDBA POSLOVNIH DOGODKOV IN POSTAVK

Transakcije v tuji valuti se pretvorijo v funkcijsko valuto po prodajnem tečaju poslovne banke. Obveznosti in denarna sredstva, izražena v tuji valuti na dan bilance stanja, se preračunajo v domačo valuto po takrat veljavnem referenčnem tečaju Evropske centralne banke. Učinki prevedbe, ki nastanejo pri prevedbi denarnih postavk, izraženih v tuji valuti, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

20.6 NEOPREDMETENA SREDSTVA

Zavarovalnica vrednoti neopredmetena sredstva po začetnem pripoznanju z modelom nabavne vrednosti, kar pomeni po njihovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in morebitno izgubo zaradi oslabitve. Ob pripoznanju Vzajemna opredeli tudi dobo koristnosti neopredmetenega sredstva in sicer kot dokončno.

Med neopredmetenimi sredstvi izkazuje Vzajemna dolgoročne premoženjske pravice (računalniški programi, licence) in druga neopredmetena sredstva. Dolgoročne premoženjske pravice načeloma nimajo omejene dobe koristnosti, vendar glede na tehnološko staranje in izkušnje ocenjujemo dobo koristnosti po vrstah sredstev kot je prikazano v spodnji tabeli.

Tabela 10: Dobe koristnosti neopredmetenih sredstev

	doba koristnosti (leto)
Dolgoročne premoženjske pravice	5-10
Ostala neopredmetena sredstva	1,5-10

V nabavno vrednost se vključujejo stroški pridobitve in usposobitve za uporabo. Vzajemna v okviru celotne dobe uporabnosti posameznega neopredmetenega sredstva dosledno razporeja njegov amortizirljivi znesek med posamezna obračunska obdobja kot dotedanjo amortizacijo. Vzajemna uporablja metodo enakomernega časovnega amortiziranja. Amortizacija neopredmetenih sredstev se prične, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Za neopredmetena sredstva, Vzajemna vsako leto oceni, ali obstajajo znaki, ki bi kazali na oslabitev neopredmetenih sredstev. V kolikor se ugotovi, da so takšna znamenja prisotna, se pristopi k ocenjevanju nadomestljive vrednosti. Nadomestljiva vrednost je vrednost pri uporabi ali čista prodajna vrednost, in sicer tista, ki je višja. Pripoznana izguba zaradi oslabitve je enaka presežku knjigovodske vrednosti sredstva nad njegovo nadomestljivo vrednostjo.

20.7 OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Opredmetena osnovna sredstva so zemljišča, zgradbe in oprema, ki jih Vzajemna uporablja za opravljanje svoje dejavnosti. Po začetnem pripoznanju se izkazujejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in morebitno izgubo zaradi oslabitve (model nabavne vrednosti).

Nabavna vrednost opredmetenih osnovnih sredstev je sestavljena iz nakupne cene, nevračljivih nakupnih dajatev in stroškov, ki jih je mogoče pripisati neposredno njegovi usposobitvi za uporabo. V skladu z MSRP se nabavna vrednost osnovnih sredstev lahko poveča tudi za oceno stroškov razgradnje, odstranitve in za stroške izposojanja do njegove usposobitve za uporabo. Vzajemna ni evidentirala povečanja nabavne vrednosti osnovnih sredstev iz tega naslova.

Kasneje nastale stroške v zvezi z osnovnimi sredstvi Vzajemna evidentira kot strošek vzdrževanja ali povečanja nabavne vrednosti osnovnega sredstva (investicije, ki povečujejo bodoče koristi osnovnega sredstva). Stroški vzdrževanja in popravil se izkazujejo v izkazu poslovnega izida v obdobju, ko so nastali.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev je obračunana posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. Največji del osnovnih sredstev Vzajemne predstavljajo nepremičnine, kjer je amortizacijska stopnja prilagojena glede na predvideno dobo uporabe posameznih sestavnih delov nepremičnine. Doba koristnosti oziroma predvidena doba uporabe nepremičnin je 40 let, strojnih in električnih inštalacij 25 let, dvigal 16,7 let, peči 10 let in klim 7 – 10 let. Za zemljišče, namenjeno neposredni uporabi zgradbe, amortizacije ne obračunavamo.

Stopnje amortizacije so določene tako, da je vrednost opredmetenih osnovnih sredstev razporejena med stroške v ocenjenem obdobju njihove koristnosti kot je prikazano v spodnji tabeli.

Tabela 11: Dobe koristnosti opredmetenih sredstev

	doba koristnosti (leto)
Poslovni prostori, zgradbe	40
Pohištvo in druga oprema	0-8
Osebni avtomobili	6
Tiskalniki	4
Računalniška oprema	4-5

Opredmetena vlaganja v najete prostore amortiziramo skladno s predvideno dobo koristnosti oziroma dobo določeno v pogodbi o poslovnem najemu prostorov.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev se prične, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo, torej ko je sredstvo na svojem mestu in v stanju, ki je bilo zanj predvideno. Preostalo vrednost in dobo koristnosti sredstva se redno pregleduje in ustrezno prilagodi, v kolikor so pričakovanja drugačna od prejšnjih ocen.

Vsako leto Vzajemna oceni, ali so se okoliščine poslovanja družbe bistveno spremenile ali da so se cene nepremičnin bistveno znižale v okolju, kjer je nepremičnina, kar bi kazalo na oslabitev osnovnih sredstev. V kolikor se ugotovi, da so takšna znamenja prisotna, se pristopi k ocenjevanju nadomestljive vrednosti. Nadomestljiva vrednost je vrednost pri uporabi ali čista prodajna vrednost zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Za oceno poštene vrednosti nepremičnin Vzajemna naroči cenitev vrednosti s strani pooblaščenega cenilca najkasneje vsakih pet let, oziroma prej, če se okoliščine poslovanja bistveno spremenijo. V kolikor je s strani pooblaščenega cenilca ugotovljena nadomestljiva vrednost manjša od knjigovodske vrednosti, se izvede oslabitev.

Izgube zaradi oslabitve pripoznane v prejšnjih obdobjih se odpravijo ali zmanjšajo v primeru porasta nadomestljive vrednosti do višine knjigovodske vrednosti, ki bi se ugotovila po odštetju amortizacijskega odpisa, če v prejšnjih obdobjih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve sredstva.

Dobički in izgube, ki nastanejo ob odpravi pripoznanja opredmetenih osnovnih sredstev, se določijo glede na razliko med knjigovodsko vrednostjo in doseženo ceno pri odtujitvi ter v izkazu poslovnega izida vplivajo na dobiček iz poslovanja.

20.8 NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Naložbene nepremičnine so nepremičnine, ki jih ima zavarovalnica za dolgoročne donose in ki jih zavarovalnica ne zaseda za opravljanje svoje dejavnosti oziroma jih zaseda samo v določenem obsegu.

Za vrednotenje naložbenih nepremičnin uporablja Vzajemna model nabavne vrednosti. Nabavna vrednost naložbenih nepremičnin je sestavljena iz nakupne cene, nevračljivih nakupnih dajatev in stroškov, ki jih je mogoče pripisati neposredno njeni usposobitvi za uporabo. Na osnovi presoje in v skladu s Pravilnikom o računovodstvu Vzajemna ni evidentirala povečanja nabavne vrednosti iz naslova ocene stroškov razgradnje, odstranitve in za stroške izposojanja do njegove usposobitve za uporabo.

Vzajemna obračunava amortizacijo posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. Predvidena doba koristnosti naložbenih nepremičnin je 40 let, strojnih in električnih inštalacij 25 let, dvigal 16,7 let, peči 10 let in klim 7 – 10 let. Amortizacije ne obračunavamo za preostalo vrednost zgradbe in za zemljišče, namenjeno neposredno uporabi poslovnega prostora. Naložbene nepremičnine se pričnejo amortizirati z dnem, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Kasneje nastale stroške v zvezi z naložbenimi nepremičninami evidentiramo kot strošek vzdrževanja ali povečanja nabavne vrednosti (investicije, ki povečujejo bodoče koristi naložbene nepremičnine).

Vzajemna vsako leto oceni, ali so se okoliščine poslovanja družbe bistveno spremenile ali da so se cene nepremičnin bistveno znižale v okolju, kjer je nepremičnina, kar bi kazalo na možnost oslabitve naložbenih nepremičnin. V kolikor je izpolnjen pogoj za potencialno slabitev, Vzajemna naroči cenitev vrednosti s strani

pooblaščenega cenilca za nepremičnine. Cenitev vrednosti s strani pooblaščenega cenilca se opravi najkasneje vsakih pet let, oziroma prej, če se okoliščine poslovanja bistveno spremenijo. V kolikor je s strani pooblaščenega cenilca ugotovljena nadomestljiva vrednost manjša od knjigovodske vrednosti, se izvede oslabitev.

Izgube zaradi oslabitve pripoznane v prejšnjih obdobjih se odpravijo ali zmanjšajo v primeru porasta nadomestljive vrednosti do višine knjigovodske vrednosti, ki bi se ugotovila po odštetju amortizacijskega odpisa, če v prejšnjih obdobjih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve nepremičnine.

Prihodki od najemnin naložbenih nepremičnin se zaračunavajo skladno s pogodbami. Prihodki od najemnin, ki se nanašajo na naložbene nepremičnine se v računovodskih izkazih evidentirajo med drugimi prihodki.

20.9 NAJEMI

20.9.1 USMERITEV V VELJAVI PRED 1. 1. 2019

Vzajemna je kot najem evidentirala pogodbeno razmerje, v katerem najemodajalec prenese na najemnika v zameno za plačilo ali niz plačil pravico do uporabe sredstva za dogovorjen čas.

Vzajemna kot najemnik

Vzajemna je najeme razvrstila kot poslovne najeme, ker ni prišlo do pomembnega prenosa tveganj in koristi, povezanih z lastništvom. Poslovni najemi niso bili pripoznani v bilanci stanja Vzajemne.

Vzajemna je najemnine pri poslovnem najemu pripoznala kot odhodek na podlagi računa oziroma zahtevka za obračun najemnine v dobi trajanja najema.

Vzajemna kot najemodajalec

Vzajemna je dajala lastna sredstva v poslovni najem. Sredstva, ki so bila dana v poslovni najem, je Vzajemna prikazala v svoji bilanci stanja v skladu z njihovo naravo.

Prihodki od najemnin pri poslovnih najemih so bili pripoznani med prihodki enakomerno med trajanjem najema.

Stroški, tudi amortizacija, se pri poslovnih najemih pripoznavajo kot odhodki.

20.9.2 USMERITEV V VELJAVI OD 1. 1. 2019 DALJE

Vzajemna ob sklenitvi pogodbe oceni ali pogodba vsebuje najem. Pogodba vsebuje najem, če se z njo prenaša pravica do obvladovanja uporabe določenega sredstva za določeno obdobje v zameno za nadomestilo.

Vzajemna kot najemnik

Vzajemna je najeme razvrstila med poslovne najeme, ker se z njimi ne prenesejo vsa pomembna tveganja in koristi, povezana z lastništvom sredstva, ki je predmet najema.

Na datum začetka najema Vzajemna pripozna sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe in obveznost iz najema. Pri izračunu sredstev, ki predstavljajo pravico do uporabe, in obveznosti iz najema, je Vzajemna izključila kratkoročne najeme (najemi do 12 mesecev) in najeme manjših vrednosti (nabavna vrednost sredstva je manjša od 4.451 evrov). Tovrstni najemi so izkazani kot stroški najema v okviru obratovalnih stroškov v izkazu poslovnega izida, v izkazu denarnih tokov pa med denarnimi tokovi pri poslovanju.

Pravica do uporabe je ob začetku pripoznana po nabavni vrednosti, ki zajema znesek začetnega merjenja obveznosti iz najema, plačila najemnin, ki so bila izvedena na datum začetka najema ali pred njim, začetnih neposrednih stroškov in ocene stroškov, ki bodo nastali pri demontaži ali odstranitvi najetega sredstva. Pri pogodbah, ki vsebujejo najemno in nenajemno sestavino, je Vzajemna ti dve sestavini ločila in kot najem izkazala le najemno sestavino.

Sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe, se amortizira enakomerno preko dobe trajanja najema.

Pri ugotavljanju trajanja najema in ocenjevanju obdobja, v katerem najema ni mogoče

odpovedati, Vzajemna upošteva pogodbeno določila, pretekle izkušnje ter strateške usmeritve. Pri najemih, kjer obstaja možnost sporazumnega podaljšanja najemnega razmerja, zaradi pravne neizvršivosti pravica podaljšanja ni vključena v obdobje najema. Pri najemih za nedoločen čas je Vzajemna določila trajanje najema glede na pretekle izkušnje in strateške usmeritve zavarovalnice.

Vrednost sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe, se zmanjšuje za nabrane izgube zaradi oslabitve sredstva in popravlja za ponovno merjenje obveznosti iz najema.

Obveznost iz najema se na datum začetka najema izmeri po sedanji vrednosti najemnin, ki na ta datum še niso plačane, diskontirane po predpostavljeni obrestni meri. Vzajemna določi predpostavljeno obrestno mero s pridobitvijo obrestnih mer banke, katere komitent je Vzajemna, glede na vrsto, vrednost in trajanje najema.

Najemnine so v pretežni meri nespremenljive. Nekatere najemnine imajo spremenljivo ceno, ki je odvisna od indeksa cen življenjskih stroškov, rasti najemnin v preteklem letu po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije oz. referenčne obrestne mere (EURIBOR).

Obveznost iz najema se ponovno izmeri, če so se spremenile prihodnje najemnine zaradi spremembe indeksa ali stopnje ali trajanje najema. Znesek iz ponovnega merjenja obveznosti iz najema se pripozna kot prilagoditev vrednosti sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe. Če je knjigovodska vrednost sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe, nič in se obveznost iz najema pri merjenju še zmanjša, se preostali znesek ponovnega merjenja pripozna v izkazu poslovnega izida.

Vzajemna izkazuje sredstva, ki predstavljajo pravico do uporabe, med opredmetenimi osnovnimi sredstvi, obveznosti iz najema pa med ostalimi obveznostmi bilance stanja. Stroški amortizacije se pripoznajo v okviru obratovalnih stroškov, stroški obresti pa med odhodki financiranja v izkazu poslovnega izida. Denarna plačila obveznosti iz najema, ki predstavlja glavnico se v izkazu denarnih tokov

izkazujejo med denarnimi tokovi pri financiranju, obresti pa med denarnimi tokovi pri poslovanju.

Vzajemna kot najemodajalec

Vzajemna nastopa kot najemodajalec samo za poslovne najeme. Sredstva, ki so dana v najem, so izkazana v bilanci stanja glede na njihovo naravo. Najemniki nimajo opcije za nakup sredstev po zaključku najema.

Prihodki od najemnin pri poslovnih najemih so bili pripoznani med prihodki enakomerno med trajanjem najema. Če najemna pogodba vključuje najemno in nenajemno sestavino, Vzajemna uporabi MSRP 15 za razporeditev nadomestila.

Stroški, tudi amortizacija, se pri poslovnih najemih pripoznavajo kot odhodki.

20.10 FINANČNA SREDSTVA

20.10.1 RAZVRŠČANJE

Finančna sredstva se ob začetnem pripoznanju razvrstijo v naslednje kategorije glede na namen: finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, posojila in depozite, terjatve, finančna sredstva v posesti do zapadlosti in finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo.

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida se nadalje delijo na dve podskupini: finančna sredstva za trgovanje, kamor Vzajemna uvršča delnice, in finančna sredstva, pripoznana ob začetku po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, kamor Vzajemna v letu 2019 ni uvrstila nobene naložbe. Finančno sredstvo je uvrščeno v navedene podskupine, če je bilo pridobljeno z namenom prodaje v kratkem roku, ali če jih Vzajemna tako označi oziroma razporedi.

Depoziti se pripoznajo kot sredstvo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin ob predpostavki, da bodo poplačani.

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti so finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo v plačilo, ki jih zavarovalnica nedvoumno namerava in zmore posedovati do zapadlosti v plačilo.

Finančne naložbe, razpoložljive za prodajo, namerava Vzajemna obdržati v posesti določeno časovno obdobje. V primeru spremembe obrestnih mer, deviznih tečajev, cen finančnih instrumentov ali zaradi likvidnostnih potreb jih Vzajemna lahko proda.

20.10.2 MERJENJE IN PRIPOZNAVANJE

Finančne naložbe so finančna sredstva, ki jih ima zavarovalnica, da bi z donosom, ki izhajajo iz njih, povečevala svoje finančne prihodke. V knjigovodskih razvidih se finančne naložbe, izmerjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, pripoznajo z upoštevanjem datuma trgovanja. V letu 2019 se tudi nakupi in prodaje finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo in finančnih naložb do zapadlosti pripoznajo na datum trgovanja in ne več na datum poravnave. Navedena sprememba nima vpliva na računovodske izkaze Vzajemne.

Finančne naložbe, izmerjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, se izmerijo in vrednotijo po pošteni vrednosti, ki je določena z višino objavljene tržne cene, brez prišteti stroškov posla, ki izhajajo neposredno iz nakupa finančnega sredstva. Vsi kasnejši prevrednotovalni učinki finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid so vključeni v poslovni izid.

Po začetnem pripoznanju zavarovalnica meri finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo po odplačni vrednosti po metodi učinkovitih obresti. Obresti obračunane po učinkoviti obrestni meri, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Finančne naložbe razpoložljive za prodajo, se začetno izmerijo po pošteni vrednosti, kateri se prištejejo stroški posla. V nadaljevanju se vrednotijo po pošteni vrednosti. Dobički in izgube iz naslova vrednotenja po pošteni vrednosti se prikažejo v kapitalu – presežku iz prevrednotenja in se prenesejo v izkaz poslovnega izida, ko je sredstvo prodano ali oslabiljeno.

Prihodki od obresti v izkazu poslovnega izida so prikazani z uporabo učinkovite obrestne mere.

Prejete dividende od kapitalskih inštrumentov, razpoložljivih za prodajo, so posebej vključene med prihodke iz dividend.

Depoziti se izmerijo po odplačni vrednosti. Stroški posla, ki bi bili s tem neposredno povezani, v zvezi s tovrstnimi naložbami ne nastajajo.

20.10.3 ODPRAVA PRIPOZNANJA

Pripoznanje finančnih sredstev se odpravi, ko pogodbeno pravice do denarnih tokov potečejo, ali ko je finančno sredstvo preneseno in prenos izpolnjuje kriterije za odpravo pripoznanja.

20.10.4 NAČELA, UPORABLJENA PRI VREDNOTENJU PO POŠTENI VREDNOSTI

Poštena vrednost naložb, ki jih vrednotimo po tej vrednosti, je izračunana na podlagi objavljenih cen na delujočih finančnih trgih.

Vzajemna ocenjuje, da je trg delujoč, v kolikor je na njem mogoče na vsak trgovalni dan kupiti ali prodati večji znesek določenih vrednostnih papirjev.

Vzajemna za glavni trg obveznic določa OTC trg. Kot indikator za obstoj delujočega trga Vzajemna uporablja tečaj CBBT (ang. Composite Bloomberg bond Trader bid), saj ta zaradi svoje metodologije določitve zagotavlja obstoj izvršljivih tečajev dolžniških vrednostnih papirjev. Metodologija določanja CBBT cene namreč zahteva, da morajo v informacijskem sistemu obstajati vsaj trije izvršljivi tečaji, ki niso starejši od 15 minut. Vzajemna ocenjuje, da je OTC trg delujoč, če za finančni instrument obstaja CBBT tečaj, ki ni starejši od 10 delovnih dni. V primeru, da CBBT tečaj na datum bilance ni na razpolago, se uporabi drug ustrezen vir javno objavljene tržne cene.

Za glavni trg delnic in obveznic, pri katerih se večina poslov opravi preko borze, Vzajemna določa borzni trg.

Kotirajoči lastniški vrednostni papirji se vrednotijo z uporabo ustreznih javno objavljenih tečajev na delujočem trgu (borzni tečaj). Če le ti ne obstajajo, se vrednost določi na podlagi internega modela.

Naložbe v vzajemne sklade se vrednotijo po javno objavljenih tečajih za vrednost enote premoženja.

Vzajemna je pri vrednotenju finančnih sredstev po pošteni vrednosti sledila naslednji hierarhiji nivojev cen:

- nivo 1: vrednotenje na podlagi tržnih cen, pridobljenih na delujočem trgu. V to skupino je Vzajemna razvrstila naložbe v vzajemne sklade, za katere je cene pridobila od upravljalcev vzajemnih skladov (vrednosti enot premoženja), naložbe v delnice, za katere je cene pridobila iz kotacij glavnih borz držav OECD in obveznice, za katere na datum vrednotenja obstaja tečaj CBBT (Composite Bloomberg Bond Trader). Vzajemna ocenjuje, da so pogoji, ki jih mora posamezna obveznica izpolnjevati za pridobitev tečaja CBBT, znak delujočega in aktivnega trga.
- nivo 2: V to skupino Vzajemna uvršča naložbe v obveznice, za katere tečaj CBBT ne obstaja, obstaja pa indikativna cena pridobljena z agregiranjem tržnih podatkov za predmetno finančno sredstvo.
- nivo 3: naložbe, za katere ni mogoče pridobiti zanesljivih javno dostopnih tržnih vrednosti, zavarovalnica vrednoti na naslednje načine:
- naložbe v depozite vrednoti po izvorni vrednosti povečani za natečene obresti na datum vrednotenja, ki je zaradi kratkoročnosti teh sredstev ustrezen približek poštene vrednosti,
- naložbe v kratkoročne komercialne zapise vrednoti po odplačni vrednosti, ki je zaradi kratkoročnosti teh sredstev ustrezen približek poštene vrednosti,
- naložbe v naložbene nepremičnine vrednoti na podlagi cenitve pooblaščenega cenilca nepremičnin,
- naložbe v podjetniške obveznice vrednoti na podlagi kreditnih pribitkov, ki veljajo za izdajatelje s podobno bonitetno oceno in dejavnostjo. Poštena vrednost

navedenih naložb je ocenjena na podlagi diskontiranih denarnih tokov po amortizacijskem načrtu. Parametri, uporabljeni pri določitvi diskontne stopnje na 31. 12. 2019, so naslednji:

- 2-letni EUR swap rate: - 0,3 odstotka,
- zahtevani donos za 2 letno slovensko državno obveznico: -0,6 odstotka,
- zahtevani donos za 2 letno generično z BBB boniteto ocenjeno EUR korporativno obveznico: 0,0 odstotka,
- obveznici lasten kreditni pribitek: med 0,7 odstotka in 2,4 odstotka.

20.10.5 OSLABITEV FINANČNIH SREDSTEV

Finančna sredstva merjena po odplačni vrednosti

Na vsak dan bilance stanja Vzajemna oceni, ali obstaja nepristranski dokaz o oslabitvi finančnega sredstva. Med dejavniki, ki nakazujejo na zmanjšanje pričakovanih denarnih tokov, so padec druge najboljše bonitetne ocene pod BBB, ob upoštevanju drugih razpoložljivih informacij in ob hkratnem nastopu drugih okoliščin, ki nakazujejo na zmanjšanje pričakovanih denarnih tokov, pomembne finančne težave izdajatelja, visoka verjetnost, da bo izdajatelj šel v stečaj, neizpolnitev pogodbenih obveznosti, podatki, ki kažejo, da obstajajo merljivi dokazi o zmanjšanju ocenjenih prihodnjih denarnih tokov finančnega sredstva, izginotje delujočega trga za sredstvo zaradi finančnih težav izdajatelja in okoliščine v panogi. Če obstajajo nepristranski dokazi, da je prišlo do izgube, se znesek oslabitve izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in njegovo sedanjo vrednostjo prihodnjih denarnih tokov, ugotovljeno na osnovi izvorne efektivne obrestne mere.

Če se kasneje znesek izgube zmanjša kot posledica dogodka, ki je nastopil po oslabitvi, se odprava oslabitve izvede z zmanjšanjem konta popravka vrednosti. Vrednost razveljavitve oslabitve se pripozna v poslovnem izidu.

Finančna sredstva merjena po pošteni vrednosti

Vzajemna oceni vsako poročevalsko obdobje, ali so prisotni znaki, ki označujejo oslabitev finančnih sredstev razpoložljivih za prodajo, kot je pomembno ali dolgotrajnejše zmanjšanje poštene vrednosti pod nakupno ceno za finančne naložbe, ki imajo lastnosti lastniških vrednostnih papirjev, oziroma dejavniki, ki nakazujejo na zmanjšanje pričakovanih denarnih tokov pri dolžniških vrednostnih papirjih. Med drugimi dejavniki, ki nakazujejo na zmanjšanje pričakovanih denarnih tokov, so večji padec bonitetne ocene ob upoštevanju drugih razpoložljivih informacij in ob hkratnem nastopu drugih okoliščin, ki nakazujejo na zmanjšanje pričakovanih denarnih tokov, pomembne finančne težave izdajatelja, visoka verjetnost, da bo izdajatelj šel v stečaj, neizpolnitev pogodbenih obveznosti plačila obresti ali glavnice, podatki, ki kažejo, da obstajajo merljivi dokazi o zmanjšanju ocenjenih prihodnjih denarnih tokov finančnega sredstva, izginotje delujočega trga za sredstvo zaradi finančnih težav izdajatelja in okoliščine v panogi. Pri finančnih naložbah uvrščenih v skupino razpoložljive za prodajo, ki imajo značilnosti lastniških vrednostnih papirjev, se šteje, da obstajajo dokazi o oslabitvi finančne naložbe v primerih, ko je poštena vrednost naložbe 9 mesecev nepretrgoma pod njeno nabavno vrednostjo oziroma, če je tržna vrednost naložbe od nabavne vrednosti nižja za več kot 20 odstotkov.

Oslabitev finančnega sredstva se presoja individualno glede na navedene kriterije. Če obstajajo takšni znaki oslabitve pri sredstvih, razpoložljivih za prodajo, finančno naložbo prevrednotimo zaradi oslabitve, nabrana izguba kot razlika med nabavno in trenutno pošteno vrednostjo, zmanjšano za že pripoznane izgube zaradi oslabitve v izkazu poslovnega izida, pripoznana v kapitalu, pa se prenese v izkaz poslovnega izida. Izgube zaradi oslabitve, ki so pripoznane v poslovnem izidu za finančno naložbo v kapitalski inštrument, razvrščene kot na razpolago za prodajo, se ne morejo razveljaviti prek poslovnega izida. Pri dolžniškem inštrumentu se odprava oslabitve izvede preko izkaza poslovnega izida.

20.10.6 ZNESEK ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ PRENESEN POZAVAROVATELJEM

Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij prenesen pozavarovateljem predstavlja delež pozavarovateljev v prenosnih premijah in škodnih rezervacijah. Višina se določa skladno z določili pozavarovalnih pogodb.

20.10.7 TERJATVE

Vzajemna členi terjatve na terjatve iz zavarovalnih poslov in na druge terjatve. Terjatve, povezane z zavarovalnimi pogodbami, vključujejo odprte postavke do zavarovalcev, do zavarovalnih posrednikov in druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov. Terjatve vseh vrst se ob začetnem pripoznanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane. Zavarovalnica v vsakem obračunskem obdobju preverja udenarljivo vrednost terjatev. Če obstajajo objektivni dokazi, da je treba terjatve oslabiti, se zmanjša knjigovodska vrednost terjatve in pripozna izguba iz naslova oslabitve v poslovnem izidu. Pri tem Vzajemna loči med spornimi terjatvami, za katere v vsakem primeru oblikuje stoodstotne popravke vrednosti terjatev, ter rednimi in dvomljivimi terjatvami, ki jih Vzajemna vrednoti glede na kreditno sposobnost oziroma boniteto zavarovalca. Terjatve, ki po datumu zapadlosti niso plačane, so dvomljive terjatve. Terjatve, pri katerih se sproži sodni postopek in se vložijo predlog za izvršbo, so sporne terjatve.

Regresne terjatve Vzajemna najprej evidentira v zunajbilančni evidenci. Po pridobljeni pravni podlagi zapre zunajbilančno terjatev in obveznost ter knjiži med uveljavljene regresne terjatve in zmanjša škode. Vzajemna vrednoti uveljavljene regresne terjatve glede na boniteto zavarovalca v skladu z internim pravilnikom za evidentiranje in vrednotenje terjatev.

Ostale poslovne terjatve se vrednotijo glede na individualno presojo posamezne terjatve.

Odpisi terjatev se izvajajo na podlagi utemeljenih listin ustreznih služb in poslovnih enot o finančni nesposobnosti dolžnika, sklepa sodišča o neizterljivosti, smrti ali nedosegljivosti

zavarovalca in ekonomski neupravičenosti postopka izterjave.

20.11 DRUGA SREDSTVA

Druga sredstva predstavljajo vnaprej nezaračunani prihodki iz naslova izravnalne sheme dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, nezaračunani prihodki iz naslova povračil škod od pozavarovalnic, pozavarovalnih provizij ter udeležbe v dobičku iz naslova pozavarovanja, odloženi stroški in odhodki ter vrednotnice.

Vnaprej nezaračunani prihodki iz naslova izravnalne sheme so evidentirani na podlagi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Z izravnalno shemo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja se med zavarovalnicami izravnajo razlike v stroških zdravstvenih storitev, ki izhajajo iz različnih struktur zavarovancev posameznih zavarovalnic glede na starost in spol. Izhodiščni znesek za izravnavo se za zavarovalnico izračuna kot razlika med zneskom stroškov zdravstvenih storitev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja te zavarovalnice in standardiziranim zneskom stroškov zdravstvenih storitev dopolnilnega zavarovanja te zavarovalnice. Ker je pri Vzajemni prvi znesek stroškov večji od drugega, je zavarovalnica prejemnica v izravnavi. Znesek za izravnavo se za zavarovalnico izračuna tako, da se njen izhodiščni znesek za izravnavo ohrani oziroma sorazmerno zniža na način, da sta tako vsota zneskov za izravnavo plačnic kot tudi vsota zneskov za izravnavo prejemnic enaki manjši od vsote izhodiščnih zneskov za izravnavo prejemnic in vsote izhodiščnih zneskov za izravnavo plačnic. Obdobje izravnave je obdobje treh zaporednih koledarskih mesecev. O izravnavi odloča ministrstvo, pristojno za zdravje. Vzajemna do prejema odločbe o izravnavi izkaže vnaprej nezaračunane prihodke iz naslova dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja na osnovi predvidenega izhodiščnega zneska za izravnavo.

Odloženi stroški in odhodki so ob svojem nastanku zneski, ki še ne bremenijo dejavnosti in še ne vplivajo na poslovni izid, temveč bodo

še kasneje vračunani kot stroški ali pa bodo kasneje kot odhodki vplivali na poslovni izid.

20.12 DENAR IN DENARNI USTREZNIKI

Denarna sredstva družbe sestavljajo denar in denarni ustrezniki. Kot denarna sredstva se tako izkazuje gotovina, denar na transakcijskih računih Vzajemne, računih mestnih občin za kritja plačil zdravstvenega zavarovanja na blagajnah mestnih občin, denar na poti in takoj unovčljive vrednotnice.

20.13 KAPITAL

Kapital zavarovalnice na dan 31. 12. 2019 sestavljajo: ustanovni kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti in čisti poslovni izid poslovnega leta.

Ustanovni kapital je bil oblikovan ob ustanovitvi Vzajemne in je bil namenjen kritju stroškov ustanovitve ter kritju organizacijskih in drugih stroškov, povezanih z začetkom poslovanja.

Kapitalske rezerve so nastale s preoblikovanjem splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala.

Rezerve iz dobička predstavljajo varnostne, statutarne rezerve in druge rezerve iz dobička.

Varnostne rezerve se oblikujejo v skladu s 54. členom statuta iz čistega dobička po sklepu uprave in tudi iz bilančnega dobička na osnovi sklepa skupščine. Minimalne varnostne rezerve morajo dosegati najmanj znesek minimalnega kapitala. Uporabljajo se za pokrivanje izgube.

Statutarne rezerve so opredeljene s 53. členom statuta in morajo biti oblikovane v višini najmanj 10 odstotkov ustanovnega kapitala. Uporabljajo se za zagotovitev kapitala v primeru opravljanja zavarovalnih poslov v drugih zavarovalnih vrstah in za zagotovitev kapitala v primeru opravljanja zavarovalnih poslov v drugi zavarovalni skupini ter za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe.

Druge rezerve iz dobička se v skladu s 54. a členom statuta oblikujejo iz čistega dobička

poslovnega leta in prenesenega dobička. Lahko pa se uporabijo za katerekoli namene, vključno z nameni statutarnih rezerv.

Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po pošteni vrednosti se pripoznajo na podlagi opravljenega prevrednotenja finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo in aktuarskega preračuna rezervacij za odpravnine ob upokojitvi določenega obračunskega obdobja.

20.14 ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE

Zavarovalno-tehnične rezervacije so oblikovane skladno z metodologijami, opisanimi v naslednjih podpoglavjih. Del zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem, se izkazuje med sredstvi zavarovalnice.

20.14.1 PRENOSNE PREMIJE

Prenosne premije se izračunavajo po metodi posamičnega izračuna za vsako zavarovanje posebej, podlaga za izračun je obračunana premija. V izračunu prenosne premije se upošteva enakomerna porazdelitev verjetnosti nastanka škode med trajanjem, premija pa ni zmanjšana za sorazmerni del stroškov pridobivanja zavarovanj.

20.14.2 ŠKODNE REZERVACIJE

Pri večini zavarovanj, ki jih trži Vzajemna, poteka izplačilo stroškov zdravstvenih storitev neposredno na relaciji Vzajemna – izvajalci zdravstvenih storitev. Vzajemna praviloma prejme račune za opravljene zdravstvene storitve od izvajalcev v nekaj dneh po zaključku meseca, v katerem so bile storitve opravljene. Glede na specifičnost dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj, ki so vezana na obvezno zdravstveno zavarovanje, je postopek likvidacije škod bistveno hitrejši, kot pa je to običajno v zavarovalništvu, zato so škodne rezervacije sorazmerno nizke. Škodne rezervacije za nastale, a neprijavljene škode (IBNR), se nanašajo predvsem na del storitev v bolnišnični ali zdraviliški dejavnosti, ko se račun za opravljeno storitev izda šele ob koncu dolgotrajne storitve ali pa račun za storitve prispe po zaključku obračunskega obdobja.

Pri drugih oblikah zdravstvenih in neizplačanih zavarovanj zavarovanci vložijo zahtevek za izplačilo zavarovalnine neposredno pri Vzajemni. Tako prijavljeni škodni zahtevki se rešujejo na običajen način, vendar jih je v skupnem seštevku škod relativno malo.

Pri zavarovanju za tujino so rezervacije za nastale, a neprijavljene škode (IBNR), ocenjene s pomočjo prilagojene Bornhuetter-Fergusonove metode, pri neizplačanih zavarovanjih, vključno z neizplačanim zavarovanjem starejših in neizplačanim zavarovanjem za otroke, pa s trikotniško metodo. Pri zavarovanjih za primer raka, bolezni srca in ožilja ter težjih boleznih je IBNR ocenjen s pomočjo incidenc na starost zavarovancev v letu izračuna, pričakovanega škodnega količnika in ocene povprečnega števila mesecev od nastanka do prijave škode. Pri ostalih zdravstvenih zavarovanjih, to so zdravstvena polica, vključno s kolektivno zdravstveno polico in zavarovanjem specialista senior, pomoč na domu, kolektivne težje bolezni in nadomestila, pa na podlagi ocenjenega pričakovanega škodnega količnika.

Metoda oblikovanja škodnih rezervacij za dopolnilno zdravstveno zavarovanje v poslovnem letu 2019 ostaja enaka. Na podlagi mesečnih podatkov o škodah se sestavijo trikotniki škod (mesec nastanka, mesec prijave), ki imajo značilne vzorce, s katerimi se nato napove gibanje IBNR škod v prihodnjih mesecih oziroma ovrednoti potrebna rezervacija zanje. Metoda vrednotenja škodnih rezervacij se je s pomočjo »back-testinga« izkazala kot dobra in zanesljiva ocena potrebnih škodnih rezervacij.

Drugi del rezervacij, ki se nanaša na nastale in neprijavljene, vendar še nerešene škode (RBNS), pa je določen na podlagi popisa. Škodne rezervacije se ne diskontirajo.

20.14.3 REZERVACIJE ZA NEIZTEKLE NEVARNOSTI

Rezervacije za neiztekle nevarnosti oblikuje Vzajemna ob koncu vsakega kvartala ali ob polletju, in sicer za tiste rizike, ki jih je sprejela v zavarovalno kritje v tekočem letu in se zanje izkaže, da jih ni možno kriti z dogovorjeno

zavarovalno premijo. Podlaga za pripoznanje je interni pravilnik, ki predvideva pripoznanje glede na pričakovan rezultat ter premijo, potrebno za izravnano poslovanje, pri dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju ter glede na vrednost pričakovanega stroškovnega in škodnega količnika pri drugih zavarovanjih.

20.14.4 ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE ZA ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA

Zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja oziroma rezervacije za starost oblikuje Vzajemna za tista dolgoročna zavarovanja, pri katerih je premija določena glede na starost ob sklenitvi zavarovanja in se med trajanjem zavarovanja zaradi staranja zavarovanca ne spreminja, medtem ko škodna pogostnost s starostjo narašča. Namen oblikovanih zavarovalno-tehničnih rezervacij za življenjska zavarovanja je tako pokrivati primanjkljaj, ki bo nastal zaradi nespremenjene premije v višjih starostih. Zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja se izračunavajo po posamezni pogodbi, pri čemer se uporablja dejanska starost zavarovanca. Za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij za življenjska zavarovanja nezgodnih zavarovanj starejših se uporablja neto prospektivna metoda, pri zavarovanjih tveganja raka, bolezni srca in ožilja, težjih boleznih in zdravstveni polici pa prospektivna neto Zillmerjeva metoda, z enakimi parametri, kot so bili upoštevani v izračunu premije. Pri zavarovanju Dental se oblikujejo rezervacije za bonuse in popuste, ki so podvrsta zavarovalno-tehničnih rezervacij za življenjska zavarovanja, saj gre za zavarovanje z zavarovalno dobo enega leta, ki se obnavlja, pri čemer se premija ne spreminja. Rezervacije se oblikujejo na enak način kot pri prej naštetih zavarovanjih. Negativne zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja na dan izračuna se postavijo na nič.

Zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja so oblikovane na podlagi aktuarskih izračunov, oblikujejo pa se za tista zavarovanja, pri katerih Vzajemna obračuna premijo neodvisno od starosti (stalno premijo), tveganje, ki ga prevzema, pa ostaja odvisno od starosti zavarovanca. Stanje zavarovalno-tehničnih rezervacij za življenjska zavarovanja

se je glede na predhodno leto povečalo zaradi večanja portfelja in zaradi višjih zavarovalno-tehničnih rezervacij za življenjska zavarovanja v predhodnih letih sklenjenih polic omenjenih zavarovanj. Pri vseh produktih, pri katerih oblikujemo zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja in rezervacije za bonuse, to so nezgodno zavarovanje starejših, zavarovanje za primer raka, zavarovanje za primer bolezni srca in ožilja, zavarovanje za težje bolezni, zdravstvena polica in zavarovanje Dental, le-te na dan 31.12.2019 skupaj znašajo 3.531.002 evrov.

Ustreznost zavarovalno-tehničnih rezervacij za življenjska zavarovanja pri dolgoročnih pogodbah se preverja s testom ustreznosti oblikovanih obveznosti, tako imenovanim LAT testom, rezultat katerega prikazuje Tabela 15 na strani 98.

20.15 DAVEK OD DOHODKA

Vzajemna je tekoči davek obračunala v skladu z določbami Zakona o davku od dohodka pravnih oseb, ki velja v Sloveniji. V letu 2019 je bila uporabljena davčna stopnja 19 odstotkov (19 odstotkov v letu 2018).

Odloženi davki se obračunavajo začasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti do virov sredstev in davčno vrednostjo po metodi obveznosti po bilanci stanja. So bodisi obdavčljivečasne razlike ali odbitnečasne razlike.

Terjatve za odloženi davek so zneski davka od dohodka pravnih oseb, ki bodo povrnjeni v prihodnjih obdobjih glede na odbitnečasne razlike. Pri njihovem pripoznavanju je upoštevano načelo pomembnosti in verjetnost, da bodočasne razlike odpravljene v predvidljivi prihodnosti in bo na razpolago obdavčljiv dobiček, tako da bo mogoče izrabiti obdavčljive razlike. Najpomembnejšečasne razlike med vrednostjo sredstev in obveznosti za davčne namene ter njihovo knjigovodsko vrednostjo izvirajo iz slabitev terjatev.

Obveznosti za odloženi davek so zneski davka, ki ga bo treba poravnati v prihodnjih obdobjih glede na obdavčljivečasne razlike. Odložene obveznosti za davek so pripoznane v celoti.

Odložene terjatve in obveznosti za davek se ne diskontirajo.

Terjatve in obveznosti za odloženi davek se določijo z uporabo uveljavljenih predpisov in davčnih stopenj, za katere se pričakuje, da se bodo uporabljale v obdobju, ko bo terjatev povrnjena oziroma obveznost poravnana.

Učinki pripoznavanja terjatev ali obveznosti za odloženi in tekoči davek se pripoznavajo kot prihodek ali odhodek v izkazu poslovnega izida Vzajemne, razen kadar se davek pojavi iz poslovnega dogodka, ki se je pripoznal direktno v kapitalu.

20.16 DRUGE REZERVACIJE

Druge rezervacije se pripoznajo, če ima Vzajemna zaradi preteklega dogodka sedanjo obvezo (pravno ali posredno) in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo pritekanje gospodarskih koristi ter je znesek obveze mogoče zanesljivo izmeriti.

20.17 REZERVACIJE ZA JUBILEJNE NAGRADE IN ODPRAVNINE

Dolgoročne ugodnosti zaposlenih vključujejo jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi. Rezervacije za ugodnosti zaposlenih so izračunane s strani neodvisnega aktuarja.

Pri določanju upravičenosti in izračunu odpravnin ob upokojitvi so bili upoštevani minimalni pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine, kot jih določata Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) in določila Uredbe o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja.

Te obveznosti so izmerjene v višini sedanje vrednosti prihodnjih izdatkov.

Vzajemna financira tudi pokojninski načrt kolektivnega dodatnega prostovoljnega pokojninskega zavarovanja zaposlenih. Obračunani zneski za kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje zaposlenih povečujejo stroške dela v okviru obratovalnih stroškov.

20.18 OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA

Obveznosti iz poslovanja so v začetku izkazujejo po izvorni vrednosti, ki izhajajo iz ustreznih listin. Med obveznostmi iz poslovanja Vzajemna izkazuje obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov, obveznosti iz pozavarovanja in obveznosti za odmerjeni davek.

20.19 OSTALE OBVEZNOSTI

Med ostale obveznosti so uvrščeni ugotovljeni kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki ter druge obveznosti.

20.19.1 KRATKOROČNO VNAPREJ VRAČUNANI STROŠKI IN ODHODKI

Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki so oblikovani z namenom enakomerne obremenitve poslovnega izida, kljub temu da se stroški oziroma odhodki še niso pojavili. Poslovodstvo na podlagi preteklih dogajanj v poslovanju lahko ocenjuje stroške, ki bodo nastali za obravnavano obdobje, čeprav še ni prejelo ustrezne listine. Ko se poslovni dogodek pojavi se vnaprej vračunani stroški zmanjšajo in se preko poslovnega izida pripozna razlika med vračunanimi in dejanskimi stroški.

Med kratkoročnimi vnaprej vračunanimi stroški so kot kratkoročni zaslužki zaposlenecv izkazani tudi zneski neizkoriščenega dopusta leta 2019, ki ga v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih zaposleni lahko izkoristijo do 30. 6. 2020 oziroma zaradi odsotnosti v primeru bolezni ali poškodbe, porodniškega dopusta ali dopusta za nego in varstvo otroka do 31. 12. 2020.

20.19.2 DRUGE OBVEZNOSTI

Druge obveznosti se prvotno ovrednotijo z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin o njihovem nastanku. Med drugimi obveznostmi so izkazane kratkoročne obveznosti do zaposlenecv (plače, regres ipd.), obveznosti do dobaviteljev, najemodajalcev ipd. Pripoznavanje obveznosti iz najemov je obrazloženo v poglavju 20.9 NAJEMI na strani 80.

20.20 PRIHODKI IN ODHODKI

Prihodki obsegajo čiste prihodke od zavarovalnih premij, prihodke od naložb, druge zavarovalne prihodke in druge prihodke.

Prihodki vključujejo pošteno vrednost prejetih nadomestil ali terjatev za prodajo proizvodov in storitev. Izkazani so po neto vrednosti, zmanjšani za davek na dodano vrednost, davek od prometa zavarovalnih poslov, vračila, popuste in rabate. Vzajemna priznava prihodke, ko je njihove vrednosti mogoče zanesljivo izmeriti in ko je verjetno, da bodo gospodarske koristi pritekale v Vzajemno.

Odhodki obsegajo čiste odhodke za škode, spremembo drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij, odhodke za bonuse, obratovalne stroške, odhodke naložb, druge zavarovalne odhodke in druge odhodke.

20.21 ČISTI PRIHODKI OD ZAVAROVALNIH PREMIJ

Čisti prihodki od zavarovalnih premij so izračunani iz kosmatih zavarovalnih premij, povečanih za premije iz sprejetega sozavarovanja, zmanjšanih za deleže pozavarovatelja in so popravljene za spremembo čiste prenosne premije. Osnova za priznavanje kosmatih zavarovalnih premij so fakturirane premije.

20.22 PRIHODKI OD NALOŽB

Prihodke od naložb sestavljajo prihodki od obresti, dobički pri odtujitvah naložb, prihodki od dividend, prevrednotovalni finančni prihodki finančnih naložb in drugi finančni prihodki.

Obrestni prihodki, ki se nanašajo na obrestovane finančne instrumente, so priznani v izkazu poslovnega izida med finančnimi prihodki z uporabo efektivne obrestne mere. Pri izračunu efektivne obrestne mere Vzajemna upošteva vsa pogodbeno določila finančnega instrumenta. Izračun upošteva tudi vsa nadomestila, ki so predmet plačil med pogodbenimi partnerji in so sestavni del efektivne obrestne mere, transakcijske stroške in vse druge premije in diskonte.

Prihodki od dividend se v Vzajemni priznajo, ko je pridobljena pravica do izplačila dividende.

20.23 DRUGI ZAVAROVALNI PRIHODKI

Med drugimi zavarovalnimi prihodki so prikazani prihodki ostalih storitev, prihodki zaradi odprave oslabitve terjatev, odprave rezervacij in prihodki iz izravnave.

20.24 DRUGI PRIHODKI

Druge prihodke vključujejo postavke, ki niso neposredno vezane na redno delovanje zavarovalnice. Mednje uvrščamo tudi prihodke iz naslova naložbenih nepremičnin, prejete odškodnine in druga sredstva, ki niso namenjena izvajanju zavarovalne dejavnosti.

20.25 ČISTI ODHODKI ZA ŠKODE

Čisti odhodki za škode so kosmati zneski škod, zmanjšani za prihodke od uveljavljenih kosmatih regresnih zahtevkov, popravljene za delež pozavarovatelja in sozavarovatelja ter korigirani za spremembo čistih škodnih rezervacij. Kosmati odhodki za škode po računih izvajalcev zdravstvenih storitev se priznavajo glede na datum opravljene storitve, kosmati odhodki za škode po zahtevkih zavarovancev pa na datum likvidacije škode.

20.26 SPREMEMBA DRUGIH ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ TER ODHODKI ZA BONUSSE IN POPUSTE

Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij vključuje spremembo zavarovalno-tehničnih rezervacij za življenjska zavarovanja in rezervacij za neiztekle nevarnosti. Sprememba rezervacij za bonuse in popuste je izkazana v okviru odhodkov za bonuse in popuste.

20.27 OBRATOVALNI STROŠKI

Obratovalni stroški vključujejo stroške pridobivanja zavarovanj in druge obratovalne stroške kot so stroški dela, amortizacija in drugi obratovalni stroški. Obratovalni stroški po funkcionalnih skupinah vključujejo funkcionalne skupine stroškov pridobivanja zavarovanj in stroške splošnih služb, ki zajemajo le tiste dele

stroškov dela, amortizacije sredstev, potrebnih za obratovanje, in drugih naravnih vrst stroškov, ki niso zajeti v funkcionalnih skupinah cenilnih stroškov in stroškov upravljanja sredstev. V funkcionalno skupino cenilnih stroškov Vzajemna uvršča cenilne stroške v ožjem smislu ter stroške likvidacije škod in izvajanja regresov.

Večina obratovalnih stroškov je po funkcionalnih skupinah evidentirana neposredno. Preostali del stroškov Vzajemna posredno razporedi na posamezno funkcionalno skupino stroškov na podlagi ključa, ki ga določi glede na porabo delovnega časa po aktivnostih na posameznem stroškovnem mestu.

Vzajemna evidentira neposredne stroške neposredno po stroškovnih nosilcih. Preostali del stroškov posredno razporedi na stroškovne nosilce na podlagi ključev. Ključa, ki ju uporablja, sta čista obračunana premija in poraba delovnega časa zaposlenih.

20.28 ODHODKI NALOŽB

Odhodki naložb obsegajo obresti, izgube pri odtujitvi naložb, prevrednotovalne finančne odhodke finančnih naložb in druge odhodke naložb.

20.29 DRUGI ZAVAROVALNI ODHODKI

Drugi zavarovalni odhodki obsegajo stroške za preventivno dejavnost, stroške za zavarovanja za tujino, stroške nadzornega organa, odhodke iz naslova sozavarovalnih provizij, prevrednotovalne poslovne odhodke zaradi slabitve terjatev, prevrednotovalne poslovne odhodke nastale pri izločitvi opredmetenih osnovnih sredstev, odhodke za oblikovanje dolgoročnih rezervacij in druge odhodke iz rednega poslovanja.

20.30 DRUGI ODHODKI

Drugi odhodki vključujejo postavke, ki niso neposredno vezane na redno poslovanje in postavke, ki se nanašajo na naložbene nepremičnine, vključno z njihovo slabitvijo ter odhodke iz financiranja iz naslova obresti pri najemih.

21 NOVI RAČUNOVODSKI STANDARD: NAJEMI

Vzajemna je s 1. 1. 2019 pričela uporabljati računovodski standard MSRP 16 Najemi. Posledično je Vzajemna spremenila računovodske usmeritve za najemne pogodbe kot je opisano spodaj.

Vzajemna je pri implementaciji tega standarda uporabila poenostavljen način prehoda. Pri začetnem izračunu ni bilo pripoznanih razlik v zadržanem poslovnem izidu. Primerjalni podatki za leto 2018 niso prilagojeni.

Ob prehodu je Vzajemna ponovno presodila ali pogodba na datum začetka uporabe vsebuje najem. Na 1. 1. 2019 je Vzajemna pripoznala pravice do uporabe sredstev v najemu v višini pripoznane vrednosti obveznosti iz najema v znesku sedanje vrednosti bodočih plačil. Pri pravicah do uporabe sredstev v najemu niso bili upoštevani morebitni začetni neposredni stroški. Pri pogodbah, ki so vsebovale najemno in nenajemno sestavino, je Vzajemna ti dve sestavini ločila in kot najem izkazala le najemno sestavino.

Vzajemna najema sredstva, ki vključujejo poslovne prostore, parkirišča, osebne avtomobile in drugo opremo. Vzajemna najetih sredstev ne oddaja v podnajem in tudi ni imela transakcij prodaj s povratnim najemom.

Pri izračunu začetnih vrednosti obveznosti iz najemov na 1. 1. 2019 je Vzajemna uporabila predpostavljeno obrestno mero za izposojanje na datum začetne uporabe standarda. Predpostavljena obrestna mera na datum začetne uporabe standarda 1. 1. 2019 je različna glede na ocenjeno vrednost sredstva in dobo trajanja najema. Povprečna tehtana diskontna stopnja na datum začetne uporabe standarda znaša približno 1,53 odstotka.

Najemnine so v pretežni meri nespremenljive. Nekatere najemnine imajo spremenljivo ceno, ki je odvisna od indeksa cen življenjskih stroškov, rasti najemnin v preteklem letu po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije oz. referenčne obrestne mere (EURIBOR).

Vzajemna najema tudi sredstva za krajše obdobje od enega leta ali pa manjše vrednosti. Pri izračunu pravic in obveznosti iz najema ob prehodu je bila uporabljena izjema pri najemih manjših vrednosti (nabavna vrednost sredstev je manjša od 4.451 evrov). Tovrstne najeme izkazuje Vzajemna na enak način kot v preteklem letu, to je kot stroške najema v okviru obratovalnih stroškov. Vzajemna pri prehodu ni uporabila izjeme uporabe standarda za najeme, pri katerih se trajanje najema konca prej kot v 12 mesecih od datuma začetne uporabe.

Sredstva, ki predstavljajo pravico do uporabe, so v bilanci stanja izkazana v postavki, v kateri bi bila ustrezna sredstva, ki so predmet najema, prikazana, če bi bila v lasti Vzajemne. Obveznosti iz najema so v bilanci stanja zajete med ostalimi obveznostmi.

Na datum prehoda na MSRP 16 Najemi je Vzajemna dodatno pripoznala pravice do uporabe sredstev in obveznosti iz najemov kot je prikazano v spodnji tabeli.

Tabela 12: Najemi v bilanci stanja na 1.1.2019

v EUR	
1. 1. 2019	
Sredstva	
Pravica do uporabe zemljišč in zgradb	635.540
Pravica do uporabe vozil	39.815
Pravica do uporabe ostale opreme	21.673
Skupaj pravica do uporabe sredstev	697.028
Skupaj obveznosti iz najemov	697.028

Vzajemna kot najemodajalec ni opravila nobenih prilagoditev ob prehodu za najeme. Vzajemna ima kot najemodajalec samo poslovne najeme nepremičnin in osebnega avtomobila in ne nastopa kot vmesni najemodajalec. Najemne pogodbe so večinoma sklenjene za določen čas.

Najemniki nimajo opcije za nakup najetih sredstev po zaključku najema. Pri pogodbah, ki vsebujejo najem ter eno ali več dodatnih nenajemnih sestavin, je Vzajemna razporedila nadomestilo med najemno in nenajemno sestavino z uporabo MSRP 15 Prihodki.

22 RAČUNOVODSKE OCENE IN PRESOJE

Vzajemna oblikuje ocene in predpostavke, ki vplivajo na poročane zneske sredstev in obveznosti v naslednjem finančnem letu. Ocene in presoje se večkrat preverjajo in določijo na podlagi preteklih izkušenj in drugih dejavnikov, vključno s pričakovanji prihodnjih dogodkov, ki se v danih okoliščinah zdijo smiselne.

22.1 OSNOVNA SREDSTVA IN NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Računovodske ocene zajemajo določitve življenjske dobe opredmetenih osnovnih in neopredmetenih sredstev ter naložbenih nepremičnin, na podlagi katerih so določene amortizacijske stopnje sredstev. Obstaja tveganje, da bo dejanska življenjska doba opredmetenih, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin drugačna od pričakovane. Zaradi neprestanega tehnološkega napredka Vzajemna večkrat preverja ustreznost določenih amortizacijskih stopenj sredstev.

Vsako leto Vzajemna tudi oceni, ali so se okoliščine poslovanja družbe bistveno spremenile ali da so se cene nepremičnin bistveno znižale v okolju, kjer je nepremičnina, kar bi kazalo na oslabitev osnovnih sredstev oziroma naložbenih nepremičnin. V kolikor se ugotovi, da so takšna znamenja prisotna, se pristopi k ocenjevanju nadomestljive vrednosti. Za oceno poštene vrednosti nepremičnin Vzajemna naroči cenitev vrednosti s strani pooblaščenega cenilca najkasneje vsakih pet let, oziroma prej, če se okoliščine poslovanja bistveno spremenijo. V skladu s sprejeto računovodsko usmeritvijo je bila v letu 2017 po poteku petih let od predhodne cenitve opravljena cenitev vrednosti nepremičnin za lastno uporabo in naložbenih nepremičnin s stani pooblaščenega cenilca.

Poštena vrednost naložbenih nepremičnin je bila ocenjena po metodi tržnih primerjav oz. z določitvijo indikativne vrednosti nepremičnine kot rezultata tehtanja vrednosti načina tržnih primerjav in na donosu zasnovanem načinu.

Kjer je bilo na voljo dovolj kakovostnih podatkov o izvedenih transakcijah v normalnih tržnih razmerah, je bil uporabljen način tržnih primerjav. S tem načinom se določi indikacijska vrednost nepremičnine na osnovi transakcij za enako oziroma zelo podobno nepremičnino. Za glavne lastnosti nepremičnin so bile opravljene prilagoditve zaradi razlik v datumu prodaje in efektivnim datumom ocenjevanja vrednosti, lokacije, pogojev in okoliščin prodaje, fizičnih in funkcionalnih značilnosti nepremičnin.

Pri na donosu zasnovanem načinu so se upoštevale tržne najemnine in ocenjena mere kapitalizacije (metoda neposredne kapitalizacije). Pri ocenjeni meri kapitalizacije (7,9 oz. 8,9 odstotka) so bile uporabljene naslednje predpostavke:

- realna netvegana donosnost v višini 0,80 odstotka,
- premija za tveganje 4,5 oz. 5,5 odstotka,
- premija za nelikvidnost 1 odstotek,
- premija za gospodarjenje z naložbo 0,3 odstotka,
- premija za ohranitev kapitala v višini 1,3 odstotka.

Ker je bilo ocenjeno, da so bili pridobljeni podatki za oba načina enako kakovostni in zanesljivi, je ocenjena indikativna vrednost nepremičnine rezultat tehtanja vrednosti obeh načinov z uporabo uteži v višini 50 odstotkov.

Po mnenju zunanjega pooblaščenega cenilca vrednosti nepremičnin v lasti Vzajemne na trgu v letu 2019 ni prišlo do bistvenih sprememb, ki bi vplivale na vrednosti nepremičnin. Vzajemna zato v letu 2019 ni slabila oz. odpravila slabitve nepremičnin namenjenih lastni rabi in naložbenih nepremičnin.

22.2 IZGUBE IZ SLABITVE TERJATEV IZ ZAVAROVALNIH POSLOV

Pri odločanju, ali je v izkazu poslovnega izida potrebno pripoznati izgube iz slabitve terjatev, poslovodstvo presodi, če obstajajo pokazatelji, ki bi nakazovali znižanje prihodnjih denarnih

tokov. Taki pokazatelji so spremembe pri odplačevanju terjatev. Z namenom ugotavljanja oslabitve, pregleduje Vzajemna terjatve iz zavarovalnih poslov mesečno. Vzajemna vrednoti terjatev iz zavarovalnih poslov glede na individualno obravnavo kreditne sposobnosti posameznega zavarovalca, skladno z internim modelom za vrednotenje terjatev.

Pri tem Vzajemna loči med spornimi terjatvami, za katere v vsakem primeru oblikuje stoodstotne popravke vrednosti terjatev, ter rednimi in dvomljivimi terjatvami, ki jih Vzajemna vrednoti glede na kreditno sposobnost oziroma boniteto zavarovalca. Boniteta zavarovalca se določa na podlagi najstarejše odprte redne ali dvomljive terjatve.

Glede na določeno boniteto zavarovalca se enako vrednotijo vse odprte zapadle terjatve iz zavarovalnih poslov, ne glede na starost ali znesek posamezne terjatve, popravki vrednosti pa se oblikujejo za terjatve iz zavarovalnih poslov v enakem odstotku upoštevajoč najstarejšo odprto terjatev. Spremembe ekonomskih razmer vplivajo posledično na spremembe pri odplačevanju terjatev, zato Vzajemna kvartalno preverja ustreznost tako oblikovanega modela in ga po potrebi prilagodi. V letu 2019 Vzajemna ohranja enako metodo ugotavljanja ocene poštene vrednosti in s tem obračunavanja popravkov vrednosti terjatev kot v preteklem letu.

Tabela 13: Lestvica popravkov vrednosti terjatev

Najstarejša terjatev, ki se upošteva za določitev bonitete zavarovalca	Odstotek popravka
Nezapadle terjatve	0%
Zapadlost najstarejše terjatve do 14 dni	1%
Zapadlost najstarejše terjatve od 15 do 44 dni	10%
Zapadlost najstarejše terjatve od 45 do 99 dni	25%
Zapadlost najstarejše terjatve od 100 do 189 dni	40%
Zapadlost najstarejše terjatve od 190 do 289 dni	60%
Zapadlost najstarejše terjatve nad 290 dni	95%
Sporne terjatve	100%

22.3 ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE

Rezervacije so oblikovane na podlagi aktuarskih izračunov. Pri oceni višine rezervacij upošteva zavarovalnica vsa pomembna in znana dejstva. Metode izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij so podrobneje predstavljene v poglavju 20.14

ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE. Kljub temu so tovrstne ocene že po svoji vsebini samo ocene, torej ne dajejo zagotovila, da bo realno stanje enako predvidenemu. Zaradi negotovosti ocen lahko končni izid odstopa od predvidenega.

23 UPRAVLJANJE TVEGANJ

V nadaljevanju so podrobneje predstavljene posamezne skupine tveganj, opisane v podpoglavju 15.3 PROFIL TVEGANJ. Profil tveganj, ter ključna tveganja znotraj posamezne skupine, pri čemer se upošteva profil tveganj Vzajemne, kot je bil ocenjen v veljavnem Registru tveganj v začetku leta 2019. Za namen opredelitve izpostavljenosti je v Registru tveganj verjetnost tveganja pomnožena s

posledico, pri čemer najvišja možna ocena tveganja znaša 25, najnižja pa 1. Ključna tveganja v Registru tveganj so tveganja z oceno 12 ali več. Pri ključnih tveganjih, ki jih Vzajemna spremlja v okviru četrletnega poročila o tveganjih, so vzpostavljene tudi interne mere za oceno izpostavljenosti.

23.1 ZAVAROVALNA TVEGANJA

Zavarovalna tveganja so tveganja, ki izhajajo iz sklenjenih zavarovalnih pogodb in se uresničijo, če so obveznosti iz prevzetih rizikov po sklenjenih zavarovanjih višje od predvidenih. Zavarovalna tveganja so tako povezana z osnovnim delovanjem zavarovalnic, prenosom tveganj iz zavarovalca na zavarovalnico.

Vzajemna upravlja zavarovalna tveganja z različnimi metodami oziroma tehnikami in postopki, s katerimi že ob razvoju nove zavarovalne storitve identificira možna tveganja in vgradi v produkt ustrezna orodja za upravljanje tveganj, vključno z določitvijo ustreznih premij za pokrivanje prevzetih obveznosti. Pri določanju višine premij se uporabljajo različni viri podatkov, z namenom obvladovanja tveganj pa Vzajemna redno spremlja rezultate poslovanja in preverja:

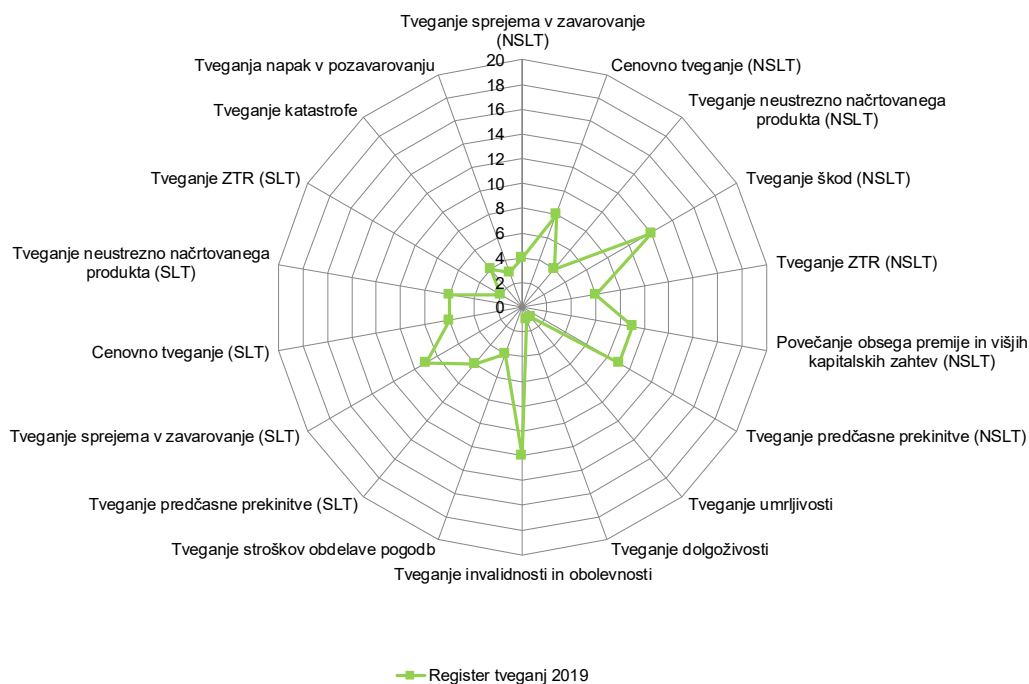
- ustreznost višine premije,
- ustreznost višine zavarovalno-tehničnih rezervacij,
- trajno sposobnost poravnavanja svojih obveznosti (solventnost),
- ustreznost višine kapitala glede na obseg poslovanja (kapitalska ustreznost),
- ustreznost programa pozavarovanja za v zavarovanje sprejeta tveganja.

Metode in tehnike, ki se uporabljajo, se (lahko) razlikujejo glede na tip zavarovanja oziroma tveganja. Zato zavarovalna tveganja vsebinsko (glede na vrsto poslovanja) delimo na:

- tveganja zdravstvenih zavarovanj, ki so tehnično podobna tveganjem življenjskih zavarovanj (SLT zavarovanja),
- tveganja zdravstvenih zavarovanj, ki so tehnično podobna tveganjem neživljenjskih zavarovanj, kamor se uvrščata tveganje dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in tveganje drugih osebnih zavarovanj (NSLT zavarovanja),
- tveganja iz naslova pozavarovanja.

Glede na Register tveganj 2019 (Slika 17) med največja zavarovalna tveganja sodijo predvsem:

- tveganje škod (NSLT), ki je podrobneje opisano v podpoglavju 23.1.3 TVEGANJE ŠKOD,
- tveganje invalidnosti in obolevnosti (SLT), ki je podrobneje opisano v poglavju 23.1.5 TVEGANJE INVALIDNOSTI IN OBOLEVNOSTI,
- tveganje predčasne prekinitve (SLT in NSLT), ki je podrobneje opisano v podpoglavju 23.1.6 TVEGANJE PREDČASNEGA PRENEHANJA ZAVAROVALNIH POGODB,
- tveganje sprejema v zavarovanje (SLT), ki je podrobneje opisano v podpoglavju 23.1.1 TVEGANJE PRI SPREJEMU V ZAVAROVANJE,
- tveganje povečanja obsega premij in višjih kapitalskih zahtev, ki je podrobneje opisano v poglavju 23.1.8 TVEGANJE POVEČANJA OBSEGA PREMIJ IN VIŠJIH KAPITALSKIH ZAHTEV.

Slika 17: Zavarovalna tveganja v letu 2019

23.1.1 TVEGANJE PRI SPREJEMU V ZAVAROVANJE

Tveganje pri sprejemu v zavarovanje je tveganje finančnih izgub zaradi možnih napak pri izbiri in odobritvi rizikov, ki jih zavarovalnica sprejme v zavarovanje.

Dopolnilno zdravstveno zavarovanje je najpomembnejši produkt v ponudbi Vzajemne, saj kosmata obračunana premija tega zavarovanja predstavlja 94,6 odstotni delež celotne kosmate obračunane premije v letu 2019. Čeprav je namenjeno doplačilu storitev ali materialnih stroškov zdravljenja in zato ni klasično zavarovanje, pa je z zakonom o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju opredeljeno kot posebno zdravstveno zavarovanje, ki je sicer prostovoljno in je v javnem interesu. Dopolnilno zdravstveno zavarovanje, čeprav manj izrazito, prenaša zavarovalno tveganje. Za to sta dva vzroka, in sicer pri vsakem posamezniku obstaja verjetnost, da bo potrebno doplačati zdravljenje ter zavarovanje deluje kot zavarovanje za franšizo javnega zdravstvenega sistema. Z Zakonom o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju je določeno, da mora Vzajemna v zavarovanje sprejeti vsakogar, neodvisno od njegovega zdravstvenega stanja, kar prinaša določeno

mero tveganja, ki pa je zmanjšano z zakonsko ureditvijo sistema izravnalnih shem, ki tveganje posamezne zavarovalnice zmanjšuje in ga prenaša na celoten trg teh zavarovanj. Zakonska ureditev prav tako določa višjo premijo za vsako leto nezavarovanosti zavarovanca. Na ta način je zakonodajalec posredno zmanjšal možnost antiselekcije in moralnega hazarda ter s tem povezanega tveganja pri sprejemu v zavarovanje.

Pri drugih zavarovanjih, kjer zakonskih omejitev ni oziroma jih ni v tolikšni meri, so natančno določeni postopki sklepanja zavarovanj in vgrajena ustrezna orodja za upravljanje tveganj (preprečevanje moralnega hazarda in antiselekcije). Tako je možnost napak pri izbiri in odobritvi rizikov ocenjena kot majhna.

23.1.2 CENOVNO TVEGANJE

Cenovno tveganje je tveganje, da bo obračunana zavarovalna premija prenizka za pokrivanje obveznosti, ki bodo nastale s sklenitvijo zavarovanja.

Na obseg pokrivanja obveznosti zdravstvenih storitev z dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja pa v veliki meri vpliva finančni načrt Zavoda za zdravstveno zavarovanje, s katerim se določi obseg storitev, ki so krite iz obveznega zdravstvenega zavarovanja na katere

Vzajemna ne more vplivati, vendarle pa ima obseg velik vpliv na višino škod – torej na doplačila, ki jih bo potrebno kriti z naslova dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, s katerim so ta doplačila krita. Tudi spremembe cen zdravil, storitev ali materialov, na katere Vzajemna nima vpliva, lahko pomembno vplivajo na višino škod. Vpliv na višino škod imajo tudi spremembe, ki pomenijo uvrstitev ali umik kakšnega zdravila, storitve ali materiala na ali iz liste opredeljenih zdravil za doplačilo z naslova kritja dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in spremembe, ki bi spreminjale delež, ki ga krije obvezno zdravstveno zavarovanje oziroma delež doplačila, ki ga krije dopolnilno zdravstveno zavarovanje. Vzajemna redno spremlja takšna morebitna dogajanja in v primeru potrebe ugotavlja vpliv na višino škod in posledično zadostnost oziroma ustreznost premije. Čeprav na višino škod Vzajemna ne more vplivati, pa redno spremlja vse spremembe, ki bi lahko imele vpliv na višino škod. V procesu obvladovanja cenovnega tveganja Vzajemna pridobiva in analizira različne statistične podatke, ter izvaja različne simulacije. V primeru, da se oceni, da premija ni ustrezna, se lahko le-ta spremeni. Tako s spremljanjem dogajanja in ocenjevanjem potreb po spremembi premije, ter pripravljenimi postopki za morebitno spremembo premije, Vzajemna obvladuje in tudi znižuje cenovno tveganje pri tem zavarovanju. Tako je cenovno tveganje dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja ocenjeno kot majhno.

Druga premoženjska zavarovanja (razen dopolnilnega) sklepa Vzajemna v omejenem obsegu, zato je tveganje ocenjeno kot zanemarljivo, obvladuje pa ga z ustreznim načrtovanjem produkta, konservativnim pristopom pri izračunavanju cenikov, z rednim spremljanjem škodnih in stroškovnih količnikov, starostne porazdelitve škod ter pravočasnim ukrepanjem. Pri večini zdravstvenih zavarovanj se lahko, v skladu s splošnimi pogoji, premijo v primeru neugodnega škodnega dogajanja ustrezno prilagodi. Pri dolgoročnih zavarovanjih (zavarovanje za težje bolezni, za primer raka ter za primer bolezni srca in ožilja, nezgodno zavarovanje starejših in zdravstvena polica) zavarovalnica svojo izpostavljenost preverja s testom občutljivosti LAT testa na spremembe ključnih parametrov za cenovno tveganje:

stroškov, incidenc (oziroma škodnega rezultata) in odstopov od pogodbe (stopnje odpovedi zavarovalnih pogodb). Četudi bi se ti parametri v hipu spremenili za 5 odstotkov ali 10 odstotkov, to ne bi imelo vpliva na zadostnost premije, saj produkti ostanejo dobičkonosni (Tabela 16).

23.1.3 TVEGANJE ŠKOD

Tveganje škod je tveganje, da bo število škod večje, kot je bilo pričakovano, ali da bo povprečna višina škod večja od pričakovane.

Glede na obseg zavarovanj je to tveganje najpomembnejše pri dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju. Pri tem produktu je v preteklosti že prišlo do realizacije dogodkov, ki so imeli vpliv na višino škod. Predvsem lahko tukaj omenimo prenos določenih stroškov iz obveznega v dopolnilno zdravstveno zavarovanje (redefiniranje nujne pomoči, ki je povečala obseg doplačil, uvedba sistema plačevanja bolnišničnih storitev po sistemu primerljivih primerov, spreminjanje zdravil na listah oziroma prestavljanje zdravil s pozitivne liste z manjšim doplačilom na vmesno listo z večjim doplačilom, uvajanje novih zdravil itd.), pomembno pa je lahko tudi zvišanje cen zdravstvenih storitev in / ali zdravstvenih materialov. Na obseg teh zavarovanj lahko vpliva tudi država prek zakonov (npr. sprememba deležev, ki jih krijejo doplačila, uvedba posebnih skupin zavarovancev, pri katerih se doplačila ne obračunajo, ali se obračunajo na drugačen način, Zakon za uravnoteženje javnih financ).

Vzajemna obvladuje tveganje škod dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja z rednim spremljanjem predpisov in zakonodaje na področju obveznega zdravstvenega zavarovanja, z analiziranjem škodnega dogajanja in pravočasnim ukrepanjem v primeru negativnih trendov škodnega dogajanja. Čeprav neposrednega vpliva na višino škod ni, je v uporabi podpora za obvladovanje nepravilnosti in odkrivanje morebitnih goljufij ter kontrolo glede upravičenosti do izplačila škod, ki se še nadgrajuje in izboljšuje učinkovitost.

Ne glede na zapisano je tveganje škod pri dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju glede na dosedanje izkušnje in na trajanje postopkov, ki lahko pripeljejo do večjih sprememb, ter predvsem zaradi možnosti povišanja premije v skladu s splošnimi pogoji, ocenjeno kot majhno. Z vidika sposobnosti, da se postopek dviga premije izvede v dveh mesecih, in glede na pretekle spremembe cen zdravstvenih storitev, je Vzajemna ocenila, da tveganje znaša 20,3 odstotkov mesečne obračunane premije (Tabela 14).

Analiza občutljivosti je izračunana tako, da smo ocenili vpliv na rezultat v primeru, da bi se stroški ali škode takoj zvišali za 10 odstotkov. V tabeli je prikazan absoluten znesek vpliva v primeru 10-odstotnega dviga, ter relativen vpliv glede na čiste prihodke iz zavarovalnih premij, kombinirani vpliv pa je seštevek obeh sprememb. Pri dopolnilnem zavarovanju se

vzame efekt dviga v dveh mesecih glede na mesečne čiste prihodke iz zavarovalnih premij, medtem ko se pri drugih zavarovanjih gleda letni efekt dviga na letne prihodke.

Pri drugih NSLT zdravstvenih zavarovanjih je na podlagi izkušenj iz preteklega škodnega dogajanja ocenjeno tveganje kot zanemarljivo, saj je portfelj relativno majhen. To nam kažejo tudi absolutni zneski tveganj v spodnji tabeli (Tabela 14), ki so majhni v primerjavi s tveganji pri dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju. Tveganja obvladujemo s konservativno določenimi zavarovalnimi vsotami, procesi sprejema v zavarovanje, ustrezno pozavarovalno zaščito, s kontrolami ob likvidaciji škod ter s spremljanjem škodnega dogajanja in preverjanjem pričakovanih škodnih parametrov ob razvoju produktov z realiziranimi.

Tabela 14: Cenovno tveganje in tveganje škod

	v EUR						
	PZZ	NEZGODE	TBE, RAK, BSO	TAS	NST	ZP	OSTALO
Škode +10%	4.789.006	165.627	98.460	44.942	29.940	24.892	6.205
Stroški +10%	451.485	160.138	119.354	90.891	60.547	90.229	43.165
VPLIV NA REZULTAT							
- pri škodah	18,6%	2,8%	3,0%	2,3%	1,2%	1,7%	0,9%
- pri stroških	1,8%	2,7%	3,6%	4,6%	2,4%	6,0%	6,2%
KOMBIN.VPLIV	20,3%	5,5%	6,6%	6,9%	3,6%	7,6%	7,1%

(PZZ = dopolnilno zdr.zavarovanje, NEZGODE so združena vsa nezgodna zavarovanja razen nezdod za starejše (NST), TAS = zavarovanje za tujino, vključno z zavarovanjem za tujce v Sloveniji in dodatkom za primer nezgode v tujini, TBE, RAK, BSO = zavarovanje za težje bolezni, vključno s kolektivnimi težjimi boleznimi, zavarovanje za primer raka in zavarovanje za primer bolezni srca in ožilja, ZP = zdravstvena polica, vključno s kolektivno zdravstveno polico, OSTALO so združena vsa ostala zavarovanja (nadomestila, diagnoza, nadstandard, pomoč na domu in dental).

23.1.4 TVEGANJE NEZADOSTNOSTI REZERVACIJ IZ NASLOVA ZAVAROVALNIH POGODB

Tveganje nezadostnosti rezervacij z naslova zavarovalnih pogodb je tveganje, da rezervacije ne bodo zadostovale za pokritje vseh obveznosti, ki izvirajo iz že sprejetih zavarovalnih pogodb.

Vzajemna oblikuje pet vrst rezervacij z naslova zavarovalnih pogodb, in sicer rezervacije za prenosne premije, zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja in rezervacije za bonuse in popuste, škodne rezervacije ter rezervacije za neiztekle nevarnosti.

Tveganje nezadostnih rezervacij obstaja predvsem pri rezervacijah za prenosne premije, kjer pa Vzajemna sproti spremlja škodno dogajanje in lahko skladno z zavarovalnimi pogoji po potrebi prilagodi višino premije, za obdobje, ko premije ne more prilagoditi pa po potrebi oblikuje tudi rezervacije za neiztekle nevarnosti. Ker se večina premij obračunava mesečno, je tveganje nizko.

V omejenem obsegu obstaja tveganje neustreznosti tudi pri škodnih rezervacijah. Lahko bi se pojavile škode, ki jih zavarovalni pogoji ne izključujejo in za katere se škodne rezervacije ne oblikujejo. Med tveganja neustreznosti škodnih rezervacij spada tudi

možnost spremembe v sodni praksi reševanja zavarovalnih primerov.

valuto EUR (EUR all governments spot rate).

Test ustreznosti obveznosti

Ustreznost zavarovalno-tehničnih rezervacij za življenjska zavarovanja pri dolgoročnih pogodbah se preverja s testom ustreznosti oblikovanih obveznosti, tako imenovanim LAT testom. LAT test pokaže, ali so oblikovane obveznosti v obliki zavarovalno-tehničnih rezervacij za življenjska zavarovanja zadostne, sicer je potrebno oblikovati dodatne rezervacije. LAT test se izvede z izračunom sedanje vrednosti bodočih denarnih tokov. Predpostavke, ki se pri tem uporabljajo so:

- predpostavke glede incidenc zavarovanih dogodkov, ki se določijo iz portfelja, če to ni mogoče, pa s pomočjo pozavarovalnice;
- predpostavke glede stroškov za administracijo zavarovalnih pogodb, ki so določene iz podatkov zavarovalnice;
- predpostavke glede prejetih odpovedi (lapse rate), ki se določi iz portfelja, oziroma se vzame predpostavljena vrednost, v primeru, da ni dovolj podatkov;
- obrestna mera, ki je določena kot krivulja obrestne mere, ki je določena kot spot rate državnih obveznic držav z

LAT test je pokazal, da so oblikovane obveznosti v obliki zavarovalno-tehničnih rezervacij za življenjska zavarovanja zadostne in ni potrebe po dodatnih rezervacijah (Tabela 15).

Tabela 15: Rezultati LAT testa

	v EUR	
	stanje MR	LAT
Nezgodno zavarovanje starejših	2.644.766	zadostuje
Zavarovanje za primer raka	79.478	zadostuje
Zavarovanje za primer bolezni srca in ožilja	38.058	zadostuje
Zavarovanje za težje bolezni	653.072	zadostuje
Zdravstvena polica	13.232	zadostuje
SKUPAJ	3.428.607	

V okviru LAT testa smo preverili še občutljivost rezultata na spremembo posameznih parametrov, pomembnih v izračunu. Rezultat je pokazal, da so zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja zadostne tudi v primeru sprememb parametrov. Portfelj je najbolj občutljiv na povišanje incidenc (Tabela 16), vendar so tudi v primeru takega scenarija, zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja še vedno oblikovane v ustrezni višini.

Tabela 16: Občutljivost LAT testa na spremembe parametrov

	Stroški +5%	Stroški -5%	stopnja odstopov +10%	stopnja odstopov -10%	Incidence +10%	Incidence -10%
Nezgode zavarovanje starejših	0,88%	-0,88%	3,16%	-3,29%	4,38%	-4,38%
Zavarovanje za primer raka	0,85%	-0,85%	2,27%	-2,33%	7,85%	-7,85%
Zavarovanje za primer bolezni srca in ožilja	1,76%	-1,76%	1,89%	-1,95%	23,81%	-23,81%
Zavarovanje za težje bolezni	1,99%	-1,99%	0,97%	-0,95%	23,27%	-23,27%
Zdravstvena polica	0,93%	-0,93%	4,85%	-5,16%	11,74%	-11,74%

Za ostali portfelj, to je kratkoročne pogodbe oziroma pogodbe, za katere se ne oblikujejo zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja, se preveri ustreznost oblikovanih prenosnih premij. To se naredi z izračunom rezervacij za neiztekle nevarnosti. Tudi s tem izračunom je bilo ugotovljeno, da so za vse vrste produktov prenosne premije oblikovane v zadostni meri.

Za dopolnilno zdravstveno zavarovanje se v skladu z internim pravilnikom oblikujejo rezervacije za neiztekle nevarnosti nad prenosno premijo, če premija ne zadošča za kritje škod do prve možne prilagoditve premije, kar se preveri s projekcijo rezultata dopolnilnega zavarovanja na osnovi vseh do tedaj znanih dejstev in trendov škodnega dogajanja v preteklosti.

S testom ustreznosti rezervacij za prenosne premije je bilo ugotovljeno, da je višina prenosne premije za dopolnilno zdravstveno zavarovanje na dan 31. 12. 2019 zadostna za pokrivanje bodočih obveznosti.

Pri drugih zavarovanjih se ustreznost rezervacij za prenosne premije preverja na nivoju zavarovalne vrste, in sicer na podlagi pričakovanega škodnega količnika in količnika operativnih stroškov v premiji. Če vsota obeh presega 100 odstotkov, se oblikujejo dodatne rezervacije nad prenosno premijo. Za ta zavarovanja je bilo s testom ustreznosti obveznosti ugotovljeno, da so oblikovane rezervacije na dan 31. 12. 2019 zadostne.

23.1.5 TVEGANJE INVALIDNOSTI IN OBOLEVNOSTI

Pri SLT zavarovanjih se zaradi večanja portfelja povečuje tveganje invalidnosti in obolevnosti. To je tveganje spremembe višine škodnih dogodkov zaradi sprememb v stopnji invalidnosti in obolevnosti glede na tiste ob razvoju oziroma glede na zadnje vrednotenje.

Zaradi začetne faze portfelja in posledično statistične nezanesljivosti škodnih rezultatov, bi se lahko zgodilo, da bi Vzajemna dokaj pozno ugotovila spremenjeno obolevnost. To tveganje se upravlja s spremljanjem ustrezne statistike na nivoju države in primerjave s tujino, s pozavarovanjem, ter z ustreznimi orodji, vgrajenimi v produkte, ki tveganje zmanjšujejo.

Tveganje merimo s šokiranjem vkalkuliranih incidenc (+10%) in ugotavljamo, ali je višina premije in rezervacije po šoku še vedno zadostna (Tabela 16).

23.1.6 TVEGANJE PREDČASNEGA PRENEHANJA ZAVAROVALNIH POGODB

Tveganje predčasnega prenehanja zavarovalnih pogodb je tveganje, da pričakovanja glede predčasnih prekinitvev pogodb niso izpolnjena, kar lahko vodi v nedobičkonosnost produkta.

Tveganje je prisotno predvsem pri dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju zaradi pogoste menjave zavarovalnice dopolnilnega

zdravstvenega zavarovanja, ki jo zavarovanci opravijo zaradi ugodnosti ob sklenitvi zavarovanj. Pri dopolnilnem zavarovanju Vzajemna upravlja to tveganje s postopki, ki povečujejo lojalnost zavarovancev ter s spremljanjem števila in vzrokov predčasnih prenehanj pogodb.

Pri ostalih zavarovanjih je tveganje najizrazitejše pri dolgoročnih zavarovanjih. Pri teh namreč predčasne prekinitve zavarovalnih pogodb zmanjšujejo velikost portfelja in vplivajo na stroškovno učinkovitost produkta, hkrati pa imajo s tem velik vpliv na dobičkonosnost zavarovanj, saj visoka stopnja odpovedi lahko povzroča izgubo pri posameznem produktu. Pri teh produktih Vzajemna spremlja odpovedi in vzroke le-teh ter stopnje odpovedi. S svojimi postopki, kot so dodatno vključevanje v lojalnostne programe, aktivni pristop k zavarovancem, aktivno delo z zastopniki, dodatne storitve in podobno, skrbi za čim večjo informiranost zavarovancev. Na ta način Vzajemna aktivno upravlja s tveganjem odpovedi zavarovanj.

23.1.7 TVEGANJE IZ NASLOVA POZAVAROVANJA

Tveganje iz naslova pozavarovanja delimo na tveganje neustreznosti pozavarovalnega programa in kreditno tveganje pozavarovalnic, ki nudijo pozavarovalno kritje.

Tveganje neustreznosti pozavarovanja je povezano predvsem s tveganjem nastanka velikih škod zaradi katastrof ali koncentriranega škodnega dogajanja. Uresničilo bi se lahko predvsem takrat, ko bi bile tablice maksimalnih lastnih deležev previsoke. Program načrtovanega pozavarovanja in ustrezno pozavarovalno kritje pripravlja Vzajemna letno. Program načrtovanega pozavarovanja vsebuje izračunane lastne deleže po posameznih zavarovalnih produktih, na podlagi lastnih deležev izdelano tabelo maksimalnega kritja ter postopke, osnove in merila za ugotavljanje največje verjetne škode za posamezne v zavarovanje prevzete nevarnosti.

Portfelj dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ki predstavlja glede na obseg kosmate obračunane premije 94,6 odstotni

delež, je izrazito homogen glede na posamezne rizike, zato pozavarovalno kritje ni potrebno.

Pri politiki porazdelitve tveganj izvaja Vzajemna odstop rizikov v pozavarovanje pri zavarovanju za tujino, kolektivnem, individualnem in družinskem nezgodnem zavarovanju, nekaterih zavarovanjih za nezgodno smrt in težjo invalidnost ter pri zavarovanjih za težje bolezni, za primer raka in za primer bolezni srca in ožilja. Za druga zavarovanja so posamezni riziki navzgor omejeni z zavarovalnimi vsotami, ki predstavljajo maksimalne lastne deleže in hkrati tudi maksimalne verjetne škode na ravni posamezne zavarovalne police.

Glede na to, da zavarovalnica pretežno ponuja individualna zavarovanja, je tveganje koncentriranega škodnega dogajanja majhno. Prav tako je določena tabela maksimalnega kritja in izračunani lastni deleži, ki jih vsakoletno

zavarovalnica sprejme s programom načrtovanega pozavarovanja. Program načrtovanega pozavarovanja med drugim vsebuje tudi postopke, osnove in merila za ugotavljanje največje verjetne škode za posamezne v zavarovanje prevzete nevarnosti.

23.1.8 TVEGANJE POVEČANJA OBSEGA PREMIJ IN VIŠJIH KAPITALSKIH ZAHTEV

Ker večji obseg premij zahteva več kapitala, se z naraščanjem obsega premij povečuje tudi višina zahtevanega solvetnostnega kapitala. Tveganje povečanja obsega premij in višjih kapitalskih zahtev se spremlja četrletno, in sicer preko kazalnika v Četrletnem poročilu o tveganjih, ter preko internega četrletnega izračuna zahtevanega solventnostnega kapitala in količnika kapitalске ustreznosti.

23.2 FINANČNA TVEGANJA

Slika 18: Glavne vrste finančnih tveganj

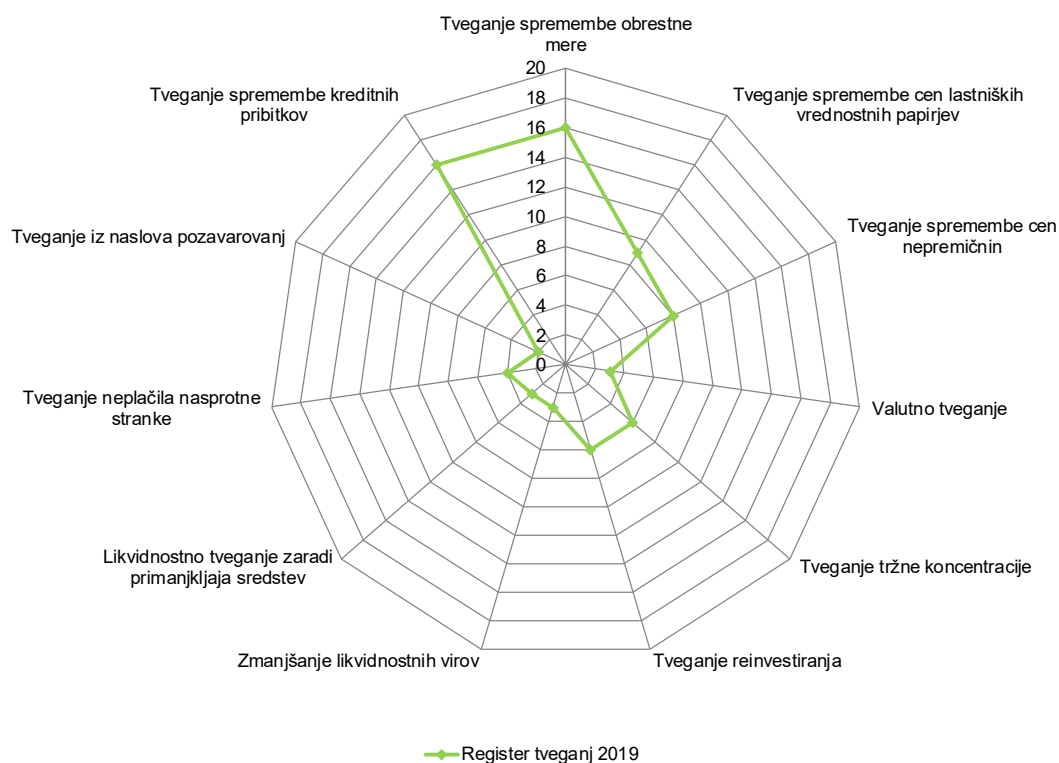
Pri upravljanju finančnih naložb je Vzajemna izpostavljena tržnemu, kreditnemu in likvidnostnemu tveganju. Upravljanje finančnih tveganj poteka z jasno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti in odgovornosti na podlagi politike upravljanja finančnih naložb, politike upravljanja likvidnosti in pravilnikov, ki urejajo področje upravljanja finančnih naložb. Pri oblikovanju ciljne strukture naložb se upošteva naravo obveznosti Vzajemne in primerna razpršitev sredstev, ki omogoča optimalno donosnost.

Vzajemna skrbi, da so naložbe v okvirih, zastavljenih v Politiki upravljanja finančnih naložb Vzajemne. Izpostavljenost posameznim finančnim tveganjem se spremlja na mesečni in četrletni ravni, pri čemer se mesečno podrobneje pregleda in analizira naložbeni portfelj. Izbiro naložb potrди Naložbeni odbor, ki

skrbi, da so naložbe v skladu z zakonskimi in internimi omejitvami ter politiko upravljanja finančnih naložb. Vzajemna pri izboru ter pri upravljanju finančnih naložb vseskozi spremlja dogajanja in napovedi o kapitalskih trgih in makroekonomske napovedi ter naložbe prilagaja glede na potencialna tveganja, ki izhajajo iz teh napovedi in gibanj.

Razpoložljivi kapital za pokrivanje tržnih tveganj, ki izhajajo iz portfelja finančnih naložb, se določi v okviru vsakokratne Strategije upravljanja s tveganji.

V Registru tveganj 2019 sta bili prepoznani dve ključni finančni tveganji, in sicer tveganje spremembe obrestne mere (tržno tveganje) in tveganje spremembe kreditnih pribitkov (kreditno tveganje) (Slika 19).

Slika 19: Finančna tveganja v letu 2019

23.2.1 TRŽNA TVEGANJA

V okviru tržnega tveganja je Vzajemna najbolj izpostavljena tveganju spremembe obrestne mere in tveganju spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev, medtem ko je valutno tveganje zaradi poslovanja in finančnih naložb v domači valuti neznatno. Predpostavke pri izračunu tržnega tveganja so pripravljene na podlagi pričakovanih kapitalskih trgov, finančnih strokovnjakov in raziskav.

Vzajemna upravlja obe tveganji na podlagi stalnega spremljanja finančnih trgov, makroekonomskih podatkov, različnih napovedi institucij in analitikov ter lastnimi analizami naložbenega portfelja. Pri upravljanju uporablja tehniko razpršitve naložb, pri čimer posluje skladno z zakonskimi kakor tudi internimi naložbenimi omejitvami.

Tveganje spremembe obrestne mere je tveganje občutljivosti vrednosti sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov na spremembe v časovni strukturi obrestnih mer ali nestanovitnosti obrestnih mer. Tveganje obrestne mere je prisotno na aktivni strani bilance stanja, medtem ko je na strani obveznosti zanemarljivo zaradi njihove kratke

ročnosti. Vzajemna je izpostavljena tveganju obrestne mere preko dolžniških vrednostnih papirjev (obveznice in zakladne menice). Vzajemna tveganje obrestne mere poleg stalnega spremljanja, analiz in razpršitve naložbenega portfelja upravlja tudi s prilagajanjem ročnosti dolžniških vrednostnih papirjev glede na pričakovano gibanje obrestne mere.

Spremembe obrestnih mer vplivajo na vrednost dolžniških vrednostnih papirjev (obveznice in zakladne menice). Občutljivost izkaza poslovnega izida in kapitala na dvig obrestnih mer na dan 31. 12. 2019 prikazuje Tabela 17. V tabeli ni vključen preračun občutljivosti pri znižanju obrestnih mer, saj so obrestne mere na izjemno nizkih ravneh (referenčne obrestne mere so negativne). Občutljivost na dvig obrestnih mer za 1,5 odstotne točke se je zaradi večjega obsega dolžniških vrednostnih papirjev v naložbenem portfelju v letu 2019 zvišala v primerjavi z letom 2018. Glavni razlog za zvišanje je večji portfelj dolžniških vrednostnih papirjev in daljše ročnosti naložb. Prilagojeno trajanje dolžniških vrednostnih papirjev se je namreč malenkost zvišalo s 4,1 konec leta 2018 na 4,2 konec leta 2019.

Tabela 17: Občutljivost izkaza poslovnega izida in kapitala na dvig obrestnih mer 31. 12. 2019 in 31. 12. 2018

v EUR							
Rok dospelja	Sprememba obrestnih mer	Občutljivost IPI		Občutljivost kapitala		Skupaj	
		2019	2018	2019	2018	2019	2018
do 1 leta		-	-	-85.408	-49.244	-85.408	-49.244
od 1 do 5 let	+1,5%	-	-	-2.695.074	-2.345.169	-2.695.074	-2.345.169
nad 5 let		-	-	-3.827.390	-3.081.118	-3.827.390	-3.081.118
Skupaj		-	-	-6.607.872	-5.475.532	-6.607.872	-5.475.532

Tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev je tveganje občutljivosti vrednosti sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov na spremembe v ravni ali nepredvidljivosti tržnih cen delnic. Vzajemna upravlja tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev z razpršitvijo naložb v skladu z internimi naložbenimi omejitvami. Naložbe, ki so občutljive na spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev, so naložbe v vzajemne sklade in lastniške vrednostne papirje. Tovrstne naložbe predstavljajo 4,9 odstotni delež naložbenega portfelja Vzajemne.

V letu 2019 se je višina naložb v vzajemne sklade in lastniške vrednostne papirje zvišala, zaradi česar se je tveganje spremembe cen delnic povečalo glede na leto 2018. Pri izračunu občutljivosti izkaza poslovnega izida in kapitala na spremembe vrednosti kapitalskih naložb smo zaradi nepredvidljivih razmer na kapitalskih trgih upoštevali predpostavko 15 odstotne spremembe cen kapitalskih naložb v letu 2019. Vplive sprememb prikazuje Tabela 18.

Tabela 18: Občutljivost izkaza poslovnega izida in kapitala na spremembe vrednosti kapitalskih naložb 31. 12. 2019 in 31. 12. 2018

v EUR							
Δ vrednosti kapitalskih naložb	Občutljivost IPI		Občutljivost kapitala		Skupaj		
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	
15%	66.335	57.242	947.751	671.036	1.014.086	728.278	
-15%	-66.335	-57.242	-947.751	-671.036	-1.014.086	-728.278	

23.2.2 KREDITNO TVEGANJE

Kreditno tveganje je tveganje izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju zavarovalnice zaradi nihanj v kreditnem položaju izdajateljev vrednostnih papirjev, nasprotnih strank in morebitnih dolžnikov, ki so jim izpostavljene zavarovalnice v obliki tveganja neplačila nasprotne stranke, tveganja spremembe kreditnega pribitka in tveganja koncentracije tržnega tveganja. Vzajemna je izpostavljena kreditnemu tveganju s terjatvami do bank, z dolžniškimi vrednostnimi papirji ter s terjatvami iz neposrednih zavarovalnih poslov in pozavarovanj (pri dolžnikih zavarovalcih in pogodbenih partnerjih, ki Vzajemni plačujejo premijo).

Tveganje spremembe kreditnih pribitkov

Tveganje spremembe kreditnih pribitkov oziroma tveganje razpona je tveganje, ki je posledica poslabšanja kreditne sposobnosti dolžnika in povečanja tveganja neplačila obveznosti dolžnika. Vzajemna je tveganju spremembe kreditnih pribitkov izpostavljena prek dolžniških vrednostnih papirjev in bančnih depozitov.

Vzajemna s strogimi naložbenimi omejitvami, razpršitvijo naložb in spremljanjem tveganj upravlja kreditno tveganje oziroma vpliv padca bonitetnih ocen na vrednost finančnih naložb. Pri nalaganju sredstev v vrednostne papirje izdajateljev Vzajemna upošteva bonitetne ocene izdajatelja, napovedi teh bonitetnih ocen in poslovanje izdajatelja, pri nalaganju sredstev v bančne depozite pa se preverja tudi

ustreznost temeljnega kapitala banke. Večina aktivnosti upravljanja kreditnega tveganja poteka prek naložbenih odločitev, pa tudi pri izbiri pozavarovalnic. Vzajemna ne uporablja posebnih instrumentov za zavarovanje in obvladovanje kreditnih tveganj.

Kreditno tveganje dolžnikov pri premijah

Pri poslovanju je Vzajemna izpostavljena tveganju, da zavarovalci ne bi plačali premije in s tem ne bi izpolnili svojih pogodbenih obveznosti. V večini primerov so plačniki fizične osebe, ki se pri uveljavljanju zavarovanja izkazujejo s kartico zdravstvenega zavarovanja, ki pa v primeru večje zamude pri plačilu ni aktivna, zato tveganje neplačila premije po posameznem plačniku ni veliko. Če pa so plačniki pravne osebe, kreditno tveganje upravljamo s preverjanjem bonitete, spremljanjem njihovega poslovanja in omejitvijo ali celo prekinitvijo poslovanja. Kljub relativno majhnim posamičnim zneskom terjatev za

premije in aktivnostim pri preverjanju bonitete, pa zaradi velikega števila plačnikov skupno tveganje ni zanemarljivo.

Kreditno tveganje pri pozavarovanju

Kreditno tveganje pozavarovalnic, ki nudijo pozavarovalno kritje, je zanemarljivo, predvsem zaradi načina obračunavanja premij in plačevanja škod. Pretežni del premij se namreč plačuje mesečno, plačilo pozavarovalne premije pa se zmanjša za obračunane škode, ki jih pozavarovalnica dolguje Vzajemni.

Skupna izpostavljenost sredstev kreditnemu tveganju (Tabela 19) je v letu 2019 višja v primerjavi z letom 2018 zaradi povečanja portfelja finančnih naložb. Bonitetna sestava finančnih naložb se je leta 2019 v primerjavi z letom 2018 izboljšala, predvsem iz naslova povišanja izpostavljenosti do bonitetnih ocen AA in A.

Tabela 19: Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju brez izgub zaradi oslabitve in izravnava na dan 31. 12. 2019 in 31. 12. 2018

Sredstva	Leto	AAA	AA	A	BBB	BB	-	v EUR	
								Sredstva brez kreditnega tveganja in popravki vrednosti	Skupaj
Finančne naložbe	2019	8.746.485	18.235.580	44.671.383	39.820.773	7.158.381	16.549.223	0	135.181.825
	2018	8.252.457	13.509.488	33.500.938	34.838.127	545.651	16.743.170	4.855.184	112.245.015
Po poštenu vrednosti	2019	0	0	94.572	174.147	0	173.514	0	442.233
	2018	0	0	0	0	0	0	381.614	381.614
Razpoložljivi za prodajo	2019	8.746.485	18.235.580	43.786.204	36.646.626	1.005.468	4.642.059	0	113.062.422
	2018	8.252.457	13.509.488	32.712.210	34.838.127	545.651	0	4.473.570	94.331.503
Posojila in depoziti	2019	0	0	0	3.000.000	6.152.913	9.109.021	0	18.261.933
	2018	0	0	0	0	0	14.016.093	0	14.016.093
V posesti do zapadlosti	2019	0	0	790.608	0	0	2.624.629	0	3.415.237
	2018	0	0	788.728	0	0	2.727.076	0	3.515.805
Terjatve	2019	0	83.323	38.746	0	0	26.339.676	-5.349.308	21.112.438
	2018	0	58.693	1.578.977	474.274	0	24.588.680	-5.290.124	21.410.500
Iz neposrednih zav. poslov in pozavarovanj	2019	0	83.323	38.746	0	0	26.249.623	-5.331.754	21.039.939
	2018	0	58.693	1.578.977	474.274	0	24.469.125	-5.271.526	21.309.543
Druge kratkoročne terjatve	2019	0	0	0	0	0	90.053	-17.554	72.499
	2018	0	0	0	0	0	119.555	-18.598	100.957
Denar in denarni ustrezniki	2019	0	0	0	0	0	170.285	175.349	345.634
	2018	0	0	0	0	0	205.917	255.475	461.392
Skupaj	2019	8.746.485	18.318.903	44.710.130	39.820.773	7.158.381	43.059.185	-5.173.959	156.639.898
	2018	8.252.457	13.568.180	35.079.915	35.312.401	545.651	41.537.766	-179.465	134.116.906

Opomba: Sredstva brez kreditnega tveganja so denar na poti in gotovina na TRR. V leto 2018 so bile pri izračunu izpostavljenosti kreditnemu tveganju upoštevane bonitetne ocene naložb, od leta 2019 dalje pa se upošteva bonitetne ocene izdajatelj.

V letu 2019 pri nobeni naložbi ni bilo zaznanega znatnega povečanje kreditnega tveganja. Informacije o bonitetnih ocenah so pridobljene v okviru javno dostopnih podatkov. Izpostavljenost dolžniških vrednostnih papirjev

ter posojil in depozitov po bonitetnih ocenah in glede na ročnost prikazuje Tabela 20. Največja izpostavljenost do posamičnega izdajatelja znaša 5.754.778 evrov, njegova bonitetna ocena pa je A.

Tabela 20: Ročnost dolžniških vrednostnih papirjev in depozitov glede na boniteto izdajatelja na dan 31. 12. 2019 in 31. 12. 2018

		v EUR						
Dospetje	Leto	AAA	AA	A	BBB	BB	Brez	Skupaj
do 1 leta	2019	0	556.100	3.682.516	3.245.223	4.642.859	4.339.440	16.466.137
	2018	0	151.822	1.195.234	4.169.587	0	3.840.965	9.357.608
od 1 do 5 let	2019	3.098.503	9.299.234	24.102.911	25.200.965	2.515.522	7.394.209	71.611.345
	2018	2.937.749	5.770.238	16.018.161	24.524.316	0	12.902.205	62.152.669
nad 5 let	2019	5.647.982	7.088.336	16.740.006	10.867.446	0	0	40.343.771
	2018	5.314.708	7.587.427	16.287.544	6.144.224	545.651	0	35.879.554
Skupaj	2019	8.746.485	16.943.671	44.525.434	39.313.634	7.158.381	11.733.650	128.421.254
	2018	8.252.457	13.509.488	33.500.938	34.838.127	545.651	16.743.170	107.389.831

Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov in (zaradi nezadostnega števila pozavarovanj) so večinoma vzpostavljene do fizičnih oseb. Kljub majhnim posameznim terjatvam pa tveganje dolžnikov pri premijah ni

zanemarljivo zaradi velikega števila zavarovancev.

Tabela 21: Analiza starosti terjatev, nezapadlih in zapadlih v plačilo dne 31. 12. 2019

Terjatve	Zapadlost terjatve						Skupaj
	do 14 dni *	15 - 44 dni	45 - 99 dni	100 - 189 dni	190 - 289 dni	nad 290 dni	
Kosmate terjatve iz neposrednih zav. poslov in pozavarovanj							
* kosmata vrednost	18.568.181	1.784.237	1.321.661	675.122	379.488	3.643.004	26.371.693
* popravek vrednosti zaradi oslabitve	-43.552	-401.330	-507.488	-425.567	-314.757	-3.639.061	-5.331.754
* čista vrednost	18.524.630	1.382.908	814.173	249.554	64.731	3.943	21.039.939
Druge kratkoročne terjatve							
* kosmata vrednost	64.098	5.377	3.764	4	162	16.648	90.053
* popravek vrednosti zaradi oslabitve	-130	-547	-942	-2	-117	-15.815	-17.554
* čista vrednost	63.968	4.830	2.822	1	46	832	72.499
Skupaj	18.588.597	1.387.737	816.996	249.556	64.776	4.776	21.112.438

Opomba: * vključene nezapadle terjatve

Za obvladovanje kreditnih tveganj Vzajemna ne uporablja posebnih instrumentov za zavarovanje pred tveganji.

23.2.3 LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Likvidnostno tveganje je tveganje, da za izplačilo zapadlih obveznosti ne bo na voljo dovolj denarnih sredstev. Nezadostna likvidnost lahko privede do občasne in v skrajnih primerih do trajne nesposobnosti izpolnjevanja denarnih obveznosti.

Likvidnostno tveganje v Vzajemni izhaja iz neuskkljenih prilivov za premije ter odlivov za škode in obratovanje. Prilivi za premije se po mesecih znotraj koledarskega leta spreminjajo zaradi načina plačevanja premij (letna, četrletna ali mesečna premija), odlivi za škode pa so močno odvisni od sezonskih nihanj, medicinske inflacije in dodatnih programov. Primanjkljaj prilivov v primerjavi z odlivi v posameznih mesecih pokriva denarni tok iz

naslova naložb, in sicer s prilivi od obresti, zapadlostjo glavnice ali njihovo prodajo.

Vzajemna obvladuje tveganje z dnevним razporejanjem sredstev, natančnim načrtovanjem denarnih tokov na različnih časovnih horizontih, razpršenostjo ter ustreznim trajanjem in ročnostjo naložb za pokritje prihodnjih predvidljivih in nepredvidljivih obveznosti (Tabela 20 in Tabela 22). Poleg tega ima vzpostavljeno politiko upravljanja likvidnosti. Za morebitne kratkoročne in nepričakovane likvidnostne šoke ima Vzajemna na razpolago visoko likvidna sredstva, ki jih lahko v vsakem trenutku unovči brez izgube. Informacijska podpora omogoča ažurnost, točnost in popolnost podatkov.

Vzajemna je v letu 2019 zagotavljala ustrežno likvidnost.

Tabele v nadaljevanju prikazujejo različne obveznosti zavarovalnice glede na njihovo

ročnost (Tabela 22) in obveznosti iz poslovanja glede na zapadlost obveznosti v plačilo (Tabela

23). Zapadlost terjatev v plačilo pa prikazuje Tabela 21.

Tabela 22: Ročnost obveznosti glede na vrsto na dan 31. 12. 2019 in 31. 12. 2018

v EUR

Vrsta obveznosti	do 1 leta		od 1 do 5 let		nad 5 let		Skupaj	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Obveznosti	72.906.363	63.615.346	3.414.688	2.125.773	2.570.949	2.003.252	78.892.000	67.744.371
Zavarovalno - tehnične rezervacije	51.569.781	44.044.095	1.188.804	932.773	2.570.949	2.003.252	55.329.534	46.980.120
Druge rezervacije	0	0	1.260.802	1.100.626	0	0	1.260.802	1.100.626
Odložene obveznosti za davek	57.101	0	598.310	92.374	0	0	655.412	92.374
Druge finančne obveznosti	4	4	0	0	0	0	4	4
Obveznosti iz poslovanja	16.033.118	15.084.457	0	0	0	0	16.033.118	15.084.457
Ostale obveznosti	5.246.359	4.486.790	366.771	0	0	0	5.613.130	4.486.790

Tabela 23: Nezapadle in zapadle obveznosti na dan 31. 12. 2019

v EUR

Obveznosti	Zapadlost obveznosti v plačilo						Skupaj
	do 14 dni *	15 - 44 dni	45 - 99 dni	100 - 189 dni	190 - 289 dni	nad 290 dni	
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov in pozavarovanj	13.683.241	60.922	54.620	69.605	62.929	135.927	14.067.244
Obveznosti za davke	2.210.286	0	0	0	0	0	2.210.286
Druge obveznosti	3.426.883	0	20	0	0	0	3.426.904
Skupaj	19.320.411	60.922	54.640	69.605	62.929	135.927	19.704.433

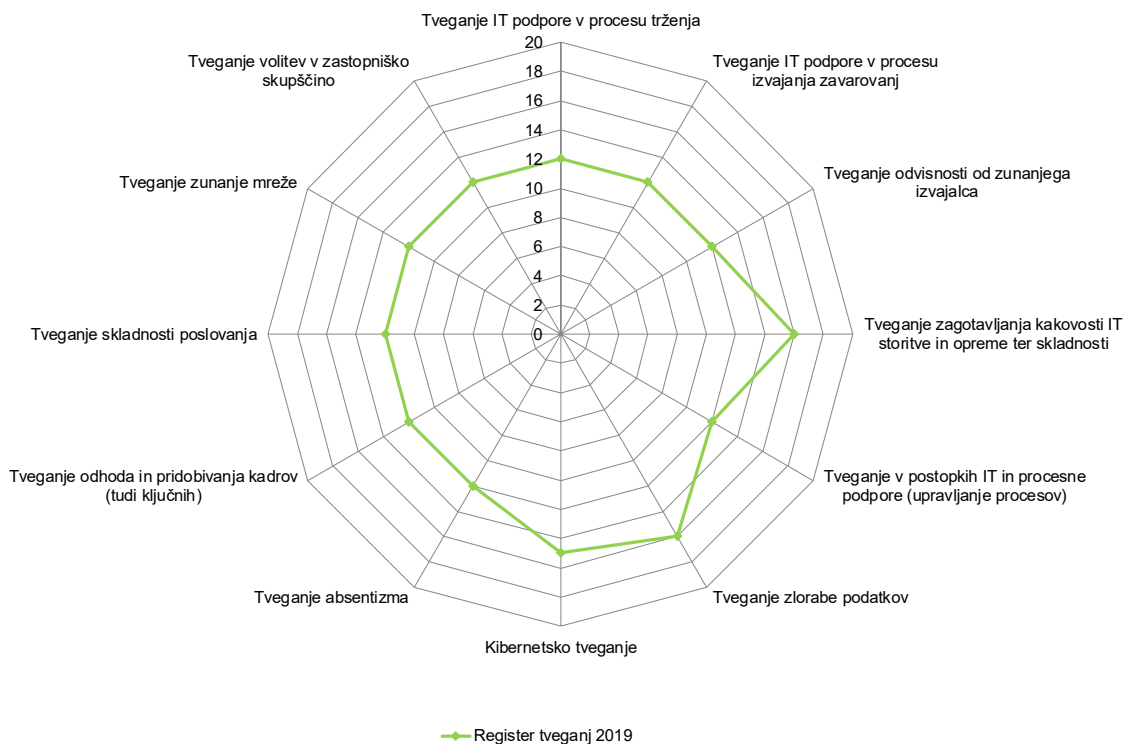
Opombe: * vključene nezapadle obveznosti

23.3 OPERATIVNA TVEGANJA

Operativno tveganje je tveganje nastanka izgube, ki nastane zaradi neprimerne oziroma neuspešnega izvajanja notranjih procesov, ravnanja ljudi ali delovanja sistemov, ali zunanjih dogodkov. V Registru tveganj 2019

so bila med pomembnejšimi operativnimi tveganji prepoznana tveganje IT podpore, tveganje varnosti podatkov in informacij, kadrovsko tveganje, tveganje skladnosti in tveganje zunanje mreže (Slika 20).

Slika 20: Ključna operativna tveganja v letu

Tveganje informacijske podpore

V tveganje informacijske podpore je vključeno tveganje IT podpore v procesu trženja in izvajanja zavarovanj, tveganje odvisnosti od zunanjega izvajalca, tveganja zagotavljanja kakovosti IT storitve in opreme ter skladnosti in tveganje v postopkih IT in procesne podpore (Slika 20). Tveganje informacijske podpore je torej tveganje izgube, ki bi nastala zaradi pomanjkljivosti IT podpore, odvisnosti od zunanjih izvajalcev, kompleksnosti in necelovitega upravljanja procesov ipd. Pri tveganju informacijske podpore Vzajemna četrtletno spremlja stanje odprtih zahtevkov in razpoložljivost sistemov. Vzajemna tudi podrobneje spremlja razpoložljivost IT storitev glede na dogovorjene ravni storitev.

Tveganje varnosti podatkov in informacij

V tveganje varnosti podatkov in informacij je vključeno tveganje zlorabe podatkov in kibernetško tveganje (Slika 20). Tveganje varnosti podatkov in informacij je torej tveganje zlorabe podatkov in vdora v informacijske sisteme Vzajemne ali zunanjih partnerjev. Vzrok za tveganje bi lahko predstavljali lastni interesi ali neželeno ravnanje posameznikov, dobaviteljev ali partnerjev, socialni inženiring ali kibernetški napadi iz zunanjega ali notranjega okolja in kibernetški napadi na IT sisteme zunanjih izvajalcev. Tveganje se obvladuje z omejitvami dostopov, nadzorom nad zunanjimi izvajalci, rednim nadgrajevanjem programske opreme in varnostnih sistemov, izobraževanjem in ozaveščanjem ipd.

Kadrovsko tveganje

V kadrovsko tveganje je vključeno tveganje absentizma ter tveganje odhoda in pridobivanja kadrov (Slika 20). Kadrovsko tveganje je torej tveganje izgube, ki bi nastala zaradi odsotnosti od dela, nihanja števila zaposlenih, pomanjkanja kadra ali neustreznega kadra na ključnih mestih. V okviru kadrovskega tveganja Vzajemna podrobno spremlja absentizem, poleg tega potekajo tudi številne druge aktivnosti: vzpostavljeno nadomeščanje, spremljanje obremenjenosti zaposlenih, izhodni intervjuji itd.

Tveganje skladnosti poslovanja

Tveganje skladnosti se nanaša predvsem na celovito usklajenost z novo zakonodajo,

internimi akti ter podzakonskimi akti in smernicami regulatorja, pri čemer so aktualna predvsem nova pravila o distribuciji zavarovalnih produktov, nova pravila varstva osebnih podatkov ter področje varstva potrošnikov. Za učinkovito upravljanje tega tveganja je bila, poleg razvojnih aktivnosti za implementacijo ter vzpostavljenih notranjih kontrol, pooblaščen tudi oseba za varstvo osebnih podatkov in nosilka funkcije zagotavljanja pravilnega izvajanja politik in postopkov za distribucijo zavarovalnih produktov.

Tveganje zunanje mreže

Tveganje zunanje mreže je tveganje izgub, ki bi nastale kot posledica prekinitve sodelovanja z zunanjimi zastopniki (zaradi boljše ponudbe konkurence, grožnje ukinitve dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja ipd.) ali kot posledica nepravilnih postopkov distribucije zavarovanj s strani zunanjih zastopnikov (zavajanje strank ipd.). Tveganje se obvladuje z notranjimi kontrolami, kot so spremljanje odpovedi zavarovanj po partnerjih, nadzor nad trženjem zunanje mreže v skladu z zakonodajo, izobraževanji, kontrolami, politikami, skrbništvu ipd.

23.4 STRATEŠKA TVEGANJA

Tveganje strategije je tveganje, katerega posledice bi lahko pozitivno ali negativno vplivale na doseganje strateških ciljev. Vzajemna zmanjšuje tveganje strategije z jasnimi srednjeročnimi cilji in aktivnostmi za doseganje teh ciljev, ki jih je zapisala v Strateškem razvojnem programu za obdobje 2019 – 2023.

Strateška tveganja so prepoznana na nivoju posameznega strateškega cilja (strateškega rezultata oziroma področja).

V nadaljevanju so opisana strateška tveganja, ki jih Vzajemna podrobneje spremlja na četrtletni ravni

Tveganje zdravstvene reforme

Tveganje zdravstvene reforme je glavno strateško tveganje, saj Vzajemna večino svojih prihodkov ustvari z dopolnilnim zdravstvenim

zavarovanjem, ki je podvrženo strogi državni regulativi.

Že vrsto let se napoveduje in pripravlja reforma zdravstvenega sistema, ki bi lahko s svojimi rešitvami bistveno posegala tudi v način oziroma obseg izvajanja dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. V letu 2019 je bil v parlamentarni postopek vložen predlog novele ZZVZZ-O ter številni amandmaji. Novela je odpravljala sistem dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in ga nadomeščala s prenosom v obvezno zdravstveno zavarovanje, za kritje izpada sredstev pa predvidevala uvedbo obveznega pavšalnega prispevka. Poleg tega je novela predvidevala tudi takojšnje prenehanje trženja dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, prehodno obdobje enega leta ter razdelitev preostalega premoženja Vzajemne iz naslova dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja članom Vzajemne. Novela ni bila sprejeta. Posledično se je tveganje kratkoročno nekoliko znižalo, celovitejša srednjeročna ocena pa bo možna po sestavi nove vlade.

Tveganje neugodne spremembe zakonodaje na področju dopolnilnih zavarovanj se upravlja v okviru razvojne aktivnosti, pri čemer so bili pripravljene tudi konkretni predlogi predlaganih sprememb ter posredovani odločevalcem in strokovni javnosti v podporo.

Tveganje odpovedi zavarovanj in zmanjševanje portfelja dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja

Vzajemna je izpostavljena tveganju odpovedi zavarovanj in zmanjševanja portfelja zaradi odhoda zavarovancev h konkurenci. Vzajemna redno spremlja število odpovedi in prekinitev (prehod h konkurenci) v primerjavi s planom, delež zapadle premije in obračunane kosmate premije v primerjavi s planom. Vzajemna na podlagi strategije izvaja nekatere specifične razvojne aktivnosti, ki so namenjene upravljanju tveganja odpovedi zavarovanj in zmanjševanja portfelja.

Tveganje ugleda in blagovne znamke

Tveganje ugleda je tveganje nastanka izgube, ki bi nastala zaradi negativne podobe, ki jo imajo o zavarovalnici njeni zavarovanci, člani, poslovni partnerji, druge javnosti ali nadzorniki. To tveganje se upravlja zlasti s spremljanjem medijskih objav in priprave kvalitativne ocene s tem v zvezi, spremljanjem in pravočasnim odzivanjem na pritožbe zavarovancev in mnenja regulatorjev, skrbnim načrtovanjem razvoja novih produktov in storitev, ter prizadevanji za zakonito, skladno in etično poslovanje.

23.5 TVEGANJE KAPITALSKE USTREZNOSTI

Vzajemna v skladu s standardi Solventnost II letno izračunava solventnostne kapitalске zahteve in kapitalsko pokritost na četrtletni ravni. Vzajemna je v letu 2019 vseskozi izpolnjevala zahteve po kapitalski ustreznosti. Solventnostne kapitalске zahteve in kapitalska pokritost so podrobneje opisani v poglavju *E. Upravljanje kapitala* v Poročilu o solventnosti in finančnem položaju Vzajemne, ki je javno dostopno na spletnih straneh Vzajemne.

24 BILANCA STANJA

24.1 NEOPREDMETENA SREDSTVA

Tabela 24: Gibanje neopredmetenih sredstev v letu 2019 in 2018

v EUR

	Dolgoročne AČR	Druge neopredmetena dolgoročna sredstva	Računalniški programi	Neopredmetena osn. sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost					
Stanje 1. 1. 2018	27.521	1.349.708	9.815.038	122.309	11.314.575
Nakupi	0	0	0	163.873	163.873
Povečanje, aktiviranje	33.918	0	164.602	-163.873	34.646
Izločitve	0	0	-886.047	0	-886.047
Prenosi	-10.049	0	0	0	-10.049
Stanje 31. 12. 2018	51.390	1.349.708	9.093.592	122.309	10.616.998
Popravek vrednosti					
Stanje 1. 1. 2018	0	1.298.212	8.802.377	0	10.100.589
Amortizacija	0	14.729	346.205	0	360.934
Izločitve	0	0	-885.568	0	-885.568
Stanje 31. 12. 2018	0	1.312.940	8.263.014	0	9.575.954
Neodpisana vrednost					
Stanje 1. 1. 2018	27.521	51.496	1.012.660	122.309	1.213.986
Stanje 31. 12. 2018	51.390	36.767	830.578	122.309	1.041.044
Nabavna vrednost					
Stanje 1. 1. 2019	51.390	1.349.708	9.093.592	122.309	10.616.998
Nakupi	0	0	0	650.563	650.563
Povečanje, aktiviranje	111.071	0	331.651	-331.651	111.071
Izločitve	0	0	-1.251.262	0	-1.251.262
Prenosi	-23.201	0	0	-12.807	-36.008
Stanje 31. 12. 2019	139.260	1.349.708	8.173.981	428.414	10.091.362
Popravek vrednosti					
Stanje 1. 1. 2019	0	1.312.940	8.263.014	0	9.575.954
Amortizacija	0	10.524	357.430	0	367.954
Izločitve	0	0	-1.251.227	0	-1.251.227
Stanje 31. 12. 2019	0	1.323.465	7.369.217	0	8.692.681
Neodpisana vrednost					
Stanje 1. 1. 2019	51.390	36.767	830.578	122.309	1.041.044
Stanje 31. 12. 2018	139.260	26.243	804.764	428.414	1.398.681

Na dan 31. 12. 2019 znašajo poslovne obveznosti iz naslova nakupa neopredmetenih sredstev 338.781 evrov. Te so izkazane med ostalimi obveznostmi. Vzajemna nima finančnih obvez zaradi nakupa neopredmetenih sredstev, nima neopredmetenih sredstev danih za poroštvo, prav tako na neopredmetenih sredstvih ne obstajajo pravne omejitve in niso zastavljena kot jamstvo za dolgove. Vzajemna na dan 31. 12. 2019 nima neopredmetenih sredstev pridobljenih na osnovi državne podpore, finančnega najema, poslovnega združevanja ali kredita.

Vzajemna je presodila, da na 31. 12. 2019 ne obstaja potreba po oslabitvi neopredmetenih sredstev.

Tabela 25: Gibanje neopredmetenih sredstev v letu 2019 in 2018 za dopolnilno zdravstveno zavarovanje

v EUR

	Dolgoročne AČR	Druge neopredmetena dolgoročna sredstva	Računalniški programi	Neopredmetena osn. sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost					
Stanje 1. 1. 2018	26.589	1.303.984	9.482.534	118.165	10.931.271
Učinek spremembe ključa	-233	-11.428	-83.104	-1.036	-95.801
Stanje 1. 1. 2018-novi ključ	26.356	1.292.556	9.399.430	117.130	10.835.471
Nakupi	0	0	0	156.934	156.934
Povečanje, aktiviranje	32.482	0	157.632	-156.934	33.179
Izločitve	0	0	-848.528	0	-848.528
Prenosi	-9.624	0	0	0	-9.624
Stanje 31. 12. 2018	49.214	1.292.556	8.708.533	117.130	10.167.432
Popravek vrednosti					
Stanje 1. 1. 2018	0	1.254.232	8.504.179	0	9.758.411
Učinek spremembe ključa	0	-10.992	-74.530	0	-85.522
Stanje 1. 1. 2018-novi ključ	0	1.243.240	8.429.649	0	9.672.890
Amortizacija	0	14.105	331.545	0	345.650
Izločitve	0	0	-848.070	0	-848.070
Stanje 31. 12. 2018	0	1.257.345	7.913.125	0	9.170.470
Neodpisana vrednost					
Stanje 1. 1. 2018-novi ključ	26.356	49.315	969.780	117.130	1.162.581
Stanje 31. 12. 2018	49.214	35.210	795.408	117.130	996.963
Nabavna vrednost					
Stanje 1. 1. 2019	49.214	1.292.556	8.708.533	117.130	10.167.432
Učinek spremembe ključa	-232	-6.095	-41.067	-551	-47.945
Stanje 1. 1. 2019-novi ključ	48.982	1.286.461	8.667.466	116.578	10.119.487
Nakupi	0	0	0	620.078	620.078
Povečanje, aktiviranje	105.866	0	316.110	-316.110	105.866
Izločitve	0	0	-1.192.628	0	-1.192.628
Prenosi	-22.114	0	0	-12.207	-34.321
Stanje 31. 12. 2019	132.734	1.286.461	7.790.948	408.339	9.618.483
Popravek vrednosti					
Stanje 1. 1. 2019	0	1.257.345	7.913.125	0	9.170.470
Učinek spremembe ključa	0	-5.929	0	0	-5.929
Stanje 1. 1. 2019-novi ključ	0	1.251.416	7.875.809	0	9.127.225
Amortizacija	0	10.031	340.681	0	350.712
Izločitve	0	0	-1.192.594	0	-1.192.594
Stanje 31. 12. 2019	0	1.261.446	7.023.896	0	8.285.342
Neodpisana vrednost					
Stanje 1. 1. 2019-novi ključ	48.982	35.045	791.657	116.578	992.262
Stanje 31. 12. 2019	132.734	25.014	767.053	408.339	1.333.139

Opomba: Neopredmetena sredstva se med dopolnilno zdravstveno zavarovanje in ostala premoženjska zavarovanja razdelijo z uporabo ključa. Vrednost ključa se na začetku leta prilagodi glede na delež čiste obračunane premije v preteklem letu. Učinek spremembe ključa je prikazan v postavki "Učinek spremembe ključa".

24.2 OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Tabela 26: Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2019 in 2018

	Poslovni prostori	Poslovni prostori v pridobivanju	Oprema v uporabi Vzajemne	Oprema, ki se pridobiva	Ostala opredm. osnovna sredstva	Pravica do uporabe zemljišč in zgradb	Pravica do uporabe vozil	Pravica do uporabe ostalih sredstev	Skupaj
v EUR									
Nabavna vrednost									
Stanje 1. 1. 2018	11.640.139	7.047	4.301.169	0	16.291	0	0	0	15.964.645
Nakupi	0	236.065	0	662.664	0	0	0	0	898.729
Povečanje, aktiviranje	239.392	-239.392	657.230	-657.230	0	0	0	0	0
Izločitve	-16.356	0	-592.879	0	0	0	0	0	-609.235
Prevrednotenje-oslabitev	-32.447	0	0	0	0	0	0	0	-32.447
Prenosi	-19.651	-2.256	4.513	-5.434	0	0	0	0	-22.827
Stanje 31. 12. 2018	11.811.078	1.464	4.370.033	0	16.291	0	0	0	16.198.862
Popravek vrednosti									
Stanje 1. 1. 2018	2.829.066	0	3.109.664	0	0	0	0	0	5.938.730
Amortizacija	257.031	0	503.632	0	0	0	0	0	760.663
Izločitve	-16.356	0	-566.315	0	0	0	0	0	-582.671
Prevrednotenje-oslabitev	-8.866	0	0	0	0	0	0	0	-8.866
Prenosi	0	0	4.508	0	0	0	0	0	4.508
Stanje 31. 12. 2018	3.060.875	0	3.051.489	0	0	0	0	0	6.112.364
Neodpisana vrednost									
Stanje 1. 1. 2018	8.811.072	7.047	1.191.505	0	16.291	0	0	0	10.025.915
Stanje 31. 12. 2018	8.750.203	1.464	1.318.544	0	16.291	0	0	0	10.086.501
Nabavna vrednost									
Stanje 1. 1. 2019	11.811.078	1.464	4.370.033	0	16.291	635.540	39.815	21.673	16.895.894
Nakupi	0	61.636	0	438.717	102	0	0	0	500.454
Povečanje, aktiviranje	58.497	-58.497	438.717	-438.717	0	170.782	51.410	0	222.192
Izločitve, zaključek najema	-5.245	0	-150.527	0	0	-73.629	-1.674	0	-231.074
Prevrednotenje-oslabitev	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prenosi	-6.214	-3.504	0	0	0	0	0	0	-9.718
Stanje 31. 12. 2019	11.858.117	1.098	4.658.222	0	16.392	732.693	89.551	21.673	17.377.745
Popravek vrednosti									
Stanje 1. 1. 2019	3.060.875	0	3.051.489	0	0	0	0	0	6.112.364
Amortizacija	263.084	0	541.137	0	0	272.870	30.804	5.002	1.112.896
Izločitve, zaključek najema	-5.245	0	-128.028	0	0	-54.360	-1.674	0	-189.307
Prevrednotenje-oslabitev	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prenosi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. 12. 2019	3.318.715	0	3.464.598	0	0	218.509	29.130	5.002	7.035.954
Neodpisana vrednost									
Stanje 1. 1. 2019	8.750.203	1.464	1.318.544	0	16.291	635.540	39.815	21.673	10.783.529
Stanje 31. 12. 2019	8.539.402	1.098	1.193.624	0	16.392	514.184	60.421	16.673	10.341.793

Na dan 31. 12. 2019 znašajo poslovne obveznosti do dobaviteljev opredmetenih osnovnih sredstev 14.831 evrov. Neplačane obveznosti iz najemov so prikazane v poglavju 21 NOVI RAČUNOVODSKI STANDARD: NAJEMI na strani 91 in poglavju 24.3 NAJEMI na strani 111. Te so izkazane med ostalimi obveznostmi družbe. Vzajemna nima finančnih obvez zaradi nakupa opredmetenih osnovnih sredstev, nima opredmetenih osnovnih sredstev danih za poročstvo, prav tako na opredmetenih osnovnih sredstvih ne obstajajo pravne omejitve in niso zastavljena kot jamstvo

za dolgove. Vzajemna na dan 31. 12. 2019 nima opredmetenih osnovnih sredstev pridobljenih na osnovi državne podpore, finančnega najema, poslovnega združevanja ali kredita.

Vzajemna zaradi morebitnih slabitev preverja pošteno vrednost nepremičnin najkasneje vsakih 5 let, oziroma prej, če se okoliščine poslovanja bistveno spremenijo. Po mnenju pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin na trgu poslovnih nepremičnin v letu 2019 ni prišlo do bistvenih sprememb, ki bi vplivale na vrednost nepremičnin Vzajemne.

Tabela 27: Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2019 in 2018 za dopolnilno zdravstveno zavarovanje

	Poslovni prostori	Poslovni prostori v pridobivanju	Oprema v uporabi Vzajemne	Oprema, ki se pridobiva	Ostala opredm. osnovna sredstva	Pravica do uporabe zemljišč in zgradb	Pravica do uporabe vozil	Pravica do uporabe ostalih sredstev	Skupaj
v EUR									
Nabavna vrednost									
Stanje 1. 1. 2018	11.245.802	6.808	4.155.458	0	15.739	0	0	0	15.423.807
Učinek spremembe ključa	-98.553	-60	-36.418	0	-138	0	0	0	-135.169
Stanje 1. 1. 2018-novi ključ	11.147.249	6.748	4.119.040	0	15.601	0	0	0	15.288.638
Nakupi	0	226.069	0	634.604	0	0	0	0	860.673
Povečanje, aktiviranje	229.256	-229.256	629.400	-629.400	0	0	0	0	0
Izločitve	-15.663	0	-567.774	0	0	0	0	0	-583.437
Prevrednotenje-oslabitev	-31.073	0	0	0	0	0	0	0	-31.073
Prenosi	-18.819	-2.160	4.322	-5.204	0	0	0	0	-21.861
Stanje 31. 12. 2018	11.310.949	1.402	4.184.988	0	15.601	0	0	0	15.512.940
Popravek vrednosti									
Stanje 1. 1. 2018	2.733.226	0	3.004.318	0	0	0	0	0	5.737.544
Učinek spremembe ključa	-23.954	0	-26.330	0	0	0	0	0	-50.283
Stanje 1. 1. 2018-novi ključ	2.709.272	0	2.977.988	0	0	0	0	0	5.687.260
Amortizacija	246.159	0	482.328	0	0	0	0	0	728.487
Izločitve	-15.675	0	-542.356	0	0	0	0	0	-558.032
Prevrednotenje-oslabitev	-8.490	0	0	0	0	0	0	0	-8.490
Prenosi	0	0	4.317	0	0	0	0	0	4.317
Stanje 31. 12. 2018	2.931.265	0	2.922.277	0	0	0	0	0	5.853.542
Neodpisana vrednost									
Stanje 1. 1. 2018-novi ključ	8.437.976	6.748	1.141.052	0	15.601	0	0	0	9.601.378
Stanje 31. 12. 2018	8.379.684	1.402	1.262.711	0	15.601	0	0	0	9.659.403
Nabavna vrednost									
Stanje 1. 1. 2019	11.310.949	1.402	4.184.988	0	15.601	605.758	37.949	20.658	16.177.306
Učinek spremembe ključa	-53.338	-7	-19.735	0	-74	0	0	0	-73.153
Stanje 1. 1. 2019-novi ključ	11.257.611	1.395	4.165.253	0	15.527	605.758	37.949	20.658	16.104.152
Nakupi	0	58.747	0	418.159	97	0	0	0	477.003
Povečanje, aktiviranje	55.756	-55.756	418.159	-418.159	0	162.779	49.001	0	211.780
Izločitve, zaključek najema	-4.999	0	-143.474	0	0	-70.178	-1.596	0	-220.246
Prevrednotenje-oslabitev	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prenosi	-5.923	-3.340	0	0	0	0	0	0	-9.263
Stanje 31. 12. 2019	11.302.445	1.047	4.439.938	0	15.624	698.359	85.355	20.658	16.563.426
Popravek vrednosti									
Stanje 1. 1. 2019	2.931.265	0	2.922.277	0	0	0	0	0	5.853.542
Učinek spremembe ključa	-13.823	0	-13.781	0	0	0	0	0	-27.603
Stanje 1. 1. 2019-novi ključ	2.917.443	0	2.908.496	0	0	0	0	0	5.825.939
Amortizacija	250.756	0	515.779	0	0	260.083	29.360	4.767	1.060.746
Izločitve, zaključek najema	-4.999	0	-122.028	0	0	-51.813	-1.596	0	-180.436
Prevrednotenje-oslabitev	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prenosi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. 12. 2019	3.163.200	0	3.302.247	0	0	208.270	27.765	4.767	6.706.249
Neodpisana vrednost									
Stanje 1. 1. 2019-novi ključ	8.340.169	1.395	1.256.757	0	15.527	605.758	37.949	20.658	10.278.213
Stanje 31. 12. 2019	8.139.246	1.047	1.137.691	0	15.624	490.089	57.590	15.891	9.857.173

Opomba: Opredmetena osnovna sredstva se med dopolnilno zdravstveno zavarovanje in ostala premoženjska zavarovanja razdelijo z uporabo ključa. Vrednost ključa se na začetku leta prilagodi glede na delež čiste obračunane premije v preteklem letu. Učinek spremembe ključa je prikazan v postavki "Učinek spremembe ključa".

24.3 NAJEMI

24.3.1 VZAJEMNA KOT NAJEMNIK

Vzajemna najema sredstva, ki vključujejo poslovne prostore, parkirišča, osebne avtomobile in drugo opremo. Vsi najemi so opredeljeni kot poslovni najemi. Vzajemna najetih sredstev ne oddaja v podnajem in tudi ni imela transakcij prodaj s povratnim najemom.

Najemi poslovnih prostorov so sklenjeni za nedoločen čas oz. od dveh do petih let, parkirišč od nekaj mesecev do neopredeljenega trajanja, avtomobilov do 5 let, optičnih vlaken pa za nedoločen čas. Pri najemih, kjer je najem dogovorjen za nedoločen čas, je Vzajemna določila trajanje najema na 4,5 letno obdobje. Približno 39,5 odstotka najemov se je v letu 2019 izteklo, 4,9 odstotka najemov pa je bilo

prekinjenih pred iztekom. Iztečene pogodbe so bile nadomeščene z novimi pogodbami.

Vzajemna ocenjuje, da bi potencialne bodoče najemnine, če bi se z najemodajalcem sporazumno dogovorila za podaljšanje najemov, povečale obveznosti iz najemov za 63.188 evrov.

Najemnine so v pretežni meri nespremenljive. Nekatere najemnine imajo spremenljivo ceno, ki je odvisna od indeksa cen življenjskih stroškov, rasti najemnin v preteklem letu po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije oz. referenčne obrestne mere (EURIBOR). Spremenljive najemnine predstavljajo 25,7 odstotka vseh najemnin. V primeru 1 odstotka

rasti najemnin po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije, bi se skupni znesek najemnin povečal za 0,1 odstotka. Rast cen življenjskih stroškov v višini 2 odstotkov bi povečala znesek najemnin za 0,05 odstotka,

povečanje 3-mesečne referenčne obrestne mere za 1 odstotno točko pa bi povečalo najemnine za 0,4 odstotka.

Tabela 28: Pravice do uporabe in obveznosti iz najema

v EUR	
31. 12. 2019	
Sredstva	
Pravica do uporabe zemljišč in zgradb	514.184
Pravica do uporabe vozil	60.421
Pravica do uporabe ostale opreme	16.672
Skupaj pravica do uporabe sredstev	591.277
Obveznosti iz najemov	
Spremenljive najemnine odvisne od spremembe indeksa najemnin	63.527
Spremenljive najemnine odvisne od spremembe indeksa življenjskih stroškov	34.130
Spremenljive najemnine odvisne od spremembe referenčne obrestne mere	61.111
Nespremenljive najemnine	458.134
Skupaj obveznosti iz najemov	616.902
Analiza zapadlosti obveznosti	
Obveznosti iz najema z zapadlostjo do 1 leta	250.131
Obveznosti iz najema z zapadlostjo od 1 do 5 let	366.771
Skupaj obveznosti iz najemov	616.902

Vzajemna najema tudi multifunkcijske naprave, oglasne in prireditvene prostore (npr. panoji, reklamne table) in drugo opremo za krajše obdobje od enega leta ali pa vrednosti manjše od 4.451 evrov. Pri najemih manjših vrednosti (nabavna vrednost sredstev je manjša od 4.451

evrov) in najemih, kjer je doba trajanja najema krajša od enega leta je bila pri izračunu pravic in obveznosti iz najema uporabljena izjema. Tovrstne najeme izkazuje Vzajemna na enak način kot v preteklem letu, to je kot stroške najema v okviru obratovalnih stroškov.

Tabela 29: Pripoznani zneski iz najemov v izkazu poslovnega izida - najemnik

v EUR		
	Premoženjska zavarovanja	Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje
2019		
Postavke izkaza poslovnega izida		
Obresti od najemov	12.111	11.560
Obratovalni stroški	45.716	43.600
* stroški kratkoročnih najemov	0	0
* stroški najemov majhnih vrednosti	45.716	43.600
Amortizacija	308.675	294.384
* amortizacija pravic do uporabe zemljišč in zgradb	272.870	260.236
* amortizacija pravic do uporabe osebnih vozil	30.804	29.377
* amortizacija pravic do uporabe ostalih sredstev	5.002	4.770
Skupni denarni odtok za najeme	262.414	
2018		
Stroški najemnin	510.981	476.655

Na dan 31. 12. 2019 je Vzajemna sklenila najemno pogodbo za osem poslovnih prostorov za dobo petih let, enega poslovnega prostora in enega parkirišča za dobo enega leta, vendar se

najem še ni začel. Posledično na dan 31. 12. 2019 še ni pripoznala pravice do uporabe sredstev in obveznosti iz najema. Skupni denarni odtok v zvezi z najemninami za

prihodnjih pet let po podatkih ob sklenitvi navedenih pogodb bo znašal 167.593 evrov. Le-ta se lahko spremeni glede na letno gibanje najemnin po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije.

24.3.2 VZAJEMNA KOT NAJEMODAJALEC

Vzajemna daje v poslovni najem nepremičnine ali dele nepremičnin ter osebno vozilo, ki jih ne

potrebuje za opravljanje svoje dejavnosti. Najemne pogodbe so sklenjene za določen čas od 10 mesecev do 3 let oziroma za nedoločen čas. Prihodki od najemnin naložbenih nepremičnin prikazuje Tabela 38 v poglavju 24.5 NALOŽBENE NEPREMIČNINE.

24.4 ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK

Odloženi davki so rezultat obračunavanja sedanjih in prihodnjih davčnih posledic, in sicer

prihodnje povrnitve knjigovodske vrednosti sredstev, pripoznanih v bilanci stanja Vzajemne.

Tabela 30: Odložene terjatve za davek

	v EUR					
	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	31.12.2019	31.12.2018	Indeks 2019/2018	31.12.2019	31.12.2018	Indeks 2019/2018
Terjatve za odloženi davek iz odbitnih začasnih razlik zaradi slabitev terjatev	1.016.007	1.003.977	101	923.986	919.709	100
Terjatve za odloženi davek iz odbitnih začasnih razlik zaradi rezervacij	76.160	59.945	127	67.281	53.061	127
Terjatve za odloženi davek iz odbitnih začasnih razlik zaradi slabitve finančnih naložb	0	380.000	0	0	380.000	0
Terjatve za odloženi davek iz odbitnih začasnih razlik zaradi amortizacije nad davčno predpisano stopnjo	51.006	70.129	73	51.006	70.129	73
Terjatve za odloženi davek iz prevrednotenja finančnih naložb razpoložljivih za prodajo evidentiranega v kapitalu	58.242	32.474	179	9.619	0	-
Terjatve za odloženi davek iz neizrabljenih davčnih izgub	0	25.092	0	0	25.092	0
Skupaj terjatve za odloženi davek	1.201.414	1.571.617	76	1.051.892	1.447.990	73

V skladu z določbo Zakona o davku od dohodka pravnih oseb so odložene terjatve za davek iz odbitnih začasnih razlik na dan 31. 12. 2019 in 31. 12. 2018 obračunane po stopnji 19 odstotkov.

Odložene terjatve za davek so se na 31. 12. 2019 glede na konec preteklega leta zmanjšale predvsem zaradi v letu 2019 prodane v prejšnjih letih oslabiljene finančne naložbe.

Tabela 31: Odložene terjatve za davek oblikovane v breme (dobro) poslovnega izida in kapitala

	v EUR	
	Premoženjska zavarovanja	Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje
Stanje 31. 12. 2018	1.571.617	1.447.990
- v (dobro) izkaza poslovnega izida	-129.781	-102.017
- v breme izkaza poslovnega izida	525.751	507.734
- v (dobro) kapitala	-84.594	-31.828
- v breme kapitala	58.827	22.209
Stanje 31. 12. 2019	1.201.414	1.051.892

Tabela 32: Vrste odloženih terjatev za davek oblikovane v breme (dobro) poslovnega izida

v EUR

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018
Prevrednotenje terjatev	-12.030	-16.920	71	-4.278	-11.488	37
Prevrednotenje naložb	380.000	0	-	380.000	0	-
Rezervacije	-16.214	-2.991	542	-14.219	-2.647	537
Amortizacija, ki presega predpisano davčno priznano stopnjo	19.123	12.851	149	19.123	12.851	149
Neizrabljeni davčni dobropisi	0	60.582	0	0	60.582	0
Neizrabljene davčne izgube	25.092	49.821	50	25.092	49.821	50
Skupaj	395.970	103.344	383	405.717	109.119	372

Odložene terjatve za davek oblikovane v breme (dobro) kapitala se v celoti nanašajo na prevrednotenje finančnih naložb razpoložljivih za prodajo evidentiranega v kapitalu.

Tabela 33: Gibanje odloženih terjatev za davek premoženjskih zavarovanj

v EUR

	Terjatve za odloženi davek							Skupaj
	Slabitive terjatev	Rezervacije	Slabitive finančnih naložb	Prevrednotenja finančnih naložb razpoložljivih za prodajo preko kapitala	Amortizacija, ki presega predpisano davčno priznano stopnjo	Neizrabljeni davčni dobropisi	Neizrabljene davčne izgube	
Stanje 1. 1. 2018	987.056	56.954	380.000	0	82.979	60.582	74.913	1.642.486
Povečanje	47.435	3.869	0	33.190	0	0	0	84.494
Zmanjšanje	30.515	878	0	716	12.851	60.582	49.821	44.960
Stanje 31. 12. 2018	1.003.977	59.945	380.000	32.474	70.129	0	25.092	1.571.617
Povečanje	46.484	18.577	0	84.594	0	0	0	149.656
Zmanjšanje	34.455	2.363	380.000	58.827	19.123	0	25.092	519.859
Stanje 31. 12. 2019	1.016.007	76.160	0	58.242	51.006	0	0	1.201.414

Tabela 34: Gibanje odloženih terjatev za davek dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja

v EUR

	Terjatve za odloženi davek							Skupaj
	Slabitive terjatev	Rezervacije	Slabitive finančnih naložb	Prevrednotenja finančnih naložb razpoložljivih za prodajo preko kapitala	Amortizacija, ki presega predpisano davčno priznano stopnjo	Neizrabljeni davčni dobropisi	Neizrabljene davčne izgube	
Stanje 1. 1. 2018	908.221	50.414	380.000	0	82.979	60.582	74.913	1.557.109
Povečanje	40.296	3.425	0	0	0	0	0	43.721
Zmanjšanje	28.808	777	0	0	12.851	60.582	49.821	152.840
Stanje 31. 12. 2018	919.709	53.061	380.000	0	70.129	0	25.092	1.447.990
Povečanje	36.662	16.444	0	31.828	0	0	0	84.934
Zmanjšanje	32.384	2.225	380.000	22.209	19.123	0	25.092	481.032
Stanje 31. 12. 2019	923.986	67.281	0	9.619	51.006	0	0	1.051.892

Tabela 35: Povrnitev odloženih terjatev za davek v roku daljšem od 12 mesecev

v EUR

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018
Terjatve za odloženi davek, ki bodo povrnjene v roku, daljšem od 12 mesecev	161.298	148.444	109	103.914	107.730	96

24.5 NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Tabela 36: Gibanje naložbenih nepremičnin z opremo v letu 2019 in 2018

	Naložbene nepremičnine z opremo
Nabavna vrednost	
Stanje 1. 1. 2018	4.117.290
Povečanje, aktiviranje	4.112
Izločitve	-164.620
Prevrednotenje-oslabitev	-15.701
Prenosi	-4.513
Stanje 31. 12. 2018	3.936.568
Popravek vrednosti	
Stanje 1. 1. 2018	870.546
Amortizacija	62.420
Izločitve	-14.620
Prevrednotenje-oslabitev	-1.332
Prenosi	-4.513
Stanje 31. 12. 2018	912.502
Neodpisana vrednost	
Stanje 1. 1. 2018	3.246.744
Stanje 31. 12. 2018	3.024.065
Nabavna vrednost	
Stanje 1. 1. 2019	3.936.568
Povečanje, aktiviranje	33.107
Izločitve	0
Prevrednotenje-oslabitev	0
Prenosi	0
Stanje 31. 12. 2019	3.969.675
Popravek vrednosti	
Stanje 1. 1. 2019	912.502
Amortizacija	61.216
Izločitve	0
Prevrednotenje-oslabitev	0
Prenosi	0
Stanje 31. 12. 2019	973.719
Neodpisana vrednost	
Stanje 1. 1. 2019	3.024.065
Stanje 31. 12. 2019	2.995.957

Vzajemna daje v poslovni najem naložbene nepremičnine ali poslovne prostore, ki jih ne potrebuje za opravljanje zavarovalne dejavnosti, pri čemer je vse poslovne najeme mogoče preklicati. Najemnine so obračunane po tržnih cenah in se po potrebi preverjajo. Vzajemna na 31. 12. 2019 ne izkazuje stanja odprtih obveznosti do dobaviteljev naložbenih nepremičnin, nima finančnih obvez zaradi nakupa naložbenih nepremičnin, nima naložbenih nepremičnin danih za poroštvo, prav tako na naložbenih nepremičninah ne obstajajo pravne omejitve in niso zastavljene kot jamstvo

za dolgove. Vzajemna naložbenih nepremičnin ni pridobila na osnovi državne podpore, finančnega najema, poslovnega združevanja ali kredita.

Vzajemna zaradi morebitnih slabitev preverja pošteno vrednost naložbenih nepremičnin najkasneje vsakih 5 let, oziroma prej, če se okoliščine poslovanja bistveno spremenijo. Po mnenju pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin na trgu poslovnih nepremičnin v letu 2019 ni prišlo do bistvenih sprememb, ki bi vplivale na vrednost naložbenih nepremičnin Vzajemne.

Tabela 37: Knjigovodska in ocenjena poštena vrednost naložbenih nepremičnin

v EUR

Vrsta naložbe	Knjigovodska vrednost		Poštena vrednost	
	31. 12. 2019	31. 12. 2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Naložbene nepremičnine	2.995.957	3.024.065	3.106.240	3.106.240

Naložbene nepremičnine prinašajo najemnino. Stroški vzdrževanja naložbenih nepremičnin so

vključeni v ceno oziroma jih Vzajemna po delilniku stroškov zaračuna najemnikom.

Tabela 38: Prihodki in odhodki naložbenih nepremičnin

v EUR

	2019	2018	Indeks 2019/2018
Prihodki od naložbenih nepremičnin	220.110	337.000	65
* prihodki od najemnin naložbenih nepremičnin	183.339	299.892	61
* drugi prihodki od naložbenih nepremičnin	36.771	37.108	99
Odhodki naložbenih nepremičnin	129.672	116.143	112
* amortizacija	61.216	62.421	98
* odhodki iz slabitve naložbenih nepremičnin	0	14.370	0
* neposredni poslovni odhodki naložbenih nepremičnin	68.456	39.351	174

Tabela 39: Analiza zapadlosti prejetih plačil najemnin

v EUR

	31. 12. 2019
do 1 leta	122.111
od 1 do 2 let	96.318
od 2 do 3 let	69.655
od 3 do 4 let	40.588
od 4 do 5 let	47.732
od 5 let	47.732
Skupaj	424.136

24.6 FINANČNE NALOŽBE

Tabela 40: Finančne naložbe po klasifikaciji mednarodnih standardov računovodskega poročanja

v EUR

Vrsta naložbe	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018
Razpoložljive za prodajo	113.062.422	94.331.503	120	62.093.345	63.708.925	97
- dolžniški vrednostni papirji	106.744.084	89.857.933	119	55.775.006	59.235.355	94
- lastniški vrednostni papirji	6.318.338	4.473.570	141	6.318.338	4.473.570	141
Vrednotene po pošteni vrednosti - namen trgovanje	442.233	381.614	116	442.233	381.614	116
V posesti do zapadlosti v plačilo	3.415.237	3.515.805	97	3.415.237	3.515.805	97
Posojila in depoziti	18.261.933	14.016.093	130	18.261.933	14.014.895	130
Skupaj finančne naložbe	135.181.826	112.245.015	120	84.212.748	81.621.239	103

Stanje naložb razpoložljivih za prodajo se je v letu 2019 zvišalo zaradi višjega stanja portfelja dolžniških vrednostnih papirjev. Stanje naložb v posesti do zapadlosti v plačilo se je v letu 2019 znižalo predvsem zaradi nižjega vrednotenja dolžniških instrumentov v tem računovodskem razredu. Obseg naložb v skupini posojila in

depoziti se je v letu 2019 zvišal, ker je Vzajemna reinvestirala zapadle depozite in zaradi višjega stanja avista depozitov na dan 31. 12. 2019. Obseg naložb vrednotenih po pošteni vrednosti – namen trgovanje se je zvišal zaradi dodatnih nakupov in višjih vrednotenj delnic slovenskih podjetij.

Tabela 41: Finančne naložbe v tujini

Regija naložb v tujini	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018
Države podpisnice Sporazuma o evropskem gospodarskem prostoru	73.457.762	63.172.297	116	36.232.191	37.948.994	95
Države OECD	26.348.298	20.728.770	127	17.408.219	17.302.761	101
Ostale države	3.540.258	1.654.791	214	1.269.520	1.233.561	103
Skupaj finančne naložbe v tujini	103.346.318	85.555.858	121	54.909.930	56.485.316	97

Po stanju na dan 31. 12. 2019 Vzajemna ni imela zapadlih in nedenarnih naložb (enako na 31. 12. 2018). Prav tako ni imela naložb, ki bi

pomenile podrejen instrument pri izdajatelju. Vzajemna v letu 2019 ni slabila nobene naložbe (enako v letu 2018).

Tabela 42: Finančne naložbe glede na ročnost

Vrsta naložbe	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018
Dolgoročne finančne naložbe						
Razpoložljive za prodajo						
- dolžniški vrednostni papirji	99.260.245	84.341.290	118	49.090.267	54.634.159	90
- lastniški vrednostni papirji	6.318.338	4.473.570	141	6.318.338	4.473.570	141
V posesti do zapadlosti v plačilo	1.296.756	2.816.682	46	1.296.756	2.816.682	46
Posojila in depoziti	4.438.820	8.457.294	52	4.438.820	8.457.294	52
Skupaj dolgoročne finančne naložbe	111.314.159	100.088.836	111	61.144.181	70.381.706	87
Kratkoročne finančne naložbe						
Razpoložljive za prodajo						
- dolžniški vrednostni papirji	7.483.839	5.516.643	136	6.684.739	4.601.196	145
Vrednotene po pošteni vrednosti	442.233	381.614	116	442.233	381.614	116
- namen trgovanje						
V posesti do zapadlosti v plačilo	2.118.480	699.122	303	2.118.480	699.122	303
Posojila in depoziti	13.823.114	5.558.800	249	13.823.114	5.557.601	249
Skupaj kratkoročne finančne naložbe	23.867.666	12.156.179	196	23.068.567	11.239.533	205
Skupaj vse finančne naložbe	135.181.826	112.245.015	120	84.212.748	81.621.239	103

Delež dolgoročnih finančnih naložb je na dan 31. 12. 2019 znašal 82,3 odstotka vseh naložb in se je v primerjavi z deležem na dan 31. 12. 2018, ko je znašal 89,2 odstotka, znižal. Delež

kratkoročnih finančnih naložb na dan 31. 12. 2019 je znašal 17,7 odstotka vseh naložb, na dan 31. 12. 2018 pa 10,8 odstotka.

Tabela 43: Gibanje finančnih naložb za premoženjska zavarovanja

	v EUR					
	Naložbe razp. za prodajo - dolžniške	Naložbe razp. za prodajo - delniške	Vrednotene po pošteni vred.skozi posl.izid - namen trgovanje	Naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo - dolžniške	Posojila in depoziti	Skupaj
Stanje 31. 12. 2018	89.857.933	4.473.570	381.614	3.515.805	14.016.093	112.245.015
1. Vrednosti brez prevr. popravka kapitala	89.360.929	4.655.314	381.614	3.515.805	14.016.093	111.929.755
2. Prevrednotovalni popravek kapitala	497.004	-181.745	0	0	0	315.260
A. Sprememba vrednosti brez prevrednotenja	15.203.455	699.723	0	-100.568	4.245.840	20.048.451
a. povečanje	24.353.505	1.197.151	0	593.472	319.087.844	345.231.972
b. diskont, premija, obračunane obresti 2019	843.914	0	0	75.660	52.508	972.082
c. zmanjšanje	9.993.964	497.428	0	769.700	314.894.511	326.155.603
B. Sprememba poštene vr. izkazane v izkazu posl. izida	0	0	60.619	0	0	60.619
C. Sprememba poštene vrednosti izkazane v kapitalu	1.682.696	1.145.045	0	0	0	2.827.741
a. povečanje vrednosti naložbe	3.802.934	2.034.303	0	0	0	5.837.238
b. zmanjšanje vrednosti naložbe	2.120.238	889.258	0	0	0	3.009.497
Stanje 31. 12. 2019	106.744.084	6.318.338	442.233	3.415.237	18.261.933	135.181.826
1. Vrednosti brez prevr. popravka kapitala	104.564.384	5.355.038	442.233	3.415.237	18.261.933	132.038.825
2. Prevrednotovalni popravek kapitala	2.179.700	963.300	0	0	0	3.143.001

Tabela 44: Gibanje finančnih naložb za dopolnilno zdravstveno zavarovanje

v EUR

	Naložbe razp. za prodajo - dolžniške	Naložbe razp. za prodajo - delniške	Vrednotene po pošteni vred.skozi posl.izid - namen trgovanje	Naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo - dolžniške	Posojila in depoziti	Skupaj
Stanje 31. 12. 2018	59.235.355	4.473.570	381.614	3.515.805	14.014.895	81.621.239
1. Vrednosti brez prevr. popravka kapitala	58.590.007	4.655.316	381.614	3.515.805	14.014.895	81.157.637
2. Prevrednotovalni popravek kapitala	645.348	-181.745	0	0	0	463.602
A. Sprememba vrednosti brez prevrednotenja	-4.305.923	699.723	0	-100.568	4.247.039	540.271
a. povečanje	2.945.556	1.197.151	0	593.472	319.087.843	323.824.022
b. diskont, premija, obračunane obresti 2019	555.208	0	0	75.660	52.508	683.376
c. zmanjšanje	7.806.687	497.428	0	769.700	314.893.312	323.967.127
B. Sprememba poštene vr. izkazane v izkazu posl. izida	0	0	60.619	0	0	60.619
C. Sprememba poštene vrednosti izkazane v kapitalu	845.574	1.145.045	0	0	0	1.990.619
a. povečanje vrednosti naložbe	1.972.369	2.034.303	0	0	0	4.006.673
b. zmanjšanje vrednosti naložbe	1.126.796	889.258	0	0	0	2.016.054
Stanje 31. 12. 2019	55.775.006	6.318.338	442.233	3.415.237	18.261.933	84.212.748
1. Vrednosti brez prevr. popravka kapitala	54.284.084	5.355.039	442.233	3.415.237	18.261.933	81.758.527
2. Prevrednotovalni popravek kapitala	1.490.922	963.300	0	0	0	2.454.221

Tabela 45: Knjigovodske in poštene vrednosti finančnih naložb

v EUR

Vrsta naložbe	Knjigovodska vrednost			Poštena vrednost		
	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018
Razpoložljive za prodajo	113.062.422	94.331.503	120	113.062.422	94.331.503	120
- dolžniški vrednostni papirji	106.744.084	89.857.933	119	106.744.084	89.857.933	119
- lastniški vrednostni papirji	6.318.338	4.473.570	141	6.318.338	4.473.570	141
V posesti do zapadlosti v plačilo	3.415.237	3.515.805	97	3.493.974	3.587.013	97
Posojila in depoziti	18.261.933	14.016.093	130	18.262.322	14.016.566	130
Vrednotene po pošteni vrednosti - namen trgovanje	442.233	381.614	116	442.233	381.614	116
Skupaj vse finančne naložbe	135.181.826	112.245.015	120	135.260.952	112.316.696	120

Na 31. 12. 2019 so finančne naložbe, pri katerih denarni tokovi predstavljajo zgolj glavnico in obresti, skupno obsegale 128.500.380 EUR merjeno po pošteni vrednosti. V to kategorijo naložb spadajo vse finančne naložbe v posesti

do zapadlosti v plačilo, posojila in depoziti ter dolžniški vrednostni papirji razpoložljivi za prodajo. Vse preostale finančne naložbe predstavljajo 6.760.571 EUR merjeno po pošteni vrednosti.

Tabela 46: Prikaz finančnih naložb, vrednotenih po pošteni vrednosti, glede na nivo vrednotenja

v EUR

Vrsta naložbe	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018
Razpoložljive za prodajo	113.062.422	94.331.503	120	62.093.344	63.708.925	97
- nivo 1	111.832.679	93.820.066	119	60.863.601	63.197.489	96
- nivo 2	1.229.743	511.437	240	1.229.743	511.437	240
- nivo 3	0	0	-	0	0	-
Vrednotene po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	442.233	381.614	116	442.233	381.614	116
- nivo 1	442.233	381.614	116	442.233	381.614	116
- nivo 2	0	0	-	0	0	-
- nivo 3	0	0	-	0	0	-
V posesti do zapadlosti	3.493.974	3.587.013	97	3.493.974	3.587.013	97
- nivo 1	835.591	808.295	103	835.591	808.295	103
- nivo 2	524.423	511.113	103	524.423	511.113	103
- nivo 3	2.133.961	2.267.605	94	2.133.961	2.267.605	94
Posojila in terjatve	18.262.322	14.016.566	130	18.262.322	14.015.366	130
- nivo 1	0	0	-	0	0	-
- nivo 2	0	0	-	0	0	-
- nivo 3	18.262.322	14.016.566	130	18.262.322	14.015.366	130
Naložbene nepremičnine	3.106.240	3.106.240	100	3.106.240	3.106.240	100
- nivo 1	0	0	-	0	0	-
- nivo 2	0	0	-	0	0	-
- nivo 3	3.106.240	3.106.240	100	3.106.240	3.106.240	100

Spremembe poštene vrednosti za naložbe v nivoju 3, ki jih zavarovalnica izkazuje v svojih računovodskih izkazih po odplačni oziroma nabavni vrednosti, nimajo vpliva na izkaz poslovnega izida in na izkaz vseobsegajočega donosa.

Vzajemna je v letu 2019 iz nivoja 1 v nivo 2 prerazvrstila eno obveznico v znesku 698.531 evrov. Za predmetno finančno sredstvo je razlog prerazvrstitve neizpolnjevanje pogojev potrebnih za vrednotenje v nivoju 1.

Iz nivoja 2 v nivo 1 ni bilo preneseno nobeno sredstvo. Iz nivoja 1 in 2 v nivo 3 ni bilo preneseno nobeno finančno sredstvo. Iz nivoja 3 v nivo 1 in 2 ni bilo preneseno nobeno finančno sredstvo.

24.6.1 PREVREDNOTENJA FINANČNIH NALOŽB

Pri naložbah, uvrščenih v skupino naložb razpoložljivih za prodajo, se prevrednotenje na tržno ceno izkazuje v rezervah, nastalih zaradi prevrednotenja po pošteni vrednosti.

Tabela 47: Rezerve, nastale zaradi vrednotenja naložb razpoložljivih za prodajo po pošteni vrednosti

v EUR

Vrsta naložbe	Premoženjska zavarovanja		Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje	
	31. 12. 2019	31. 12. 2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Dolžniški vrednostni papirji	2.179.700	497.004	1.490.921	645.347
Delnice	178.215	-53.779	178.215	-53.779
Kuponi v vzajemnih skladih	785.086	-127.965	785.086	-127.965
Skupaj	3.143.001	315.260	2.454.221	463.602

24.7 ZNESEK ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ PRENESEN POZAVAROVATELJEM

Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij prenesen pozavarovateljem predstavlja pozavarovani del obveznosti iz zavarovalnih pogodb. Pozavarovalni del prenosne premije in pozavarovalni del škodnih rezervacij se nanašata na zavarovanje za tujino, zavarovanje

za primer raka, bolezni srca in ožilja, zavarovanje za težje bolezni ter na del nezgodnih zavarovanj. Obveznosti iz zavarovalnih pogodb iz naslova dopolnilnega zavarovanja niso pozavarovane.

Tabela 48: Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij prenesen pozavarovateljem

	v EUR		
	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018
Sredstva pozavarovateljev:			
- iz prenosnih premij	323.030	293.631	110
- iz škodnih rezervacij	718.110	651.316	110
Skupaj	1.041.140	944.947	110

24.8 TERJATVE IZ NEPOSREDNIH ZAVAROVALNIH POSLOV

Tabela 49: Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov

	v EUR					
	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018
Terjatve do zavarovalcev						
* kosmata vrednost	26.149.244	24.265.213	108	24.690.655	22.961.500	108
* popravek vrednosti zaradi oslabitve	-5.331.752	-5.271.513	101	-4.847.238	-4.825.569	100
* čista vrednost	20.817.492	18.993.700	110	19.843.418	18.135.931	109
Terjatve do zavarovalnih posrednikov/zastopnikov						
* kosmata vrednost	60.917	61.780	99	61.780	61.780	100
* popravek vrednosti zaradi oslabitve	0	0	-	0	0	-
* čista vrednost	60.917	61.780	99	60.917	61.780	99
Druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov						
* kosmata vrednost	39.463	2.195.383	2	39.443	2.195.352	2
* popravek vrednosti zaradi oslabitve	-2	-13	18	0	0	-
* čista vrednost	39.461	2.195.371	2	39.443	2.195.352	2
Skupaj	20.917.869	21.250.850	98	19.943.777	20.393.063	98

Terjatve do zavarovalcev so se nanašale na terjatve za obračunane premije, obresti neplačanih premij in stroške izterjave, druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov pa na terjatve do drugih zavarovalnic iz naslova izravnave, terjatve do zavarovancev za soudeležbo in terjatve do izvajalcev zdravstvenih storitev za neupravičeno zaračunane zdravstvene storitve.

Terjatve do zavarovalcev so na 31. 12. 2019 v primerjavi s koncem preteklega leta višje zaradi dviga premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja v marcu in septembru 2019.

Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov so konec leta 2019 glede na 31. 12. 2018 nižje, ker sta zavarovalnici vključeni v izravnalno shemo znesek izravnave za tretji kvartal, evidentiran med drugimi terjatvami iz neposrednih zavarovalnih poslov, v nasprotju s preteklim letom do konca leta 2019 že poravnali.

Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov so se zaradi odstopanja knjigovodske vrednosti od udenarljive vrednosti vsak konec meseca tudi v letu 2019 prevrednotovale v skladu z izdelanim internim modelom za vrednotenje terjatev do posameznega dolžnika upoštevajoč njegovo boniteto.

Tabela 50: Terjatve do zavarovalcev po kriterijih

v EUR

Kriteriji po zavarovalcu	%PVT	Kosmate terjatve premoženjskih zavarovanj			Od tega kosmate terjatve dopolnilnega zdr. zavarovanja		
		31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018
		Nezapadle terjatve	0	18.318.942	16.593.292	110	17.585.872
Zapadlost najstarejše terjatve od 1 do 14 dni	1	17.032	22.648	75	11.526	16.424	70
Zapadlost najstarejše terjatve od 15 do 44 dni	10	896.872	942.950	95	823.213	874.331	94
Zapadlost najstarejše terjatve od 45 do 99 dni	25	1.329.145	1.182.199	112	1.213.710	1.085.827	112
Zapadlost najstarejše terjatve od 100 do 189 dni	40	918.107	842.021	109	810.522	752.923	108
Zapadlost najstarejše terjatve od 190 do 289 dni	60	293.612	318.565	92	253.218	281.451	90
Zapadlost najstarejše terjatve nad 290 dni	95	190.900	202.944	94	150.387	164.325	92
Sporne terjatve	100	4.184.634	4.160.592	101	3.842.208	3.840.301	100
Skupaj		26.149.244	24.265.213	108	24.690.655	22.961.500	108

V skladu z MSRP je Vzajemna razvrstila terjatve do zavarovalcev v skupine s podobnimi značilnostmi kreditnega tveganja.

Tabela 51: Gibanje popravka vrednosti terjatev do zavarovalcev v letu 2019 in 2018

v EUR

	Premoženjska zavarovanja		Od tega dopolnilno zdravstveno zavarovanje	
	Stanje popravka vrednosti terjatev na 1. 1. 2018	5.176.470		4.759.209
Povečanje popravka vrednosti terjatev	434.071		330.545	
Zmanjšanje popravka vrednosti terjatev	339.027		264.184	
Stanje popravka vrednosti terjatev na 31. 12. 2018	5.271.513		4.825.569	
Povečanje popravka vrednosti terjatev	565.978		453.781	
Zmanjšanje popravka vrednosti terjatev	505.739		432.113	
Stanje popravka vrednosti terjatev na dan 31. 12. 2019	5.331.752		4.847.238	

24.9 TERJATVE IZ POZAVAROVANJA IN SOZAVAROVANJA

Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja v višini 122.070 evrov se nanašajo na terjatve za pozavarovalno provizijo in deleže škod pri

zavarovanjih za tujino in del nezgodnih zavarovanj. Stanje terjatev iz pozavarovanja in sozavarovanja na 31. 12. 2019 je v primerjavi s stanjem konec leta 2018 (58.693 evrov) višje zaradi pogodbe za sorazavarovanje, ki je konec leta 2018 nismo imeli sklenjene.

24.10 DRUGE TERJATVE

Tabela 52: Druge terjatve

v EUR

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018
	Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov					
- kosmata vrednost	17.437	20.125	87	16.706	19.894	84
- popravek vrednosti zaradi oslabitve	-16.046	-18.598	86	-15.871	-18.575	85
- čista vrednost	1.391	1.527	91	835	1.319	63
Kratkoročne terjatve iz financiranja	5.220	6.464	81	5.220	6.464	81
Ostale terjatve						
- kosmata vrednost	67.895	92.965	73	65.190	87.285	75
- popravek vrednosti zaradi oslabitve	-1.508	0	-	-1.504	0	-
- čista vrednost	66.388	92.965	71	63.686	87.285	73
Skupaj druge terjatve	72.999	100.957	72	69.741	95.068	73

Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov vključujejo regresne terjatve in terjatve za vračila zavarovalnin.

Tabela 53: Ostale terjatve

v EUR

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018
Ostale terjatve						
- terjatve do državnih in drugih institucij	34.688	40.829	85	33.063	39.100	85
- terjatve do zaposlenih	197	168	117	188	161	116
- dani predujmi	12.052	7.474	161	11.487	7.157	160
- terjatve za najemnine	18.166	38.691	47	17.700	38.691	46
- ostalo	1.284	5.803	22	1.248	2.175	57
Skupaj	66.388	92.965	71	63.686	87.285	73

24.11 DRUGA SREDSTVA**Tabela 54: Druga sredstva**

v EUR

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018
Kratkoročno odloženi stroški, vrednotnice in druge aktivne časovne razmejitev	205.621	337.178	61	173.895	282.374	62
Vnaprej nezaračunani prihodki	2.472.478	2.101.828	118	2.335.349	1.986.843	118
Skupaj	2.678.099	2.439.006	110	2.509.244	2.269.217	111

Kratkoročno odloženi stroški predstavljajo zneske že plačanih, a še ne opravljenih storitev in naročnin, ki se nanašajo na prihodnje leto.

Vnaprej nezaračunani prihodki predstavljajo vnaprej nezaračunane prihodke iz naslova izravnalne sheme za dopolnilno zdravstveno zavarovanje za zadnje četrtletje leta 2019 v višini 2.335.349 evrov (31. 12. 2018: 1.986.843 evrov) in nezaračunane prihodke do

pozavarovalnic za deleže v zneskih škod v višini 137.129 evrov (31. 12. 2018: 114.986 evrov).

Vnaprej nezaračunani prihodki iz naslova izravnalne sheme za dopolnilno zdravstveno zavarovanje so se na 31. 12. 2019 v primerjavi s koncem preteklega leta povečali zaradi sprememb v starostni strukturi portfelja, in sicer večanja tržnega deleža starejših od 65 let.

Tabela 55: Gibanje drugih sredstev za premoženjska zavarovanja

v EUR

	1. 1. 2018	črpanje	oblikovanje	31. 12. 2018
Kratkoročno odloženi stroški, vrednotnice in druge aktivne časovne razmejitev	476.415	2.123.624	1.984.387	337.178
Vnaprej nezaračunani prihodki	2.385.264	13.127.209	12.843.774	2.101.828
Skupaj	2.861.679	15.250.834	14.828.160	2.439.006
	1. 1. 2019	črpanje	oblikovanje	31. 12. 2019
Kratkoročno odloženi stroški, vrednotnice in druge aktivne časovne razmejitev	337.178	1.971.528	1.839.972	205.621
Vnaprej nezaračunani prihodki	2.101.828	14.126.359	14.497.009	2.472.478
Skupaj	2.439.006	16.097.888	16.336.981	2.678.099

Tabela 56: Gibanje drugih sredstev za dopolnilno zdravstveno zavarovanje

	v EUR			
	1. 1. 2018	črpanje	oblikovanje	31. 12. 2018
Kratkoročno odloženi stroški in vrednotnice	365.711	1.977.836	1.894.499	282.374
Vnaprej nezaračunani prihodki	2.325.085	13.127.209	12.788.967	1.986.843
Skupaj	2.690.796	15.105.045	14.683.466	2.269.217
	1. 1. 2019	črpanje	oblikovanje	31. 12. 2019
Kratkoročno odloženi stroški in vrednotnice	282.374	1.856.650	1.748.171	173.895
Vnaprej nezaračunani prihodki	1.986.843	14.069.644	14.418.151	2.335.349
Skupaj	2.269.217	15.926.295	16.166.322	2.509.244

24.12 DENAR IN DENARNI USTREZNIKI

Denar in denarni ustrezniki, ki so prikazani tudi v izkazu denarnih tokov, prikazuje Tabela 57.

Tabela 57: Denar in denarni ustrezniki

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018
Denar v blagajni	12.692	11.938	106	272	337	81
Denar na računih in za kritje po posebnih položnicah ter plačil na blagajnah mestnih občin	157.232	308.702	51	109.524	214.922	51
Denar na poti	12.887	13.447	96	0	0	-
Denarna sredstva za izplačilo nakaznic in takoj vnovčljive vrednotnice	162.824	127.304	128	0	0	-
Skupaj	345.634	461.392	75	109.796	215.259	51

24.13 KAPITAL

Tabela 58: Spremembe v kapitalu in rezervah

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018
I. Ustanovni kapital	3.138.040	3.138.040	100	3.138.040	3.138.040	100
II. Kapitalske rezerve	518.498	518.498	100	518.498	518.498	100
III. Rezerve iz dobička	86.606.108	76.003.324	114	57.660.574	55.084.157	105
1. Varnostne rezerve	68.330.082	68.330.082	100	54.520.247	54.520.247	100
2. Statutarne rezerve	585.819	585.819	100	563.910	563.910	100
3. Druge rezerve iz dobička	17.690.206	7.087.422	250	2.576.417	0	-
IV. Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti	2.261.394	98.510	2.296	1.703.483	218.668	779
1. Prevrednotenje fin. naložb razpoložljivimi za prodajo	3.143.001	315.260	997	2.454.221	463.602	529
2. Aktuarske izgube iz naslova odpravnin ob upokojitvi	-284.436	-156.850	181	-284.436	-156.850	181
3. Odloženi davki iz prevrednotenja fin. naložb	-597.170	-59.899	997	-466.302	-88.084	529
V. Zadržani čisti poslovni izid	0	800.000	0	0	0	-
VI. Čisti poslovni izid poslovnega leta	4.881.441	4.921.343	99	2.576.417	0	-
Skupaj	97.405.482	85.479.715	114	65.597.012	58.959.363	111

Vzajemna nima in med poslovnim letom tudi ni imela lastnih deležev.

Na 29. skupščini, ki je potekala 28. 5. 2019, so člani odločali o razporeditvi bilančnega dobička leta 2018. Bilančni dobiček drugih

premoženjskih zavarovanj (razen dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja) leta 2018 v višini 5.721.343 evra se je razporedil v druge rezerve iz dobička drugih premoženjskih zavarovanj (razen dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja).

Tabela 59: Prikaz bilančnega dobička

v EUR

	leto 2019	leto 2018
a) Čisti poslovni izid poslovnega leta	9.762.883	677.624
b) Preneseni čisti dobiček (+)/prenesena čista izguba (-)	0	800.000
- rezultat tekočega leta po veljavnih standardih	0	800.000
- prilagoditev na nove računovodske standarde	0	0
c) Zmanjšanje rezerv iz dobička	0	4.582.531
č) Povečanje rezerv iz dobička po sklepu uprave	4.881.441	338.812
d) Povečanje drugih rezerv po sklepu organov upravljanja	0	0
e) Bilančni dobiček (a+b+c-č-d), ki ga skupščina razporedi:	4.881.441	5.721.343
- na delničarje	0	0
- v druge rezerve	0	5.721.343
- za prenos v naslednje leto in	0	0
- za druge namene	0	0

V letu 2019 je Vzajemna realizirala 9.762.883 evrov čistega dobička, od tega 5.152.834 evrov na dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju in 4.610.049 evrov čistega dobička na drugih premoženjskih zavarovanjih razen dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja.

Uprava je ob sestavi letnega poročila za leto 2019 2.576.417 evrov čistega dobička dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja

razporedila v druge rezerve iz dobička dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Hkrati je 2.305.024 evrov čistega dobička na drugih premoženjskih zavarovanjih razen dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja razporedila v druge rezerve drugih premoženjskih zavarovanj razen dopolnilnega. O razporeditvi preostanka čistega dobička za leto 2019 bodo odločali člani na skupščini.

Tabela 60: Gibanje rezerv, nastalih zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti premoženjskih zavarovanj

v EUR

	Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti			
	Finančne naložbe razpoložljive za prodajo	Aktuarska izguba iz naslova odpravnin ob upokojitvi	Odloženi davki finančnih naložb razpoložljivih za prodajo	Skupaj
Stanje 1. 1. 2018	2.453.124	-170.623	-466.094	1.816.408
Povečanje	2.276.994	0	432.629	1.844.365
Zmanjšanje	4.414.858	13.773	838.823	3.562.262
- zaradi prevrednotenja	3.882.630	13.773	737.700	3.131.157
- zaradi prenosa v poslovni izid ob prodaji	532.229	0	101.123	431.105
Stanje 31. 12. 2018	315.260	-156.850	-59.899	98.510
Povečanje	5.837.238	127.586	1.109.075	4.600.576
Zmanjšanje	3.009.497	0	571.804	2.437.692
- zaradi prevrednotenja	2.421.199	0	460.028	1.961.171
- zaradi prenosa v poslovni izid ob prodaji	588.297	0	111.777	476.521
Stanje 31. 12. 2019	3.143.001	-284.436	-597.170	2.261.394

Tabela 61: Gibanje rezerv, nastalih zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja

v EUR

	Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti			
	Finančne naložbe razpoložljive za prodajo	Aktuarska izguba iz naslova odpravnin ob upokojitvi	Odloženi davki finančnih naložb razpoložljivih za prodajo	Skupaj
Stanje 1. 1. 2018	2.139.217	-170.623	-406.451	1.562.143
Povečanje	1.739.577	0	330.520	1.409.058
Zmanjšanje	3.415.192	13.773	648.886	2.752.533
- zaradi prevrednotenja	2.943.162	13.773	559.201	2.370.189
- zaradi prenosa v poslovni izid ob prodaji	472.030	0	89.686	382.344
Stanje 31. 12. 2018	463.602	-156.850	-88.084	218.668
Povečanje	4.006.673	127.586	761.268	3.117.819
Zmanjšanje	2.016.054	0	383.050	1.633.004
- zaradi prevrednotenja	1.443.922	0	274.345	1.169.577
- zaradi prenosa v poslovni izid ob prodaji	572.132	0	108.705	463.427
Stanje 31. 12. 2019	2.454.221	-284.436	-466.302	1.703.483

24.14 ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE

Tabela 62: Stanje obveznosti iz zavarovalnih pogodb na dan 31.12.2019 in 31. 12. 2018

v EUR

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	31.12.2019	31.12.2018	Indeks 2019/2018	31.12.2019	31.12.2018	Indeks 2019/2018
Prenosne premije	34.828.789	30.932.898	113	32.321.425	28.685.692	113
Škodne rezervacije	16.969.743	13.296.780	128	13.654.001	10.577.244	129
Zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja	3.531.002	2.750.442	128	0	0	-
Skupaj zavarovalno-tehnične rezervacije	55.329.534	46.980.120	118	45.975.426	39.262.936	117

Tabela 63: Gibanje zavarovalno-tehničnih rezervacij

v EUR

	Premoženjska zavarovanja			
	Prenosne premije	Škodne rezervacije	Zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja	Skupaj zavarovalno-tehnične rezervacije
Stanje 1. 1. 2018	29.379.572	11.743.140	1.988.697	43.111.409
Povečanje	30.932.898	15.105.636	1.004.870	47.043.405
Zmanjšanje	29.379.572	13.597.752	243.125	43.220.449
Stanje 31. 12. 2018	30.932.898	13.296.780	2.750.442	46.980.120
Povečanje	34.828.789	19.825.818	1.184.091	55.838.698
Zmanjšanje	30.932.898	16.149.761	403.531	47.486.190
Stanje 31. 12. 2019	34.828.789	16.969.743	3.531.002	55.329.534
		<i>Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje</i>		
Stanje 1. 1. 2018	27.486.279	9.815.351	0	37.301.630
Povečanje	28.685.692	10.679.141	0	39.364.833
Zmanjšanje	27.486.279	9.917.248	0	37.403.527
Stanje 31. 12. 2018	28.685.692	10.577.244	0	39.262.936
Povečanje	32.321.425	13.779.636	0	46.101.060
Zmanjšanje	28.685.692	10.702.878	0	39.388.570
Stanje 31. 12. 2019	32.321.425	13.654.001	0	45.975.426

Prenosna premija so odloženi prihodki z naslova obračunanih zavarovalnih premij in se nanašajo na del v obračunskem obdobju obračunane premije, ki je opredeljen z razmerjem med časom zagotovljenega zavarovalnega kritja za del zavarovalne dobe po koncu obračunskega obdobja in celotnim časom zavarovalnega kritja. Dne 31. 12. 2019 je bilo stanje prenosnih premij 34.828.789 evrov, od tega je bilo 32.321.425 evrov prenosne premije z naslova dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Prenosna premija, oddana v pozavarovanje je znašala 323.030

evrov, pri čemer dopolnilno zdravstveno zavarovanje ni predmet pozavarovanja.

Rezervacije za neiztekle nevarnosti ob koncu poslovnega leta se oblikuje za tiste zavarovalne vrste, kjer prenosna premija ne zadošča za kritje obveznosti (škod in stroškov), ki bodo verjetno nastale po koncu obračunskega obdobja iz pogodb, ki so bile sklenjene pred obračunskim dnem. Vzajemna na dan 31.12.2019 ni oblikovala rezervacij za neiztekle nevarnosti, saj je pri vseh zavarovalnih vrstah izkazovala pozitiven rezultat zadostnosti prenosne premije.

Tabela 64: Škodne rezervacije na dan 31. 12. 2019 in 31. 12. 2018

v EUR

	31.12.2019	31.12.2018	Indeks 2019/2018
Dopolnilna zdravstvena zavarovanja	13.654.001	10.577.244	129
Ostala zdravstvena zavarovanja	1.016.913	1.056.311	96
Zavarovanje za tujino in tujce v Sloveniji	862.302	1.005.861	86
Kolektivno zavarovanje za težje bolezni	71.379	21.666	329
Ostala (Stara zavar. za tujce v Sloveniji, Zavar. za nadomestila, Zavar. za special. zdr. storitve, Nadstandard A in B, Zavarovanje za pomoč na domu, Kolektivna zdravstvena polica, Zavarovanje Dental)	83.233	28.785	289
Nezgodna zavarovanja	1.282.865	918.621	140
Samostojna nezgodna zavarovanja	1.180.898	809.792	146
Nezgodna zavarovanja - dodatek	101.967	108.829	94
Druga zdravstvena zavarovanja, podobna življenjskim	1.015.964	744.605	136
Zavarovanje za primer bolezni srca in ožilja, raka in težje bolezni	729.560	462.084	158
Zdravstvena polica	87.312	60.238	145
Nezgodno zavarovanje starejših	199.091	222.283	90
Kosmate škodne rezervacije	16.969.743	13.296.780	128
Pozavarovano	718.110	651.316	110
Čiste škodne rezervacije	16.251.633	12.645.465	129

Tabela 65: Škodne rezervacije za nastale in neprijavljene škode na dan 31. 12. 2019 in 31. 12. 2018

v EUR

	31.12.2019	31.12.2018	Indeks 2019/2018
Dopolnilna zdravstvena zavarovanja	13.637.385	10.572.385	129
Ostala zdravstvena zavarovanja	625.967	523.837	119
Zavarovanje za tujino in tujce v Sloveniji	476.622	492.590	97
Kolektivno zavarovanje za težje bolezni	71.379	6.666	1.071
Ostala (Stara zavar. za tujce v Sloveniji, Zavar. za nadomestila, Zavar. za special. zdr. storitve, Nadstandard A in B, Zavarovanje za pomoč na domu, Kolektivna zdravstvena polica, Zavarovanje Dental)	77.966	24.582	317
Nezgodna zavarovanja	539.487	428.730	126
Samostojna nezgodna zavarovanja	457.520	341.901	134
Nezgodna zavarovanja - dodatek	81.967	86.829	94
Druga zdravstvena zavarovanja, podobna življenjskim	760.395	458.656	166
Zavarovanje za primer bolezni srca in ožilja, raka in težje bolezni	539.559	255.019	212
Zdravstvena polica	86.577	56.683	153
Nezgodno zavarovanje starejših	134.259	146.954	91
Kosmate škodne rezervacije	15.563.235	11.983.607	130
Pozavarovano	429.610	337.712	127
Čiste škodne rezervacije	15.133.625	11.645.895	130

Pri dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju se je pri pregledu zadostnosti škodnih rezervacij (back-testing) ter ob ustrezni analizi portfelja in primerjavi rezultatov izkazalo, da je ocena škodnih rezervacij na podlagi aktuarskega izračuna preveč volatilna in zato premalo zanesljiva. Tako se na podlagi analize dodaja varnostni dodatek, ki ob koncu leta 2019 znaša 3.013.953 evrov, in se tako ovrednoti potrebna višina rezervacij za nastale, a neprijavljene škode.

V primerjavi z letom 2018 so se škodne rezervacije povišale pri vseh vrstah zavarovanj razen pri ostalih zdravstvenih zavarovanjih. Vzrok za rast je večji portfelj glede na lansko leto. Če gledamo posamična zavarovanja, pa so se škodne rezervacije znižale pri zavarovanju za tujino, nezgodah dodatkih in nezgodah za starejše. Pri nezgodah dodatkih je vzrok upadanje portfelja, pri zavarovanju za tujino in pri nezgodnem zavarovanju starejših pa so poglavitni vzrok nižje rezervacije za prijavljene, vendar še neizplačane škode.

Tabela 66: Škodne rezervacije za prijavljene, vendar še neizplačane škode na dan 31. 12. 2019 in 31. 12. 2018

v EUR

	31.12.2019	31.12.2018	Indeks 2019/2018
Dopolnilna zdravstvena zavarovanja	16.616	4.859	342
Ostala zdravstvena zavarovanja	390.946	532.474	73
Zavarovanje za tujino in tujce v Sloveniji	385.680	513.271	75
Kolektivno zavarovanje za težje bolezni	0	15.000	0
Ostala (Stara zavar. za tujce v Sloveniji, Zavar. za special. zdr. storitve, Nadstandard A in B, Zavarovanje za pomoč na domu, Kolektivna zdravstvena polica, Zavarovanje Dental)	5.267	4.203	125
Nezgodna zavarovanja	743.377	489.891	152
Samostojna nezgodna zavarovanja	723.377	467.891	155
Nezgodna zavarovanja - dodatek	20.000	22.000	91
Druga zdravstvena zavarovanja, podobna življenjskim	255.569	285.949	89
Zavarovanje za primer bolezni srca in ožilja, raka in težje bolezni	190.001	207.065	92
Zdravstvena polica	735	3.555	21
Nezgodno zavarovanje starejših	64.832	75.329	86
Kosmate škodne rezervacije	1.406.509	1.313.173	107
Pozavarovano	288.500	313.604	92
Čiste škodne rezervacije	1.118.009	999.569	112

Na dan 31.12.2019 je bilo po popisu oblikovanih za 1.406.509 evrov kosmatih škodnih rezervacij za prijavljene, vendar še neizplačane škode (RBNS), pri čemer čisti del znaša 1.118.009 evrov.

Skupne kosmate škodne rezervacije za prijavljene in neprijavljene škode so tako ob koncu leta 2019 oblikovane v višini 16.969.743 evrov, skupne čiste škodne rezervacije pa v

višini 16.251.633 evrov. Od tega znašajo čiste škodne rezervacije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja 13.654.001 evrov. Višina pozavarovanega dela skupnih škodnih rezervacij znaša 718.110 evrov.

Skupni znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij prenesenih pozavarovateljem je na dan 31. 12. 2019 znašal 1.041.140 evrov.

Tabela 67: Škodne rezervacije, oblikovane na začetku leta za nastale, a še neporavnane škode iz prejšnjih let, v primerjavi z izplačili za škode iz prejšnjih let

v EUR

	Kosmate	Pozavar.	Čiste
Škodne rezervacije na dan 31.12.2018			
Dopolnilna zdravstvena zavarovanja	10.577.244	0	10.577.244
Zavarovanje za tujino	894.293	438.294	455.999
Zavarovanje za tujce v Sloveniji	111.568	54.690	56.878
Nadstandard A in B	630	0	630
Zavarovanje specialističnih zdravstvenih storitev	398	0	398
Zavarovanje za nadomestila	13.153	0	13.153
Zavarovanje za pomoč na domu	7.179	0	7.179
Nezgodna zavarovanja - dodatek	108.829	41.921	66.908
Samostojna nezgodna zavarovanja	809.792	74.503	735.289
Nezgodno zavarovanje starejših	222.283	0	222.283
Zavarovanje za primer bolezni srca in ožilja ter za primer raka	50.645	24.826	25.819
Zavarovanje za težje bolezni	411.440	17.082	394.357
Zdravstvena polica	62.563	0	62.563
Kolektivno zavarovanje za težje bolezni	21.666	0	21.666
Zavarovanje Dental	5.100	0	5.100
Skupaj	13.296.780	651.316	12.645.465
Izplačila v letu 2019			
Dopolnilna zdravstvena zavarovanja	9.076.455	0	9.076.455
Zavarovanje za tujino	465.417	232.709	232.709
Zavarovanje za tujce v Sloveniji	9.962	4.981	4.981
Nadstandard A in B	13	0	13
Zavarovanje specialističnih zdravstvenih storitev	2.054	0	2.054
Zavarovanje za nadomestila	10.020	0	10.020
Zavarovanje za pomoč na domu	13.012	0	13.012
Nezgodna zavarovanja - dodatek	0	0	0
Samostojna nezgodna zavarovanja	760.478	110.570	649.909
Nezgodno zavarovanje starejših	155.407	0	155.407
Zavarovanje za primer bolezni srca in ožilja ter za primer raka	95.000	47.500	47.500
Zavarovanje za težje bolezni	394.137	29.068	365.069
Zdravstvena polica	12.985	0	12.985
Kolektivno zavarovanje za težje bolezni	22.500	5.000	17.500
Zavarovanje Dental	980	0	980
Skupaj	11.018.420	429.827	10.588.593
Razlike rezerviranih sredstev in izplačil			
Dopolnilna zdravstvena zavarovanja	1.500.789	0	1.500.789
Zavarovanje za tujino	428.875	205.585	223.290
Zavarovanje za tujce v Sloveniji	101.605	49.709	51.897
Nadstandard A in B	617	0	617
Zavarovanje specialističnih zdravstvenih storitev	-1.656	0	-1.656
Zavarovanje za nadomestila	3.133	0	3.133
Zavarovanje za pomoč na domu	-5.833	0	-5.833
Nezgodna zavarovanja - dodatek	108.829	41.921	66.908
Samostojna nezgodna zavarovanja	49.313	-36.067	85.380
Nezgodno zavarovanje starejših	66.876	0	66.876
Zavarovanje za primer bolezni srca in ožilja ter za primer raka	-44.355	-22.674	-21.681
Zavarovanje za težje bolezni	17.302	-11.986	29.288
Zdravstvena polica	49.578	0	49.578
Kolektivno zavarovanje za težje bolezni	-834	-5.000	4.166
Zavarovanje Dental	4.120	0	4.120
Skupaj	2.278.360	221.489	2.056.871

Iz tabele je razvidno, da so pri večini zavarovanj ob koncu leta 2018 oblikovane škodne rezervacije zadoščale za izplačilo škod v letu 2019, nastalih pred letom 2019. Pri

zavarovanjih, kjer rezervacija ni zadoščala za pokritje škod, smo to ustrezno upoštevali pri oblikovanju škodnih rezervacij na dan 31. 12. 2019.

Tabela 68: Kosmata izplačila za škode, nastale pred letom 2019, izplačane v letu 2019 po letu nastanka škode

	Leto nastanka škode						Skupaj
	2013 in prej	2014	2015	2016	2017	2018	
Izplačila v letu 2019							
Dopolnilna zdravstvena zavarovanja	5.728	0	0	0	18.939	9.051.788	9.076.455
Zavarovanje za tujino in tujce v Sloveniji	-3.079	178	0	5.709	28.618	443.953	475.380
Nezgodna zavarovanja	-688	1.818	9.296	80.126	119.738	705.595	915.885
Zavarovanje za primer bolezni srca in ožilja, raka in težje bolezni	0	0	17.323	3.180	60.972	407.662	489.137
Zdravstvena polica	684	0	0	0	0	9.974	10.658
Ostali produkti	307	0	360	1.030	2.105	47.103	50.906
Skupaj	2.952	1.996	26.979	90.045	230.372	10.666.076	11.018.420

Zgornja tabela prikazuje izplačila škod v letu 2019 glede na leto nastanka škode. Pri vseh zavarovanjih se večina škod izplača v prvem letu po nastanku škodnega dogodka. Nekoliko

večji zamik izplačila škode glede na nastanek je opaziti le pri nezgodnih zavarovanjih in zavarovanju za tujino.

Tabela 69: Čisti pozavarovalni izid v letu 2019 in 2018

	v EUR		
	2019	2018	Indeks 2019/2018
Obračunane pozavarovalne premije	1.809.405	1.567.682	115
Sprememba pozavarovalnih prenosnih premij	-29.398	-36.669	80
Skupaj pozavarovalne premije	1.780.007	1.531.014	116
Pozavarovalne odškodnine	879.290	687.851	128
Sprememba pozavarovalnih škodnih rezervacij	66.794	180.437	37
Skupaj pozavarovalne odškodnine	946.084	868.288	109
Čisti pozavarovalni izid	833.923	662.725	126

24.15 DRUGE REZERVACIJE

Tabela 70: Gibanje drugih rezervacij premoženjskih zavarovanj

	v EUR		
	Za pravno nerešene sodne spore, zapuščinske postopke in druge rezervacije	Za odpravnine in jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje 1. 1. 2018	418.480	666.023	1.084.503
Povečanje	1.925	40.728	42.653
Zmanjšanje	3.512	23.017	26.529
- poraba rezervacij	512	9.245	9.756
- odprava rezervacij	3.000	13.773	16.773
Stanje 31. 12. 2018	416.893	683.733	1.100.626
Povečanje	27.255	195.550	222.805
Zmanjšanje	49.945	12.683	62.628
- poraba rezervacij	12.430	12.683	25.113
- odprava rezervacij	37.515	0	37.515
Stanje 31. 12. 2019	394.202	866.600	1.260.802

Tabela 71: Gibanje drugih rezervacij dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja

v EUR

	Za pravno nerešene sodne spore, zapuščinske postopke in druge rezervacije	Za odpravnine in jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje 1. 1. 2018	418.480	609.132	1.027.612
Povečanje	1.925	26.991	28.916
Zmanjšanje	3.512	21.956	25.467
- poraba rezervacij	512	8.183	8.695
- odprava rezervacij	3.000	13.773	16.773
Stanje 31. 12. 2018	416.893	614.167	1.031.061
Povečanje	27.255	182.153	209.407
Zmanjšanje	49.945	11.227	61.172
- poraba rezervacij	12.430	11.227	23.657
- odprava rezervacij	37.515	0	37.515
Stanje 31. 12. 2019	394.202	785.093	1.179.296

Na 31. 12. 2019 znaša skupna potencialna obveznost iz naslova tožb, ki so tudi vključene med druge rezervacije, 310.966 evrov.

Konec leta 2019 sta največji delež med drugimi rezervacijami predstavljali rezervaciji za nerešen sodni spor z bivšima zaposlenima zaradi nezakonite odpovedi delovnega razmerja v skupni višini 298.983 evrov. En spor se nadaljuje na drugostopenjskem sodišču, drugi spor pa je Vzajemna na delovnem sodišču izgubila.

Manjši delež drugih rezervacij predstavljajo še zamudne obresti iz naslova tožb za poračun lekarnam v višini 11.662 evrov in zneski izplačil zavarovalno-tehničnih rezervacij za življenjska

zavarovanja iz nerešenih zapuščinskih postopkov umrlih zavarovancev v višini 82.736 evrov.

Vzajemna je na 31. 12. 2019 oblikovala tudi rezervacije za zasluzke zaposlencev kot so jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi. Pri aktuarskem izračunu rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine so bile uporabljene naslednje pomembnejše predpostavke:

- diskontni faktor 1,26 odstotka letno,
- število zaposlenih upravičenih do izplačila ugodnosti in
- 3 odstotna rast plač v letu 2020 in v nadaljnjih letih.

Tabela 72: Gibanje rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade

v EUR

	Obdobje	Odpravnine ob upokojitvi	Jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje 31. 12. 2018		575.493	108.240	683.733
Strošek sedanjega službovanja	1. 1. 2019 - 31. 12. 2019	28.469	12.594	41.063
Obresti	1. 1. 2019 - 31. 12. 2019	13.746	2.752	16.498
Poraba v obdobju	1. 1. 2019 - 31. 12. 2019	8.877	3.807	12.683
Sprememba upravičenj	1. 1. 2019 - 31. 12. 2019	0	0	0
Aktuarski primanjkljaj (presežek)	1. 1. 2019 - 31. 12. 2019	127.586	10.403	137.989
- sprememba finančnih predpostavk		101.666	10.912	112.579
- izkustvo		25.920	-509	25.411
Stanje 31. 12. 2019		736.418	130.182	866.600

Tabela 73: Analiza občutljivosti rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade na pomembne aktuarske predpostavke

v EUR

Predpostavka	Odmik	Odpravnine ob upokojitvi	Jubilejne nagrade	Skupaj
Osnovni scenarij	0,00%	736.418	130.182	866.600
Sprememba diskontne obrestne mere	-0,50%	796.176	136.179	932.355
	0,50%	682.327	124.611	806.937
Gibanje plač	-0,50%	682.935	124.650	807.585
	0,50%	794.836	136.074	930.910

24.16 ODLOŽENE OBVEZNOSTI ZA DAVEK

Odložene obveznosti za davek se nanašajo na nerealizirane kapitalske dobičke finančnih naložb.

Tabela 74: Odložene obveznosti za davek

v EUR

	Premoženjska zavarovanja	Od tega dopolnilno zdrav.zavarovanje
Stanje 31. 12. 2018	92.374	88.084
- v breme (dobro) kapitala	563.038	387.837
Stanje 31. 12. 2019	655.412	475.921

Tabela 75: Odložene obveznosti za davek in plačilo v obdobju daljšem od 12 mesecev

v EUR

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018
Obveznosti za odložene davke, ki bodo plačane v obdobju, daljšem od 12 mesecev	598.310	66.135	905	420.214	63.569	661

24.17 OBVEZNOSTI IZ NEPOSREDNIH ZAVAROVALNIH POSLOV

Tabela 76: Stanje obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov na dan 31. 12. 2019 in 31. 12. 2018

v EUR

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018
Obveznosti do zavarovalcev	115	0	-	0	0	-
Obveznosti do zavarovalnih posrednikov	7.704	44.450	17	5.959	40.299	15
Druge kratk.obveznosti iz neposrednih zav. poslov	13.746.417	14.770.211	93	13.723.156	14.758.541	93
- obveznosti za povračilo škod	13.647.795	14.697.799	93	13.629.433	14.689.886	93
- druge kratkoročne obveznosti iz neposrednih zav. posl.	98.621	72.412	136	93.723	68.655	137
Skupaj obveznosti iz neposrednih zav.poslov	13.754.236	14.814.661	93	13.729.115	14.798.840	93

Pretežni del obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov predstavljajo obveznosti do izvajalcev zdravstvenih storitev v višini 13.647.795 evrov. Na 31. 12. 2019 so obveznosti do izvajalcev zdravstvenih storitev v primerjavi s koncem preteklega leta nižje zaradi nižjih stroškov opravljenih zdravstvenih storitev v mesecu decembru 2019.

Obveznosti do zavarovalnih posrednikov v višini 7.704 evrov so nižje od obveznosti na 31. 12. 2018 in so odvisne od kontinuitete pošiljanja računov zavarovalnih posrednikov.

Druge kratkoročne obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov se pretežni del nanašajo na obveznosti za vračila premij zavarovalcem.

24.18 OBVEZNOSTI IZ POZAVAROVANJA IN SOZAVAROVANJA

Obveznosti iz pozavarovanja se predvsem nanašajo na obveznosti do pozavarovalnice za pozavarovalne premije za del nezgodnih zavarovanj in za zavarovanje za tujino v višini 149.077 evrov (31. 12. 2018: 163.807 evrov), za stroške asistencije pozavarovalnice v višini 16.358 evrov (31. 12. 2018: 16.408 evrov), za

deleže v zneskih škod v višini 142.149 evrov zavarovanj za tujino in dela nezgodnih zavarovanj (31. 12. 2018: 89.580 evrov) in sozavarovalne provizije v višini 5.424 evrov (31. 12. 2018: 0 evrov). Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja so bile na konec leta 2019 v primerjavi z 31. 12. 2018 višje za 16 odstotkov zaradi višjih obveznosti za deleže v zneskih škod za zavarovanja za tujino in provizije za sozavarovanje po novo sklenjeni pogodbi.

24.19 OSTALE OBVEZNOSTI

Tabela 77: Ostale obveznosti

	v EUR					
	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018
Druge obveznosti	3.671.311	2.777.742	132	3.465.710	2.553.819	136
- obveznost za davek na dodano vrednost in davek na zavarovalne posle	49.723	55.975	89	2.935	12.861	23
- obveznosti do zaposlenih	1.217.420	1.133.263	107	1.160.372	1.085.277	107
- obveznosti delodajalca za prispevke in davke	194.688	178.447	109	185.565	170.891	109
- obveznosti do dobaviteljev	2.110.611	1.332.889	158	2.021.957	1.210.311	167
- ostalo	98.868	77.168	128	94.881	74.480	127
Pasivne časovne razmejitev	1.941.819	1.709.048	114	1.624.143	1.474.208	110
Skupaj	5.613.130	4.486.790	125	5.089.853	4.028.027	126

Ostale obveznosti so na 31. 12. 2019 v primerjavi s koncem leta 2018 višje predvsem zaradi obveznosti iz naslova najemov v višini 616.902 evrov evidentiranih med obveznostmi do dobaviteljev v skladu z novih MSRP 16 Najemi, in višjih pasivnih časovnih razmejitev.

Le te so se v primerjavi s koncem 2018 povečale za 13,6 odstotka, kar je predvsem posledica višje vkalkuliranega zneska za neprejete pozavarovane obračune in račune za obratovalne stroške.

24.20 ZUNAJBILANČNE POSTAVKE

Tabela 78: Zunajbilančne postavke

	v EUR					
	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018	Indeks 2019/2018
Neuveljavljene regresne terjatve	172.510	94.147	183	172.510	94.147	183
Prejete garancije	0	32.073	0	0	30.715	0
Dane garancije	117.206	103.064	114	111.713	98.700	113
Sodni spori - potencialne terjatve	957.931	746.500	128	957.931	746.500	128
Neuveljavljena vračila zavarovalnin	619.920	549.731	113	619.920	549.731	113
Terjatve do izvajalcev iz naslova reklamacij	451.591	457.599	99	451.591	457.599	99
Skupaj	2.319.158	1.983.114	117	2.313.666	1.977.392	117

Zunajbilančna evidenca se je v primerjavi s koncem leta 2018 povečala predvsem zaradi dodatnega evidentiranja pogojnega sredstva iz izvršilnega naslova po odškodninskih zahtevkih proti bivšima članoma uprave. Vzajemna je v letu 2018 vodila več odškodninskih zahtevkov proti bivšim članom uprav. Pri enem od njih je

vrhovno sodišče v letu 2019 zavrnilo revizijo toženih strank, s čimer ostaja v veljavi sodba višjega sodišča v korist Vzajemne in iz tega naslova v letu 2018 vložena izvršba Vzajemne proti bivšim članom uprave. Pri drugem odškodninskem zahtevku je v letu 2019 v korist Vzajemne odločilo višje sodišče, Vzajemna pa

je na podlagi sodbe višjega sodišča vložila predlog za izvršbo. Po oceni internih strokovnih služb je Vzajemna presodila, da iz izvršilnega naslova ne bo prejela nobenih koristi. Vzajemna zato terjatve, ki jih uveljavlja s sodnim postopkom izvršbe in katere izid je negotov, izkazuje kot pogojno sredstvo.

V letu 2018 je Vzajemna zoper Republiko Slovenijo, Ministrstvo za finance, Direktorat za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov, pred Upravnim sodiščem RS vložila tožbo, in sicer zoper odločbo Finančne uprave Republike Slovenije v vseh delih, ki niso bili odpravljeni z odločbo Ministrstva za finance v postopku davčnega inšpekcijskega nadzora davka od dohodkov pravnih oseb za obdobje od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2014. Zaradi negotovosti finančnega učinka vložene tožbe Vzajemna na 31. 12. 2019 ni razkrila potencialnih terjatev za vračilo plačanega davka od dohodka pravnih

oseb v postopku davčnega inšpekcijskega nadzora.

Na 31. 12. 2019 se je v primerjavi s koncem preteklega leta povečalo tudi število neuveljavljenih regresnih terjatev in danih garancij za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti. Zaradi poteka obdobja garancij za odpravo napak, pa so bile odpravljene potencialna sredstva iz tega naslova v višini 32.073 evrov.

Zaradi večjega števila vzpostavljenih zahtevkov za vračila plačanih zdravstvenih storitev so se na 31. 12. 2019 v primerjavi s koncem preteklega leta povečale potencialne terjatve do Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in zavarovalnic, ki ponujata dopolnilno zdravstveno zavarovanje.

25 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

25.1 ČISTI PRIHODKI OD ZAVAROVALNIH PREMIJ

Tabela 79: Kosmate obračunane premije in čisti prihodki od zavarovalnih premij za premoženjska in dopolnilno zdravstveno zavarovanje

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	2019	2018	Indeks 2019/2018	2019	2018	Indeks 2019/2018
	Obračunane kosmate zavarovalne premije	330.819.506	304.309.493	109	312.988.706	288.711.455
Obračunane sozavarovalne in pozavarovalne premije	-1.654.420	-1.403.783	118	0	0	-
Sprememba prenosnih premij	-3.866.493	-1.516.658	255	-3.635.733	-1.199.413	303
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	325.298.594	301.389.052	108	309.352.973	287.512.042	108

V letu 2019 so čisti prihodki od zavarovalnih premij v primerjavi z letom 2018 višji za 7,9 odstotka. Na obseg čistih prihodkov od zavarovalnih premij v letu 2019 so vplivali širitev

ponudbe in dvig portfelja ostalih zavarovanj ter dvig mesečne premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja z marcem in septembrom 2019.

Tabela 80: Čisti prihodki od zavarovalnih premij po zavarovalnih vrstah v letu 2019

	Obračunane kosmate zav. premije	Sprememba kosmatih prenosnih premij	Sprememba pren. premij za pozav. in sozav.	Pozavarovalna in sozavarovalna premija	Čisti prihodki od zavarovalnih premij
Dopolnilno zdravstveno zavarovanje	312.988.706	-3.635.733	0	0	309.352.973
Ostala zdravstvena zavarovanja	9.700.466	-173.139	28.029	-1.376.990	8.178.366
Ostala premoženjska zavarovanja	8.130.335	-87.020	1.369	-277.430	7.767.255
Skupaj	330.819.506	-3.895.891	29.398	-1.654.420	325.298.594

Obračunane kosmate zavarovalne premije se v celoti nanašajo na pogodbe, ki jih je Vzajemna sklenila v Republiki Sloveniji, na zavarovalno vrsto zdravstvenih ter nezgodnih zavarovanj, na

pogodbe z nespremenljivimi zavarovalnimi vsotami, na pogodbe brez pripisa dobička in na pogodbe, pri katerih zavarovalci ne prevzemajo naložbenega tveganja.

25.2 PRIHODKI OD NALOŽB

Tabela 81: Prihodki in odhodki od naložb ter neto donos naložb

v EUR

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	2019	2018	Indeks 2019/2018	2019	2018	Indeks 2019/2018
Prihodki od naložb						
Prihodki od obresti	1.296.116	1.449.980	89	984.408	1.215.235	81
- za prodajo razpoložljiva sredstva	843.935	907.530	93	555.208	693.423	80
- v posesti do zapadlosti	75.660	84.261	90	75.660	84.261	90
- od avista sredstev (pos. in dep.)	34	22	155	8	8	103
- od depozitov (posojila in depoziti)	52.670	55.362	95	52.670	55.359	95
- obresti od nepravočasno plačanih premij in ostale obresti	323.817	402.806	80	300.862	382.184	79
Prihodki iz dividend in deležev v dobičku	30.627	36.035	85	30.627	36.035	85
- skozi poslovni izid (v pos.za trgovanje)	25.123	31.047	81	25.123	31.047	81
- za prodajo razp. sredstva	5.504	4.988	110	5.504	4.988	110
Dobički od finančnih sredstev	652.509	536.742	122	636.344	476.543	134
- za prodajo razp. sredstva (vse od prodaje)	588.297	532.229	111	572.132	472.030	121
- skozi posl. izid v pos. za trg. (vse od vrednot.)	64.212	4.513	1.423	64.212	4.513	1.423
Drugi finančni prihodki (za prod. razp. sred.)	20.839	30.048	69	20.439	28.627	71
Skupaj prihodki od naložb	2.000.091	2.052.804	97	1.671.818	1.756.440	95
Odhodki od naložb						
Izgube od finančnih naložb	52.023	30.136	173	52.023	30.136	173
- za prodajo razp.sredstva (vse od prodaje)	48.430	0	-	48.430	0	-
- skozi posl. izid v pos. za trg. (vse od vrednot.)	3.593	30.136	12	3.593	30.136	12
Drugi odhodki naložb	950	1.106	86	295	301	98
- za prodajo razpoložljiva sredstva	671	823	82	17	17	100
- skozi poslovni izid v posesti za trgovanje	257	270	95	257	270	95
- v posesti do zapadlosti	22	13	163	22	13	163
Drugi obrestni odhodki	13.947	1.999	698	2.754	1.915	144
Skupaj odhodki od naložb	66.919	33.241	201	55.072	32.351	170
Neto donos naložb						
- za prodajo razpoložljiva sredstva	1.409.473	1.473.972	96	1.104.835	1.199.050	92
- skozi poslovni izid v posesti za trgovanje	85.486	5.153	1.659	85.486	5.153	1.659
- v posesti do zapadlosti	75.639	84.248	90	75.639	84.248	90
- posojila in depoziti	52.704	55.384	95	52.679	55.367	95
- ostalo	309.870	400.807	77	298.107	380.270	78
Skupaj neto donos naložb	1.933.172	2.019.563	96	1.616.746	1.724.088	94

Večino prihodkov od naložb predstavljajo prihodki od obresti, ki se nanašajo na obresti od obveznic, komercialnih zapisov in depozitov (za prodajo razpoložljiva sredstva, v posesti do zapadlosti, posojila in depoziti) ter na obresti od nepravočasno plačanih premij. Obresti so bile v letu 2019 nižje kot v letu 2018 predvsem zaradi nižjih tržnih obrestnih mer.

Dobički od finančnih sredstev so bili v letu 2019 višji kot v predhodnem letu zaradi višjih dobičkov pri prodaji obveznic in skladov v skupini za prodajo razpoložljivih sredstev in

zaradi višjega vrednotenja delnic v posesti za trgovanje.

Prihodki in odhodki iz naslova naložb, izkazanih skozi poslovni izid (v posesti za trgovanje) so prikazani v saldiranih zneskih. Gre za prihodke in odhodke iz naslova dobičkov oziroma izgub od vrednotenja. Izkaz poslovnega izida za leti 2019 in 2018 v delu prihodkov in odhodkov od finančnih sredstev, izkazanih skozi poslovni izid, izkazuje v celoti saldirane vrednosti.

Vzajemna je v letu 2019 imela 484.605 evrov dobičkov od prodaje finančnih sredstev, ki so bila predhodno oslABLJENA.

25.3 DRUGI ZAVAROVALNI PRIHODKI

Tabela 82: Drugi zavarovalni prihodki za premoženjska in dopolnilno zdravstveno zavarovanje

v EUR

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	2019	2018	Indeks 2019/2018	2019	2018	Indeks 2019/2018
Čisti prihodki od ostalih storitev	201.426	178.277	113	0	0	-
Prihodki iz izravnave	9.821.451	7.995.717	123	9.821.451	7.995.717	123
Prihodki od ukinjenih dolgoročnih rezervacij	37.515	3.000	1.251	35.778	2.873	1.245
Prevrednotovalni poslovni prihodki	1.117.835	938.878	119	919.002	743.148	124
Skupaj drugi zavarovalni prihodki	11.178.227	9.115.871	123	10.776.232	8.741.738	123

Drugi zavarovalni prihodki iz naslova premoženjskih zavarovanj se v letu 2019 v 87,7-odstotnem deležu nanašajo na prihodke iz izravnave, ki so bili v letu 2019 glede na leto 2018 višji za 22,8 odstotka predvsem zaradi

sprememb v strukturi portfelja zavarovancev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja – večanje deleža mladih in zmanjševanje deleža starejših zavarovancev ter najvišjih povprečnih škod na zavarovanca Vzajemne.

25.4 DRUGI PRIHODKI

Tabela 83: Drugi prihodki za premoženjska in dopolnilno zdravstveno zavarovanje

v EUR

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	2019	2018	Indeks 2019/2018	2019	2018	Indeks 2019/2018
Prejete najemnine in drugi finančni prihodki od naložbenih nepremičnin	220.110	337.000	65	220.110	337.000	65
Prejete kazni in odškodnine	6.536	9.223	71	6.467	8.835	73
Dotacije, subvencije in pod.prihodki, ki niso povezani s poslovnimi učinki	9.217	9.421	98	8.319	8.777	95
Drugi prihodki	28.187	11.743	240	22.729	7.731	294
Skupaj drugi prihodki	264.050	367.386	72	257.625	362.343	71

25.5 ČISTI ODHODKI ZA ŠKODE

Tabela 84: Kosmate obračunane škode in čisti odhodki za škode za premoženjska in dopolnilno zdravstveno zavarovanje

v EUR

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	2019	2018	Indeks 2019/2018	2019	2018	Indeks 2019/2018
Obračunane kosmate škode	288.246.532	277.379.930	104	284.263.596	274.445.184	104
Obračunani deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev	-811.694	-626.364	130	0	0	-
Sprememba škodnih rezervacij	3.606.169	1.373.204	263	3.076.758	761.893	404
Skupaj čisti odhodki za škode	291.041.006	278.126.769	105	287.340.354	275.207.077	104

Čisti odhodki za škode, ki so v letu 2019 znašali 291.041.006 evrov, so glede na leto 2018 višji za 4,6 odstotka. V okviru čistih odhodkov za škode se 98,7 odstotka vseh škod nanaša na čiste odhodke za škode dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ki so v letu 2019 v

primerjavi z letom 2018 višji zaradi novih izhodišč za izračun cen zdravstvenih storitev, določb Splošnega dogovora (vključno z aneksi) za pogodbeno leto 2019 in novih pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Tabela 85: Čisti odhodki za škode po zavarovalnih vrstah v letu 2019

	Obračunane kosmate škode	Obračunani deleži pozav. in sozav.	Sprememba kosmatih škodnih rezervacij	Sprememba škodnih rezerv. za pozav. in sozav.	Čisti odhodki za škode
Dopolnilno zdravstveno zavarovanje	284.263.596	0	3.076.758	0	287.340.354
Ostala zdravstvena zavarovanja	2.205.458	-683.318	248.291	-29.002	1.741.429
Ostala premoženjska zavarovanja	1.777.477	-128.377	347.915	-37.793	1.959.223
Skupaj	288.246.532	-811.694	3.672.963	-66.794	291.041.006

25.6 OBRATOVALNI STROŠKI**Tabela 86: Obratovalni stroški za premoženjska in dopolnilno zdravstveno zavarovanje**

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	2019	2018	Indeks 2019/2018	2019	2018	Indeks 2019/2018
Stroški pridobivanja zavarovanj	6.301.629	6.881.466	92	4.852.172	5.440.412	89
Stroški amortizacije	1.542.065	1.184.018	130	1.473.501	1.136.575	130
Stroški dela	13.279.318	12.518.027	106	10.831.946	10.315.054	105
* bruto plače	10.132.586	9.542.073	106	8.559.871	7.786.648	110
* stroški soc. in pokoj. zavarovanja	1.644.803	1.547.841	106	1.328.084	1.264.024	105
* drugi stroški dela	1.501.929	1.428.113	105	943.991	1.264.382	75
Ostali obratovalni stroški	11.609.361	11.463.717	101	9.931.508	10.080.992	99
* stroški materiala	1.100.443	897.953	123	874.523	778.271	112
* stroški storitev	9.593.675	9.647.150	99	8.176.002	8.400.108	97
* drugi stroški	915.243	918.614	100	880.982	902.614	98
Skupaj obratovalni stroški	32.732.374	32.047.229	102	27.089.126	26.973.034	100

Pogodbena vrednost revidiranja računovodskih izkazov za leto 2019 znaša 27.873 evrov (brez vključenega DDV). Drugi posli dajanja zagotovili v višini 18.002 evrov (brez vključenega DDV) se nanašajo na pregled Poročila o solventnosti in finančnem položaju za poslovno leto 2019.

V letu 2019 je Vzajemna zaposlovala v povprečju 360,2 delavcev. Na dan 31. 12. 2019 je bilo zaposlenih 359 delavcev. Zaposleni so opisani v poglavju 17.3 KADRI.

Tabela 87: Število zaposlenih po izobrazbeni strukturi

	31.12.2019		31.12.2018		Indeks 2019/2018
	število	struktura	število	struktura	
osebe z izobrazbo ISCED 3 (končana srednja šola: poklicna, strokovna ali splošna)	1	0,3	1	0,3	100
osebe z izobrazbo ISCED 4 (končan maturitetni tečaj, poklicni tečaj ali opravljen mojstrski izpit)	121	33,7	120	33,7	101
osebe z izobrazbo ISCED 5 (končana višja šola, visoka šola, fakulteta ali akademija, bolonjski diplomant, specializacija, strokovni magisterij)	223	62,1	220	60,7	101
osebe z izobrazbo ISCED 6 (končan znanstveni študij in opravljen naziv magister znanosti ali umetnosti, doktor znanosti)	14	3,9	15	5,3	93
Skupaj	359	100,0	356	100,0	101

Tabela 88: Stroški pridobivanja zavarovanj za premoženjska in dopolnilno zdravstveno zavarovanje

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	2019	2018	Indeks 2019/2018	2019	2018	Indeks 2019/2018
	Provizija ZPIZ	396.050	466.287	85	377.713	446.563
Provizija odtegovalcem in zastopnikom	3.803.738	4.209.299	90	3.003.148	3.422.913	88
Drugi stroški pridobivanja zavarovanj	2.101.841	2.205.880	95	1.471.311	1.570.936	94
Skupaj stroški pridobivanja zavarovanj	6.301.629	6.881.466	92	4.852.172	5.440.412	89

Stroški provizij odtegovalcem in zastopnikom, ki so v letu 2019 znašali 3.803.738 evrov so glede na leto 2018 nižji za 9,6 odstotkov zaradi nižjega obsega provizije zastopnikom, ki je odvisna od obsega sklenjenih zavarovanj in dinamike obračunavanja provizij.

Drugi stroški pridobivanja zavarovanj, ki so v letu 2019 znašali 2.101.841 evrov, so glede na leto 2018 nižji za 4,7 odstotka in so odvisni od obsega sklenitev pri katerih zavarovanci vnovčijo nagrado, ki jo prejmejo ob sklenitvi zavarovanja ali v okviru ugodnosti programa Varuh zdravja.

Tabela 89: Amortizacija za premoženjska in dopolnilno zdravstveno zavarovanje

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	2019	2018	Indeks 2019/2018	2019	2018	Indeks 2019/2018
	Am. neopredmetenih dolgoročnih sredstev	367.954	360.934	102	350.917	345.667
Am. zgradb za opravljanje dejavnosti	263.084	257.031	102	250.903	246.159	102
Am. opredmetenih osnovnih sredstev	541.137	503.632	107	516.081	482.328	107
Am. najetih osnovnih sredstev	308.675	-	-	294.384	-	-
Skupaj	1.480.850	1.121.597	132	1.412.286	1.074.154	131
Am. naložbenih nepremičnin	61.216	62.421	98	61.216	62.421	98
Skupaj amortizacija	1.542.065	1.184.018	130	1.473.501	1.136.575	130

Tabela 90: Obratovalni stroški, ki izvirajo iz delitve stroškov po vlogi (funkcionalnih skupinah) za premoženjska in dopolnilno zdravstveno zavarovanje

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	2019	2018	Indeks 2019/2018	2019	2018	Indeks 2019/2018
	Stroški pridobivanja zavarovanj	14.758.784	14.529.590	102	10.661.192	10.913.130
Cenilni stroški oz. stroški reševanja škod	724.651	569.052	127	638.481	477.613	134
Stroški upravljanja sredstev	331.199	325.084	102	294.602	290.728	101
Stroški splošnih služb	16.917.740	16.623.503	102	15.494.852	15.291.563	101
* stroški amortizacije	1.542.065	1.184.018	130	1.473.501	1.136.575	130
* stroški dela	7.583.630	7.264.960	104	6.714.026	6.431.828	104
* ostali obratovalni stroški	7.792.045	8.174.525	95	7.307.324	7.723.160	95
Skupaj obratovalni stroški	32.732.374	32.047.229	102	27.089.126	26.973.034	100

25.7 ODHODKI NALOŽB

Tabela 91: Odhodki od naložb

	v EUR					
	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	2019	2018	Indeks 2019/2018	2019	2018	Indeks 2019/2018
Izgube od finančnih naložb	52.023	30.136	173	52.023	30.136	173
- za prodajo razp. sredstva (vse od prodaje)	48.430	0	-	48.430	0	-
- skozi posl. izid v pos. za trg. (vse od vrednot.)	3.593	30.136	12	3.593	30.136	12
Drugi odhodki naložb	950	1.106	86	295	301	98
- za prodajo razpoložljiva sredstva	671	823	82	17	17	100
- skozi poslovni izid v posesti za trgovanje	257	270	95	257	270	95
- v posesti do zapadlosti	22	13	163	22	13	163
Drugi obrestni odhodki	13.947	1.999	698	2.754	1.915	144
Skupaj odhodki od naložb	66.919	33.241	201	55.072	32.351	170

Največji delež med odhodki naložb v letu 2019 predstavljajo izgube od finančnih naložb.

Prihodki in odhodki iz naslova naložb, izkazanih skozi poslovni izid (v posesti za trgovanje) so prikazani v saldiranih zneskih. Gre za prihodke in odhodke iz naslova dobičkov oziroma izgub od vrednotenja. Izkaz poslovnega izida za leti

2019 in 2018 v delu prihodkov in odhodkov od finančnih sredstev, izkazanih skozi poslovni izid, izkazuje v celoti saldirane vrednosti.

Vzajemna v letu 2019 ni slabila nobene naložbe.

25.8 DRUGI ZAVAROVALNI ODHODKI

Tabela 92: Drugi zavarovalni odhodki

	v EUR					
	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	2019	2018	Indeks 2019/2018	2019	2018	Indeks 2019/2018
Odhodki za preventivno dejavnost	900	0	-	858	0	-
Prevrednotovalni poslovni odhodki	974.073	810.405	120	728.127	587.556	124
Odhodki za oblikovanje dolgoročnih rezervacij	67.964	46.403	146	64.817	44.440	146
Ostali čisti zavarovalni odhodki	695.932	643.612	108	348.264	327.011	106
Drugi poslovni odhodki	163.474	684	23.900	1.949	445	438
Skupaj drugi zavarovalni odhodki	1.902.343	1.501.104	127	1.144.015	959.452	119

Drugi zavarovalni odhodki v letu 2019 se nanašajo na popravke vrednosti terjatev do zavarovancev (v 51,2-odstotnem deležu),

stroške nadzornega organa, obračune pozavarovatelju in stroške zdravniške asistencije.

25.9 DRUGI ODHODKI

Tabela 93: Drugi odhodki

	v EUR					
	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	2019	2018	Indeks 2019/2018	2019	2018	Indeks 2019/2018
Denarne kazni in odškodnine	11.334	0	-	10.810	0	-
Neposredni poslovni odhodki naložbenih nepremičnin	68.456	39.351	174	68.456	39.351	174
Odhodki iz oslabitve naložbenih nepremičnin	0	14.370	-	0	14.370	-
Odhodki financiranja	12.111	0	-	11.560	0	-
Drugi odhodki	1.131	497	228	1.131	497	228
Skupaj drugi odhodki	93.033	54.218	172	91.958	54.218	170

25.10 SPREMEMBA DRUGIH ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ

Tabela 94: Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	2019	2018	Indeks 2019/2018	2019	2018	Indeks 2019/2018
	Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij za življenjska zavarovanja	770.462	699.354	110	0	0
Sprememba drugih zavarovalno- tehničnih rezervacij	0	-109.245	0	0	-109.245	-
Skupaj sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	770.462	590.110	131	0	-109.245	-

V letu 2019 se spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij nanašajo na zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja oblikovane za nezgodno zavarovanje starejših, zavarovanje za težje bolezni, zavarovanje za primer raka, zavarovanje za primer bolezni srca in ožilja ter Zdravstveno polico. Sprememb drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij za

neiztekle nevarnosti dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja v letu 2019 in 2018 nimamo.

Rezervacije za bonuse in popuste pri zavarovanju Dental so izkazane v okviru odhodkov za bonuse in popuste v višini 10.098 evrov (v letu 2018 62.930 evrov).

25.11 DAVEK OD DOHODKA

Tabela 95: Davek od dohodka

	Premoženjska zavarovanja			Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje		
	2019	2018	Indeks 2019/2018	2019	2018	Indeks 2019/2018
	Odmerjeni davek od dohodka pravnih oseb	1.965.874	0	-	779.572	0
Vračilo davka na podlagi odločbe organa II. stopnje	0	-270.914	0	0	-270.914	0
Odloženi davek	395.970	103.344	383	405.717	109.119	372
Skupaj	2.361.845	-167.570	-	1.185.289	-161.795	-

Vzajemna v davčnem obračunu za leto 2018 ni ugotovila davčne obveznosti. Ker Vzajemna v letu 2019 na podlagi le-tega ni plačevala akontacij davka od dohodka pravnih oseb, celotni znesek davka od dohodka pravnih oseb ugotovljen v davčnem obračunu za leto 2019 v

višini 1.965.874 evrov predstavlja obveznost do Finančne uprave Republike Slovenije.

Dejansko obračunani davek se od teoretičnega razlikuje iz naslednjih naslovov:

Tabela 96: Razmerje med odhodkom za davek in računovodskim dobičkom

	v EUR		
	2019	2018	Indeks 2019/2018
Dobiček/izguba pred obdavčitvijo	12.124.727	510.054	2.377
Davek izračunan po predpisani davčni stopnji	2.303.698	96.910	2.377
Popravek prihodkov na raven davčno priznanih	-1.329.742	-1.363.998	97
Popravek odhodkov na raven davčno priznanih	1.138.454	1.496.047	76
Davčne olajšave	-146.536	-228.959	64
Sprememba odloženih davkov	395.970	103.344	383
Vračilo preveč obračunanega davka po odločbi organa II. stopnje	0	-270.914	0
Skupaj odhodek za davek	2.361.845	-167.570	-
Efektivna davčna stopnja	19%	-33%	-

Tabela 97: Odhodek za davek pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu

v EUR

	Premoženjska zavarovanja					
	2019			2018		
	Pred davki	Davek	Po davkih	Pred davki	Davek	Po davkih
Dobiček/izguba iz prevrednotenja vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	2.827.741	-537.271	2.290.470	-2.137.864	406.194	-1.731.670
Aktuarski dobički/izgube	-127.586	0	-127.586	13.773	0	13.773
Skupaj drugi vseobsegajoči donos	2.700.155	-537.271	2.162.884	-2.124.092	406.194	-1.717.897

	Od tega dopolnilno zdrav. zavarovanje					
	2019			2018		
	Pred davki	Davek	Po davkih	Pred davki	Davek	Po davkih
Dobiček/izguba iz prevrednotenja vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	1.990.619	-378.218	1.612.401	-1.675.615	318.367	-1.357.248
Aktuarski dobički/izgube	-127.586	0	-127.586	13.773	0	13.773
Skupaj drugi vseobsegajoči donos	1.863.033	-378.218	1.484.815	-1.661.842	318.367	-1.343.475

26 POVEZANE OSEBE

Prejemki delavcev, skupaj s prejemki uprave, na podlagi pogodbe o zaposlitvi, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so v letu 2019 znašali bruto 2.079.133 evrov, od tega so zaslužki, ki ne vključujejo povračil stroškov, znašali bruto 1.916.829 evrov.

Vzajemna članom uprave, članom nadzornega sveta in drugim zaposlenim, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, ni odobrila predujmov ali posojil.

Družba, ki je izvedla revizijo računovodskih izkazov v letu 2019, za Vzajemno ni opravila drugih storitev kot predhodno navedenih.

Tabela 98: Prejemki organov vodenja in nadzora v letu 2019

v EUR

	Bruto plača	Bruto plača - variabilni del	Bruto sejnine	Nagrade	Povračila stroškov (prehrana, potni str. in dnevnice)	Druga dodatna plačila	Skupaj
Skupaj prejemki uprave	337.124	42.168	-	66.925	4.190	19.974	470.381
Aleš Mikeln, MBA	120.462	14.616	-	23.185	1.386	6.806	166.455
mag. Neven Cvitanović	108.596	13.776	-	21.860	1.324	7.804	153.360
mag. Katja Jelerčič	108.066	13.776	-	21.880	1.479	5.365	150.567
Skupaj prejemki nadzornega sveta	-	-	85.108	-	6.556	-	91.664
mag. Aleksandra Podgornik	-	-	18.319	-	1.192	-	19.511
Nežka Ivanetič	-	-	8.759	-	299	-	9.057
Brigita Ačimovič	-	-	4.931	-	477	-	5.408
Primož Igerc	-	-	12.478	-	1.223	-	13.700
Darja Korpar	-	-	12.478	-	1.396	-	13.874
Ciril Smrkolj	-	-	8.759	-	240	-	8.998
Melita Ferlež	-	-	9.024	-	141	-	9.165
Alen Brkič	-	-	3.454	-	396	-	3.850
Lačen Daniel	-	-	3.454	-	584	-	4.038
Oskar Salecl	-	-	3.454	-	608	-	4.062
Skupaj prejemki komisij nadzornega sveta	-	-	9.252	-	1.643	-	10.895
mag. Aleksandra Podgornik	-	-	636	-	-	-	636
Brigita Ačimovič	-	-	954	-	459	-	1.413
Melita Ferlež	-	-	318	-	-	-	318
Primož Igerc	-	-	424	-	95	-	519
Darja Korpar	-	-	848	-	600	-	1.448
Ciril Smrkolj	-	-	212	-	22	-	234
Lačen Daniel	-	-	636	-	149	-	785
Oskar Salecl	-	-	424	-	156	-	580
Katarina Sitar Šuštar	-	-	1.600	-	58	-	1.658
mag. Ignac Dolenšek	-	-	3.200	-	105	-	3.305

Opomba: *Druga dodatna plačila se nanašajo na boniteto za službeno vozilo, boniteto za zavarovanje, premijo za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje in regres za letni dopust.

V primeru prenehanja delovnega razmerja predsedniku ali članu uprave na podlagi sporazuma pripada odpravnina v višini največ 50 odstotkov celotnega letnega prejemka preteklega poslovnega leta. V primeru odpoklica brez obstoja razloga iz drugega

odstavka 268. člena ZGD-1 (nezakonit odpoklic) ali zaradi obstoja razloga iz drugega odstavka 268. člena ZGD-1, ki ne izhaja iz sfere predsednika ali člana uprave, je predsednik ali član uprave upravičen do odpravnine v višini 6 mesečnih plač.

27 IZKAZ DENARNIH TOKOV

Vzajemna sestavlja izkaz denarnih tokov po posredni metodi, po kateri se čisti dobiček ali izguba prilagodi za učinke nedenarnih transakcij, za odložene ali vračunane pretekle

ali prihodnje denarne prejemke ali izdatke in za prihodke in odhodke, povezane z denarnim tokom iz investiranja ali financiranja.

28 DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Prvo četrletje leta 2020 je svet zaznamovala epidemija koronavirusa, ki se je iz Azije, preko Evrope prenesel v ZDA in ostale države. Z 11. 3. 2020 je Svetovna zdravstvena organizacija opredelila izbruh koronavirusa kot pandemijo. V Sloveniji je bila epidemija korona virusa razglašena 12. 3. 2020.

Vzajemna se je na opisano situacijo in uresničevanje operativnega tveganja odzvala skladno s sprejeto Strategijo upravljanja z neprekinjenostjo poslovanja in Načrtom kriznega upravljanja Vzajemne, d.v.z.. Glavno vodilo pri delovanju v trenutnih razmerah je zagotoviti skrbno in odgovorno presojo ter ustrezna ravnanja in ukrepe za zaščito zdravja zaposlenih in strank.

Vzajemna je na področju zagotavljanja nemotenega in pravočasnega poravnavanja tekočih obveznosti do zavarovalcev oziroma upravičencev iz zavarovalnih pogodb (tako na področju dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja kot tudi na področju drugih zavarovanj) zagotovila nemoteno izvajanje procesa na način »dela od doma«, s katerim zagotavlja, da so zavarovalni primeri obdelani v predvidenih (pogodbenih ali zakonskih) rokih, ob izvajanju vseh standardnih kontrolnih mehanizmov.

Skladno z javno objavljenimi makroekonomskimi napovedmi različnih ustanov se pričakuje, da bo zaradi omejevalnih ukrepov za preprečevanje širjenja virusa, v bližnji prihodnosti (drugo četrletje 2020) prišlo do močnega znižanja gospodarske aktivnosti. Posledično se pričakuje povečanje stopnje stečajev podjetij, povečanje deleža slabih posojil v portfeljih bank, porast brezposelnosti in z njo povezan padec kupne moči prebivalstva. Trenutna pričakovanja glede padca

gospodarske aktivnosti so osredotočena predvsem na drugo četrletje leta 2020, v drugi polovici leta so pričakovanja glede gospodarske rasti za enkrat še pozitivna. Globina gospodarskega padca in čas prehoda v ponovno fazo rasti sta odvisna predvsem od časa trajanja pandemije, ki ga trenutno še ni možno napovedati.

Pomembne posledice epidemije in z njo padca gospodarske aktivnosti se pričakujejo tudi na finančnih trgih. Predvsem se pričakuje znižanje ne-tveganih obrestnih mer, povečanje kreditnega tveganja ter pribitkov za tveganje, padec vrednosti lastniških vrednostnih papirjev ter na nekoliko daljše časovno obdobje tudi padec vrednosti nepremičnin.

Do datuma potrditve letnega poročila je poslovodstvo družbe ocenilo možne posledice epidemije na poslovanje Vzajemne in njene poslovne rezultate. Poslovodstvo zavarovalnice je ocenilo vpliv na računovodske izkaze in meni, da bo epidemija najbolj vplivala na vrednost finančnih naložb, pri čemer pa vpliv na kapitalsko ustreznost ne bo pomemben.

Ključna tveganja za poslovanje Vzajemne, ki jih predvidoma lahko povzroči epidemija, so naslednja:

- finančna tveganja:
 - zmanjšanje vrednosti portfelja podjetniških obveznic zaradi povečanja kreditnega tveganja in z njim povezanih pribitkov za tveganje,
 - zmanjšanje vrednosti portfelja lastniških vrednostnih papirjev in vzajemnih skladov zaradi upočasnitve gospodarske rasti in padca delniških tečajev,

- zavarovalna tveganja:
 - povečanje prekinitev zavarovanj predvsem pri zdravstvenih zavarovanjih,
 - zmanjšanje obsega prodaje vzporednih, dodatnih in dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj ter nezgodnih zavarovanj zaradi omejitve osebnih stikov ob prodaji in zaprtja poslovalnic.

Poslovodstvo ocenjuje, da bo epidemija najbolj vplivala na Vzajemno v obliki povečanja finančnih tveganj.

S prihodkovnega in odhodkovnega vidika največji del poslovanja Vzajemne predstavlja dopolnilno zdravstveno zavarovanje (DZZ). Poslovodstvo ocenjuje, da bo poslovanje tega segmenta stabilno kljub padcu gospodarske aktivnosti, ob predpostavki, da ne bo prišlo do pomembne spremembe zakonskega okvira poslovanja. Zavarovanost na tem delu zavarovalnega trga je namreč približno 95 odstotna, na 31. 12. 2019 je bilo zavarovanih 1,5 milijona oseb. Iz navedenega izhaja, da bo tudi ob večjem padcu kupne moči in povečanju števila nezaposlenih trg dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja obstal in predstavljal pomembno dopolnitev obveznega zdravstvenega zavarovanja. Skladno s sklepi Vlade RS in navodili ZZZS (Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije) so posledice COVID19 v celoti krite iz obveznega zdravstvenega zavarovanja in stroškovno ne bremenijo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Dodatno so v času trajanja epidemije začasno odložene oziroma se ne izvajajo vse ne nujne zdravstvene storitve. Navedeni ukrepi bodo povzročili zamik pri dinamiki izvajanja in financiranja zdravstvenih storitev, ki jih krije dopolnilno zdravstveno zavarovanje. Lekarniška dejavnost in izdaja zdravil, ki predstavljata 40 odstotkov stroškov vseh škod na DZZ, se izvajata brez zastojev, tako da se zamik pričakuje le pri ostalih vrstah storitev. Pričakujemo, da bo po vzpostavitvi normalnih razmer delovanja zdravstvenega sistema, prišlo do pospešenega izvajanja navedenih storitev, kar bo bremenilo dopolnilno zdravstveno zavarovanje. Posledično pomembnega znižanja škod na DZZ v letu 2020 zavarovalnica ne pričakuje ampak računa le na določen zamik znotraj leta. Prav tako se lahko pričakuje tudi manjše prilive ZZZS zaradi nižje

zaposlenosti in posledično manjši obseg sredstev, ki bodo na voljo za zagotavljanje zdravstvenih storitev s čimer bo pričakovano nižje tudi število škodnih dogodkov, ki jih krije Vzajemna. V primeru, če bi kljub opisanim pričakovanjem prišlo do povečanja škod, se Vzajemna spremembam v tem delu lahko učinkovito prilagajanja s spremembo zavarovalne premije.

Po pričakovanjih poslovodstva, bo imela epidemija tudi pomemben vpliv na trženje, prodajo novih polic in število že sklenjenih polic dodatnih in vzporednih zdravstvenih ter nezgodnih zavarovanj, kar bo vplivalo na višino prihodkov od premij navedenih zavarovanj. Navedena zavarovanja trenutno s prihodkovnega vidika predstavljajo manjši delež v celotnih prihodkih zavarovalnice (5 odstotkov celotnih premijskih prihodkov in 1,3 odstotka celotnih odhodkov za škode). Pomembnega učinka na povečanje odhodkov za škode pri navedenih zavarovanjih ne pričakujemo.

Ocenjujemo, da scenariji in predpostavke, ki smo jih razvili v okviru vsakoletnega procesa lastne ocene tveganj in solventnosti (ORSA), dobro povzemajo ključna tveganja, ki so bila pripoznana v povezavi s pojavom epidemije koronavirusa. Vzajemna je na podlagi lastnega profila tveganja in veljavnega registra tveganj v ORSI v preteklosti opredelila posamične scenarije za finančna in zavarovalna tveganja. Na podlagi dobljenih rezultatov je opredelila tudi rezultat za kombiniran scenarij za obe vrsti tveganj. Rezultat kombiniranega scenarija iz ORSE po našem mnenju daje konzervativen približek možnemu vplivu epidemije na poslovanje in kapitalsko ustreznost zavarovalnice.

Pri scenariju za finančna tveganja je Vzajemna predvidela ponovitev dogodkov iz zadnje večje finančne krize 2008 - 2009 ter analizirala gibanje relevantnih indeksov. Predpostavke za finančni scenarij so naslednje:

1. Obveznice – znižanje vrednosti: državne obveznice EU za največ 5,6 odstotka, za vse druge obveznice (neevropske državne in vse podjetniške obveznice) v višini 20,9 odstotka.

2. Delnice in skladi: znižanje vrednosti za 59,7 odstotka.
3. Nepremičnine: znižanje vrednosti za 13,5 odstotka.

Vzajemna je za ugotovitev učinkov neželenih dogodkov pri zavarovalnih tveganjih, ki jih prevzema, in bi bistveno vplivali na višino kapitala Vzajemne, določila naslednje predpostavke:

- škodni količnik v višini 80 odstotkov za vsa NSLT zdravstvena zavarovanja (zdravstvena zavarovanja, ki so tehnično podobna neživiljenjskim zavarovanjem) in zvišanje deleža incidenc za 20 odstotnih točk za tista NSLT zavarovanja, ki jih modeliramo z incidencami in ne škodnim količnikom;
- povišanje incidenc pri SLT zdravstvenih zavarovanjih (zdravstvena zavarovanja, ki so tehnično podobna življenjskim zavarovanjem) za 100 odstotkov glede na incidence pri osnovnem izračunu najboljše ocene;
- povišanje stroškov za 30 odstotkov v primerjavi s predvidenimi stroški v osnovnem izračunu najboljše ocene.

Pri stresnih testih za zavarovalna tveganja je povsod izključen DZZ zaradi možnosti prilagajanja premije v primeru povišanja ali znižanja škodnega količnika.

Pri oceni predpostavljamo, da bodo pozavarovatelji v celoti izpolnili svoje obveznosti do zavarovalnice, ter da ne bomo potrebovali pomoči regulatorja ali države.

Učinek kombiniranega scenarija bi bilo pomembno znižanje lastnih sredstev Vzajemne in omejeno zmanjšanje zahtevanega solventnostnega kapitala zaradi nižje vrednosti finančnih naložb. Posledično bi se navedena gibanja kazala v poslabšanju kapitalskega količnika zavarovalnice, ki pa bi ostal nad zahtevanimi 100 odstotki. S tem bi Vzajemna tudi v primeru uresničitve neugodnih predpostavk iz kombiniranega scenarija ostala kapitalsko ustrezna.

Nihanja na finančnih trgih ter negotovost potrošnikov glede prihodnosti lahko vpliva tudi na likvidnostno tveganje zavarovalnice. Ocenjujemo, da bi Vzajemna, zaradi visoko načrtovanega likvidnostnega presežka, tudi v primeru uresničitve neugodnega stresnega scenarija lahko poravnala svoje obveznosti skladno s pogodbenimi roki. Zavarovalnica Vzajemna je nezadolžena, več kot polovico bilančne vsote pa predstavlja kapital. Skoraj vse obveznosti Vzajemne se nanašajo na zavarovalno-tehnične rezervacije in obveznosti do izvajalcev zdravstvenih storitev. Sredstva zavarovalnice so naložena v likvidne in varne naložbe od katerih zavarovalnica prejema redne prilive iz naslova obresti. Navedene naložbe pomenijo tudi obsežen portfelj sekundarne likvidnosti, ki bi jo lahko Vzajemna uporabila in prodala v primeru neugodnega dogajanja na področju likvidnosti.

Če povzamemo, poslovodstvo družbe ocenjuje, da bi imela epidemija koronavirusa lahko pomembne učinke na poslovanje zavarovalnice in na njene poslovne rezultate. Kljub temu pa ocenjujemo, da v naslednjem 12 mesečnem obdobju, tudi ob uresničitvi neugodnih scenarijev, solventnost in likvidnost družbe ne bosta ogroženi. To pomeni, da je predpostavka delujočega podjetja ustrezna.

Pri tem je potrebno poudariti, da Vzajemna ne more izključiti možnosti podaljšanja ali nadaljnje zaostritve ukrepov za preprečevanje širjenja koronavirusa, kar bi pomenilo dodatno poslabšanje ekonomskih pogojev poslovanja za zavarovalnico. Navedeno poslabšanje poslovnih pogojev bi lahko srednjeročno in dolgoročno dodatno negativno vplivalo na poslovne rezultate in finančni položaj zavarovalnice. Vzajemna bo tudi v bodoče spremljala dogajanje in bo v primeru realizacije navedenih dogodkov ustrezno reagirala v smislu obvladovanja tveganj in omejitve učinkov na njeno poslovanje.

IV PRILOGE

29 IZKAZI V SKLADU S SKLEPOM AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR

V skladu s Sklepom o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic (Ur. l. RS 1/2016 s spremembami in dopolnitvami) Vzajemna izkazuje postavke v bilanci stanja, izkazu poslovnega izida in izkazu drugega vseobsegajočega donosa ločeno za dopolnilno zdravstveno zavarovanje in za premoženjska zavarovanja skupaj. Ker se Vzajemna ne ukvarja z življenjskimi zavarovanji, izkazi premoženjskih zavarovanj skupaj predstavljajo tudi izkaze zavarovalnice kot celote. Vzajemna je v skladu z objavljenim sklepom pripravila računovodske izkaze za leto 2019, ki so predstavljeni v nadaljevanju.

Tabela 99: Bilanca stanja za Vzajemno kot celota in ločeno za dopolnilno zdravstveno zavarovanje

		V EUR			
		SKUPAJ PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA		DOPOLNILNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE	
		31. 12. 2019	31. 12. 2018	31. 12. 2019	31. 12. 2018
SREDSTVA		176.297.482	153.224.087	132.826.200	119.722.267
A.	NEOPREDMETENA SREDSTVA	1.398.681	1.041.044	1.333.139	996.963
B.	OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	10.341.793	10.086.501	9.857.173	9.659.403
C.	ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK	1.201.414	1.571.617	1.051.892	1.447.990
D.	NALOŽBENE NEPREMIČNINE	2.995.957	3.024.065	2.995.957	3.024.065
E. a	FINANČNE NALOŽBE:	135.181.826	112.245.015	84.212.748	81.621.239
	- v posojila in depozite	18.261.933	14.016.093	18.261.933	14.014.895
	- v posesti do zapadlosti	3.415.237	3.515.805	3.415.237	3.515.805
	- razpoložljive za prodajo	113.062.422	94.331.503	62.093.345	63.708.925
	- vrednotene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	442.233	381.614	442.233	381.614
F.	ZNESEK ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ PRENESEN NA POZAVAROVALNICE IN SOZAVAROVANJE	1.041.140	944.947	0	0
G.	TERJATVE	21.112.938	21.410.500	30.756.250	20.488.131
	1. Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	20.917.869	21.250.850	19.943.777	20.393.063
	2. Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	122.070	58.693	0	0
	3. Druge terjatve	72.999	100.957	10.812.473	95.068
H.	DRUGA SREDSTVA	2.678.099	2.439.006	2.509.244	2.269.217
I.	DENAR IN DENARNI USTREZNIKI	345.634	461.392	109.796	215.259
J.	ZUNAJBILANČNE POSTAVKE	2.319.158	1.983.114	2.313.666	1.977.392
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		176.297.482	153.224.087	132.826.200	119.722.267
A.	KAPITAL	97.405.482	85.479.715	65.597.012	58.959.363
	1. Osnovni kapital	3.138.040	3.138.040	3.138.040	3.138.040
	2. Kapitalske rezerve	518.498	518.498	518.498	518.498
	3. Rezerve iz dobička	86.606.108	76.003.324	57.660.574	55.084.157
	4. Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po pošteni vrednosti	2.261.394	98.510	1.703.483	218.668
	5. Zadržani čisti poslovni izid	0	800.000	0	0
	6. Čisti poslovni izid poslovnega leta	4.881.441	4.921.343	2.576.417	0
B.	ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE	55.329.534	46.980.120	45.975.426	39.262.936
	1. Prenosne premije	34.828.789	30.932.898	32.321.425	28.685.692
	2. Zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja	3.531.002	2.750.442	0	0
	3. Škodne rezervacije	16.969.743	13.296.780	13.654.001	10.577.244
	4. Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	0	0	0	0
C.	DRUGE REZERVACIJE	1.260.802	1.100.626	1.179.296	1.031.061
D.	ODLOŽENE OBVEZNOSTI ZA DAVEK	655.412	92.374	475.921	88.084
E.	DRUGE FINANČNE OBVEZNOSTI	4	4	4	4
F.	OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	16.033.118	15.084.457	14.508.687	14.798.840
	1. Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	13.754.236	14.814.661	13.729.115	14.798.840
	2. Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	313.008	269.796	0	0
	3. Obveznosti za odmerjeni davek	1.965.874	0	779.572	0
G.	OSTALE OBVEZNOSTI	5.613.130	4.486.790	5.089.853	5.581.979
H.	ZUNAJBILANČNE POSTAVKE	2.319.158	1.983.114	2.313.666	1.977.392

Tabela 100: Izkaz poslovnega izida za Vzajemno kot celota in ločeno za dopolnilno zdravstveno zavarovanje

		v EUR				
	POJASNILA	SKUPAJ PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA		DOPOLNILNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE		
		leto 2019	leto 2018	leto 2019	leto 2018	
		I.	ČISTI PRIHODKI OD ZAVAROVALNIH PREMIJ	25.1	325.298.594	301.389.052
	- obračunane kosmate zavarovalne premije		330.819.506	304.309.493	312.988.706	288.711.455
	- obračunana premija oddana v pozavarovanje in sozavarovanje		-1.654.420	-1.403.783	0	0
	- sprememba prenosnih premij		-3.866.493	-1.516.658	-3.635.733	-1.199.413
II.	PRIHODKI OD NALOŽB	25.2	2.000.091	2.052.804	1.671.818	1.756.440
	- prihodki od obresti, izračunani z uporabo metode efektivnih obrestnih mer		972.265	1.047.153	683.538	833.043
	- dobički pri odtujitvah naložb		588.297	532.229	572.132	472.030
III.	DRUGI ZAVAROVALNI PRIHODKI, od tega	25.3	11.178.227	9.115.871	10.776.232	8.741.738
	- prihodki od provizij		201.426	178.277	0	0
IV.	DRUGI PRIHODKI	25.4	264.050	367.386	257.625	362.343
V.	ČISTI ODHODKI ZA ŠKODE	25.5	291.041.006	278.126.769	287.340.354	275.207.077
	- obračunani kosmati zneski škod		288.246.532	277.379.930	284.263.596	274.445.184
	- obračunani deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev		-811.694	-626.364	0	0
	- sprememba škodnih rezervacij		3.606.169	1.373.204	3.076.758	761.893
VI.	SPREMEMBA DRUGIH ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ	25.10	770.462	590.110	0	-109.245
VII.	ODHODKI ZA BONUS IN POPUSTE	25.10	10.098	62.390	0	0
VIII.	OBRATOVALNI STROŠKI, od tega	25.6	32.732.374	32.047.229	27.089.126	26.973.034
	- stroški pridobivanja zavarovanj		6.301.629	6.881.466	4.852.172	5.440.412
IX.	ODHODKI NALOŽB, od tega	25.7	66.919	33.241	55.072	32.351
	- oslabitve finančnih sredstev		0	0	0	0
	- izgube pri odtujitvah naložb		48.430	0	48.430	0
X.	DRUGI ZAVAROVALNI ODHODKI	25.8	1.902.343	1.501.103	1.144.015	959.452
XI.	DRUGI ODHODKI	25.9	93.033	54.218	91.958	54.218
	- odhodki financiranja	24.3	12.111	0	11.560	0
XII.	POSLOVNI IZID PRED OBDAVČITVIJO		12.124.727	510.054	6.338.122	-4.744.326
XIII.	DAVEK OD DOHODKA	25.11	2.361.845	-167.570	1.185.289	-161.795
XIV.	ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA		9.762.883	677.624	5.152.834	-4.582.531

Tabela 101: Izkaz drugega vseobsegajočega donosa za Vzajemno kot celota in ločeno za dopolnilno zdravstveno zavarovanje

		v EUR				
	POJASNILA	SKUPAJ PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA		DOPOLNILNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE		
		leto 2019	leto 2018	leto 2019	leto 2018	
		I.	ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA PO OBDAVČITVI		9.762.883	677.624
II.	DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS PO OBDAVČITVI (a+b)	24.13, 25.11	2.162.884	-1.717.897	1.484.815	-1.343.475
	a) Postavke, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid (1+2)		-127.586	13.773	-127.586	13.773
	1 Aktuarski čisti dobički/izgube v zvezi s pokojninskimi načrti z določenimi zaslužki		-127.586	13.773	-127.586	13.773
	2 Davek od postavk, ki ne bodo prerazvrščene v poslovni izid		0	0	0	0
	b) Postavke, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid (1+2)		2.290.470	-1.731.670	1.612.401	-1.357.248
	1. a. Čisti dobički/izgube iz ponovne izmere finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo		2.827.741	-2.137.864	1.990.619	-1.675.615
	1.1 Dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja		3.367.608	-1.605.636	2.514.321	-1.203.585
	1.2 Prenos dobičkov/izgub iz presežkov iz prevrednotenja v poslovni izid		-539.867	-532.229	-523.702	-472.030
	2 Davek od postavk, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid		-537.271	406.194	-378.218	318.367
III.	VSEOBSEGAJOČI DONOS POSLOVNEGA LETA PO OBDAVČITVI (I+II)		11.925.767	-1.040.274	6.637.649	-5.926.006

Tabela 102: Izkaz denarnega toka po Sklepu o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic (Ur. l. RS 1/2016 s spremembami in dopolnitvami)

v EUR

	POJASNILA	leto 2019	leto 2018
A. DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU	27.		
a) Postavke izkaza poslovnega izida		20.834.332	4.793.251
1. Obračunane čiste zavarovalne premije v obdobju		329.165.086	302.905.710
2. Prihodki naložb (razen finančnih prihodkov)		21.496	30.069
3. Drugi poslovni prihodki (razen za prevrednotenje in brez zmanjšanja rezervacij) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev		11.212.530	9.573.799
4. Obračunani čisti zneski škod v obdobju		287.434.837	276.753.566
5. Čisti obratovalni stroški brez stroškov amortizacije in brez spremembe v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj		31.166.227	30.863.211
6. Odhodki naložb (brez amortizacije in finančnih odhodkov)		12.224	1.180
7. Drugi poslovnih odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotenje in brez povečanja rezervacij)		951.493	699.114
8. Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih		0	-600.743
b) Spremembe čistih obratovalnih sredstev (terjatve za zavarovanja, druge terjatve, druga sredstva ter odložene terjatve in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja		-1.357.143	-736.065
1. Začetne manj končne terjatve iz neposrednih zavarovanj		-155.412	-1.088.802
2. Začetne manj končne terjatve iz pozavarovanj		-63.377	222.087
3. Začetne manj končne druge terjatve iz (po) zavarovalnih poslov		2.688	-3.728
4. Začetne manj končne druge terjatve in sredstva		-212.779	432.364
5. Končni manj začetni dolgovi iz neposrednih zavarovanj		-1.060.425	218.968
6. Končni manj začetni dolgovi iz pozavarovanj		43.211	-182.605
7. Končni manj začetni drugi poslovni dolgovi		-119.207	141.626
8. Končne manj ostale obveznosti (razen prenosnih premij)		208.157	-475.976
c) Prebitok prejemkov pri poslovanju ali prebitok izdatkov pri poslovanju (a+b)		19.477.188	4.057.186
B. DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
a) Prejemki pri naložbenju		326.797.164	277.660.917
1. Prejemki od obresti, ki se nanašajo na naložbenje		1.893.566	2.001.531
2. Prejemki od dividend in deležev iz dobička drugih		30.627	36.035
3. Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev		31.070	170.163
4. Prejemki od odtujitve finančnih naložb		324.841.901	275.453.188
4.1. Prejemki od odtujitve odvisnih družb ali drugih družb		0	0
4.2. Drugi prejemki od odtujitve finančnih naložb		324.841.901	275.453.188
b) Izdatki pri naložbenju		-346.127.696	-281.672.994
1. Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev		-358.593	-165.868
2. Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev		-537.122	-912.772
3. Izdatki za pridobitev finančnih naložb		-345.231.981	-280.594.354
3.1. Izdatki za pridobitev odvisnih ali drugih družb		0	0
3.2. Drugi izdatki za pridobitev finančnih naložb		-345.231.981	-280.594.354
c) Prebitok prejemkov pri naložbenju ali prebitok izdatkov pri naložbenju (a+b)		-19.330.532	-4.012.077
C. DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
a) Prejemki pri financiranju		0	0
b) Izdatki pri financiranju		-262.414	0
1. Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	24.3	-262.414	0
c) Prebitok prejemkov pri financiranju ali prebitok izdatkov pri financiranju (a+b)		-262.414	0
Č. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	24.12	345.634	461.392
x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)		-115.757	45.109
+			
y) Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		461.392	416.283

30 KAZALNIKI

v EUR

	2019		2018		Indeks 2019/2018	Indeks 2018/2017
	Kosmata obračunana premija v tekočem letu	Kosmata obračunana premija v preteklem letu	Kosmata obračunana premija v tekočem letu	Kosmata obračunana premija v preteklem letu		
Rast kosmate obračunane premije						
Zdravstvena zavarovanja	322.689.171	297.137.867	297.137.867	278.547.251	108,6	106,7
Nezgodna zavarovanja	8.130.335	7.171.626	7.171.626	5.998.300	113,4	119,6
Dopolnilna zdravstvena zavarovanja	312.988.706	288.711.455	288.711.455	271.244.929	108,4	106,4
Vsa zavarovanja skupaj	330.819.506	304.309.493	304.309.493	284.545.551	108,7	106,9

v EUR

	2019		2018		Indeks 2019/2018	Indeks 2018/2017
	Čista obračunana zavar. premija	Kosmata obračunana zavar. premija	Čista obračunana zavar. premija	Kosmata obračunana zavar. premija		
Čista obračunana zavar. premija v % od kosmate obračunane zavar. premije						
Zdravstvena zavarovanja	321.312.181	322.689.171	295.830.756	297.137.867	99,6	99,6
Nezgodna zavarovanja	7.852.905	8.130.335	7.074.954	7.171.626	96,6	98,7
Dopolnilna zdravstvena zavarovanja	312.988.706	312.988.706	288.711.455	288.711.455	100,0	100,0
Vsa zavarovanja skupaj	329.165.086	330.819.506	302.905.710	304.309.493	99,5	99,5

v EUR

	2019		2018		Indeks 2019/2018	Indeks 2018/2017
	Kosmata obračunana odškodnina v tekočem letu	Kosmata obračunana odškodnina v preteklem letu	Kosmata obračunana odškodnina v tekočem letu	Kosmata obračunana odškodnina v preteklem letu		
Gibanje kosmatih obračunanih odšodnin						
Zdravstvena zavarovanja	286.505.875	276.384.020	276.384.020	260.357.537	103,7	106,2
Nezgodna zavarovanja	1.777.477	1.248.946	1.248.946	967.209	142,3	129,1
Dopolnilna zdravstvena zavarovanja	284.300.417	274.698.221	274.698.221	259.110.601	103,5	106,0
Vsa zavarovanja skupaj	288.283.353	277.632.966	277.632.966	261.324.746	103,8	106,2

v EUR

	2019		2018		Delež 2019	Delež 2018
	Kosmate obračunane odškodnine	Kosmate obračunane premije	Kosmate obračunane odškodnine	Kosmate obračunane premije		
Škodni rezultat						
Zdravstvena zavarovanja	286.505.875	322.689.171	276.384.020	297.137.867	0,89	0,93
Nezgodna zavarovanja	1.777.477	8.130.335	1.248.946	7.171.626	0,22	0,17
Dopolnilna zdravstvena zavarovanja	284.300.417	312.988.706	274.698.221	288.711.455	0,91	0,95
Vsa zavarovanja skupaj	288.283.353	330.819.506	277.632.966	304.309.493	0,87	0,91

v EUR

	2019		2018		Delež 2019	Delež 2018
	Stroški poslovanja	Kosmate obračunane zav. premije	Stroški poslovanja	Kosmate obračunane zav. premije		
Stroški poslovanja v % od kosm. obrač. zavar. premije						
Zdravstvena zavarovanja	30.571.151	322.689.171	30.049.125	297.137.867	9,47	10,11
Nezgodna zavarovanja	2.100.008	8.130.335	1.935.682	7.171.626	25,83	26,99
Dopolnilna zdravstvena zavarovanja	27.027.911	312.988.706	26.910.612	288.711.455	8,64	9,32
Vsa zavarovanja skupaj	32.671.159	330.819.506	31.984.807	304.309.493	9,88	10,51

v EUR

	2019		2018		Delež 2019	Delež 2018
	Stroški pridobivanja zavarovanj	Kosmate obračunane zavar. premije	Stroški pridobivanja zavarovanj	Kosmate obračunane zavar. premije		
Stroški pridobivanja zavarovanj v % od kosmate obračunane zavar. premije						
Zdravstvena zavarovanja	5.789.542	322.689.171	6.365.341	297.137.867	1,79	2,14
Nezgodna zavarovanja	512.087	8.130.335	516.125	7.171.626	6,30	7,20
Dopolnilna zdravstvena zavarovanja	4.852.172	312.988.706	5.440.412	288.711.455	1,55	1,88
Vsa zavarovanja skupaj	6.301.629	330.819.506	6.881.466	304.309.493	1,90	2,26

v EUR

	2019		2018		Delež 2019	Delež 2018
	Čiste zavar. odškodnine + sprem. škod. rezervacij	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	Čiste zavar. odškodnine + sprem. škod. rezervacij	Čisti prihodki od zavarovalnih premij		
Čisti škodni kazalnik						
Zdravstvena zavarovanja	289.081.783	317.531.339	276.560.264	294.403.520	91,04	93,94
Nezgodna zavarovanja	1.891.627	7.767.255	1.505.018	6.985.532	24,35	21,54
Dopolnilna zdravstvena zavarovanja	287.340.354	309.352.973	275.207.077	287.512.042	92,88	95,72
Vsa zavarovanja skupaj	290.973.411	325.298.594	278.065.282	301.389.052	89,45	92,26

v EUR

Sestavljeni škodni kazalnik	2019		2018		Delež 2019	Delež 2018
	Čiste zavar. odškodnine + sprem. škod. rezervacij + obratovalni stroški	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	Čiste zavar. odškodnine + sprem. škod. rezervacij + obratovalni stroški	Čisti prihodki od zavarovalnih premij		
Premoženjska zavarovanja	323.510.739	325.298.594	309.933.299	301.389.052	99,45	102,83
Vsa zavarovanja skupaj	323.510.739	325.298.594	309.933.299	301.389.052	99,45	102,83

v EUR

Učinki naložb v % od povprečnega stanja naložb	2019		2018		Delež 2019	Delež 2018
	Donos naložb	Povprečno stanje naložb	Donos naložb	Povprečno stanje naložb		
Naložbe dopolnilnih zavarovanj	1.616.746	85.927.004	1.724.088	87.606.209	1,88	1,97
Naložbe, ki niso financirane iz ZTR (vključno z dopolnilnimi zavarovanji)	1.150.132	71.278.220	1.090.865	58.440.879	1,61	1,87
Naložbe premoženjskih zavarovanj	2.766.878	126.723.431	2.814.953	114.087.813	2,18	2,47

v EUR

Čiste škodne rezervacije v % od čistih prihodkov od zavarovalnih premij	2019		2018		Delež 2019	Delež 2018
	Čiste škodne rezervacije	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	Čiste škodne rezervacije	Čisti prihodki od zavarovalnih premij		
Zdravstvena zavarovanja	14.703.176	317.531.339	11.435.158	294.403.520	4,63	3,88
Nezgodna zavarovanja	1.225.428	7.767.255	916.675	6.985.532	15,78	13,12
Dopolnilna zdravstvena zavarovanja	13.654.001	309.352.973	10.577.244	287.512.042	4,41	3,68
Vsa zavarovanja skupaj	15.928.604	325.298.594	12.351.833	301.389.052	4,90	4,10

v EUR

Kosmati dobiček/izguba v % od čiste obračunane premije	2019		2018		Delež 2019	Delež 2018
	Kosmati dobiček/izguba tekočega leta	Čista obračunana premija	Kosmati dobiček/izguba tekočega leta	Čista obračunana premija		
Zdravstvena zavarovanja	8.779.809	321.312.181	-2.518.693	295.830.756	2,73	-0,85
Nezgodna zavarovanja	3.344.919	7.852.905	3.028.747	7.074.954	42,59	42,81
Dopolnilna zdravstvena zavarovanja	6.338.122	312.988.706	-4.744.326	288.711.455	2,03	-1,64
Vsa zavarovanja skupaj	12.124.727	329.165.086	510.054	302.905.710	3,68	0,17

v EUR

Kosmati dobiček/izguba v % od povprečnega kapitala	2019		2018		Delež 2019	Delež 2018
	Kosmati dobiček/izguba tekočega leta	Povprečno stanje kapitala	Kosmati dobiček/izguba tekočega leta	Povprečno stanje kapitala		
Premoženjska zavarovanja	12.124.727	91.442.599	510.054	85.999.852	13,26	0,59
Vsa zavarovanja skupaj	12.124.727	91.442.599	510.054	85.999.852	13,26	0,59

v EUR

Kosmati dobiček/izguba v % od povprečne aktive	2019		2018		Delež 2019	Delež 2018
	Kosmati dobiček/izguba tekočega leta	Povprečno stanje aktive	Kosmati dobiček/izguba tekočega leta	Povprečno stanje aktive		
Premoženjska zavarovanja	12.124.727	164.760.785	510.054	152.184.598	7,36	0,34
Vsa zavarovanja skupaj	12.124.727	164.760.785	510.054	152.184.598	7,36	0,34

v EUR

Terjatve in ZTR iz pozavarovanja v % od kapitala	2019		2018		Delež 2019	Delež 2018
	Terjatve in ZTR iz pozavarovanja	Kapital	Terjatve in ZTR iz pozavarovanja	Kapital		
Premoženjska zavarovanja	1.041.140	97.405.482	944.947	85.479.715	1,07	1,11
Vsa zavarovanja skupaj	1.041.140	97.405.482	944.947	85.479.715	1,07	1,11

v EUR

Čista obračunana zavarovalna premija glede na povprečno stanje kapitala in ZTR	2019		2018		Delež 2019	Delež 2018
	Čista obračunana zavarovalna premija	Povprečno stanje kapitala in ZTR	Čista obračunana zavarovalna premija	Povprečno stanje kapitala in ZTR		
Premoženjska zavarovanja	329.165.086	141.604.383	302.905.710	130.263.845	232,45	232,53
Vsa zavarovanja skupaj	329.165.086	141.604.383	302.905.710	130.263.845	232,45	232,53

v EUR

Povprečno stanje čistih ZTR glede na čiste prihodke od zavarovalnih premij	2019		2018		Delež 2019	Delež 2018
	Povprečno stanje čistih ZTR	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	Povprečno stanje čistih ZTR	Čisti prihodki od zavarovalnih premij		
Premoženjska zavarovanja	50.161.784	325.298.594	44.263.993	301.389.052	15,42	14,69
Vsa zavarovanja skupaj	50.161.784	325.298.594	44.263.993	301.389.052	15,42	14,69

v EUR

Kapital glede na obveznosti do virov sredstev	2019		2018		Delež 2019	Delež 2018
	Kapital	Obveznosti do virov sredstev	Kapital	Obveznosti do virov sredstev		
Premoženjska zavarovanja	97.405.482	78.892.000	85.479.715	67.744.371	123,47	126,18
Vsa zavarovanja skupaj	97.405.482	78.892.000	85.479.715	67.744.371	123,47	126,18

v EUR

Čiste zavarovalno - tehnične rezervacije glede na obveznosti do virov sredstev	2019		2018		Delež 2019	Delež 2018
	Čiste ZTR	Obveznosti do virov sredstev	Čiste ZTR	Obveznosti do virov sredstev		
Premoženjska zavarovanja	54.288.395	78.892.000	46.035.173	67.744.371	68,81	67,95
Vsa zavarovanja skupaj	54.288.395	78.892.000	46.035.173	67.744.371	68,81	67,95

v EUR

Kosmata obračunana zavarovalna premija glede na število redno zaposlenih	2019		2018		2019	2018
	Kosmata obračunana zavarovalna premija	Število redno zaposlenih	Kosmata obračunana zavarovalna premija	Število redno zaposlenih		
Premoženjska zavarovanja	330.819.506	360	304.309.493	353	918.509	863.085
Vsa zavarovanja skupaj	330.819.506	360	304.309.493	353	918.509	863.085

Opomba:

Kazalniki so pripravljene v skladu s podzakonskim predpisom Agencije za zavarovalni nadzor, Sklep o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic, Priloga 3 in Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic z dne 26. 2. 2018.

V MNENJE NEODVISNEGA REVIZORJA

31 MNENJE NEODVISNEGA REVIZORJA

KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.
Železna cesta 8a
SI-1000 Ljubljana

Telefon: +386 (0) 1 420 11 60
Internet: <http://www.kpmg.si>

Poročilo neodvisnega revizorja

Lastnikom zavarovalnice VZAJEMNA Zdravstvena zavarovalnica, d.v.z.

Poročilo o računovodskih izkazih

Mnenje

Revidirali smo priložene računovodske izkaze zavarovalnice VZAJEMNA Zdravstvena zavarovalnica, d.v.z. (»zavarovalnica«), ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2019, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz denarnih tokov in izkaz sprememb lastniškega kapitala za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi računovodski izkazi resničen in pošten prikaz finančnega položaja zavarovalnice na dan 31. decembra 2019 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija (»MSRP kot jih je sprejela EU«).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) in EU Uredba (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (UL L 158, 27.5.2014, str. 77-112 - Uredba EU št. 537/2014). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost. Potrjujemo tudi, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ključna revizijska zadeva

Ključna revizijska zadeva je tista zadeva, ki je na osnovi naše strokovne presoje najbolj pomembna pri reviziji računovodskih izkazov tekočega obdobja. To zadevo smo naslovili v okviru naše revizije računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o teh izkazih. V zvezi s ključno revizijsko zadevo ne podajamo ločenega mnenja.

Merjenje škodnih rezervacij za nastale, a neprijavljene škode

Škodne rezervacije za nastale, a neprijavljene škode na dan 31. december 2019: 15.563.235 EUR (2018: 11.983.607EUR), povečanje v 2019 3.579.628 EUR (povečanje v 2018: 1.225.676 EUR).

Sklicujemo se na računovodske izkaze: Pojasnilo 20.14.2 (računovodske usmeritve) in pojasnilo 24.14 (pojasnila k računovodskim izkazom).

Ključna revizijska zadeva	Naš odziv
<p>Škodne rezervacije predstavljajo pomembno postavko v bilanci stanja zavarovalnice.</p> <p>Merjenje teh rezervacij je povezano z visoko mero negotovosti pri ocenjevanju, saj so zanj potrebne presoje posloводства in oblikovanje kompleksnih in subjektivnih predpostavk, ki se uporabljajo v modelih za izračun rezervacij, temelječih na standardnih aktuarskih metodah.</p> <p>Še posebej velika mera presoje je potrebna pri ocenjevanju škodnih rezervacij za nastale, a neprijavljene škode (IBNR škodne rezervacije). Za izračunavanje IBNR škodnih rezervacij obstaja več aktuarskih metod, ki jih je pogosto potrebno prilagoditi specifičnim okoliščinah, kar pa zahteva presojo posloводства, predvsem z vidika primernosti uporabe preteklega škodnega dogajanja kot osnove za napovedovanje prihodnjega škodnega dogajanja.</p> <p>Ključna predpostavka, ki jo je zavarovalnica uporabila v modelu za izračun IBNR škodnih rezervacij, je predpostavka o primernosti uporabe preteklega škodnega dogajanja kot osnove za napovedovanje škodnega dogajanja v prihodnje preko razvojnih faktorjev. Pri izračunu razvojnih faktorjev je zavarovalnica upoštevala znesek obračunanih škod in znesek prijavljenih in še ne obračunanih škod. Relativno majhne spremembe spremenljivk imajo lahko pomemben vpliv na zneske omenjenih rezervacij. Tudi popolnost in točnost podatkov, ki jih je zavarovalnica uporabila pri aktuarskih izračunih, je tudi pomembno področje našega pregleda.</p> <p>Zaradi zgoraj navedenih dejavnikov smo ocenjevanje IBNR škodnih rezervacij opredelili kot ključno revizijsko zadevo.</p>	<p>Naši revizijski postopki, ki smo jih, kjer je bilo primerno, opravili tudi z vključitvijo naših specialistov - aktuarjev, so med drugim vključevali:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preveritev zasnove in vzpostavitve delovanja kontrol na področju vrednotenja zavarovalno tehničnih rezervacij, vključno s tistimi s področja določanja in potrjevanja aktuarskih predpostavk; • Ovrednotenje metodologije, ki jo je zavarovalnica uporabila v modelu za izračun IBNR škodnih rezervacij z vidika skladnosti z relevantnimi regulatornimi zahtevami in s standardi računovodskega poročanja; • Kritična presoja zneska IBNR škodnih rezervacij, kot ga je pripoznala zavarovalnica, med drugimi: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ponoven preračun IBNR škodnih rezervacij zavarovalnice in ovrednotenje doslednosti uporabljene aktuarske metode; ○ Neodvisen izračun IBNR škodnih na osnovi podatkov, ki nam jih je posredovala zavarovalnica in uskladitev neodvisnega izračuna s pripoznanim zneskom; ○ Ovrednotenje primernosti razvojnih faktorjev, ki jih je zavarovalnica uporabila v modelu za izračun IBNR škodnih rezervacij, na podlagi analize stabilnosti razvojnih faktorjev v preteklosti; • Preverjanje primernosti preteklih škodnih rezervacij s primerjavo pretekle ocene z dejanskim škodnim dogajanjem (run off test); • Ovrednotenje popolnosti in skladnosti razkritij IBNR škodnih rezervacij glede na določila relevantnih standardov računovodskega poročanja.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno posloводство. Druge informacije obsegajo »Uvod k letnemu poročilu«, ki vsebuje tudi »Poročilo nadzornega sveta«, »Poslovno poročilo« in »Priloge«, ki so sestavni del letnega poročila. Druge informacije ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom izdaje revizorjevega poročila, razen Poročila nadzornega sveta, ki bo na voljo po datumu revizorjevega poročila.

Naše mnenje o računovodskih izkazih ne vključuje drugih informacij in razen v obsegu, ki je drugače izrecno naveden v našem poročilu, o njih ne izražamo nikakršnega zagotovila. V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne.

Vežano na Poslovno poročilo smo presodili ali vključuje razkritja, kot jih zahteva Zakon o gospodarskih družbah, veljaven od 4. maja 2006 (Uradni list RS št. 42/2006 s spremembami in dopolnitvami) v nadaljevanju »zakonska določila«.

Na osnovi postopkov, ki smo jih opravili pri reviziji računovodskih izkazov in na osnovi zgoraj opisanih postopkov menimo:

- da so informacije v Poslovnem poročilu za poslovno leto, za katero so pripravljene računovodski izkazi, skladne, v vseh pomembnih pogledih, z informacijami v računovodskih izkazih; ter
- da je bilo Poslovno poročilo v vseh pomembnih pogledih pripravljeno v skladu z zakonskimi določili.

Poleg tega smo v luči poznavanja in razumevanja zavarovalnice in okolja, v katerem ta posluje, ki smo ga pridobili pri opravljanju revizije, dolžni poročati, če bi zaznali pomembno napako v zvezi z drugimi informacijami, ki smo jih pridobili pred datumom izdaje revizorjevega poročila. V zvezi s tem nimamo o čem poročati.

Odgovornost posloводства in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev računovodskih izkazov v skladu z MSRP kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov zavarovalnice odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot osnove za računovodenje, razen če namerava posloводство podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov zavarovalnice.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR in Uredbo EU 537/2014, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se štejejo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam;
- se seznanimo z notranjimi kontrolami, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol zavarovalnice;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in razumnost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujajo dvom v sposobnost zavarovalnice, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o primernosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sklenemo, da obstaja pomembna negotovost, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Naši sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje zavarovalnice kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino računovodskih izkazov vključno z razkritji ter ovrednotimo ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštna predstavitev.

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno z morebitnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki jih zaznamo med našo revizijo.

Izmed zadev, ki smo jih predstavili pristojnim za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji ločenih računovodskih izkazov tekočega obdobja in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v našem revizorjevem poročilu, razen če zakoni ali predpisi omejujejo javno razkritje zadeve ali ko v izredno redkih okoliščinah opredelimo, da naj zadeve ne bi vključili v naše poročilo zaradi negativnih posledic.

Poročilo o drugih regulatornih zadevah

Lastniki zavarovalnice VZAJEMNA Zdravstvena zavarovalnica, d.v.z. so nas na seji skupščine 28. maja 2019 imenovali za revizorja računovodskih izkazov zavarovalnice Vzajemna d.v.z. za leto, ki se je končalo 31. decembra 2019. Obdobje neprekinjenega izvajanja revizije traja pet let.

Potrjujemo, da:

- je naše revizijsko mnenje skladno z dodatnim poročilom, ki je bilo predloženo revizijski komisiji zavarovalnice dne 17. aprila 2020;
- nismo izvajali nedovoljenih nerevizijskih storitev, kot so navedene v 5. členu Uredbe EU št. 537/2014. Tudi med izvedbo revizije smo ostali neodvisni od revidirane zavarovalnice.

Za zavarovalnico v obdobju na katero se nanašajo računovodski izkazi, poleg obvezne revizije in drugih storitev, razkritih v poslovnem poročilu ali računovodskih izkazih zavarovalnice, nismo opravili nobenih drugih storitev.

V imenu revizijske družbe

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Metka Sedej, FCCA

pooblaščenka revizorka

Barbara Kunc

pooblaščenka revizorka

partner

Ljubljana, 17. april 2020

KPMG Slovenija, d.o.o.